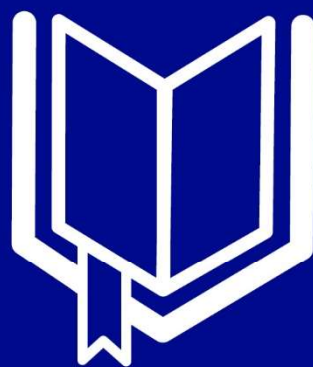

TILIN
PÄÄ
TÖS

2022

V A A S A .

V A S A .

Sisällysluettelo

1. Toimintakertomus	4
1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtumat muutokset	5
1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	7
1.1.5. Kaupungin henkilöstö	9
1.1.6. Ympäristöasiat	10
1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat	10
1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	11
1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	13
Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	22
1.2.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	22
1.2.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	23
1.3. Rahoitusasema ja sen muutokset	24
1.4. Kokonaistulot- ja menot	26
1.5. Kuntakonsernin toiminta ja talous	27
1.5.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	27
1.5.2. Konsernin toiminnan ohjaus	28
1.5.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen	29
1.5.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	34
1.5.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä	34
1.5.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	35
1.5.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	37
1.6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	42
1.6.1. Tilikauden tuloksen käsittely	42
2. Talousarvion toteutuminen	43
2.1. Tavoitteiden toteutuminen	43
2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	43
2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	43
2.1.3. Strategian toteutuminen	44
2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	45
2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen	45
2.2.2. Tuloslaskelman toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	132
2.2.3. Investointien toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	134
2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen	135

2.2.5.	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	136
2.2.6.	Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma	141
2.2.7.	Taseyksikön taloudellinen toteuma	147
2.2.8.	Yhteenveto määrärahojen ylityksistä	149
3.	Tilinpäätöslaskelmat	150
3.1.	Tuloslaskelma	150
3.2.	Rahoituslaskelma	152
3.3.	Tase	154
3.4.	Konsernilaskelmat	160
4.	Tilinpäätöksen liitetiedot	164
4.1.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	164
4.2.	Tuloslaskelman liitetiedot	165
4.3.	Taseen liitetiedot	168
4.4.	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	172
4.5.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	178
4.6.	Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	179
4.7.	Luettelo käytetyistä kirjanpito kirjoista	186
5.	Liikelaitosten tilinpäätökset	187
5.1.	Liikelaitosten vaikutus tulokseen	187
5.2.	Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen	188
5.3.	Liikelaitosten vaikutus taseeseen	189
5.4.	Pohjanmaan pelastuslaitos	191
5.5.	Vaasan Talotoimi	217
5.6.	Vaasan Vesi	243
6.	Allekirjoitukset ja merkinnät	272

1. Toimintakertomus

1.1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Kaupungin uusi strategia

Kaupungin uusi strategia hyväksyttiin alkuvuodesta 2022, ja uutta vuodelle oli se, että kaupunginhallitus nimitti ohjausryhmät monialaisten teemaohjelmien toteuttamiseksi. Kaupungin strategiassa pyritään voimakkaaseen kasvuun ja 100 000 asukkaaseen, ja ensimmäistä kertaa koskaan kaupungin asukasmäärä ylitti 68 000:n rajan. Sen lisäksi, että väestönkasvu oli parempaa kuin pitkään aikaan, kaupungin vetovoimaisuuden eteen tehdyn työn tulos näkyi esimerkiksi valtakunnallisena palkintona, jonka kaupunki sai onnellisimman kaupungin visioon liittyvistä markkinointikampanjoistaan.

Strategiassa pyritään kestävään kuntatalouteen, mikä vaatii työtä myös tulevaisuudessa. Kaupungin taloutta vahvisti kuitenkin se, että verotulot olivat taas ennätyskorkeat hyvän työllisyystason ansiosta. Verotulot kasvoivat 6 prosenttia ja olivat 333,5 miljoonaa euroa. Näin kaupunki pystyi 9 miljoonan euron tulokseen ja 3 miljoonan euron ylijäämään korkeasta inflaatiosta, energiakriisistä ja kasvaneista sote-kustannuksista huolimatta.

Sote-uudistus ja Pohjanmaan hyvinvointialue

Kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät vapaaehtoiselle Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle vuodenvaihteessa 2021–2022, ja palvelusta tuli kaupungille yli 20 miljoonaa euroa kalliimpi kuin oli budjetoitu. Kaikkiaan kaupunki maksoi runsaat 260 miljoonaa euroa hyvinvointialueen palveluista. Kalliimpi palvelu johtui muun muassa työvoimapulan ja patoutuneen tarpeen aiheuttamista lisääntyneistä ostopalveluista, mutta myös uusista muutos- ja hallintokustannuksista. Valtion sote-uudistus toteutettiin vuoden 2023 alussa, ja sekä kaupungin sote-kustannusten maksuvastuu että verorahoitus siirtyivät valtiolle. Näihin liittyvät sote-kiinteistöt ja velat ovat edelleen kaupungilla, mutta sote-kiinteistöjen myyntityö on aloitettu.

Investoinnit ja velkataakka

Kaupunki jatkoi hyvien edellytysten luomista uusille työpaikoille ja väestönkasvulle. Akkutehdasalue GigaVaasan ensimmäiset kadut valmistuivat, ja Laajametsän teollisuusalueeseen investointiin yhteensä noin 10 miljoonaa euroa. Myös Variskan yhtenäiskoulu saatiin valmiiksi ja koulua laajennettiin, ja tähän projektiin käytettiin viime vuonna noin 3 miljoonaa euroa. Kaupunki panosti paljon, melkein 2 miljoonaa euroa, myös joukkoliikenteeseen ja pyöräteihin, muun muassa Vaskiluodossa ja Onkilahdessa, jotta se voisi vähentää liikenteen osuutta hiilidioksidipäästöistä. Onkilahden eteläpuolen kävely- ja pyörätie muutettiin pyöräbaanaksi ja Vaskiluotoon rakennettiin uusi kävely- ja pyörätie. Satama-alueeseen panostettiin noin 2 miljoonalla eurolla, ja yhtä suurella panoksella parannettiin kaupunkikuvaa esimerkiksi keskustan kävelykatua laajentamalla.

Rantakadun betonisiilot myytiin loppuvuodesta seinäjokelaiselle Fincap-rakennusyritykselle, joka suunnittelee purkavansa siilot keväällä 2023 ja saavansa uuden rakennuksen valmiiksi syksyllä 2026. Myynnistä kaupunki sai myyntivoittoa noin 4 miljoonaa euroa.

Vuosikate eli tulo-rahoitus ja muu rahavirta eivät riittäneet kattamaan investointimenoja sataprosenttisesti. Toiminnan ja investointien rahavirta oli noin 14 miljoonaa euroa negatiivinen, antolainaus kasvoi noin 5 miljoonalla eurolla ja suhteellisen suuri velkataakka noin 300 eurolla asukasta kohden.

Konserni

Konsernin tytäryhtiöt ovat yhä suurempi osa konsernia, kun kaupungin toiminta väheni sote-uudistuksen yhteydessä. Tällä hetkellä konsernin taseen loppusumma on 1,7 miljardia euroa, kun kaupungin taseen loppusumma on 0,8 miljardia euroa. Energiakriisin ja korkeiden sähköhintojen vuoksi kaupunki ohjeisti sen kokonaisomisteista tytäryhtiötä Vaasan Sähköä pyrkimään kohtuullisempiin hintoihin ja alensi samalla tytäryhtiönsä osinkovaatimusta. Yhtiö maksoi kaupungille osinkoa 8,4 miljoonaa euroa 10–14 miljoonan euron sijaan.

1.1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtumat muutokset

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

Vaasan kaupungin ylin päättävä toimielin on kaupungin toiminnasta ja taloudesta vastaava kaupunginvaltuusto, jossa on 55 jäsentä. Valtuuston puheenjohtajana toimi vuonna 2022 Joakim Strand (RKP), 1. varapuheenjohtajana Tommi Mäki (KOK) ja 2. varapuheenjohtajana Päivi Karppi (PS).

Kaupunginhallituksen tehtävä on huolehtia Vaasan kaupungin hallinnon ja toiminnan johtamisesta kaupunginvaltuuston hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Kaupunginhallituksessa on 11 jäsentä ja sillä on kaksi jaostoa: Konsernijaosto ja Hyvinvointijaosto. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimi vuonna 2022 Maria Tolppanen (SDP), 1. varapuheenjohtajana Marko Heinonen (KOK) ja 2. varapuheenjohtajana Anne Rintamäki (PS).

Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen poliittisissa voimasuhteissa ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet 31.12.2022

Suomen ruotsalainen kansanpuolue	16
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	11
Kansallinen Kokoomus	10
Perussuomalaiset	9
Vaasan vihreät	3
Vasemmistoliitto	2
Suomen Keskusta	2
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Valtuutettuja yhteensä	55

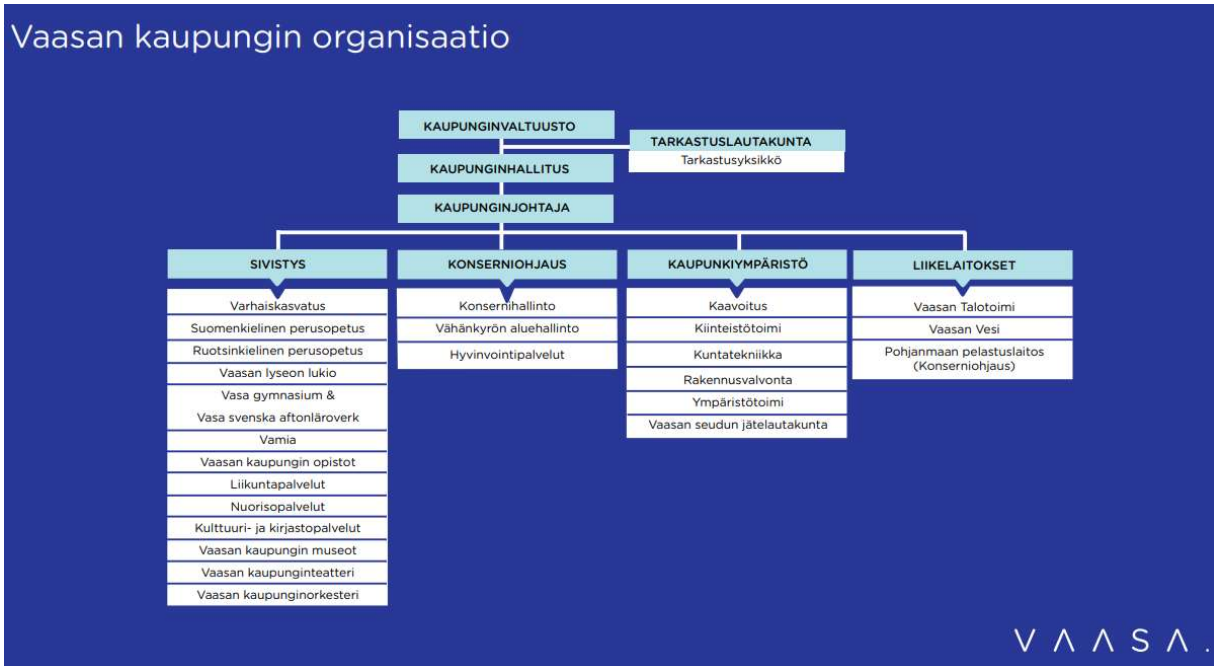
Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet

Suomen ruotsalainen kansanpuolue	4
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2
Kansallinen Kokoomus	2
Perussuomalaiset	2
Vaasan vihreät	1
Jäseniä yhteensä	11

Hallinnollinen organisaatio

Lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien tehtävänä on huolehtia toimialansa toiminnan ja talouden johtamisesta valtuuston asettamien tavoitteiden toteuttamiseksi. Vuonna 2022 toimi 10 lautakuntaa, 7 jaostoa ja 3 johtokuntaa.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala siirtyi valtaosiltaan Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään 1.1.2022 lukien ja kaupungin tehtäväksi jääneet hyvinvointitehtävät sijoituivat Hyvinvointipalveluiden tulosalueelle. Kaupunkiympäristölautakunnan alaisuuteen perustettiin Mustasaaren kunnan ja Vaasan kaupungin yhteisiä joukkoliikenneasioita käsittelevä Joukkoliikennelautakunta.

1.1.3. Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Viime vuonna Suomi ajautui laskusuhdanteeseen energiakriisin takia. Energiakriisi aiheutui Venäjän sodasta Ukrainassa. Kaikkia nopean inflaation ja korkojen nousun vaikutuksia ei luultavasti ole vielä nähty, mutta ainakin pankkialan heilahtelu on voimistunut viime aikoina. Suomen talous kasvoi 2,1 prosenttia vuoden 2022 alun vahvan kehityksen ansiosta, mutta sota ja energiakriisi saivat suhdanteen kääntymään alaspäin, ja lähivuosien ennusteet povaavat maalle heikkoa kasvua. Suomen keskimääräinen inflaatio oli viime vuonna 7,1 prosenttia, ja vuonna 2023 sen arvioidaan olevan 4,6 prosenttia. On ennusteita siitä, että inflaatio laskee alle 2 prosenttiin vuonna 2024. Vaikka huolenaiheita on, odotetaan tulevaisuuden työllisyyden olevan hyvällä tasolla.

Kunnan alustavien tilinpäätösennusteiden mukaan näyttää siltä, että kuntasektorin talous lähes saavutti tasapainon vuonna 2022, toiminnan ja investointien rahavirtaa tarkasteltaessa. Tämä lähinnä verotulojen hyvän kehityksen ja omaisuuden myynnin ansiosta. Omaisuuden myyntitulot kasvoivat tilinpäätösennusteiden mukaan 100 prosenttia. Toimintakulujen arvioidaan kasvaneen 5 prosenttia ja tuottojen vähentyneen 1,9 prosenttia. Energiakustannusten arvioidaan nousseen 8 prosenttia ja toimintakatteen heikentyneen 7,4 prosenttia. Kunnallisvero kasvoi 5,0 prosenttia, yhteisövero 6,6 prosenttia ja kiinteistövero 6,2 prosenttia. Kuntien vuoden 2021 korotettu yhteisöveron jako nosti kuntien yhteisöveroa myös vuonna 2022 noin 230 miljoonalla eurolla. Yhteisövero-osuutta korotettiin myös 1,25 prosenttiyksiköllä kompensationsa alentuneista varhaiskasvatusmaksuista, mikä kasvatti kuntien osuutta noin 90 miljoonalla eurolla. Kiinteistövero nousi lähinnä kohonneen rakennuskustannusindeksin vuoksi. Valtionosuudet vähenivät 6,5 prosenttia. Kunnat saivat noin 770 miljoonaa euroa koronatukia, jotka Vaasan kaupungin tapauksessa maksettiin lähinnä Pohjanmaan hyvinvointialueelle, ja ne vaikuttivat kaupungin talouteen maksuosuuden vähennyksenä.

Vaasan kaupungin taloudellinen kehitys poikkesi jonkin verran yleisestä kehityksestä, suurilta osin sote-toiminnan siirtymisen vuoksi. Toimintatuotot vähenivät 25,7 prosenttia muun muassa siksi, että 7,3 miljoonan euron koronatuki maksettiin hyvinvointialueelle vuonna 2022 ja noin 10 miljoonan koronatuki kaupungille vuonna 2021. Toimintakulut kasvoivat 0,5 prosenttia, mutta vähäinen kasvu johtuu siitä, että aikaisemmat sote-

tuotot ovat mukana ostopalvelujen maksuosuudessa. Toimintakate antaa kustannuskehityksestä paremman kuvan, ja se heikentyi 7,6 prosenttia. Kunnallisvero kasvoi 6,2 prosenttia, yhteisövero 2,3 prosenttia ja kiinteistövero 9,8 prosenttia. Valtionosuudet kasvoivat 4,5 prosenttia.

Rahoituksen nettotuotot vähenivät 23,3 prosenttia, lähinnä Vaasan Sähkön pienentyneiden osinkojen vuoksi. Vuosikate heikentyi 16,8 prosenttia ennätyskorkeista verotuloista huolimatta. Vuosikate riitti kuitenkin kattamaan poistot. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 7 miljoonaa euroa negatiivinen. Antolainaus kasvoi noin 5 miljoonaa euroa ja velkaantuneisuus 22,6 miljoonaa euroa (7,4 %). Taseen kertynyt ylijäämä oli 12,6 miljoonaa euroa eli 186 euroa asukasta kohden.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli vuoden lopussa 7,2 prosenttia eli 13 prosenttia vähemmän vuoden takaiseen verrattuna. Asukasluku kasvoi noin 400 asukkaalla eli 0,6 prosentilla.

1.1.4. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Konserniohjauksen toimiala

Konserniohjauksen toimialalla vuoteen 2022 liittyi useita suuria muutoksia. Hyvinvointipalvelut aloitti toimintansa osana konserniohjauksen toimialaa 1.1.2022. Hyvinvointipalveluihin kuuluu sosiaali- ja terveystoimelta kaupungille jääneet toiminnot, mm työllistäminen, vastaanottokeskus ja kotouttamispalvelut. Kymmenet työntekijät konsernihallinnosta siirtyivät hyvinvointikuntayhtymän palvelukseen sosiaali- ja terveystoimen luovutuksen myötä. Vuoden vaihteessa 2022–2023 myös Pohjanmaan pelastuslaitos -liikelaitoksen toiminta luovutettiin hyvinvointialueelle.

Vuoden aikana hallinnollisten tukipalveluiden kehittämistyötä jatkettiin laajasti. Tätä tehtiin myös kumppaniyriyten kuten Mico Botnian ja Kuntien tieran kanssa yhteistyössä. Monet tietojärjestelmät saatiin uudistettua; kuten asianhallintajärjestelmä (Valmu), työajanseuranta (Nepton) ja talousjärjestelmä (Sarastia 365). Turvallisuuteen, riskienhallintaan ja varautumiseen liittyvää kehittämistyötä tehtiin erityisen painokkaasti maailmantilanteesta johtuen. Ukrainan sota vaati merkittäviä ponnistuksia ennen kaikkea vastaanottokeskuksen toiminnalta ja myös enenevässä määrin kaupungin muulta palvelutuotannolta.

Työtä henkilöstön työssä jaksamisen ja osaamisen kehittämisen kohentamisen eteen tehtiin suunnitelmallisesti. Lisäksi kaupungin imagoa ja tunnettuutta edistettiin erilaisin kampanjoin ja markkinointi- ja viestintätoimenpitein. Niin henkilöstöhallinnon kuin viestinnänkin toimet palkittiin myös kansallisin kunniainoin.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjolan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko. Uuden valtuustokauden sekä kunnan strategian myötä, myös sivistystoimen strategian päivitystyö on aloitettu syksyllä 2021.

Strategiatyö

Strategiatyöhön liittyen kaupunki on vuoden 2022 aikana kehittänyt strategian raportointijärjestelmänsä sekä perustanut kolme strategian teemaryhmää: Hyvinvoiva- ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa sekä Hiilineutraali Vaasa 202X. Hyvinvoiva- ja osaava Vaasan teemaryhmä koostuu suurilta osin sivistystoimen viranhaltijoista. Teemaohjelman tavoite on jalkauttaa Vaasan kaupungin strategiassa määritellyt toimenpiteet ja seurata niiden toteutumista. Toimenpiteillä pyritään parantamaan asukkaiden hyvinvointia, koulutusta ja varmistaa osaavan työvoiman saatavuus kaupungin alueella. Hyvinvoiva- ja osaava Vaasa teemaryhmä on pitänyt

neljä kokousta vuoden 2022 aikana ja määritellyt vuoden aikana mm. millaisia mittareita halutaan seurata strategiatyössä.

Palveluverkkoselvitykset ja tilahankkeet

Sivistystoimen toimialalla on päivitetty useita palveluverkkoselvityksiä vuoden 2022 aikana. Sivistystoimen toimialan lautakunnat hyväksyivät ruotsinkielisen perusopetuksen, opistojen sekä kulttuuri- ja kirjastopalvelujen uudet palveluverkkoselvitykset vuoden 2022 aikana. Suomenkielinen perusopetus ja varhaiskasvatus ovat myös työstäneet omia palveluverkkoselvityksiään vuoden 2022 aikana. Suomenkielisen perusopetuksen päivitetty palveluverkkoselvitys hyväksyttiin lautakunnassa helmikuussa 2023 ja varhaiskasvatuksen päivitetty palveluverkkoselvitys on suunniteltu käsiteltävän kevään 2023 aikana.

Palveluverkkoselvitysten tavoitteena on huomioida tiloihin liittyvät muutostarpeet, kuten väestöennusteet, ryhmämitoitusmääräykset, oppimisympäristöjen tarpeet, uudet asuinalueet ja rakennusten kunto. Tavoitteena on luoda kustannustehokas ja toimiva palveluverkko.

Tilahankkeiden osalta otettiin Variskan yhtenäiskoulun uudisosa käyttöön elokuussa 2022 ja Länsiniityn uusi päiväkotitoiminta valmistui loppuvuonna 2022. Rakentamisaikana ovat Sundomin koulun laajennus, Vamian Sampo-kampuksen uusi ATM-hallirakennus ja Teeriniemen uusi päiväkotitoiminta. Suunnitelmavaiheessa ovat Merikaarron päiväkotitoiminta, Palosaaren uusi päiväkotitoiminta, Kasarmialueen uudet päiväkodit sekä Keskustan yhtenäiskoulu.

Toiminnalliset nostot

Varhaiskasvatussuunnitelma sekä tuen käytännöt päivitetty vastaamaan 1.8.2022 voimaan tullutta lakimuutosta. Vuoden aikana toteutettu leikkiprojekteja kaikissa yksiköissä. Lapsiystävällinen kunta työ on edennyt suunnitelmien mukaan. Indikaattorit tulevaa kehitystyötä varten valittu ja toiminnassa on huomioitu entistä enemmän lapset kohderyhmänä. Perusopetuksessa on kiinnitetty entistä enemmän huomiota tukea tarvitsevien oppilaisiin. Perusopetuksessa on otettu käyttöön oppilaiden poissaoloihin puuttumisen malli. Kaikki koulut toteuttavat tunnetaito-ohjelmaa, joka on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan. Laajennetun oppivelvollisuuden toteuttaminen on käynnistynyt hyvin. Nivelvaiheyhteistyön ja ohjauksen hyvät käytännöt ja yhteistyöverkostot ovat olleet toimivia.

Kulttuuri- ja liikuntapalveluiden osalta toiminta on palautumassa aikaan ennen koronaa, mutta kävijä-, kuulija-, katsojaluvuissa koronakausi oli vielä näkyvissä. Kuntalaisten omaehtoista liikkumista tuettiin kehittämällä lähiliikuntapaikkoja. Vuonna 2022 viimeisteltiin skeittipuisto, rakennettiin Onkilahden ulkokuntosali sekä Isolahden jalkapallokentälle ja Lemonsoft -stadionille vaihdettiin tekonurmimatot. Vaasan kaupunginteatteri vietti 80-juhlavuottaan vuonna 2022.

Kaupunkiympäristön toimiala

Vaasan yleiskaava 2040 päivitystyö käynnistyi vuoden lopulla. Yleiskaavalla toteutetaan ja edistetään kaupungin strategisten tavoitteiden ja kestävä kehityksen mukaista yhdyskuntarakennetta. Kaupungin rakennusjärjestyksen uudistaminen aloitettiin vastaamaan tulevan rakentamislainsäädännön vaatimuksia.

Alueen vetovoimaisuuden kehittämistä tukevat mm. kävelykeskustan yleissuunnitelma ja kauppatorin suunnittelukilpailun ratkaisu. Laadittu Onkilahden puiston yleissuunnitelma mahdollistaa puiston monipuolisen kehittämisen. Myös Vöyrinkaupungin konepaja-alueen kehittäminen alkoi. Päätettiin osallistua Europan-arkkitehtikilpailuun Vaskiluodon Fennon alueella.

Kaupungin asumisneuvontapalvelu perustettiin kahden asumisneuvojan voimin. Kaupungin metsätaloussuunnitelman luonnos oli nähtävillä ja siihen saatiin runsaasti palautetta. Raakamaata hankittiin Kiinteistötoimessa 99,15 ha.

Joukkoliikenteessä otettiin käyttöön uusi linjasto ja järjestämistapa, saatujen palautteiden perusteella on tehty kehittämistoimia. Joukkoliikenteen käyttäjämäärät ovat kasvussa. Mustasaaren kanssa yhteinen joukkoliikennelautakunta aloitti toimintansa 1.8.2022. Kuntatekniikassa luotiin toimintamalli liikenneväylien korjausvelan tutkimiseen, jonka perusteella on priorisoitu kohteet ja selvitetty todellinen korjausvelka aikaisemman puhtaasti laskennallisen tiedon sijaan.

Ympäristötoimessa valmisteltiin Kestävän energiankäytön ja ilmaston toimintasuunnitelmaa (SECAP). Se liittyy Hiilineutraali Vaasa 202x -strategiseen tavoitteeseen. Suunnitelma valmistuu 2023.

Toimialalla panostettiin myös energian säästötoimiin, mm. liittymällä Motivan Astetta alemmas -kampanjaan, jatkamalla energiatehokkaiden led-valaisimien käytön laajennusta sekä laskemalla soveltuvien toimitilojen sisälämpötilaa. Varautumissuunnittelua tehostettiin, mm. osallistumalla erilaisiin harjoituksiin. Vuoden 2022 aikana voimakkaasti kiihtynyt inflaatio ja sitä kautta indeksien nousu rasitti käyttötaloutta ja investointeja. Kohonneet rakennuskustannukset alkavat näkyä myös rakennuslupahakemuksissa.

Kunnallistekniikan investointeihin käytettiin nettona 22,8 milj. euroa, josta suurimmat investoinnit kohdentuivat Laajametsän teollisuusalueelle ja satamaan. Muita merkittäviä investointikohteita olivat kävelykeskustan laajennus, Ravilaakso 1. vaiheen rakennuttaminen, Frilundinpolun ja Teollisuuskadun rakentaminen Vaskiluodossa sekä Gerby – keskusta pyöräilyn laatukäytävän rakennuttaminen.

Vaasan Vesi liikelaitoksessa investointeja toteutettiin nettona 12,6 milj. eurolla, mukaan lukien Kurikan syväpohjavesitutkimushanke ja GigaVaasa-hanke. Vesi- ja viemäri-investointien osuus oli 6,87 milj. euroa. Otsonointi- ja aktiivihiihtisuodatuslaitoksen urakka kilpailutettiin. Uusien asuinalueiden verkostoja urakoitiin Ravilaaksoon ja Vanhaan Satamaan. Liikelaitoksen toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoprojekti viimeisteltiin. Sen myötä asiakkaiden online-palvelut paranevat mm. IoT-vedenkulutusmittareiden käyttöönoton tahtiin.

Talonrakennushankkeista valmistui vuonna 2022 Variskan yhtenäiskoulu ja Terranovan näyttelytila. Valtuusto hyväksyi Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelman. Kaikkiaan talonrakennusinvestointien nettomenot olivat 11,5 milj. euroa. Toimitilakonserni perustettiin, siinä toimii emoyhtiönä Vaasa Facilita Oy ja sen alle kuuluu tytäryhtiöitä kuten Palosaaren Yrityskeskus Oy ja Kiinteistö Oy Vamian ATM-halli. Erilaisia rahoitusratkaisuja päätettiin toteuttaa kuten palvelusetelipäiväkotit Länsiniittyyn ja kiinteistöleasing-mallilla rakennettava Teeriniemen päiväkotit. Vaasan Talotoimi liikelaitoksen peruspääomaa korotettiin 7,25 milj. eurolla, Variskan yhtenäiskoulun uudisrakentamisen osuutta vastaavalla sijoituksella.

1.1.5. Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2022 viimeisenä päivänä 3381 (5 315 vuonna 2021), näistä 2 312 (3 890) vakituksia ja 1 072 (1 431) määräaikaista. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehdyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa oli 69 (85). Lukuihin eivät sisälly Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoimiset ns. puolivakinaiset palomiehet, joita oli 399 (495).

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2022 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Luku sisältää työllistetyt. Henkilöstömäärät tehtävittäin 2021–2022 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2022 oli 1934 vähempi kuin vuoden 2021 lopussa. Vakinaisten määrä on laskenut 1 578:lla ja määräaikaisten 359:llä. Tarkasteltaessa kaupungin kokonaishenkilömäärää määräaikaisten palvelussuhteet mukaan lukien, voidaan todeta, että kaupungin henkilötyövuodet vähentyivät vuonna 2022 verrattuna vuoteen 2021 yhteensä 1 681,1 henkilötyövuotta.

Vakituisten HTV:t vähenivät noin 1310 HTV:tä ja määräaikaisten noin 371 HTV:tä. Suurin osa HTV-vähennyksistä johtuu hyvinvointialueuudistuksesta, jonka myötä kaupungilta siirtyi vuoden 2022 alussa sosiaali- ja terveys- ja opiskelijahuollon palvelut sekä osa tukipalveluita hyvinvointialueelle.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2022 oli 149,3 miljoonaa euroa, mistä käyttötalousosan henkilöstökulut 148,4 miljoonaa euroa (palkat ja palkkiot 116,8 miljoonaa euroa) ja investointiosan henkilöstökulut 0,8 miljoonaa euroa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 71,8 % (70,9 % v. 2021) ja miehiä 28,2 % (29,1 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 70 % (76,3 %) ja miehiä 30 % (23,7 %). Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2022 oli 45,0 vuotta (44,5 v. 2021). Vakituisten henkilöstön keski-ikä oli 48,2 vuotta (47,1 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 42,8 vuotta (40,4 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

Palvelualueen tehtävänä on:

- 1) vastata kaupungin henkilöstöhallinnon suunnittelusta sekä kehittämisestä
- 2) vastata koko kaupungille työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista ja henkilöstövoimavarojen kehittämisestä
- 3) vastata virka- ja työehtosopimuksiin perustuvasta paikallisesta neuvottelu- ja sopimustoiminnasta sekä tulkinnoista
- 4) kehittää palkkausjärjestelmiä ja palkitsemisprosesseja
- 5) koordinoida ja kehittää osaamisen, työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden johtamista
- 6) huolehtia työnantajan ja työntekijöiden välisen työsuojelun yhteistoiminnan järjestämisestä, ylläpitämisestä ja kehittämisestä
- 7) huolehtia työterveyshuollon järjestämisestä kaupungin henkilöstölle
- 8) huolehtia yhtiömuotoisesti tuotettavien palkkahallinnon palveluiden järjestämisestä.

1.1.6. Ympäristöasiat

Suvilahden käytöstä poistuneen kaatopaikan sulkemista koskee vuonna 2014 myönnetty ympäristölupa. Luvan aikataulua tarkistettiin 2019. Kaatopaikan sulkemiseen eli maisemointitöiden loppuun saattamiseen ja jälkitarkkailuun tarkoitettua varausta on jäljellä 0,9 miljoonaa euroa.

Kaupungin omistaman Pukinjärven pilaantuneen pohjasedimentin saneeraukseen Kemira Oyj sai vuonna 2022 ympäristölupapäätöksen, josta on valitettu hallinto-oikeuteen. Kaupungilla ei ole riskiä joutua osallistumaan suoranaisiin saneerauskustannuksiin, mutta lainvoimaisesta lupapäätöksestä riippuen kaupungille voi aiheutua lisäkustannuksia järven valuma-alueen hulevesien hallintaan liittyen.

Jäteveden puhdistukseen ja jätevesipumppaamoihin investoitiin 0,28 miljoonaa euroa. Vesi- ja viemäriverkostoa rakennettiin ja saneerattiin 6,87 miljoonalla eurolla. Jätevedenpuhdistamon aiheuttamien hajujen hallintatoimenpiteistä oli velvollisuus toimittaa suunnitelma aluehallintovirastolle. Puhdistamon ympäristöluvan ehtona oleva hajutarkkailu jatkuu vuoteen 2023. Puhdistamon kalastukselle aiheuttavasta haitasta maksetaan vuosittain kalatalousmaksua 14 300 euroa. Kunnallisen vesihuollon toiminta-alueen laajennuksen seurauksena viemäroinnin piiriin tulleiden kiinteistöjen määrä on kasvanut. Viemäroidyllä alueella sijaitsevien viemäriin liittymättömien kiinteistöjen vapautushakemuksia on käsittelemättä 141 kappaletta.

Kaupunki on hankkinut sertifioitua vihreää sähköä vuodesta 2018 alkaen.

1.1.7. Muut ei-taloudelliset asiat

Muilla ei-taloudellisilla asioilla tarkoitetaan korruption, lahjonnan ja ihmisoikeusasioiden käsittelyä. Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai

muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Vaasan kaupunginvaltuusto on 7.5.2012 hyväksynyt Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikan periaatteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Vaasan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 hyväksynyt Vaasan kaupungin konserniohjeen, jossa on määritelty eri toimijoiden tehtävät ja vastuut toiminnan lainmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja harmaan talouden torjunnasta annettujen sääntöjen ja ohjeiden noudattamiseksi.

Kuntalain mukainen sidonnaisuusrekisteri vahvistaa korruption vastaista toimintaa. Kunnallishallinnon sidonnaisuusilmoituksen tekemisvelvoite koskee kuitenkin ainoastaan johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä luottamushenkilöistä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

Vuoden 2022 aikana on testattu ilmoittajansuojeludirektiivin mukaista eettistä ilmoituskanavaa, ja se on otettu käyttöön vuonna 2023. Kaupunki ohjaa toimintaa valittujen globaalien kestävän kehityksen tavoitteiden mukaisesti ja arvioi indikaattoreita säännöllisesti strategiatyön yhteydessä.

1.1.8. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin velkaantuneisuus näyttää tulevina vuosina kasvavan vähintään 400 eurolla vuodessa asukasta kohden, mikäli tasapainottaviin toimenpiteisiin ei ryhdytä. Näin käy, koska tulevaisuuden investointien arvioidaan olevan vähintään 65 miljoonaa euroa vuodessa, ja vuosikatearvio on noin 35 miljoonaa euroa vuodessa, ja erotus rahoitetaan lainoin, jos kaupunki ei esimerkiksi voi tehdä suurempia omaisuuden myyntejä ja siten vapauttaa pääomaa.

Lisäksi valtionosuudet luultavasti vähenevät entisestään, koska vuonna 2022 sote-menot olivat korkeammat kuin oli ennustettu, ja rahoituksen siirto kunnilta hyvinvointialueille perustuu vuoden 2021 ja 2022 keskimääriin menoihin. Siten vuoden 2023 valtionosuudet ovat liian korkeita, ja erotus vaaditaan takaisin vuosina 2024 ja 2025. Hyvinvointialueet aloittivat ensimmäisen toimintavuotensa alijäämällä, ja on mahdollista, että valtion rahoitusta uudistetaan tulevaisuudessa lisää niin, että kuntien saama rahoitus vähenee.

Vuonna 2025 työ- ja elinkeinopalvelujen järjestämisvastuu siirtyy alueellisilta virastoilta kunnille, ja niin myös olemassa oleva henkilöstö ja rahoitus. Ajatuksena on, että palvelut tulisivat lähemmäksi asiakkaita ja että rahoitusmalli kannustaisi kuntia toiminnan kehittämiseen.

Jotta kaupunkia ei pakotettaisi voimakkaisiin tasapainottaviin toimenpiteisiin, kuten lakkauttamaan kaikki eilakisäateiset tehtävät, tulee päätöksiä uusista toiminnoista tai olemassa olevien toimintojen laajentamisesta tarkastella huolellisesti. Myös kannattavia projekteja tulee asettaa arvojärjestykseen ja priorisoida, koska työvoima ei riitä kaiken toteuttamiseen yhtä aikaa.

1.1.9. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Strategiset riskit

Strategisiin riskeihin kuuluu se, että kaupungin panostukset työpaikkojen lisäämiseen ja siten paikkakunnalle muuttoon houkuttelemiseen eivät kanna hedelmää. Tämä voisi johtua esimerkiksi siitä, että tulevaisuuden työntekijät eivät muuta työn perässä tai että teollisuusalueen investoinnit eivät tuo uusia vakiintuneita yrityksiä tai yksityisiä investointeja alueelle.

Operatiiviset riskit

Alhainen työttömyystaso aiheutti sen, että eri alojen henkilöstön saatavuus heikentyi, ja työvoimapulan ja vastaavien henkilöstöriskien arvioidaan olevan yksi suurimmista operatiivisista riskeistä. Myös tietojärjestelmiin liittyviä riskejä pidetään merkittävänä, ja on olemassa riski toiminnan keskeytymiseen paitsi vanhentuneiden järjestelmien myös kyberhyökkäysten takia.

Taloudelliset riskit

Negatiivisten korkojen aika vaikuttaa olevan ohi, ja ainakin Yhdysvaltain keskuspankki ilmoittaa korkojen nousun jatkuvan vallitsevasta pankkihuolesta ja -romahduksesta huolimatta. Inflaation 2 prosentin tavoite on edelleen olemassa, ja Euroopan inflaatiotaso on 8–9 prosenttia. Noin 70 prosenttia kaupungin lainasalkusta on suojattu niin kutsutuilla koronvaihtosopimuksilla, mutta sitä mukaa kuin uusia lainoja otetaan ja uusia korkosuojaussopimuksia tehdään, lainasalkun korkotaso nousee voimakkaasti. Tämän vuoden maaliskuussa 12 kuukauden euriborkorko lähenee 4:ää prosenttia, ja noin vuosi sitten viitekorko oli vielä nollan alapuolella. Kaupungin lainasalkku oli lähes 330 miljoonaa euroa 31.12.2022, ja korkokulut olivat noin 3 miljoonaa euroa.

Vahinkoriskit

Kaupungilla on vapaaehtoisia ja lakisääteisiä vakuutuksia vahinkoriskien turvaksi, kuten työtapaturmavakuutus, vastuuvakuutus ja omaisuusvakuutus. Kaupungin omalla vastuulla olevien vahinkojen turvaksi on olemassa vahinkorahasto. Vahinkorahaston arvo on 6,9 miljoonaa euroa. Vakuutusmaksut olivat yhteensä 0,5 miljoonaa euroa (mukana ei ole työnantajan pakollisia sosiaalivakuutusmaksuja).

Enemmän tietoa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on luvussa 1.2.

Koronan ja Ukrainan vaikutukset tuloihin ja menoihin

Koronapandemian vaikutukset toimialoitain on esitetty alla olevassa taulukossa. Merkittävimmät vaikutukset oli sivistystoimen toimialalla; kustannusten lisäyksiä perusopetuksen ja Vamian sijaisten henkilöstökustannuksista, suojavarusteista ja tehostetusta siivouksesta. Kustannussäästöjä puolestaan tuli Vaasan kaupunginteatterin, Vaasan kaupungin opistojen ja liikuntapalveluiden henkilöstökuluista sekä palvelujen ostoista. Tulojen lisäykset olivat koronatukia, joista merkittävin Vaasan kaupunginteatterin saama koronatuki n. 0,3 milj. e. Tulojen alenemiset johtuivat pääosin Vaasan kaupunginteatterin pääsylipputulojen alenemisesta, Vaasan kaupungin opistojen, kaupunginorkesterin ja liikuntapalveluiden myynti- ja maksutuotoista.

Koronan kokonaisvaikutus oli n. -0,7 milj. € kun huomioidaan kustannussäästöt ja tulojen lisäykset.

Yhteenveto koronan vaikutuksista tuloihin ja menoihin

Toimiala	Kustannusten lisäykset €:	Kustannussäästöt €:	Tulojen lisäykset €:	Tulojen alenemiset €:
Konserniohjauksen toimiala	136 000			3 000
Sivistystoimen toimiala	191 475	258 700,00	423 965	911 133
Kaupunki yhteensä	327 475	258 700	423 965	1 034 133

Ukrainan sodan vaikutukset toimialoittain on esitetty alla olevassa taulukossa. Merkittävimmät vaikutukset oli konserniohjauksen ja sivistystoimen toimialoilla. Konserniohjauksen toimialalla kustannusten lisäykset muodostuivat pääosin vastaanottokeskustoiminnasta ja ruokapalveluiden yleisestä kustannusten noususta. Sivistyksen toimialalla kustannusten lisäyksiä oli varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstökuluissa sekä oppilaskuljetuksissa. Kaupunkiympäristön toimialan kustannuksen lisäykset johtuivat pääosin kuntatekniikan polttoaineiden, sähkön ja rakennusmateriaalien hinnankorotuksista.

Tulojen lisäyksissä merkittävin oli konserniohjauksen toimialan vastaanottokeskustoimintaan saadut valtionkorvaukset.

Ukrainan sodan kokonaisvaikutus oli n. -1,3 milj. € kun huomioidaan tulojen lisäykset.

Yhteenveto Ukrainan vaikutuksista tuloihin ja menoihin

Toimiala	Kustannusten lisäykset €:	Kustannussäästöt €:	Tulojen lisäykset €:	Tulojen alenemiset €:
Konserniohjauksen toimiala	4 052 500		3 455 100	
Sivistystoimen toimiala	485 613		69 965	85 000
Kaupunkiympäristön toimiala	232 066			
Kaupunki yhteensä	4 770 179		3 525 065	85 000

1.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Vaasan kaupungissa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä hallintosäännön mukaan hyväksymällä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat, valvomalla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä antamalla toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Tavoite on, että sisäinen valvonta on riittävää ja kohdennettu oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on selkeästi vastuutettu eri toimijoiden kesken:

- 1) Toimielimet vastaavat tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 2) Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 3) palvelualueen päälliköt, palveluyksiköiden esihenkilöt ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

- 4) Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.
- 5) Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena toimii kokonaisvaltaisen riskienhallinnan KORI-työryhmä. Se arvioi ja kehittää tilivelvollisten toimielinten ja esihenkilöiden riskienhallintaa. Keskeisenä tehtävänä on myös kouluttaminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen sekä toimialojen tuki.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan vastuut on määritelty kaupungin riskienhallintapolitiikassa (kv 7.5.2012 § 60), Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (kv 16.12.2013 § 153), sisäisen valvonnan ohjeessa (kh 29.9.2003 § 432), konserniohjeessa (kv 23.4.2018 § 22) ja hallintosäännössä (kv 10.10.2022 § 66).

Hallinto- ja johtamistapa

Vaasan kaupungin hallinto- ja johtamistapa perustuu kunta- ja hallintolakiin sekä muihin säännöksiin. Hallintosääntö on keskeinen ohje; se sisältää ohjeet hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, taloudesta ja valvonnasta, valtuustosta ja päätöksenteosta sekä hallintomenettelyistä. Se on luottamushenkilöiden portaalissa ja kaupungin verkkosivuilla kohdassa Hallinnon säännöt.

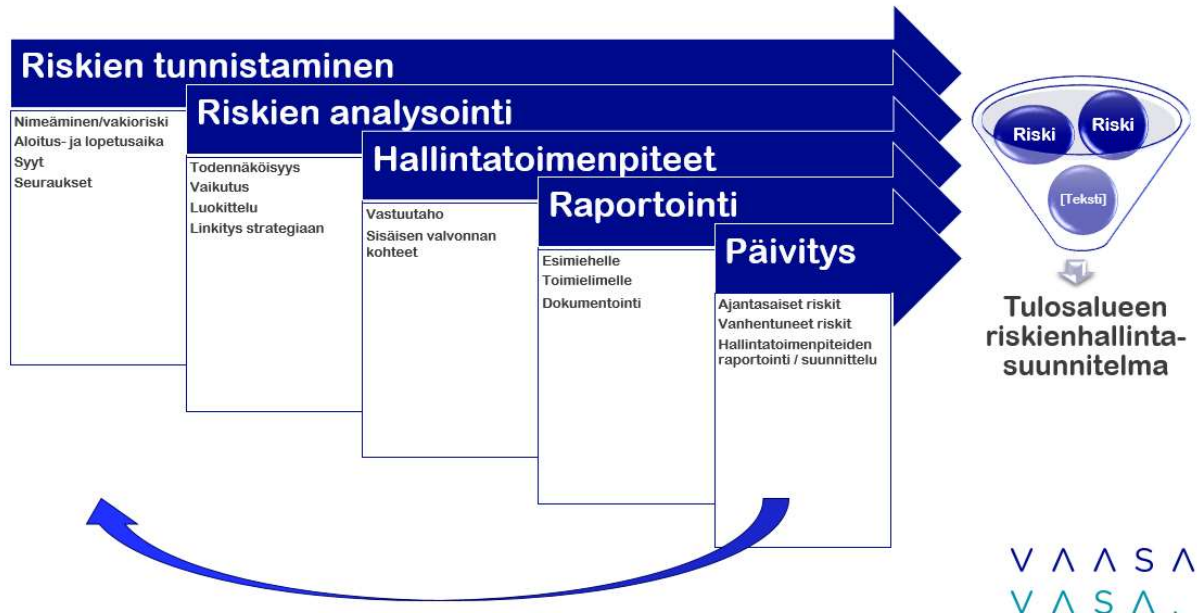
Hallintosäännön lisäksi kaupungilla on toimintasääntöjä, menettelyohjeita, periaatteita ja muuta ohjeistusta. Vaasan kaupungin Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmässä 2019. Arvolupauksissa painottuu tavoitteellisuus ja seuranta sekä henkilöstön osallistaminen. Johtajan/esihenkilön tulee pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista, mutta myös työntekijöiden vastuuta korostetaan tiedonhankintaan liittyen. Varsinaisia eettisiä ohjeita kaupungilla ei ole. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista löytyy kuitenkin selkeä määritelmä väärinkäytöksestä. Väärinkäytöksiä pidetään epärehellistä, epäeettistä, ohjeiden vastaista sekä lainvastaista toimintaa eikä mitään väärinkäytöksiä hyväksytä. Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin ylimmän johdon tulee sitoutua eettisten arvojen ja hyvän johtamis- ja hallintotavan tukemiseen.

Riskienhallinta

Kokonaisvaltainen riskienhallinta toteutetaan osana toiminnan ja talouden suunnittelu- ja seurantaprosessia. Tulosalueiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmien toteutumisesta raportoitiiin lauta- ja johtokunnissa kesäkuun lopun tilanteesta, toiminnan ja talouden raportoinnissa. Kaupunkitasoinen raportointi yhdistettiin ensimmäistä kertaa osavuositarkastukseen (vertaa kv 12.9.2022 § 59). Elokuussa tulosalueet laativat seuraavan vuoden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat. Ne hyväksyttiin talousarvioesitysten yhteydessä lauta-/johtokunnissa. Toimialajohtajat raportoivat tilinpäätöstilanteessa johtoryhmälle oleelliset asiat toimialojensa riskienhallinnasta.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelu ja seuranta toteutetaan Opiferus -järjestelmällä. Samassa tietojärjestelmästä on strategian seuranta, toiminnan tavoitteet ja niiden toteutumista uhkaavat riskit sekä seuranta ja sisäisen valvonnan kohteet. Riskejä käsitellään rullaavasti ja ajantasaisesti. Seuraavassa kuviossa on kuvattuna riskienhallinnan prosessi tulosalueilla.

Riskienhallinta tulosalueilla, rullaavasti

Talousarvion 2023 laadinnassa tunnistetut olennaiset riskit sidottiin uuden strategian mukaisiin teemoihin: Hyvinvoiva ja osaava Vaasa, Vetovoimainen Vaasa, Hiilineutraali Vaasa 202x ja Mahdollistajat: Talous, henkilöstö, osaaminen ja johtaminen.

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Yleisesti luokitellaan lisäksi vahinkoriskit ja taloudelliset riskit. Keskeisimmät riskit ilmenevät alla olevasta kaupungin riskikartasta. Se pohjautuu toimiala- ja tulosaluetasolla talousarviovalmistelussa syksyllä 2022 tehtyihin riskienkartoituksiin sekä KORI-työryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä tehtyyn arviointiin.

Vaasan kaupungin
riskikartta 2023
Johtoryhmä 10.10.2022

Turvallisuusjohtamisen projekti toteutettiin kaupungilla vuonna 2022. Siinä kehitettiin toiminnan johtamista jatkumona häiriöttömästä tilanteesta poikkeusoloihin. Kehittämiskohteina oli turvallisuuden hallintamallin selkeyttäminen, turvallisuusdokumentaatio ja tiedonhallinta, työkalujen, viestinnän ja seurannan parantaminen. Kaupungin johtoryhmä hyväksyi tulokset ja jatkoetenemisen 12.12.2022.

Valvontatoimenpiteet

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan johdon ja esihenkilöiden vastuulle kuuluvia ohjaus- ja toimintaprosesseihin sisältyviä menettelyitä, organisaatioratkaisuja ja toimintatapoja, joiden avulla voidaan saada kohtuullinen varmuus toiminnan lainmukaisuudesta, varojen turvaamisesta, toiminnan tuloksellisuudesta sekä taloutta ja tuloksellisuutta koskevien oikeiden ja riittävien tietojen tuottamisesta. Esihenkilöiden tukena ovat asiantuntijat talous-, henkilöstö- ja asiakirjahallinnossa, juridiikassa ja riskienhallinnassa. Tilivelvollisten tulosaluejohtajien mukaan sisäinen valvonta toteutetaan osana päivittäistä johtamista mm. valvomalla sovitujen toimintatapojen ja -ohjeiden noudattamista sekä pistokokein. Kaupungilla on myös oma sisäinen tarkastus. Luottamushenkilöt valvovat toimintaa päätöksenteon kautta. Kaavoituksessa toimitaan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti turvaten jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun ja suunnitteluun. Oikeudellisia riskejä hallitaan ennaltaehkäisevästi varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen valmistelu. Asianosaisille ja kuntalaisille on valitusmenettelyt. Myös jälkikäteisarviointia realisoituneista oikeudellisista riskeistä tehdään esim. kaupunkiympäristön toimialalla. Kaupungin toimintaa valvovat myös eri viranomaistahot, kuten aluehallintovirasto.

Hallintosäännön 66 § mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä. Se on hyväksynyt sopimusohjeen, ja siitä saatiin yleiskirjeohjeistus 2021. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännössä 4 § todetaan, että omistajaohjauksen tehtävänä on mm. huolehtia sopimusten hallinnasta ja sopimusvalvonnan ohjauksesta kaupungin organisaatiossa. Kaupungin keskitettynä sopimushallintajärjestelmänä toimii asianhallintajärjestelmä Tweb. Kaupunkiympäristön toimiala käyttää Cludia Sopimusta. Sopimusten valvontaan liittyen kaupungilla on Yksityisen varhaiskasvatuksen valvontasuunnitelma. Valmisteilla on myös

tarkastuslautakunnan huomion perusteella, Kuntatekniikan vastaavantyyppinen ostopalvelusopimukseen liittyvä ohjeistus.

Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidaan tilikauden päätyttyä tilivelvollisille tulosaluejohtajille tehtävällä kyselyllä. Kyselyyn vastasi 25 tulosaluejohtajaa, yksi jäi vastaamatta (tarkastustoimi). Kyselyn laadinnassa on huomioitu Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje. Tilinpäätöskyselyssä kaikki vastanneet tulosalueet ilmoittivat tehneensä riskienkartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman sekä sisäisen valvonnan suunnitelman. Vastausten mukaan kaikki suunnitelmat on käsitelty tulosalueen sisällä johtoryhmässä tai vastaavassa. Miltei kaikki suunnitelmat tulosaluejohtajien ilmoituksen mukaan on käsitelty asianomaisessa toimielimessä.

Riskienhallinta- ja sisäisen valvonnan suunnitelmat ovat johtaneet toimenpiteisiin lähes kaikilla tulosalueilla. Tulosalueilla valmistellaan ja päätöksiä tehdään hyvää hallintotapaa noudattaen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämisessä, tasapuolisuudessa, päätösten perusteluiden kirjaamisessa ja tiedoksi antamisessa, kaikkien vastanneiden tilivelvollisten mukaan.

Esihenkilöpässikoulutuksessa oli mukana osio riskienhallinnasta keväällä 2022. Vuonna 2022 KORI-työryhmän auditointivuorossa oli avainhenkilöiden sijaisjärjestelyt, mikä selvitys jatkuu vuodelle 2022. Tilinpäätöskyselyssä tulosaluejohtajat ilmoittivat, että kaikille avainhenkilöille on määritelty sijaiset. Toiminnasta ja taloudesta raportoitin toimielimille talousarvion 2022 täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti tilikauden aikana.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta edellyttävät, että päätöksentekijöillä on käytössä hyvät tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Kaupunginhallitus johtaa viestintää Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin viestintäohjelman (kh 30.5.2022 § 175) pohjalta. Kaupunki tarjoaa oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille valmisteilla olevista asioista, vaikuttamismahdollisuuksista ja päätöksistä. Keskeistä viestintäohjelmassa on yhteisen tarinan ja yhteisten ydinviestien lisäksi jokaisen työntekijän vastuu ja valta kaupungin maineen rakentajana sekä avoimen ja positiivisen viestintäilmapiiirin luomisessa työyhteisössä. Viestintäohjelman pääviestit ja teot on nivottu kaupungin strategian teemaohjelmien kokonaisuuksiin. Tavoitemielikuva on kiteytetty muotoon "Vaasan on kansainvälisesti tunnettu Pohjolan energiapäkaupunki, jossa on helppo olla onnellinen".

Kaupungin viestinnän painopistealueet olivat strategian mukaisesti vetovoiman parantaminen, työyhteisöviestinnän kehittäminen ja vuorovaikutuksen ja osallistumisen kehittäminen asukkaiden kanssa. Vetovoiman osalta tehtiin vahvaa valtakunnallista imagomarkkinointia yhdessä Vaasanseudun Kehitys Oy Vasekin kanssa. Työyhteisöviestinnän kehittämisen painopiste oli intranetin uusimisessa. Uusi Lykky-intranet julkaistiin maaliskuussa ja käyttäjämäärät ovat saavutettavuuden parantamisen myötä kasvaneet huomasti. Intranet on ensisijainen sisäisen viestinnän ja työyhteisöviestinnän kanava, jonka tavoitteena on myös lisätä kaupungin työntekijöiden yhteisöllisyyttä. Vuorovaikutusta edistettiin erityisesti somekanavilla, joiden seuraajamäärät kasvavat koko ajan, sekä erilaisten vaikutusmahdollisuuksien aktiivisella markkinoinnilla asukkaille. Kriisiviestinnästä, joka on tehostettua normaaliolojen viestintää, voitiin luopua koronatilanteen normalisoituessa.

Digipalveluiden toimivuuden korkean tason varmistaminen on merkittävä tavoite 24/7 palvelutoiminnassa. Digipalveluiden toiminnan sujuvuus oli hyvällä tasolla ilman pitkiä laajamittaisia katkoksia. Etätyön jatkuvuus korosti edelleen korkeaa palvelutasoa digipalveluissa. Tietoturvallisen verkon käyttöön panostettiin monin tavoin. IT palvelu- ja järjestelmätarpeiden merkittävä kasvu kaupunkikonsernissa työllisti digipalveluiden ja IT-infrastruktuurin kehittämisessä.

Digipalveluiden kehittämisessä keskeisenä tavoitteena on laadukkaat, turvalliset ja saavutettavat digipalvelut. Tiedolla johtaminen tapahtuu laadukkaan, turvallisen ja saavutettavan tiedon ja tiedonkulun avulla. Kaupungin Digivisio hyväksyttiin 2019 ja digitalisaatio ja innovaatio- palvelualueen strategia päivitettiin 2022. Kaupungilla aloitti toukokuussa työnsä kokoaikainen tietosuoja-asiantuntija.

Kaupunki järjesti kuusi Henkilöstö- ja esihenkilöinfoa vuonna 2022. Henkilöstöllä oli hyvä mahdollisuus saada tietoa toiminnasta suoraan kaupunginjohtajalta - infot alkavat pääsääntöisesti kaupunginjohtajan puheenvuorolla.

Seuranta - realisoituneet keskeiset riskit 2022 toimialoilla

Konserniohjaus

Konserniohjauksessa oli tilikaudella haasteena henkilökunnan vaihtuvuus. Erilaiset työsopimustulkinnat; varallaolokiista on saatu isolta osalta päätökseen. Hyvinvointikuntayhtymän aloittamiseen 1.1.2022 liittyvät ns. HYKY-riskit realisoituivat siten, että kustannukset nousivat 22 milj. € verrattuna vuoteen 2021. Sopimusneuvottelut kiinteistöjen osalta olivat vielä vuodenvaihteessa 2022/2023 kesken uuden hyvinvointialueen kanssa.

Sivistystoimi

Perusopetuksen henkilöstö oli edelleen vuonna 2022 kuormittunutta johtuen mm. koronapandemian jatkumisesta. Koulutetun henkilöstön saatavuudessa suuria ongelmia erityisesti lyhytaikaisissa sijaisuuksissa varhaiskasvatuksessa, myös muilla tulosalueilla oli vajausta.

Toimialan tulokehitys on palautumassa hitaasti normaalille tasolle. Se heikkeni usealla tulosalueella, mm. uimahallilla ja teatterissa, missä esityksiä jouduttiin perumaan.

Kaupunkiympäristö

Myös kaupunkiympäristön toimialalla realisoitui avainhenkilöiden irtisanoutumisia. Vuoden aikana merkittävästi kohonneet rakennuskustannukset aiheuttivat priorisointia investointien toteuttamisessa. Sataman investoinnit eivät toteutuneet talousarvion mukaisesti markkinatilanteesta johtuen. Myös käyttötaloudessa haastetta toi sähkön ja energianhinnannousu. Lisäksi poikkeuksellisen runsaslumisen talven takia liikennealueiden kunnossapidolle saatiin lisämäärärahaa (kv 13.6.2022 § 38 ja 14.11.2022 § 81). Seudullisen jätelautakunnan jäte- ja lietekuljetuspäätöksistä valitettiin, samoin kuin jätehuoltomääräyksistä.

Yleisiä huomioita

Tulosalueiden tilinpäätöskyselyn itsearvioinnin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat viime vuonna pääosin suunnitellusti ja kokonaisuudessaan hyvin. Tilivelvollisten **kokonaisarvio** asteikolla 1-4 sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä tulosalueilla oli pääsääntöisesti hyvä = 3. Viisi tulosaluetta arvioi sisäisen valvonnan tason erittäin hyväksi = 4 (Kaavoitus, Liikuntapalvelut, Rakennusvalvonta, Vaasan Vesi ja Vamia). Edelliseen vuoteen verrattuna vastauksissa oli pientä vaihtelua yksittäisten tulosalueiden osalta. Vastausten keskiarvo on hieman alhaisempi kuin edellisenä vuonna ollen 3,22 (3,27).

Työn vaarojen arvioinnissa otettiin käyttöön uusi tietojärjestelmä, millä vaarojen arviointi on jo toteutettu kaikilla tulosalueilla kolmea lukuun ottamatta. Työn vaarojen arvioinnin katsotaan tilinpäätöskyselyn vastauksissa olevan ajan tasalla yhtä tulosaluetta lukuun ottamatta. Safety Managerin raportin perusteella riskienarviointi on tehty noin 100 toimipisteessä.

Tuloksellisuuden arvioinnin vaikuttavuudesta ja luotettavuudesta saadaan vuosittain arvio tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kautta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä antaa myös kaupungin tilintarkastaja lausuntonsa tilintarkastuskertomuksessaan.

Tilikauden aikana ei ole todettu **hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa** merkittäviä menetyksiä tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen, tilinpäätöksen liitetiedoissa on selvitys arvonalentumisista. Hankintojen seurannassa ei ole noussut esiin väärinkäytöksiä eikä varojen käytön hallinnasta ole löytynyt puutteita eikä vilpillistä toimintaa koskien kaupungin omaisuutta. Tilivelvollisten tilinpäätöskyselyn

vastauksissa viitataan toistuvasti kaupungin ohjeisiin sekä asiantuntijoiden käyttöön, kuten hankintapalvelut ja talousohjeistus.

Irtaimen omaisuuden hallinnointiin ei ole käytössä yhtenäistä irtaimistorekisteriä. Riskinä on irtaimiston katoaminen tai muu käyttö, mikä ei ole tarkoituksenmukainen. Tilinpäätöksen yhteydessä on pyydetty toimittamaan inventointikertomukset, joita saatiin vajaalta puolelta tulosalueista. Talouden tietojärjestelmien yhteydessä haetaan ratkaisua irtaimistokirjanpidon järjestämiseen järjestelmäpohjaisesti. Käytöstä poistetun omaisuuden jatkokäsittelyyn liittyvät ohjeet päivitettiin 16.1.2023 § 3 kaupunginhallituksessa.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu. Henkilöstön osaamisen kehittämiseksi järjestettiin hyvistä hallinnosta, hallintomenettelystä, valmistelu- ja päätöksentekoprosessista kaksiosainen nauhoitettu koulutus. Siihen kuului myös osio kokonaisvaltaisesta riskienhallinnasta. Perehdytystä järjestettiin uusille esimiehille ja työntekijöille kaupunkitasoisesti ja tulosalueilla tarveperusteisesti. Tilivelvollisten vastausten perusteella tulosalueilla kunnallisvalitusten syytteeseen asettamisten tai muiden oikeusseuraamusten määrä pysyi ennallaan tai väheni.

Kunnallisvalituksista, syytteeseen asettamisesta ja keskeisistä oikeusseuraamuksista raportointi

Kaupunkia koskevista keskeneräisistä riita- ja insolvenssiasioista mainittakoon merkittävimpinä seuraavat.

Kaupungin vahvistuskanne Helsingin käräjäoikeudessa IT-järjestelmätoimitusta koskevassa asiassa CGI Suomi Oy:tä vastaan oli käräjäoikeuden tuomio 8.10.2021 kaupungille negatiivinen, kanne hylättiin pääasiallisen osalta kokonaan. Vaasan kaupunki veloitettiin korvaamaan CGI Suomi Oy:n oikeudenkäyntikulut asiassa palkkioineen ja kuluineen 100.538,36 eurolla (ei sisällä alv) korkolain 4 §:n 1 mukaisine viivästyskorkoineen. Kaupungin omat oikeudenkäynti- ja asianosauskulut ovat tähän asti 375.537,76 euroa. Kaupunginhallitus päätti 25.10.2021 § 374, että Vaasan kaupunki valittaa Helsingin käräjäoikeuden päätöksestä. –Korkoriskin takia myös käräjäoikeuden määräämät oikeudenkäyntikulut on maksettu, odottamatta hovioikeuden päätöstä. Roschier Asianajotoimiston laatima valitus jätettiin Helsingin hovioikeuteen 8.11.2021. CGI Suomi Oy on vastannut valitukseen 28.1.2022. Vaasan kaupungin asiamiehen näkemyksen mukaan hovioikeudessa on ruuhkaa eikä hovioikeus ole antanut tietoja asian käsittelyn etenemisestä tai siitä, järjestetäänkö asiassa suullinen käsittely. Tilanne 2/2023: Helsingin hovioikeus on ilmoittanut, että asiassa järjestetään suullinen pääkäsittely 20.3.-21.3.2023.

JAU ry ja JUKO ry ovat haastaneet Kuntatyönantajat KT ja Vaasan kaupungin työtuomioistuimeen, johon haastehakemus saapui 31.12.2018. Asiakirjat ja haaste saapuivat kaupungille 21.6.2021, kaupungin dnro 735/2021. Kaupunkia edustaa asiassa lain nojalla KT. Kantajat vaativat, että neljän kaupungin palveluksessa olevan/olleen palomiehen/paloesimiehen varallaoloajaksi laskettu työaika lasketaan varsinaiseksi työajaksi. Vaatimus koskee aikaa 1.1.2012-1.9.2016, määrältään 664.074 e. KT/Asianajaja Salla Pyymäki on vastustanut kannetta ja antanut työtuomioistuimeen vastineen 15.9.2021. Työtuomioistuimen pääkäsittely on ilmoitettu tapahtuvan 26.-27.4.2022. Tilanne 2/2023: Työtuomioistuimen tuomio 7.9.2022 nro 18: Tuomiolauselma. Kanne hylätään. Julkisen alan unioni JAU ry ja Julkisan alan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO ry veloitetaan yhteisvastuullisesti suorittamaan Kunta- ja hyvinvointialueiden työntekijöiden KT:lle ja Vaasan kaupungille niiden yhteisten oikeudenkäyntikulujen korvauksena 15.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut tuomion antopäivästä. Työtuomioistuimen tuomiosta ei voi valittaa, joten asian käsittely on päättynyt.

Pohjanmaan käräjäoikeudessa on 25.5.2022 nostettu kanne palkkasaatavia koskevassa asiassa, jossa vastaajana on Vaasan kaupunki/Pohjanmaan pelastuslaitos (L 764/2022/716). Kantaja on Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoiminen päällystössä toimiva henkilö, joka on vuodesta 2007 suorittanut sivutoimisesti vain varallaoloa. Kantaja esittää haastehakemuksessaan, että hän on tosiasiallisesti ollut samalla tavalla työhön sidottu kuin

varsinaisia työtehtäviä suorittaessaan ja näin ollen varallaolo tulisi katsoa kaikilta osin työajaksi. Kantajan mukaan, hänellä ei ole ollut mahdollisuutta vapaasti määritellä olinpaikkaansa tai tekemisiään. Työhön sidonnaisuus olisi kantajan mukaan rinnastunut työaikaan.

Kaupunginhallitus päätti 8.8.2022 § 227 hankkia asianajopalvelua Asianajotoimisto Roihu Oy:ltä varallaoloa koskevan kanteen hoitamiseen Pohjanmaan käräjäoikeudessa. Asiassa odotetaan käräjäoikeuden järjestävän valmisteluistunnon kuluun vuoden aikana. Mahdollisen maksettavan korvauksen varalta joudutaan tarkastelemaan, miten korvaussumma peritään.

Taloudelliset vaikutukset: palkkasaatavia yhteensä 300.000 euroa korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kullekin kuukausittaiselle maksamattomalle erälle kuukauden viimeisestä päivästä lukien.

Vaasan ympäristöseura ry:n tekemä kunnallisvalitus Yhdystien ja moottoritien liikennejärjestelyt-asemakaavaa koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 4.5.2020 § 21, vaatimuksena päätöksen kumoaminen kaavan osan alueen osalta luonnonsuojelulain, vesilain ja yleiskaavan vastaisuuden sekä riittämättömien luontoselvityksien vuoksi. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 5.10.2020 § 262 antanut lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 21.3.2022 kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen siltä osin kuin sillä oli hyväksytty asemakaavassa Liisanlehtoon osoitettu suojaviheralue (EV) ja kortteli 120 (KTY). Muilta osin hallinto-oikeus on hylännyt ympäristöseuran valituksen. Vaasan ympäristöseura ry on tehnyt valituksen/valituslupahakemuksen korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 1.12.2022 hylännyt Vaasan ympäristöseura ry:n valituslupahakemuksen. Asemakaava on, lukuun ottamatta Liisanlehtoon osoitettua suojaviheraluetta (EV) ja korttelia 120 (KTY), lainvoimainen.

Palosaaren asukasyhdistys - Brändö stadsdelsförening ry:n ja Vaasan rakennusperintöyhdistys ry Föreningen för byggda kulturarvet i Vasa rf:n tekemä kunnallisvalitus Ahventien opiskelijakylän asemakaavamuutosta koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 13.6.2022 § 51, vaatimuksena päätöksen kumoamista kaikilta osin. Kaupunki on kaupunginhallituksen päätöksellä 3.10.2022 § 297 antanut lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta.

RAPInsto Oy:n ja Pirkan Rakentajapalvelu Oy:n kunnallisvalitus sataman Autorampin tukirakenteet ja rantaviivan rakentaminen -hankkeen urakoitsijavalintaa koskevista kaupunkiympäristölautakunnan päätöksistä 19.10.2022 § 138 ja 30.11.2022 § 162, vaatimuksena päätösten kumoaminen tai muuttaminen siten, että valittajien työyhteisöliittymä valitaan hankkeen urakoitsijaksi. Vaasan hallinto-oikeus on välipäätöksellä 11.1.2023 kieltänyt päätösten täytäntöönpanon siten, että päätöksen 30.11.2022 § 162 nojalla jo aloitettu toiminta/aloitettut työt on heti keskeytettävä. Vedoten hankkeen merkittävyyteen yleisen edun kannalta, merenkululle ja kaupalle aiheutuviin vaikutuksiin sekä sataman ja työmaan turvallisuuteen liittyviin syihin kaupunki on vaatinut täytäntöönpanokieltä koskevan määräyksen peruuttamista ja päätösten täytäntöönpanon sallimista. Hallinto-oikeus on uudella välipäätöksellään 8.2.2023 kuitenkin hylännyt vaatimuksen ja pitänyt voimassa täytäntöönpanokiellon. Kaupunki on kaupunkiympäristölautakunnan päätöksellä 15.3.2023 § 22 antanut pääasiassa lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta.

- Taloudelliset vaikutukset: Sataman ja laivaliikenteen kannalta tärkeän hankkeen arvo on noin 1,7 M€. Aikataulun kiireellisyyden vuoksi on tehty väliaikainen hankintasopimus, joka sittemmin on purkautunut hallinto-oikeuden täytäntöönpanokiellomääräyksen myötä. Suurimmat taloudelliset vaikutukset ovat välillisiä (liittyen satamaan ja laivaliikenteeseen). Välttömänä taloudellisena vaikutuksena on riski siitä, että jo tehty työ joudutaan korvaamaan myös valittajille, jos päätös kumotaan.

Lujatalo Oy:n tekemä hankintavalitus Otsonointi- ja aktiivihiililaitoksen rakennusurakan (H-rakennus) urakoitsijavalintaa koskevasta teknisten liikelaitosten johtokunnan päätöksestä 24.1.2023 § 5, vaatimuksina päätöksen kumoaminen, virheellisen menettelyn noudattamisen kieltäminen ja korjaaminen, päätöksen täytäntöönpanon ja hankintasopimuksen tekemisen kieltäminen sekä oikeudenkäyntikulujen korvaaminen laillisine viivästyskorkoineen. Vedoten rakennusurakan viivästymisen kriittisiin vaikutuksiin vesilaitokselle ja vesilaitoksen kautta toimitetun talousveden lukuisille käyttäjille kaupunki on pyytänyt markkinaoikeudelta täytäntöönpanon sallimista. Markkinaoikeus on välipäätöksellä 22.2.2023 kuitenkin hylännyt kaupungin pyynnön. Kaupunki on teknisten liikelaitosten johtokunnan päätöksellä 14.3.2023 § 24 antanut pääasiassa lausuntonsa tehdyn valituksen johdosta.

- Taloudelliset vaikutukset: Vedentuotannon kannalta kriittisen rakennusurakan arvo on noin 15 M€. Suurin välitön taloudellinen vaikutus liittyy siihen, että jos rakentamista ei päästä aloittamaan suunnitellussa aikataulussa muutoksenhaun vuoksi, vesihuoltolaitos voi joutua tekemään ylimääräisen hiekanvaihdon arvoltaan noin 1 M€. Välilliset taloudelliset vaikutukset liittyvät viiveen aiheuttamiin vedentuotannon riskeihin.

Kokonaisarvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen kokonaisarvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusjärjestelmä on kunnossa. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista tarkastamalla ja arvioimalla organisaatioiden ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Suoritettujen tarkastusten perusteella todetaan, että sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi.

Suurimmat uhat liittyvät kaupunkikonsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä niukkeineilla resursseilla. Kaupungin velkamäärän kasvaminen suhteessa kaupungin kantokykyyn on huomattavaa.

Subjekttiivinen oikeus varhaiskasvatukseen tuli voimaan 1.8.2020. Sen myötä varhaiskasvatuksen piirissä oleva lapsimäärä edelleen kasvaa ja paineistaa palveluverkkoa. Tulorajojen korottaminen 1.3.2023 alkaen palvelumaksuissa puolestaan pienentää toiminnan tuottoja. Oppivelvollisuusiän nousu 18-vuotiaaksi asti toteutui syksyllä 2021, syksyllä 2022 aloitti toinen vuosiluokka laajennetun ja maksuttoman oppivelvollisuuden piirissä. Maksuttoman toisen asteen nettovaikutus on vielä epäselvä. Lisäksi kaksivuotisen esiopetuksen kokeilu asettaa vaatimuksia niin tiloille kuin henkilöstölle. Vaasa on mukana yhtenä kokeilukuntana, kokeilu jatkui vuonna 2022.

Kokonaisvaltaisessa riskienhallinnassa on synkronoitu sisäinen valvonta ja kokonaisvaltainen riskienhallinta osaksi strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. On muodostettu yhtenäinen raportointiketju strategisista tavoitteista tulosalueiden tavoitteisiin ja niiden toteutumista uhkaavien riskien hallintaan. Tässä on edetty kehittämistoimenpiteillä ja tietojärjestelmän käytön laajentamisella. Riskienhallinnassa suoraa yhteyttä strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumista uhkaavien riskien välillä ei vielä ole.

Laki Euroopan unionin ja kansallisen oikeuden rikkomisesta ilmoittavien henkilöiden suojelusta (1171/2022), tuli voimaan 1.1.2023. Kaupunki on valmistellut eettisen ilmoituskanavan käyttöönottoa vuodesta 2021. Sen käyttöä pilotoitiin syksyllä 2022 yhdellä suurella tulosalueella. Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi sen täysimittaisen käyttöönoton 13.2.2023 § 58.

Gloaalien tapahtumien ja pandemian vaikutuksesta kuntien riskiympäristössä on tapahtunut merkittävä muutos. Turvallisuusjohtamisen projektissa laadittiin kaupungille turvallisuusjohtamisen malli täydennykseksi kokonaisvaltaiselle riskienhallinnalle, sitä toimeenpannaan 2023. Riskienhallinnan ohjeiden päivitystyö käynnistyy 2023, siinä huomioidaan mm. muutokset toimintaympäristössä. Riskienhallinnan prosessien toteutuessa suunnitelmallisesti, painopistettä siirretään hallintatoimenpiteisiin ja jatkuvuuden hallintaan. Toimintaympäristön jatkuva analyysi on riskienhallintaa, jolla voidaan tunnistaa myös mahdollisuudet.

Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.2.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	93 206	125 516
Valmistus omaan käyttöön	4 443	531
Toimintakulut	-537 592	-534 949
Toimintakate	-439 943	-408 902
Verotulot	333 486	314 472
Valtionosuudet	140 151	134 085
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	816	705
Muut rahoitustuotot	10 360	12 712
Korkokulut	-1 308	-814
Muut rahoituskulut	-1 969	-2 305
Vuosikate	41 592	49 953
Poistot ja arvonalentumiset	-32 883	-32 021
Tilikauden tulos	8 709	17 932
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 227	315
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-500	-10 200
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 982	8 047

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot / Toimintakulut, %	17,5	23,5
Vuosikate / Poistot, %	126,5	156,0
Vuosikate, euroa/asukas	611	739
Asukasmäärä	68 017	67 631

1.2.2. Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	41 592	49 972
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-5 071	-3 236
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-55 251	-62 419
Rahoitusosuudet investointeihin	3 030	4 710
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 675	4 561
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 026	-6 412
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-5 110	-1 850
Antolainasaamisten vähennykset	176	679
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 000	20 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 607	-48 402
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 565	51 452
Oman pääoman muutokset	413	1 130
Muut maksuvalmiuden muutokset	-8 092	-20 189
Rahoituksen rahavirta	9 215	2 820
Rahavarojen muutos	2 189	-3 592
Rahavarat 31.12	5 921	3 732
Rahavarat 1.1	3 732	7 324
	2 189	-3 592
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-62 640	-66 955
Investointien tulorahoitus, %	79,6	86,6
Lainanhoitokate	1,2	1,0
Kassan riittävyys, pv	3	2
Asukasmäärä	68 017	67 631

1.3. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	26 616	28 761
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	0	0
	26 616	28 761
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	61 262	60 462
Maa- ja vesial. arvonorotukset	167 330	166 597
Rakennukset	195 251	186 990
Kiinteät rakenteet ja laitteet	118 898	115 871
Koneet ja kalusto	13 611	13 458
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	31 629	23 329
	587 981	566 708
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	126 794	130 323
Osakkeiden ja os. arvonorotukset	614	0
Muut lainasaamiset	17 508	15 764
Muut saamiset	2 292	2 214
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	0	0
	147 207	148 301
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 074	30 837
Muut toimeksiantojen varat	52	377
	29 126	31 214
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	902	1 291
Keskeneräiset tuotteet	768	505
Valmiit tuotteet	0	5
Muu vaihto-omaisuus	216	0
	1 887	1 801
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	8 190	5 000
Muut saamiset	7	29
Siirtosaamiset	1 134	1 717
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	16 920	14 422
Lainasaamiset	4 380	3 260
Muut saamiset	8 872	15 424
Siirtosaamiset	1 427	5 585
	40 931	45 438
Rahat ja pankkisaamiset	5 921	3 732
VASTAAVAA YHTEENSÄ	839 669	825 955

VASTATTAVAA
2022
2021

1 000 €

1 000 €

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma

191 910

191 910

Arvonkorotusrahasto

170 864

170 130

Muut omat rahastot

8 554

8 554

Edellisten tilikausien yli- / alijäämä

9 638

1 178

Tilikauden yli- / alijäämä

2 982

8 047

383 948
379 820
**POISTOERO JA VAPAA-
EHTOISET VARAUKSET**

Kertynyt poistoero

7 652

2 425

Vapaaehtoiset varaukset

16 200

15 700

23 852
18 125
PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset

65

99

Muut pakolliset varaukset

1 956

2 177

2 021
2 277
TOIMEKSIANTOJEN
PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot

0

2 076

Lahjoitusrahastojen pääomat

29 302

30 864

Muut toimeksiantojen pääomat

97

491

29 399
33 431
VIERAS PÄÄOMA
Pitkäaikainen

Joukkovelkakirjalainat

0

0

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

290 947

229 554

Lainat julkisyhteisöiltä

0

0

Saadut ennakot

3 817

3 817

Liittymismaksut ja muut velat

4 330

3 933

299 094
237 304
Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat

0

40 000

Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta

33 607

32 402

Lainat julkisyhteisöiltä

0

0

Lainat muilta luotonantajilta

1 902

1 902

Saadut ennakot

5 428

5 692

Ostovelat

27 466

32 113

Muut velat

6 120

9 206

Siirtovelat

26 832

33 684

101 355
154 998
VASTATTAVAA YHTEENSÄ
839 669
825 955

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuus, %	49,1	48,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	69,0	66,7
Kertynyt yli-/alijäämä, 1 000 €	12 620	9 225
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	186	136
Lainakanta 31.12., 1 000 €	326 456	303 857
Lainakanta 31.12., €/asukas	4 800	4 493
Lainasaamiset, 1 000 €	17 508	15 764
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 €	340 084	316 811
Asukasmäärä	68 017	67 631

1.4. Kokonaistulot- ja menot

KOKONAISTULOT JA -MENOT

TULOT	milj€	%	MENOT	milj€	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	93,2	13,7	Toimintakulut	537,6	80,5
Verotulot	333,5	49,0	- Valmistus omaan käyttöön	-4,4	-0,7
Valtionosuudet	140,2	20,6	Korkokulut	1,3	0,2
Korkotuotot	0,8	0,1	Muut rahoituskulut	2,0	0,3
Muut rahoitustuotot	10,4	1,5	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät		0,0	- Pakollisten varausten muutos	0,3	0,0
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutusvoitot	-4,8	-0,7	luovutustappiot	0,0	0,0
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3,0	0,4	Investointimenot	55,3	8,3
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden			Rahoitustoiminta		
luovutustulo	8,7	1,3	Antolainasaamisten lisäys	1,9	0,3
Rahoitustoiminta			Pitkäaikaisten lainojen vähennys	73,6	11,0
Antolainasaamisten vähennykset	0,2	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0,0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95,0	14,0	Oman pääoman vähennys	0,0	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0,4	0,1	Kokonaismenot yhteensä	667,5	100,0
Oman pääoman lisäykset	0,4	0,1			
Kokonaistulot yhteensä	680,9	100,0			
Tarkistus					
kokonaistulot-kokonaismenot	13,5				
muu maksuvalmius - rahavarat	10,3				
- ero johtuu pyöristyksistä					

1.5. Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.5.1. Yhdistelmä konsernitiilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus
Tytäryhteisöt				
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasa Facilita Oy Ab	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %
Oy Vaasan Ekolämpö Oy - Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan Sähkö Oy	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %
Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	73,96 %
Ab Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	80,26 %
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kuntayhtymät				
Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0283116-6	Seinäjohti	15,58 %	15,58 %
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä Vasaregionens Arenor Samkommun	1025565-6	Mustasaari	70,77 %	70,77 %
Kårkulla samkommun	0204197-3	Parainen	5,92 %	5,92 %
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %
Samkommunen för Österbottens välvärdsområde - Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä	0349388-3	Vaasa	54,07 %	54,07 %
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %
Osakkuusyhteisöt				
Kvarken Link Oy	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %
TT Botnia Oy	2995396-4	Vaasa	37,19 %	41,45 %
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	30,20 %	30,20 %
Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,66 %
VP Facilities Oy Ab	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,55 %
Kyrönmaan jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	48,81 %
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt				
Kvarkenhamnar Ab	556975-9037	Uumaja	50,00 %	50,00 %

Alakonsernit

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %
joka omistaa:				
Asunto Oy Pitkänlahdenkatu 31-35 - Bostads Ab Vasa Långviksgatan 31-35	1089301-7	Vaasa	100,00 %	
Asunto Oy Vaasan Asemakatu 43 Bostads Ab	0546657-1	Vaasa	100,00 %	
 Vaasan Sähkö Oy	 0209628-8	 Vaasa	 99,94 %	 99,94 %
joka omistaa:				
Vaasan Sähköverkko Oy	1993667-7	Vaasa	100,00 %	
EPV Energia Oy	0216734-9	Vaasa	40,58 %	
 Vaasa Facilita Oy Ab	 0469490-0	 Vaasa	 100,00 %	 100,00 %
joka omistaa:				
Palosaaren Yrityskeskus Oy	3255942-3	Vaasa	100,00 %	
Vaasa Parks Oy Ab	2917959-3	Vaasa	66,67 %	79,89 %
NLC Vaasa Oy	2475661-1	Vaasa	60,00 %	
KiOy Cargo Apron Vaasa	2156845-5	Vaasa	80,80 %	
Kiinteistö Oy Vamian ATM-Halli	3248304-3	Vaasa	100,00 %	
 Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	 2562851-5	 Vaasa	 100,00 %	 100,00 %
joka omistaa:				
Ravilaakson Pysäköinti Oy (perustettava yhtiö)		Vaasa	100,00 %	100,00 %
 Kvarken Link Oy	 2965226-4	 Vaasa	 50,00 %	 50,00 %
joka omistaa:				
NLC Ferry Ab Oy	2490732-8	Vaasa	100,00 %	
Kvarken Link AB	559035-4873	Uumaja	100,00 %	
 TT Botnia Oy	 2995396-4	 Vaasa	 37,19 %	
joka omistaa:				
YritysBotnia Oy	3296715-2	Vaasa	100,00 %	
 VP Facilities Oy Ab	 2917961-4	 Vaasa	 33,30 %	 46,51 %
joka omistaa:				
KOy Producta III Vaasa	3207712-5	Vaasa	100,00 %	
KOy EnergyLab Vaasa	2694481-9	Vaasa	100,00 %	
Kiinteistö Oy Puffetti Fastighets Ab	0686192-8	Vaasa	100,00 %	
KOy T2 Partners Vaasa Fab	3207076-7	Vaasa	33,33 %	
 7301 Eskoo			15,58 %	
7302 Urheiluhallit			70,77 %	
7303 Kärkulla			5,92 %	
7304 Pohjanmaan Liitto			40,85 %	
7306 Sairaanhoidopiiri			54,07 %	
7310 SÖFUK			21,81 %	

1.5.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Vaasan kaupunki on aktiivinen omistaja. Kaupungin konserniohjauksen tavoitteena on, että ohjauksen kohteena oleva yhteisö ottaa toiminnassaan huomioon omistajansa tahdon ja tavoitteet, kaupunkikonsernin kokonaisedun sekä yhteisön aseman osana kaupunkikonsernia. Konserniohjauksen keinoin yhtenäistetään tytäryhteisöjen hallinto- ja johtamiskäytäntöjä sekä varmistetaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukainen järjestäminen. Kaupunki noudattaa konserniohjauksessaan eri yhteisöjä koskevien lakien mukaisia yhteisön hallinto- ja toimielimien sekä omistajan välisiä tehtävä- ja vastuujakoja.

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiaohtaja. Konsernijohto vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Kaupunginjohtajaa avustaa konsernihallinnossa toimiva omistajaohjausyksikkö. Konserniohjauksella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla kaupunki omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Konserniohjauksen tavoitteena on huolehtia siitä, että kunnan tytäryhteisöjen toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Konserniohjauksen tavoitteena on ennakoida konserniohjaus sekä laadukas ja yhtenäinen päätöksenteko ja valmistelu.

Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan sekä hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osana kaupungin tilinpäätöstä ja vuodesta 2018 alkaen osana kaupungin raportointijärjestelmää.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hoitaa hallintosäännön mukaisesti konserni- ja yhteisöohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun ne eivät kuulu kaupunginjohtajalle tai konsernijohtoon kuuluvalla viranhaltijalla. Konsernijaosto myös valmistelee hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitukselle kuuluvat konserni- ja yhteisöohjausta koskevat päätösaasiat.

Konserniohjeella pyritään kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen ja tehostamiseen sekä kaupungin tytäryhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun varmistamiseen. Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata kokonaisuutena yhtenäisillä ohjeilla ja toimintaperiaatteilla kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeella luodaan puitteet kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen ohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti.

Tarkastuslautakunta huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tilintarkastuksen yhteensovittamisesta.

1.5.3. Yhteisöjen toiminta, tavoitteet ja niiden toteutuminen

Tavoitteet konserniyhteisöille asetetaan vuosittain kaupungin talousarviossa.

Oy Vaasan Asumisoikeus - Vasa Bostadsrätt Ab

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöä ja omistaa niille rakennettavia rakennusosia sekä luovuttaa niissä sijaitsevien asuntojen hallintaoikeuksia vastiketta vastaan asumisoikeussopimuksen tai vuokrasopimuksen nojalla. Yhtiö toimii yleishyödyllisesti tavoittelematta voittoa.

Yhtiön toiminnan ja talouden tervehdyttämistoimenpiteitä on jatkettu vuoden 2022 aikana. Toimenpiteet ovat laaditun suunnitelman mukaisia. Valtiokonttori myönsi yhtiölle 375 000 euron tervehdyttämisavustuksen, jota saa nostaa investointisuunnitelmaa vastaan. Lisäksi omistaja on myöntänyt oman pääoman sijoituksen 375 000 euroa, mikäli oli valtiokonttorin päätöksen ehto. Yhtiö suunnittelee osana tervehdyttämissuunnitelmaa energiatehokkuuden parantamista. Karitie 11 on päätetty säilyttää yhtiön omistuksessa.

Tilanteessa 31.12.2022 taloudellinen käyttöaste oli 88 %.

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Yhtiön tehtäviin kuuluu siten kiinteistöjen omistaminen ja hallinta sekä asuntojen vuokraus.

Taloudellinen käyttöaste on noussut tasoon 87 %. Yhtiön on edelleen jatkettava työtä käyttöasteen nostamiseksi.

Energiansäästökeinot on otettu käyttöön (mm. sisälämpötilojen madaltaminen, ovien ja ikkunoiden tiivistäminen sekä valaisinten vaihdot). Pikipruukin toiminnassa huomioitiin valtakunnallinen *Astetta alemmas* -

energiansäästökampanja. Avustuksia ei ole saatu yhtiön energiansäästötoimepiteisiin vaan toimenpiteet on rahoitettu yhtiön omilla varoilla.

Asiakastyytyväisyydestä ja imagonnosto toimenpiteistä yhtiö ei ole raportoinut.

Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki

Vaasan kaupunki omistaa Koy Vaasan Teatteriparkin kokonaisuudessaan osoitteessa Asemakatu 12. Pysäköintilaitos on kaksikerroksinen ja 348 -paikkainen. Vaasan kaupungin kuntatekniikka vuokraa laitoksen Teatteriparkilta ja kuntatekniikka vuokraa paikkoja edelleen, sekä lyhytaikaisesti että kuukausipaikkoja, loppukäyttäjille ja yrityksille.

Kaupunginhallitus ja yhtiön hallitus ovat käsitelleet ja hyväksyneet kaupungin pysäköintistrategian toteuttamisen toimenpiteitä pysäköintiyhtiöissä.

Koy Palosaaren Kampus

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Kampus yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 90 %). Yhtiön omistamat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Wolffintie 30-34, Wolffintie 33 ja Wolffintie 27-31. Yhtiön strategisena tavoitteena on tarjota Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille korkeatasoiset opetustilat kilpailukykyisillä vuokrilla.

Koy Palosaaren laboratoriot sulautuivat Palosaaren Kampukseen kesäkuussa. Yhtiö on suunnitellut energiatehokkustoimenpiteitä ja Wolffintie 33 kiinteistöön asennettiin aurinkopaneelit.

Vaasan Sähkö Oy

Vaasan Sähkön painopisteet ovat sähkökaupassa, kaukolämmössä ja sähkönsiirrossa. Vaasan Sähkö myy sähköä koko Manner-Suomeen ja kaukolämpöä Vaasan seudulla. Tytäryhtiöstä Vaasan Sähköverkko Oy vastaa Vaasan seudun sähkönsiirrosta.

Yhtiön osinkotavoite 12 milj. euroa, mutta osinkotuotto vuodelle 2022 oli 8,4 milj. euroa. Valtuusto hyväksyi alemman osinkotuotto tavoitteen joulukuussa 2022.

Venäjän hyökkäyssodan aiheuttaman kustannusten nousu, komponenttien heikko saatavuus ja globaalin epävarmuuden aiheuttamat markkinahäiriöt siirsivät Vaskiluoto 2 laitoksen liittyvää korvaus investointipäätöstä tulevaisuuteen. Laitoksella tullaan todennäköisesti tuottamaan sähköä ja kaukolämpöä aiempaa suunniteltua pidempään. Osana tulevaisuuden kaukolämpöratkaisua käynnistetty Pättin jäteveden puhdistamolle rakennettava lämpöpumppulaitosprojekti eteni aikataulussaan, tavoitteena on käyttöönotto vuoden 2023 lopussa. Laitos hyödyntää hukkalämpöä puhdistetusta jätevedestä.

Vaasan Sähkö osallistuu aktiivisesti Giga-Vaasa alueen kehitystyöhön ja on valmiudessa yhdessä EPV kanssa rakentamaan energiainfraa, silloin kun suunnitelmat etenevät riittävästi.

Kiinteistö Oy Sekahaku

Yhtiön toimiala on sosiaalisen asuntotuotannon harjoittaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa huoneistojen ja toimitilojen vuokrausta sekä isännöintiä ja rakennuttamista. Yhtiön rakennukset sijaitsevat Erämiehenkadulla, Ajurinkadulla ja Klemetinkadulla.

Yhtiö on yhdessä omistajan kanssa laatinut uuden strategian. Osana yhtiön kehitystyötä on käyty keskustelua mahdollisista yhtiön rakennemuutoksista. Isännöintipalvelu kilpailutettiin vuoden 2022 aikana.

Ab Stormossen Oy

Yhtiö huolehtii omistajakuntiansa lakisääteisestä jätehuollosta: jätteiden hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta sekä vaarallisten jätteiden vastaanotosta. Jätekeskus sijaitsee Koivulahdessa, Mustasaaren kunnassa. Jätekeskuksella käsitellään biojätettä myös muiden jäteyhtiöiden alueilta. Jätekeskuksen 50 välittömässä yhteydessä toimii Stormossenin liikennekaasun tankkausasema. Stormossen ylläpitää yhteensä 12 miehitettyä hyötykäyttöasemaa ja n. 70 ekopistettä.

Markkinaehtoinen toiminta on järjestetty osakkuusyhtiön kautta. Yhtiö on jatkanut investointisuunnittelua ja lopulliset päätökset tehdään vuoden 2023 aikana. Yhtiö on valmistellut uutta jätetaksaa huomioiden jätelain vaatimukset. Jätelain vaatimukset tulevat noudatettavaksi asteittain vuodesta 2023 lähtien.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhtiön tarkoitus on tarjota laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista Vähänkyrön alueella.

Hallitus jatkoi kiinteistökannan kehittämistoimien eteenpäin vientiä. Yhtiön taloudellinen mallinnusselvitys saatiin valmiiksi ja jatkettiin kärkihankkeen kehittämistoimia ARA:n kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta. Päätettiin aloittaa kerrostalojen alueen kehittämishankkeen osalta tarkempi hankesuunnittelu ja varattiin sen toteutukseen määräraha vuoden 2023 talousarvioon.

Yhtiön käyttöaste kääntyi nousuun kevään kuluessa ja käyttöaste pysyi kuukausittain yli 90%:ssa elokuusta lähtien. Yhtiö saavutti asetetun käyttöastetavoitteen ja vuoden 2023 käyttöaste oli 91 %.

Hakalanmäentie 81:n lämmitysjärjestelmän muutoshanke saatiin toteutusvaiheeseen tammikuussa 2023.

Vaasan ammattikorkeakoulu Oy

VAMK kouluttaa kansainvälisiä ammatillisen korkeakoulutuksen asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen- ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla. Koulutuksen ja tki-toiminnan lisäksi VAMK tarjoaa yrityksille palveluliiketoimintana erilaisia palveluita ja tuotteita.

Yhtiö ei saavuttanut tavoitteen mukaista tulosta. Tilikauden tappio oli yli 400 000 euroa.

Muiden tavoitteiden toteuma:

- jatkuva oppiminen 8374 op
- TKI- salkku 1 262 166,68
- osaavan henkilöstön rekrytoinnit onnistuneet erinomaisesti, ei osaajapulaa
- 503 AMK- tutkintoa
- 43 YAMK- tutkintoa
- Olemme Suomen hiilineutraalein ammattikorkeakoulu, osallistumme alueen hiilineutraaliustyöhön aktiivisesti jatkuvan oppimisen ja hanketoiminnan avulla.

Vaasanseudun Kehitys Oy

Vaasanseudun Kehitys Oy (VASEK) on Vaasan seudun kuntien (Vaasa, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Vöyri, Laihia, Isokyrö) omistama elinkeino- ja kehitysyritys. Sen kolme päätehtävää ovat yrityspalvelut, aluekehitys ja seudun markkinointi.

Yhtiön liikevaihto oli -18 000 euroa. Aluekehityksen osalta painopisteinä ovat olleet mm. Vaasan ekosysteemisopimuksen toteuttaminen, yhtiön omien ja muiden yhteishankkeiden toteuttaminen, GigaVaasa - kokonaisuuden edistäminen, erilainen edunvalvontatyö mm. rahoitukseen ja infrahankkeisiin liittyen sekä mm. lento- ja raideliikenteen elvyttämiseen liittyvät työt.

Toimivien yritysten neuvonta ja uusyrityskeskus Startia:

- 1 193 eri yritystä (2021: 1 104) yhteensä 2 602 asiakaskontaktissa (2021: 2 756).
- Uusyrityskeskus Startiassa kävi 524 asiakasta (2021: 748).
- Startian avulla seudulle perustettiin 178 uutta yritystä (2021: 196).

TeeSe Botnia Oy Ab

TeeSe Botnia Oy Ab on teknisiä tukipalveluita tuottava monialayritys. Yhtiön toimialoja ovat ruokapalvelut, puhdistuspalvelut sekä kiinteistö- ja logistiikkapalvelut, joka sisältää hankinta-, kuljetus- ja varastopalvelut.

Työkyvyn ylläpidon ja johtamisen vahvistaminen; projekti Emkinen kanssa päättynyt, projektin aikana valmistunut mm. varhaisen tuen malli ja päihdeohjelma sekä vakiinnutettu ohjausryhmäkäytäntö työterveyden sekä muiden sidosryhmien kanssa (ml. Keva, Lähtäpiola).

Aktiivinen osallistuminen alueen hiilineutraaliustavoitteen saavuttamiseksi; uusi digitaalinen järjestelmä tehosti ajoreittien kehitystä vähentämällä siirtymäkilometrejä merkittävästi, uudet käyttövoimat selvityksessä tulevaisuuden investointeihin liittyen.

Keittiöverkoston selvitystyön eteneminen; selvitys TeeSen osalta valmis ja kehitystyötä jatketaan yhteistyössä kaupungin kanssa.

Liiketulos parani ja oli positiivinen.

Vaasa Facilita Oy Ab

Vaasan kaupunki päätti kesällä 2021 perustaa konsernin, johon kuuluvat kaupungin omistamat keskeiset toimitilakiinteistöyhtiöt. Konsernin emoyhtiö Vaasa Facilita Oy Ab on kaupungin kokonaan omistama yhtiö. Vaasa Facilita on kaupungin sidosyksikkö, minkä toisena pääliiketoiminta-alueena on elinkeinoyhteistyö kaupungin kanssa sekä kehityshankkeiden myynti- ja markkinointitoimenpiteiden koordinointi (mm. GigaVaasa- ja Invest in Vaasa-työ).

Vaasan seudun Matkailu Oy

Vaasan seudun matkailu Oy, eli Visit Vaasa on Vaasan ja Närpiön kaupunkien sekä Mustasaaren, Laihian, Isonkyrön, Maalahden, Korsnäsän ja Vöyrin kuntien omistama yhtiö. Visit Vaasan toiminnan ydin on sen omistajakaupunkien ja -kuntien tunnettuuden sekä houkuttelevuuden lisääminen, koko seudun matkailupalvelujen- ja tuotteiden kehittäminen, markkinointi ja myynti sekä matkailuneuvonta.

Koronapandemian jatkuminen ja Ukrainan sota aiheuttivat epävarmuutta, mutta kotimaan matkailijoita riitti sekä matkailijamäärät Ruotsista kasvoivat voimakkaasti. Yhtiölle myönnettiin alkuvuodesta 2023 Ekokompassisertifikaatti. Yhtiön rakennemuutosten selvittely ja palvelusopimusten uusiminen ovat kesken ja tämä työ jatkuu vuonna 2023.

Oy EduVamia AB

Oy EduVamia Ab:n tehtävänä on kehittää ihmisten ja organisaatioiden osaamista, edistää työllisyyttä ja maahanmuuttajien kotoutumista koulutuksen avulla sekä tarjota työelämään valmentavia ja kuntouttavia palveluja.

Työllisyystilanne Pohjanmaalla ja Vaasan talousalueella oli ennätysellisen hyvä, mikä vaikutti negatiivisesti työvoimakoulutuksiin hakeutuvien määrään. Ukrainasta tulleet pakolaiset lisäsivät alkukartoitusten ja valmennuspalveluiden tarvetta syksyn aikana ja tähän tarpeeseen yhtiö pystyi vastaamaan hyvin. Yhtiön tulos oli lievästi tappiollinen, mutta tarkastelujakson tavoite saavutettaneen.

Oy Vaasan Ekolämpö

Yhtiön toimiala on uuteen ja kehittyvään teknologiaan perustuvien lämpöjohtoverkkojen ja niitä palvelevien rakennusten ja laitteiden rakentaminen ja ylläpito, sekä lämpöenergian hankinta ja myynti.

Västervikin alueen lämpöverkosto luovutettiin alueen asukkaille loppuvuodesta 2021. Suvilahden alueen neuvottelut asukkaiden kanssa eivät ole tuottaneet tulosta.

Oy Klemetinkaari

Toiminta on ollut muuttumatonta ja normaalia tilikauden aikana. Selvitystyö yhtiön omistaman rakennuksen tulevaisuudesta on käynnistetty alkuvuodesta 2023.

Kvarken Link -konserni

Kvarken Link Oy on konsernin emoyhtiö, jonka tarkoituksena on toteuttaa Merenkurkun laivaliikenteen infrainvestoinnit. Kvarken Link Oy on Vaasan kaupungin ja Uumajan kunnan yhteisomistuksessa (50/50). Vuosi 2022 oli yhtiön neljäs toimintavuosi. Vuoden 2019 lopusta lähtien Kvarken Link Oy on toiminut emoyhtiönä, jonka tytäryhtiö on NLC Ferry Ab Oy. Kvarken Link AB lakkautettiin tilikauden aikana.

Tavoitteena oli kasvattaa rahti- ja matkustajapuolen volyymeja sekä toimia mahdollisimman kustannustehokkaasti ja matkustajapuolen liikevaihto kasvoi noin 150 % ja rahtiliikevaihto noin 8 % sekä energiankulutusta on vähennetty noin 20 % matkaa kohden. Yhtiö on jatkanut logistiikkaväylän kehitystyötä ja rahtia kuljetetaan mm. rautateitse Uumajasta etelään.

Kvarken Ports Ltd.

Yhtiö harjoittaa satamatoimintaa Vaasassa ja Uumajassa. Satamatoiminnoista on käynnistetty selvitystyö loppuvuodesta 2022. Selvitystyössä huomioidaan erityisesti tulevat investointitarpeet.

Mico Botnia Oy Ab

Mico Botnia Oy Ab on Pohjanmaan maakunnan kunnille ja kuntayhtymille hallinnollisia tukipalveluita tuottava yhtiö. Yhtiö on perustettu 1.1.2018, ja se aloitti toimintansa 1.5.2018. Yhtiö hoitaa talous- ja palkkapalveluita sekä tulkki- ja käännöspalveluita. Micolla on toimipisteet Vaasassa ja Pietarsaareissa.

Hallituksen toimeksiantona yhtiössä on tarkasteltu omistajaohjauksen periaatteita. Asiakkaiden kanssa sovittu eri tasoilla tapahtuvasta yhteistyömallista. Vaasan kaupungille on otettu käyttöön uusi talousjärjestelmä 1.1.2023. Palkkajärjestelmän uudistaminen on kesken. Maalahden kunta on ottanut käyttöön yhtiön palkkapalvelut. Vuonna 2022 on käynnistetty kehittämishanke talous- ja palkkapalveluiden prosessien uudistamiseksi. Osaamisen kehittämiseksi toteutettu osaamisen kartoitus ja määritelty osaamisen kehittämisen painopisteet. Yhtiö on rekrytoinut uusia asiantuntijoita.

TT Botnia Oy

Yhtiön toimialana on tuottaa, tarjota ja välittää valtakunnallisesti monipuolisia työterveyspalveluja sekä näihin liittyviä sairaanhoitopalveluja pääasiassa Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueella.

Yhtiö on järjestellyt markkinalähtöisen toiminnan ja perustanut tytäryhtiö YritysBotnia Oy:n. Palveluprosesseja on kehitetty, mm. sähköisiä palveluita. Liiketulos on tilikauden aikana kasvanut 200 000 euroa (25 %).

1.5.4. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Kustannusten nousu nakertaa Suomen talouskasvua ja iskee myös kuntiin ja kuntien yhtiöihin. Venäjän hyökkäyssota seurannaisvaikutuksineen näyttää iskeneen Suomen talouteen pahemmin kuin muihin euromaihin keskimäärin. Korkotason nousu heikentää kaupungin lisäksi erityisesti Koy Pikipruukin, Koy Palosaaren Kampuksen ja Vaasa Facilita Oy:n taloutta.

Koy Palosaaren Laboratoriot sulautuivat Palosaaren Kampukseen kesäkuussa 2022. Konsernijaosto hyväksyi fuusion läpiviemisen (26.10.2021 § 112) ja sulautumissuunnitelma hyväksyttiin yhtiöiden hallituksissa tammikuussa 2022.

Tytäryhtiö Palosaaren Yrityskeskus Oy liitettiin konserniin 02/2022 liiketoimintasiirrolla. Osakekaupoilla konserniin yhdistettiin aikavälillä 3-5/2022 Kiinteistö Oy Vamian ATM-Halli, Vaasa Parks Oy Ab, NLC Vaasa Oy sekä KiOy Cargo Apron Vaasa. Lisäksi konserniin on liitetty tilikauden aluasta alkaen osakkuusyhtiönä Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalo. Koy Vamian ATM-Hallin rakennustyöt käynnistyivät kesällä (n. 2,8 milj. euroa 31.12., hankkeen arvo n. 9 milj. euroa).

Revisol Oy:sta tuli Stormossen Restor Oy Ab:n enemmistöomistaja 1.2.2022. Järjestely toteutettiin suunnatun osakeannin kautta. Yhtiön uusi nimi on Revisol Vaasa Oy.

Tilikauden aikana selvitettiin TT Botnian markkinalähtöisen toiminnan järjestelyt hankintalain edellyttämällä tavalla ja tytäryhtiö YritysBotnia Oy perustettiin heinäkuussa 2022. Tytäryhtiö YritysBotnian operatiivinen työterveyspalvelutoiminta aloitetaan virallisesti 1.3.2023.

Vaasan Sähkö Oy:n talouteen vaikutti olennaisesti sähkömarkkinan riksit. Riskit todella korkeille spot-hinnoille talvelle olivat suuret sähkömarkkinan ollessa hyvin epävarma ja volatiili. Epävarmaan tilanteeseen vaikutti myös OL3 viivästyminen. Kaupunginvaltuusto hyväksyi osinkotuottotavoitteen alentamisen joulukuussa 2022.

TeeSe Botnia Oy Ab on päivittänyt palvelusopimuksiaan vastaamaan nykyistä ja tulevaa toimintaympäristöä ja uudet pääsopimukset ovat molempien pääomistajien kanssa voimassa 1.1.2023 alkaen, näihin pohjautuvat palvelusopimukset myös pääosin joko käytössä tai loppusuoralla (edetään asiakkaan aikataulujen mukaan).

1.5.5. Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupunginvaltuusto on 29.3.2021 hyväksynyt Pikipruukin rakenteellisia muutoksia koskevan raportin. Vuoden 2022 aikana on toteutettu markkinavuoropuhelu, jonka perusteella valmistellaan muutosprosessin jatkopäätöksiä.

Kaupunginvaltuusto on 3.5.2021 hyväksynyt kiinteistökonsernin muodostamisen. Tilikauden 2022 aikana Palosaaren Yrityskeskus Oy, Vaasa Parks Oy, Koy Vamian ATM-Halli, KiOy Cargo Apron Vaasan, NLC Vaasa Oy ovat siirtyneet Vaasa Facilita Oy:n tytäryhtiöiksi. Oy Klemetinkaaren valmistelutyö jatkuu vuonna 2023.

Kvarken Ports muutosselvitystyö on käynnistetty loppuvuodesta 2022 ja satamaa koskeva selvitystyö valmistuu Q2 2023 aikana. Selvitystyön tarkoituksena on hallita sataman tulevia merkittäviä investointeja.

Kaupungin pysäköintilaitosten yhtiörakennetta on selvitetty vuoden 2022 aikana. Kaupunginhallitus on 17.10.2022 hyväksynyt pysäköintikonsernin perustamisen. Vuonna 2023 toteutetaan muutos, jonka jälkeen Koy Vaasan Teatteriparkki muodostaa konsernin emoyhtiön.

1.5.6. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Hallintosäännön mukaan kaupungin konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Hallintosäännössä on myös määräykset konsernijaoston tehtävistä.

Konsernijaosto vastaa kaupungin omistajaohjauksesta ja omistajaohjauksen toimivallan käyttämisestä. Konserniohjauksen alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaan omistajaohjauksen palvelualueen tehtävänä on:

- huolehtia hyväksyttyjen tavoitteiden mukaisesti kaupunkikonsernin konserniohjauksesta
 - huolehtia yhtiöittämisistä ja rakennemuutoksista johtuvien asioiden suunnittelusta ja toimeenpanosta
 - huolehtia konsernin rahoitussuunnittelusta ja sijoitustoiminnasta
 - ohjata ja arvioida sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa
 - ohjata hankintatoimintaa
- Palvelualueetta johtaa omistajaohjauksen johtaja.

Vaasan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 12.6.2017. Konserniohje käsitellään tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai mikäli yhteisömuoto on muu kuin osakeyhtiö niin vastaavassa elimessä. Yhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen ja ottaa sen huomioon päätöksenteossaan ja toiminnassaan. Kaupungin osakkuusyhtiöissä ja muissa yhtiöissä kaupungin edustajan tulee pyrkiä siihen, että ohjetta noudatetaan soveltuvin osin.

Konserniohjeen mukaista ennakkokäsitysmenettelyä on kehitetty toimintavuoden aikana. Konsernijaosto on käsitellyt olennaiset tytäryhtiöiden toimintaa koskevat asiat.

Helmikuussa 2022 kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn kaupungin strategian. Kaupungin strategia jalkautetaan konserniyhtiöihin ja on huomioitu tavoiteasetannassa talousarviossa. Mm. energiaja ilmasto-ohjelman tavoitteet on soveltuvin osin huomioitu tytäryhtiöiden kanssa käydyissä neuvotteluissa.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen ja nimittäminen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöiden ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Edustajan valintaa ja konsernijaoston evästys edustajalle on uudistettu 2019. Konsernijaosto päättää tytäryhtiöiden hallitusten kokoonpanon. Konsernijaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi suurin osa konserniyhteisöistä ovat säännöllisen osavuosisraportoinnin piirissä. Konsernijaosto järjestää tapauskohtaisesti kokouksensa tytäryhtiöiden toimitiloissa, mutta vuonna 2021 on otettu huomioon viranomaisten koronaohjeistus, jonka seurauksena konsernijaosto on kokoustanut sähköisesti tai kaupungin omissa tiloissa. Konsernijaostolle on lisäksi pidetty ajankohtaiskatsauksia olennaisista tapahtumista ja muutostoimenpiteistä konsernissa. Tämän lisäksi kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja omistajaohjauksen johtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista.

Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Omistajaohjauksen palvelualue vastaa raportteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoinnista. Mikäli

yhteisön talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, on yhteisön pyydettyä toimitettava lisäselvityksiä. Osavuosisiraportit laaditaan neljä kertaa vuodessa.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Omistajaohjauksen palvelualue valmistelee lainojen takauspäätökset ja eräitä rahoituspäätöksiä sekä avustaa tytäryhteisöjä varainhankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Hankinnoissa yhteisöjen tulee selvittää mahdollisuus liittyä kaupungin kilpailuttamiin sopimuksiin.

Konsernitilinpäätöksen laadinta toteutetaan Mico Botnia Oy:n toimesta. Lisäksi Mico Botnian talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita käyttävät Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä, Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä, Vaasan seudun Matkailu Oy, EduVamia Oy, TeeSe Botnia Oy, Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy, Vaasan ammattikorkeakoulu Oy ja TT Botnia Oy.

Kuntien Tiera Oy tuottaa kaupungille ja eräille konserniyhteisöille IT-palveluita.

Tukipalveluiden keskittämistä kaupunkikonsernissa jatketaan. Toimintojen keskittämisellä varmistetaan kokonaistaloudellisuus, yhteiset toimintatavat ja raportoinnin sujuvuus kaupungille.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Konserniohjeen mukaan tytär- ja osakkuusyhteisöjen sekä kuntayhtymien johto vastaa niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Yhteisöjen tulee raportoida konsernijohtolle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa kaupungin riskienhallintapolitiikkaa sekä sisäisen valvonnan yleisohjetta. Riskien hallinta ja valvonta toteutuvat myös yhteisöjen ja kuntayhtymien hallinnossa toimivien kaupungin edustajien kautta.

Tytäryhteisöiltä pyydetään osavuosisiraportoinnin yhteydessä kuvaus yhteisön oman toiminnan tavoitteiden kannalta merkittävimmistä riskeistä kuluvana vuonna, sekä kuvaus riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan riskienhallintansa osalta vastaavalla tavalla.

Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat selostaneet omaa riskienhallintaansa tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan ja kaupungin osavuosisiraportointiin sisältyvissä seurantatiedoissa. Konsernijohto on seurannut toiminnan ja talouden seurannan yhteydessä muun muassa osavuosisiraporttien avulla konserniyhteisöjen riskitilannetta. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on yhteisöjen koon ja toiminnan laajuuden kannalta toteutettu toiminnan vaatimalla tavalla, eikä siinä ole havaittu merkittäviä puutteita.

Monessa tytäryhteisön selonteossa tuotiin koronapandemia esiin toteutuneena riskinä. Myös pandemian jälkeinen aika vaatii suunnittelua ja toiminnan priorisointia. Joidenkin tytäryhteisöjen toimintaan koronapandemialla on ollut erittäin suuri vaikutus. Tilikauden aikana on todettu eräitä puutteita hankintalain soveltamisessa konserniyhteisöissä ja hankintatoimen kehittäminen on tulevien vuosien painopistealue. Korkotason nousu heikentää kaupungin lisäksi erityisesti kiinteistömarkkinoilla toimivien tytäryhtiöiden taloutta, kuten esimerkiksi Koy Pikipruukki, Koy Palosaaren Kampus ja Vaasa Facilita Oy.

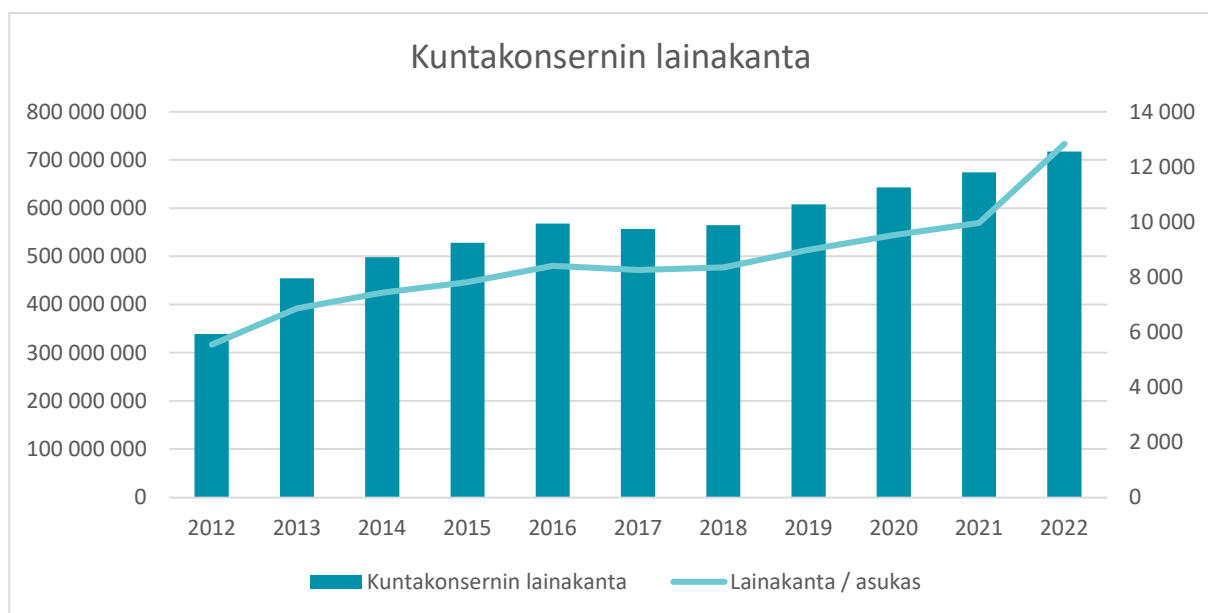
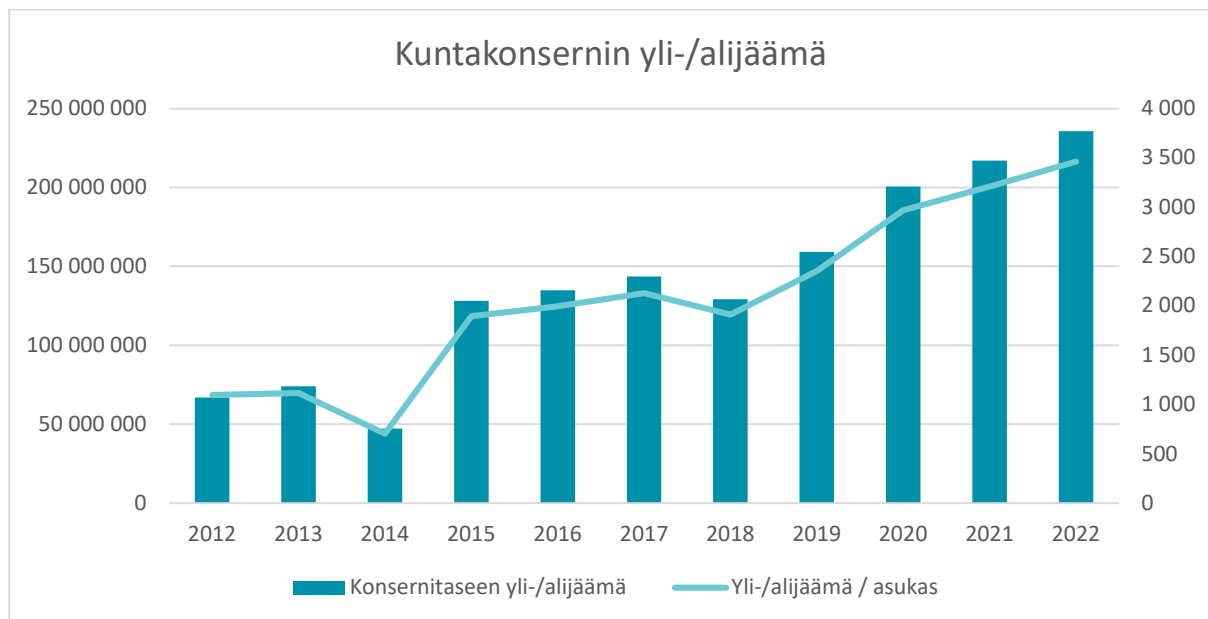
Volatiili sähkömarkkinatilanne on vaikuttanut merkittävästi energiayhtiöiden toimintaan ja sähkön markkinahintaan. Olkiluoto 3 myöhästymisen on myös vaikuttanut Vaasan Sähkö Oy:n toimintaan ja talouteen. TeeSe Botnia Oy on selvittänyt it-asioita, kuten tietosuojaa ja tietoturvaa selvitysten perusteella riskienhallintaa tullaan parantamaan. Mico Botnia Oy:n taloushallinnon palveluissa on edelleen ollut puutteita tilikauden aikana ja lisäksi kriittisten järjestelmien kehitystyö on viivästynyt. Puutteet ovat vaikuttaneet myös tytäryhtiöiden toimintaan. Koy Pikipruukin toimintaa ja taloutta koskevat haasteet, mm. alhainen käyttöaste on merkittävä riski yhtiölle. Tytäryhtiöiden raportoinnista voidaan myös nostaa esiin Koy Vaasan Asemakorttelin viivästysseuraamus lainhuudon hakemiseen liittyen.

Riskienhallintaan konsernissa panostetaan jatkossa edelleen raportoinnin kautta, yhteisten konsernitoimintojen käytön kautta ja aktiivisen vuoropuhelun avulla. Näin varmistetaan mm. tytäryhtiöiden merkittävien tapahtumien ennakkokäsittely konsernijaostossa.

Selonteot tukevat pääosin näkemystä, että sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa ei ole merkittäviä puutteita ja tytäryhteisöt tunnistavat toimintaansa liittyvät riskit ja niiden hallintakeinot riittävästi ja kokonaisuudessaan kohtuullisen hyvin.

1.5.7. Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

	2022	2021
KONSERNIN TUOSLASKELMA		
Toimintatuotot	736 086	472 465
Toimintakulut	-1 157 375	-856 865
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	3 549	-3 917
Toimintakate	-417 739	-388 316
Verotulot	330 200	311 469
Valtionosuudet	158 750	152 606
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	692	521
Muut rahoitustuotot	10 137	13 558
Korkokulut	-5 109	-3 942
Muut rahoituskulut	-2 492	-2 956
Vuosikate	74 438	82 940
Poistot ja arvonalentumiset		0
Suunnitelman mukaiset poistot	-59 013	-60 806
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvonalentumiset	-679	-2 216
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0	136
Tilikauden tulos	14 746	20 054
Tilinpäätössiirrot	-1 000	-219
Tilikauden verot	-826	-2 456
Laskennalliset verot	-154	-171
Vähemmistöosuudet	-41	-23
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	12 725	17 185
TUOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	63,6	55,1
Vuosikate/Poistot, %	124,7	131,6
Vuosikate, euroa/asukas	1 094,41	1 227,48
Kunnan asukasmäärä	68 017	67 569

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	74 438		82 940	
Tilikauden verot	-826		-2 456	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 549		3 917	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-1 015		-438	
Myyntivoitot	-57		-3 299	
Myyntitappiot	20	69 012	325	80 988
	0		0	
Investointien rahavirta	0		0	
Investointimenot	-137 820		-122 429	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 044		4 747	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	8 724	-126 052	5 756	-111 926
Toiminnan ja investointien rahavirta		-57 041		-30 938
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	-5 412	-5 412	-629	-629
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	179 344		75 035	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-83 906		-106 571	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-51 904	43 534	62 356	30 820
Oman pääoman muutos		413		1 130
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0		0	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 349		-3 764	
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 682		48	
Saamisten muutos	-6 207		-32 377	
Korottomien velkojen muutos	41 262	32 023	52 010	15 916
Rahoituksen rahavirta		70 559		47 238
Rahavarojen muutos		13 518		16 300
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	67 629		54 111	
Rahavarat 1.1.	54 111	13 518	37 811	16 300

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-174 152	-108 707
Investointien tulorahoitus, %	55,2	70,5
Lainanhoitokate	0,84	0,99
Kassan riittävyys, pv	17,7	18,0

Konsernitase ja taseen tunnusluvut

	2022	2021
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 895	3 918
Muut pitkävaikutteiset menot	27 673	30 023
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0
	<u>33 568</u>	<u>33 942</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	95 331	89 304
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	169 085	168 352
Rakennukset	556 491	483 092
Rakennusten arvonorotukset	1 285	1 285
Kiinteät rakenteet ja laitteet	254 582	248 437
Koneet ja kalusto	21 999	21 131
Muut aineelliset hyödykkeet	6 031	5 969
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	49 409	93 432
	<u>1 154 213</u>	<u>1 111 003</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	204 486	187 526
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0	0
Muut osakkeet ja osuudet	45 441	48 420
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	970	970
Muut lainasaamiset	7 065	1 339
Muut saamiset	119	432
	<u>258 080</u>	<u>238 688</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	30 408	31 992
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	7 251	5 569
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	18 556	27 718
Lyhytaikaiset saamiset	127 831	112 461
	<u>146 387</u>	<u>140 179</u>
Rahoitusarvopaperit	3 990	5 544
Rahat ja pankkisaamiset	63 639	48 567
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 697 536	1 615 484

	2022	2021
VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	191 910	191 910
Arvonkorotusraho	174 443	173 709
Muut omat rahastot	-2 784	19 563
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	222 904	199 831
Tilikauden yli- / alijäämä	12 725	17 185
	599 197	602 198
VÄHEMMISTÖOSUUKSET	11 403	10 453
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 664	0
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	65	99
Muut pakolliset varaukset	6 117	7 098
	6 182	7 197
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	31 361	34 295
KONSERNIRESERVI	1 375	0
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	651 440	556 001
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	118 641	100 229
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	66 166	118 070
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	210 108	187 041
	1 046 354	961 341
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 697 536	1 615 484

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	36,3	38,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,33	101,24
Velat ja vastuut % käyttötuloista	97,01	103,08
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	235 628	217 015
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 464	3 209
Konsernin lainat, €/asukas	10 550	9 967
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	717 605	674 071
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	7 183	1 339
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	872 935	680 746
Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas	12 834	10 066
Kunnan asukasmäärä	68 017	67 631

1.6. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.6.1. Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden tulos, 8 708 772,64 euroa, käsitellään seuraavasti:

- Kasarmialueen päiväkodille tehdään 4 500 000 euron investointivaraus ja Palosaaren päiväkodille 1 500 000 euron investointivaraus.
- Talouden tietojärjestelmän 500 000 euron investointivaraus ja satama-alueen 5 000 000 euron investointivaraus puretaan, ja kohteille tehdään samansuuruinen poistoeron lisäys.
- Tehdyt poistoerot tuloutetaan suunnitelman mukaisesti, 272 944,09 euroa.

Tämän jälkeen Vaasan kaupungin ylijäämä on 2 981 716,73 euroa, joka siirretään taseeseen tilikauden yli-/alijäämätilille.

2. Talousarvion toteutuminen

2.1. Tavoitteiden toteutuminen

2.1.1. Valtuuston nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestystekijöistä johdetut valtuustoon nähden sitovat tavoitteet kaudelle 2022–2024, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2022. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2022 on esitetty luvussa 2.2.1.

2.1.2. Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelyläämä ilman poistoja	7 628 800	7 628 800	8 605 066
Investoinnit netto	10 520 000	10 520 000	12 605 156

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	19 644 500	19 644 500
Liikelyläämä ilman poistoja	27 925 200	27 925 200	29 425 774
Investoinnit netto	15 868 000	15 539 000	11 337 795

Pohjanmaan pelastuslaitos	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Pelastustoimi			
Kuntaosuudet	11 385 000	11 385 000	11 385 000
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä ilman poistoja	630 000	630 000	552 233,12
Investoinnit netto	-630 000	-630 000	-653 961,43
Ensihoitopalvelut			
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä ilman poistoja	0	0	2,10
Investoinnit netto	0	0	0

2.1.3. Strategian toteutuminen

STRATEGIANTEEMAOHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVAVAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO ja tärkeimmät nostot	
	1. Onnelliset ja hyvinvoivat asukkaat	- Kulttuuri- ja liikuntaohjelman toteuttaminen etenee. Esim. skeittipuisto valmistui, eteläisen kaupunginselän ympäröivän Suvilahden puolen osa valmistui, ja järjestettiin uusi tapahtuma International Dinner. - Kaupungin hyvinvointipalvelualue on aloitettu - miten ja millaisia ehkäiseviä toimintoja ja työmuotoja osana kaupungin tehtäviä. - Lapsiympäristö: Kaupungin nykytilan kartoitusvaihe toteutettu Unicefin ohjeistuksen mukaisesti. - Vaasaan saapui noin 700 ukrainalaista, joille järjestettiin varhaiskasvatusperuutus sekä vapaa-ajan toimintoja. - Etsivään nuorisotyöhön on vuoden 2022 aikana tullut yhteensä 435 yksittäistä yhteydenottoa, joista 300 johti jatkotoimenpiteisiin. - Onnellisuusteeaman viestintä asukkailla. Asukaskysely tehty. Tulosalueet noudattavat tasaarvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. <i>Hyvinvoiva ja osaava Vaasan ohjausryhmän arvio on että suurin osa asukkaista voivat hyvin ja vaasalaisten osaamista on hyvällä tasolla.</i> <i>Ohjausryhmä toteaa kuitenkin, että nuorten lisääntyneeseen pahoinvointiin ja rikollisuuteen tulee puuttua vahvemmin. Erityisesti netissä tapahtuvan kiusaamisen ja siitä aiheutuvan pahoinvoinnin ennaltaehkäisyyn tulisi kohdentaa resursseja. Riittävä tuki ja varhainen puuttuminen olisi tärkeää erityisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksen luokilla 1-3</i>	
	2. Kotimaisen ja kansainvälisten osaajien keskittyminen	- Vaasan kaupunki osallistui korkeakoulujen toimintaan 703 000 eurolla - Kaupunki on lisännyt opiskelijoiden harjoittelupaikkoja. - Englanninkielistä palvelua ja viestintää on lisätty. Esim. Welcome to Vaasa-luentojen lanseeraus - Väimä tuottaa työvoimaa energia-alan työnantajille eri ammatillisiin tutkintoihin sekä osallistuu kansainvälisiin hankkeisiin, esim. Greenovet (EU), TrainToSustain, Allbatt, Talent Coast Line. - Englanninkielisen opetuksen kasvu toteutuu suunnitellusti. <i>Hyvinvoiva ja osaava Vaasa -ohjausryhmän mukaan englanninkielisten palveluiden osalta tarvitaan huomattavasti enemmän koordinaatioita ja yhteistyötä erityisesti korkeakoulujen välillä.</i>	
	3. Asiakaslähtöinen hyvinvoinnin yhteistyömalli	- Hyky aloitti toimintansa 1.1.2022. Rajapintatöiden keskiössä oli kaupungin ja hyvinvointialueen tehtävien tarkentaminen - Kaupungin keskeiset hyvinvoinnin edistämistä tekevät toimijat kartoitettu, keskeiset järjestökumppanuudet kartoitettu - Hyvinvointialue on edustettuna kaupungin eri hyvinvointia edistävässä työryhmissä. - Vuoden 2022 aikana suunniteltiin uusi yhteinen asiakaspalvelupiste - Kaupungin yhteyspalvelu, puhelinvaihe ja Kela (avautuu helmikuussa 2023).	

V A A S A .

STRATEGIANTEEMAOHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVAVAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIO ja tärkeimmät nostot	
	1. Väestönkasvu	- Asukasluvun kasvu 2022 vahvempaa kuin vuosiin - Kaupungin verotulot kansallisestikin vertaillen huippuluokkaa. - Vaasan kaupungin, Visit Vaasan ja Vasekin seutuviestinnän ja Energy Vaasan brändiyhteistyötä on vahva ja yhteisiä kärkiviestejä kirkastettu. Vuoden aikana tehty ja suunniteltu hyviä markkinointitoimenpiteitä Kuntamarkkinoinnin SM-kisojen voitto 2022 saatiin Vaasan kaupungin, Vasekin ja alueen yritysten Maailman onnellisin ihminen ja työnantajakampanjasta. - Osaajien houkuttelu on myös edistetty vahvasti myös Talent Attractionin avulla. - Asukasmäärään kasvuun on hyvin varauduttu palveluverkossa - Erityisesti varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa ja Talotoimessa arjen suunnittelussa hyvin huomioitu. Tulevassa uudessa yleiskaavassa varaudutaan väestön kasvuun.	
	2. Työpaikkojen määrän kasvu	- Positiivinen kehitys yritysten toimipaikkojen määrässä ja työllisyyden suhteen jatkunut v 2022. - Työttömyysasteen aleneminen jo alle 7 % kielii myös osaltaan työvoimapolusta monilla aloilla niin palveluissa kuin teollisuudessa ja julkisella sektorilla. - Koronapandemiaa ja Ukrainan sotaa huolimatta, työpaikkojen määrän kasvattamisen eteen on tehty systemaattista työtä erityisesti GigaVaasa alueeseen liittyen. GigaVaasa-hanke etenee suunnitellusti, perusrakentaminen on työn alla ja suunnitteluvaiheita on alueelle tehty. - Yritysten toimintaedellytysten eteen kaupungin ja naapurikuntien kehitysyhtiö ASEK tekevät päivittäistä työtä. Yrittäjähdistysten kanssa kaupunki pitää säännölliset kokoukset. Tyytyväisyys on hiukan noussut ja näkyy myös kuntabarometrilla. Aiesopimus on laadittu Uumajan kanssa yhteisestä kehittämisstrategiasta TE2024 -uudistukseen on osallistuttu aktiivisesti	

V A A S A .

STRATEGIANTEMAOHJELMAT	HYVINVOIVA JA OSAAVA VAASA	VETOVOIMAINEN VAASA	HIILINEUTRAALI VAASA 202X
	TAVOITTEET		
	TAVOITTEEN ARVIOINTI ja tärkeimmät nostot		
1. CO ₂ -päästöjen vähentäminen ja hiilineutraali energiankulutus	- Sekä CO₂-päästöjä suoraan että välillisestä vähentäviä toimenpiteitä tehty ja työn alla. - Hiilineutraalin energiankulutukseen on kiinnitetty huomioita energiaoptimointiprojektin mukaisesti. - Hiilinielujen määrästä on saatu suuruusluokkatieto. - Selkeää käsitystä kaupungin toimin vähennettävissä olevista CO₂-päästöjen määrästä ei ole vielä olemassa, mutta asiaankiinnitetään huomiota vuoden 2023 aikana valmistuvan SECAP -työn aikana. - Ukrainan sodan aiheuttama energiakriisi ja kustannusten nousu on viivästyttänyt peruskaupungin ulkopuolisia uusiutuvan energian investointeja ja vaikeuttaa Hiilineutraali Vaasa 202X tavoitteen ennustettavuutta.		
2. Vihreäsiirtymä Globaalikädenjälki	- Kaupunki on mukana ekosysteemisopimuksen mukaisten hankkeiden rahoitushaussa ja hankkeiden toteutuksessa yhdessä kumppaneiden kanssa. - Ekosysteemisopimuksen toteutumista ja hankkeiden rahoituspäätösten tekoa hidastaa rahoitusjärjestelmän toimimattomuus. - Viheraluejärjestelmän tarkastelu on työn alla yleiskaavatyössä.		
3. Suomen energiaviisairja energiatehokkain kaupunki	- Kaupunkikonserni yhtiöiden tavoitehaukseen lisätty kestävän kehityksen tavoitteita - Energiakoulutuspolkua suunnitellaan ja toteutetaan systemaattisesti. - Henkilöstön ja kuntalaisten suuntaan vaikutetaan viestinnän keinoin.		

MAHDOLLISTAJAT	
TALOUS, HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN	
TAVOITTEET	TAVOITTEEN ARVIOINTI ja tärkeimmät nostot
1. Kestävä kuntatalous	- Tarkempi tilinpäätösesitys valtuustossa kesäkuussa. - Korkeiden verotulojen ansiosta, kertynyt ylijäämä ja vapaaehtoiset investointivaraukset nousi verrattuna v. 2021 tilinpäätökseen. - Mm koronakriisin ansiosta on ollut mahdollista kerätä pieni puskuri, mutta puskuri on ollut muihin kuntiin verrattuna pienempi.
2. Osaava henkilöstö ja erinomainen työntekijäkokemus	- Henkilöstöpula on jo valtakunnallinen ja jopa globaalinen haaste, ja vaikuttaa tietenkin myös julkiseen sektoriin. - Hyvän työntekijäkokemuksen eteen on tehty paljon töitä, esim. on etätyöohjeita päivitetty ja työhyvinvointiin on satsattu. - Osaamisen kehittämiseen on satsattu, mm on järjestetty kielikursseja, ja on lisätty sisältä rekrytointia. - Avoin kuntahankkeen kautta on järjestetty henkilöstökoulutuksia liittyen digitalisaatioon.
3. Hyvä johtaminen	- Hyvän johtamisen eteen on paljon toimenpiteitä tehty, kuten on järjestetty Valmentavan johtamisen esihenkilövalmennusta sekä esihenkilöille suunnattuja aamukahvittelaisuuksia. - Työterveyden etävalvontaa toteuttaminen - Työhyvinvointikyselyn mukaan, henkilöstö on sitoutunut työhön ja yhteisiin tavoitteisiin. - Henkilöstön sairauspoissaolot ovat vuoden 2022 aikana nousseet.

2.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1. Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot tulosalueetasolla. Tulosaluekohtaiset määrärahat alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan ja toteutuma tulosalueittain on esitetty hallintokuntien toimintakertomuksissa. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perustelua suurimmille poikkeamille. Määrärahan sitovuustaso on

bruttoyksiköillä toimielintaso, nettobudjetointiyksiköille on vahvistettu sitova nettomeno. Poikkeama – sarakkeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon

- +merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion
- - merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

100 Vaalit

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii kuntavaaleissa, aluevaaleissa ja valtiollisissa vaaleissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Keskusvaalilautakunta toimitti vuonna 2022 aluevaalit. Covid19-pandemia vaikutti merkittävästi vaalien järjestelyihin. Valtio korvasi kunnille tästä aiheutuneita kustannuksia 2,7 euroa/ äänioikeutettu kunnan asukas. Aluevaalien äänestysprosentti Vaasassa oli 48,7 %, Pohjanmaan hyvinvointialueella 53,9 % ja koko maan alueella 47,5 %. Keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi kampanjoimalla eri kanavissa, järjestämällä ennakkoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	149	149
Toimintakulut	-227	0	-227	-185	42
Toimintakate	-227	0	-227	-36	191

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakkoäänestykseen ja äänestyspäivän äänestykseen palkataan tarvittava tilapäinen henkilökunta.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

110 TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
	Arviointikertomus vuodelta 2021	Toteutunut

Tarkastustoimi arvioi vuosittain valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tarkastuslautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden mukaisesti. Tarkastustoimelle asetetut tavoitteet toimintavuodelle 2022 ovat toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tarkastuksen järjestäminen)/pv	299,5	258,0	285,0	285,0
Lakisääteinen tilintarkastus / pv	83,29	83,30	80	80,7
Lakisääteinen tilintarkastus / 1000 €	32,5	32,6	35,4	32,9

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
	Sidonnaisuusrekisterin ylläpito	Toteutunut
	Avainhenkilöriskin hallinta	Toteutunut

Talouden toteutuminen

Toimintavuonna 2022 tarkastuslautakunta järjesti yhteensä 9 kokousta. Toimintakulujen toteuma on 94,6 % talousarviosta.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	1	1	1	0
Toimintakulut	-282	-3	-285	-270	15
Toimintakate	-282	-2	-284	-269	15

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2,0		2,0
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

KAUPUNGINVALTUUSTO

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat toimielimet järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuustossa on valtuustokaudella 2021-2025 55 jäsentä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valtuuston kokoukset ja seminaarit	8	14	9	10
Päätökset, lukumäärä	99	143	130	109
Kustannukset €/kokous	38 851	32 297	51 578	42 100
Kustannukset €/asukas	4,60	6,69	6,81	6,18

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	- 464	-12	-476	-421	55
Toimintakate	- 464	-12	-476	-421	55
Poistot				-2	

Henkilöstötiedot

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

KAUPUNGINHALLITUS

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	25 042	3 470	28 511	28 718	206
Toimintakulut	-315 096	-16 197	-331 292	-333 852	-2 559
Toimintakate	-290 054	-12 727	-302 781	-305 134	-2 353
Poistot				-1 888	

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita ja reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Hallituksen ja jaostojen kokoukset	53	54	44	45
Päätösten lukumäärä	706	744	850	590
Kustannukset €/asukas	17,15	25,70	19,95	24,10

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	17	3	20	20	0
Toimintakulut	-1726	-125	-1851	-1641	210
Toimintakate	-1709	-122	-1831	-1621	210
Poistot				-81	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön kuuluvat kaupunginjohtaja, kaksi toimialajohtajaa ja sisäinen tarkastaja.

132 KONSERNIHALLINTO

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä. Konsernihallinto vastaa myös kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin viestinnästä, markkinoinnista ja brändinhallinnasta sekä yhteiskuntasuhteista ja kansainvälisistä asioista. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Kestävä kuntatalous	Lainakannan hallinta, vaihtoehtoiset rahoitusmallit Talouden seuranta	Valtuusto hyväksyi toimintavuoden aikana keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelman. Päätöksen mukaan kouluhanke myydään ulkopuoliselle sijoittajaomistajalle viimeistään rakennushankkeen valmistuessa. Teeriniemen uusi päiväkotirahoitetaan kiinteistö-leasingmallilla. Vamian ATM-hanke toteutetaan tytäryhtiömallilla. Teeriniemen ja Vamian hankkeiden rakennustyöt aloitettiin toimintavuoden aikana.
Hyvinvoiva ja kehittyvä henkilöstö	Erinomaisen työntekijäkokemuksen ja jatkuvan parantamisen toimintamallin kehittäminen	Henkilöstön käyttöön osoitettiin vuoden aikana sähköiset kulttuuri- ja liikuntasetelit. Pilotointiin pikapalkitsemismallia. Lupa kehittää- ylläpidä-ännu bättre -hanke käynnistettiin. TT Botnia Oy kehitti työterveyspalveluita ja otti mm. Käyttöön uusia sähköisiä palveluita.
Vetovoimainen Vaasa	Toistuvat imagokampanjat Työnantajamielikuvan kehittäminen	Valtakunnallinen imagokampanja yhdessä Vasekin kanssa ja näkyvyys erityisesti YLE:n kanavilla: YlePointti kaupunkifestivaali, Puoli seitsemän- ja Olohuone -ohjelmien kuvakset + Strömsö20-vuotta. Systemaattinen työnantajamielikuvan kehittäminen: työntekijälähettiläsohjelman käynnistyminen ja Lupa loistaa-brändivideot.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
HALLINTO JA ASIOINTI				
Kirjatut asiat (kpl)	1 123	1 356	1 300	1218
OMISTAJAOHJAUS				
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)	73	67	90	

Käsittelyt asiat (kpl)	138	134	135	116
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT				
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto	294	298	255	223
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	8 207	10 850	10 800	11 461
TALOUS JA STRATEGIA				
Väestö	67 569	67 631	68 136	68 008 (enn.)
Käynnissä olevien hankkeiden määrä	120	115	43	
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET				
Mediatiedotteiden määrä	432	504	300	381
Tiedotustilaisuuksien määrä	38	31	20	28
vaasa.fi-sivuston uniikit kävijät	928 266	848 211	750 000	629 524 (sote- palveluiden siirto)
Facebook, seuraajat	13 200	14 800	16 500	15 641
Twitter, seuraajat	2 790	3 049	3 100	3 217
Instagram, seuraajat	11 690	13 470	14 000	14 991
LinkedIn, seuraajat	3 823	4 844	4 600	5 839
HENKILÖSTÖ				
HTV (koko kaupunki, määräaika- ja vakituiset)	4 472,5	4 534	3 350	3 381
Etätyöt (pv)	108 973	86 660	95 000	169 72
Etätyöt (hlöä)	1 818	1 460	1 500	656
Terveysperusteiset poissaolot	17,8	18	15,5	19,7
Lähtövaihtuvuus	319	314	220	168

Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Ylijäämä / alijäämä (milj. eur)	1 707	8 005	6 500	
Verokertymä (eur) / asukas	4 439	4 650	4 659	4 903
Yhteisöverokertymä (eur) / asukas	400	544	397	553
Vuosikate (eur) / asukas	930	529	582	
Lainakanta (eur) / asukas	4 140	4 473	4 891	
Osingot (t€)	12 621	12 356	12 100	9 740
Käynnissä olevien hankkeiden kokonaisbudjetti (teur)	54 333	59 927	48 942	
Vaasan kaupungin budjetti käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	11 804	16 348	11 801	
Vaasan kaupungin rahoitusosuus käynnissä olevissa hankkeissa (teur)	3 371	3 842	3 443	

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Sosiaali- ja terveystoimen kustannusten kohoaminen	Talouden seuranta, nopea reagointi. Vuorovaikutus hykyn johdon kanssa.	Talouden seuranta yhdessä hykyn johdon kanssa oli säännöllistä. Kustannukset kuitenkin karkasivat, mikä tuli osittain kaupungille yllätyksenä.
Osaavan henkilöstön saatavuus	Työnantajamielikuvatutkimuksesta johdetun kehittämissuunnitelman toteuttaminen, ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Henkilöstöohjelman keskiöön nostettiin osaavan henkilöstön saatavuuden ja pitovoiman edistäminen. Panostettiin sekä sisäiseen että ulkoiseen työnantajakuvaan kehittämiseen, mm. laadittiin suunnitelma oppilaitosyhteistyön kehittämiseksi ja pidettiin TA-esityksiä, esim. kv-opiskelijoille suunnattu info. Jokainen tulosalue laati ennakoivan henkilöstösuunnitelman Exreport-järjestelmässä.
Velkaantumisen kasvu	Elinkaarimallit, yksityisen rahoituksen kasvattaminen	Useat investointihankkeet päätettiin toteuttaa kaupungin oman taseen ulkopuolella. Länsiniityn uusi päiväkotito on toteutettu palvelusetelipäiväkotina. Päiväkodin rakentamisen ja ylläpitämisen lisäksi yksityinen myös tuottaa päiväkotipalvelut.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	6 463	617	7 080	6 818	-262
Toimintakulut	-24 375	-916	-25 291	-21 971	3 320
Toimintakate	-17 912	-299	-18 211	-15 153	3 058
Poistot				-913	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	187	6,8	193,8
Määräaikaiset	41	9,6	50,6
Työllistetyt			

137 HYVINVOINTIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Hyvinvointipalveluiden tehtävänä on koordinoita ja kehittää hyvinvointipalveluita kokonaisvaltaisesti, vastata asukkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä niiltä osin, kun tehtävien järjestämisvastuuta ei ole siirretty Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle tai muille toimialoille ja laatia hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus sekä seurata niiden toteutumista. Hyvinvointipalveluiden tehtäviin kuuluvat myös työllisyyden hoidon koordinoititehtävät, kotoutumispalveluiden järjestäminen sekä lakisääteiset vastaanottokeskuspalvelut. Hyvinvointipalveluihin kuuluvat seuraavat palveluyksiköt: hyvinvointi, kotouttamispalvelut, vastaanottokeskustoiminta, sovittelutoiminta ja työllistäminen. Hyvinvointipalveluista vastaa hyvinvointijohtaja.

Tavoitteiden toteutuminen

Hyvinvointipalvelut aloitti toimintansa 1.1.2022. Alkuvuodesta määriteltiin toiminnan tavoitteet ja kartoitettiin kriittiset kehityskohteet ensimmäiselle toimintavuodelle. Vuoden aikana rakennettiin tulosalueen johtamisjärjestelmää.

Vuonna 2022 toimintaa leimasi sota Ukrainassa sekä työllisyyden hoidon ja työllistämisen palvelujen muutokset.

Talouden toteutuminen

Hyvinvointipalveluiden talouteen vuonna 2022 vaikutti tulosalueen toiminnan käynnistyminen sekä merkittävästi Ukrainan tilanne. Ukrainan tilanteesta aiheutui kustannusten kasvua 3 537 000 eurolla ja tulojen lisäystä 3 455 000 eurolla. Lisäykset kohdistuivat pääasiassa Vastaanottokeskuksen toimintaan.

Toimintatuottojen toteuma jäi 933 000 euroa alle muutetun talousarvion. Syynä alittumiseen oli pääasiassa myyntituottojen alittuminen 872 000 eurolla, johtuen Vastaanottokeskuksen arvioitua pienemmistä menoista.

Toimintamenot alittuivat 913 000 euroa. Syynä alittumiseen oli pääasiassa palvelujen ostojen alittuminen 576 000 eurolla ja avustusten alittuminen 246 000 eurolla. Suurimmat alitukset syntyivät Vastaanottokeskuksen palvelujen ostoissa 468 000 euroa ja avustuksissa 166 000 euroa sekä kolmannen sektorin avustuksien avustuksissa 105 000 euroa. Henkilöstökulujen toteuma oli 1 696 000 euroa (97,3 %).

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 770	4 471	7 241	6 950	-291
Toimintakulut	-4 030	-4 345	-8 375	-7 755	620
Toimintakate	-1 260	126	-1 134	-805	329

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	18	2,1	20,1
Määräaikaiset	20	0,6	20,6
Työllistetyt	1	0	1

140 AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallituksen päättämät avustukset ovat pääosin sopimusluonteisia avustuksia sisältäen mm. Vaasan

osaamisperustan vahvistamiseen liittyvät sopimukset lahjoitusprofessoreista ja tutkimustoiminnasta. Muiden avustusten myöntäminen tapahtuu toimielimissä, joille avustukset luonteensa puolesta kuuluvat. Avustusrahaa käytetään toiminta-avustuksiin yhteisöille ja yhdistyksille sekä lahjoitusprofessoreihin ja osaamisperustan vahvistamiseen. Suurimmat toiminta-avustusten saajat vuonna 2022 olivat Åbo Akademi, Svenska Handelshögskolan, Suomen Punainen Risti, Vaasan yliopistosäätiö, Helsingin yliopisto, Yrkeshögskolan vid Åbo Akademi, Högskolestiftelsen i Österbotten, Korsholman Musiikkijuhlat, Vaasanseudun urheiluakatemia sekä Vaasan kesäyliopisto.

Lisäksi avustuksista maksettiin sisäistä avustusta nettoyksiköille tilavuokrien pääomakorvauksiin.

Talouden toteutuminen

Yleisestä avustusrahosta tuloutettiin 67 800 euroa.

Toimintamenot alittivat muutetun talousarvion 174 200 euroa. Ulkopuolisille toimijoille avustuksia maksettiin vuoden aikana yhteensä 923 200 euroa. Sisäistä pääomavuokra-avustusta nettoyksiköille maksettiin yhteensä 3 353 800 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	50		50	68	18
Toimintakulut	-4 502	-40	-4 542	-4 368	174
Toimintakate	-4 452	-40	-4 492	-4 300	192

141 JÄSENMAKSUT

Talouden toteutuminen

Toimintamenot olivat yhteensä 408 900 euroa, mikä oli 8 400 euroa alle talousarvion. Suurimmat jäsenmaksut olivat Suomen Kuntaliitto Ry 203 400 euroa, Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT 69 000 euroa, Pohjanmaan kauppakamari 30 400 euroa sekä Kvarkenrådet - Merenkurkun neuvosto 20 000 euroa. Lisäksi jäsenmaksujen tulosalueelta maksettiin Kopia ry:n tekijänoikeuslupa 24 700 euroa sekä musiikkilupia yhteensä 17 100 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-417	0	-417	-409	8
Toimintakate	-417	0	-417	-409	8

142 OSUUDET

Toiminta-ajatus

Osuudet koostuvat pääosin kuntayhtymäosuuksista Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle 261 013 500, Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymälle 1 903 300 euroa, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kulturille 1 003 100 euroa sekä Pohjanmaan Liitolle 1 250 100 euroa. Lisäksi muita osuuksia ovat Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 77 500 euroa, Vaasan seudun Kehitys Oy:stä 946 600 euroa sekä Vaasan seudun Matkailu Oy:stä 259 600 euroa.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot olivat yhteensä 1 717 700 euroa, mikä oli 239 700 euroa yli talousarvion. Toimintamenot olivat yhteensä 267 680 000 euroa, mikä oli 9 042 900 euroa yli talousarvion. Ylitys johtui pääosin Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän kustannuksista.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 370	108	1 478	1 718	240
Toimintakulut	-244 837	-13 800	-258 637	-267 680	-9 043
Toimintakate	-243 467	-13 692	-257 159	-265 962	-8 803
Poistot				-882	

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille.

Sairausvakuutuskorvaustulo budjetoidaan talousarviossa tälle tulosalueelle. Saadut korvaukset kirjataan vuoden aikana suoraan hallintokunnille, joille siirretään vastaavan suuruinen tulomääräraha.

Talouden toteutuminen

Toimintatuottojen toteutuma jäi 504 900 euroa alle talousarvion. Syynä alittumiseen oli pääasiassa pysyvien vastaavien myyntivoiton toteutuma.

Toimintamenot alittuivat 2 382 000 euroa. Toimintamenoista siirrettiin kaupunginhallituksen ja kaupunginhallituksen yleisjaoston päätösten perusteella hallintokunnille yhteensä 1 808 200 euroa.

Toteutuneisiin toimintamenoihin sisältyy lomapalkkajaksotus, joka oli 871 000 euroa. Muita toteutuneita toimintamenoja olivat mm. henkilöstön palkitsemisohjelman mukaisesti toteutunut liikunta- ja kulttuurietu, ePassi (kh 5.9.2022 §215) 300 000 euroa. Varausmäärärahoista siirrettiin tulosalueelle yhteensä 536 900 euroa siivouskustannusten kasvuun (kv 2.5.2022).

Tulosalueelle on budjetoitu kaupungin poistot, joiden toteutuma tilinpäätöksessä kohdistuu hallintokunnille.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	555		555	50	-505
Sairausvakuutuskorvaus	1 193	-1 387	-194		194
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvausta)	-5 744	1 808	-3 936	-1 553	2 383
Toimintakate	-3 996	421	-3 575	-1 503	2 072

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille. Tulosalue sisältää lakisääteiset tapaturmavakuutusmaksut, kaupungin maksamat eläkkeet, eläkemenerusteisen maksun, hallinnon vastuuvakuutusmaksun sekä oikeudenkäyntikulut.

Talouden toteutuminen

Toimintakulut ylittivät 20 600 euroa ja suurimpana eränä toteutuneissa menoissa on eläkemenerusteinen maksu 5 424 236 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-5 921	396	-5 525	-5 545	-21
Toimintakate	-5 921	396	-5 525	-5 545	-21

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen, sekä nuorten ml. erityisnuorten kesätyöllistäminen, siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvelvollisille sekä työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen. Toimintaa tuotetaan yhteistyössä toimijaverkoston kanssa työllistymispolkuja kehittämällä, johon sisältyy tarkoituksenmukaisten ja oikea-aikaisten palveluiden tarjoaminen kohderyhmille, sekä jatkopolkujen etsiminen ja kehittäminen. Toiminnan tavoitteena on myös työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömiä eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.	Edesauttaa työllistämisen toimin työttömyyden ja syrjäytyneisyyden estämistä. Välineenä oman toiminnan kehittämisen lisäksi erilaiset työttömille suunnatut hankkeet.	Yleistä hyvinvointia edistää osallisuus ja työllisyys. Näitä on kehitetty ESR hankkeessa Työkuntaa ja elinvoimaa osallisuudesta ja TEM Welcome Steps-hankkeessa palvelupolkujen kehittämisellä.
Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.	Työllistämistoiminnan ekosysteemin rakentaminen. Kehittää työllistämisen palvelutarjotinta; kuntouttava työtoiminta, palkkatukityöllistäminen ja työllistymistä tukeva oppisopimuskoulutus.	Palkkatukityöllistäminen ja kuntouttava työtoiminta toteutuivat hyvin. Oppisopimuskoulutusta kehitettiin yhdessä oppilaitosten kanssa.
Työllisyysaste > 75 % Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä	Työllistämispalveluiden prosessien kehittäminen siten, että hallitusohjel-	Tiivis toimijaverkoston yhteistyö toteutui työllisyyden

työnhakijoita, kehittää työllistämistoiminnan prosesseja ja palveluita.	maan kirjatut työllisyyttä edistävät toimenpiteet tulee Vaasassa mahdollisimman kokonaisvaltaisesti huomioiduksi.	ekosysteemin rakentamisessa hyvin. Yhteinen kehittäminen on ollut keskiössä.
Selkeät tehtäväkuvat, tehokas ja aktiivinen tiedonkulku tiimin sisällä. Valmentavalla johtamisella, työn tehokkuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen.	Työllistämisen tiimiin kuuluvat ovat asiantuntijoita omassa tehtävässään. Säännöllinen palaverikäytäntö. Työn uusien mallien kokeilu ja soveltaminen mahdollisuuksien mukaan.	Kaikille on tarjottu ammattitaitoa vahvistavaa koulutusta. Kokeilukulttuuri on osa arjen työtä, lisäksi olemme yhtenä pilottitiiminä Lupa kehittää -hankkeessa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Työllistettyjen määrä	168	153	140	121
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä/ka/vuosi	142	189	300	239
Työmarkkinatuen kuntaosuus/hlönmäärä/ka/kk	1007	1008	1010	832
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-5 181 347	-5 070 272	- 4 500 000	-4 326 067
Kuntouttava työtoiminta	- 428 402	-599 522	-695 100	-556 420
Palkkatuen määrä	1 010 071	1 062 668	900 000	918 675
Kesätyöllistäminen	-877 847	-909 780	-886 600	-937 961
Työllistämisen määräraha	-2 458 880	-2 639 619	-2 700 000	-2 442 825

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Työllistämistoiminnan strateginen merkitys. Hyvä työttömyydenhoito näkyy kuntataloudessa positiivisena.	Määrätietoinen kehittämistyö, yhteistyössä kaikkien alueen toimijoiden kanssa. Toimivan palveluverkoston rakentaminen.	Kehittämistyö on jatkunut vahvana.

Talouden toteutuminen

Työllistämistoiminta toteutui suunnitellusti. Hyvinvointikuntayhtymän käynnistyessä 1.1.22 ei enää voitu palkata työllistämisvaroin henkilöitä sote-puolelle, joka vaikutti työllistettyjen kokonaismäärään alentavasti. Kaupungin työllistämisyksikkö jatkoi työllisyyspalveluiden kehittämistä yhdessä alueen toimijoiden, kuten ELY-keskuksen, TE-toimiston, oppilaitoksien, Kauppakamarin, Yrittäjien, maakuntaliiton, Kelan, sekä kolmannen sektorin kanssa. Toiminnassa huomioitiin vahvistettu kaupunkistrategia, meneillä olevat valtakunnalliset rakenneuudistukset ja näihin liittyvä muuttuva lainsäädäntö. Toiminnan ytimessä oli tiivis ja jatkuva yhteistyö Pohjanmaan hyvinvointialueen kanssa siten, että yhdyspinnoille saadaan toimivat palvelut, sekä valmistautuminen TE-palveluiden siirtoon kunnalle 2024.

Kaupungin omaa työllistämispolkua vahvistettiin toimijaverkostossa ja tavoitteena oli tarjota monipuolinen työllistämistä tukevien palveluiden kokonaisuus, jossa asiakas on keskiössä ja mukana aktiivisena toimijana. Työllistämispolku toimii asiakkaille sekä aktivoivana, että työmarkkinoille juurruttavana mallina. Toimintaa kehitettiin edelleen koko ekosysteemin toimijoiden verkostossa.

Kuntouttavaa työtoimintaa tuotettiin yhdessä hyvinvointialueen kanssa. Pitkäaikaistyöttömien ohjausta matalan kynnyksen toimintaan on edelleen kehitettävä, jotta mahdollisimman moni saadaan oikean palvelun piiriin ja pois työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuista. Kaupunki tuotti ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa Noste-Flyt ja pienryhmätoimintana Helppari-Hjälpare -toimintaa. Edelleen kehitettiin hyvinvointialueen kanssa yhteistyössä tuotettavaa Vanhustyön avustaja -toimintaa.

Työllistämisyksikön toiminnan painopistealueet olivat:

- työllisyyden ekosysteemin roolin vahvistaminen
- TEO-hankkeessa palveluohjausmallin kehittäminen, pilotointi ja juurruttaminen. Tavoitteena saada palvelut kohderyhmälle helppokäyttöiseksi ja helposti ymmärrettäväksi kokonaisuudeksi, sekä palvelun tuottajille selkeä kuva palvelutarjonnasta, toimijoiden roolista, työnjaon selkeyttäminen, sekä päällekkäisten palveluiden karsiminen. Vuonna 2022 hankkeessa saatiin pilotointi päätökseen ja tulokset julkaistiin huhtikuussa. Tulokset annettiin työllisyyden ekosysteemin käyttöön, jonka tehtävänä on viedä löydettyjä kehittämiskohteita eteenpäin.
- osatyökykyisten ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työllistymistä edistävän palveluketjun, sekä neuvonta- ja ohjauspalveluiden rakentaminen WelcomeSteps ja STM työkyky -hankkeiden kanssa
- tukea palvelusopimusten avulla vaikeasti työllistettävien osallistumista aktiivitoimenpiteisiin
- kehittää kuntouttavaa työtoimintaa siten, että työllistämispalveluissa olevien henkilöiden työelämä- ja työnhakuvalmiudet sekä työllistymisen valmiudet kehittyvät työllistämispalvelujakson aikana oleellisesti
- nuorten, vammaisten –ja erityisnuorten kesätyöllistäminen
- siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalvelusvelvollisille
- työllistämispalveluiden prosessien jatkuva kehittäminen ja työllisyysasteen parantaminen

Määrärahat jakaantuivat palkkatuettuun työllistämiseen ja kesätyöllistämiseen kaupungin tulosalueilla sekä lakisääteisen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen. Työllistämispalveluiden budjetista maksettiin kuntaosuutta AVI:n tukemiin nuorten työpajoihin ja etsivään nuorisotyöhön, sekä kuntaosuus Vaasan Setlementti ry ja TE- toimiston kanssa tuotettavaan URA-palveluun. Lisäksi tuettiin työllistymistä tukevaa toimintaa, kuten Föregångarnan tuottamaa matalan kynnyksen palvelua ja etsivän nuorisotyön toimintaa kantakaupungissa. Edellä mainittujen tahojen toiminnan vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta seurattiin osallistumalla aktiivisesti ohjausryhmätyöskentelyyn, sekä kiinteällä jatkuvalla yhteydenpidolla.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 268	-1 930	-662	443	1 105
Toimintakulut	-9 157	2 628	-6 529	-6 063	466
Toimintakate	-7 889	698	-7 191	-5 620	1 571

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	3		3
Määräaikaiset	13	0,4	13,4
Työllistetyt	7	2	9

146 OSUDET ERIYTETYSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tulot muodostavat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin

kohdistettavista yleishallinnon ja muista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratuotosta Vaasan Talotoimelta.

Tulosalueen määräraha sisältää Vaasan kaupungin osuuden pelastustoimen menoista, johtokeskuksen kustannukset, korvaukset Vaasan Vedelle palovesilaitteista sekä Graafisille palveluille kopiokoneiden hankintojen koordinoinnista.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot alittuivat 49 400 euroa. Toimintakulut alittuivat 50 600 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 443		2 443	2 394	-49
Toimintakulut	-5 472	0	-5 472	-5 422	50
Toimintakate	-3 029	0	-3 029	-3 028	1
Poistot				-2	

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä työllisyyden ja osallisuuden edistämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Saavutettavien lähipalvelujen kehittäminen Hanketoiminnan sparraaminen	Palveluiden asiakasmäärät (ao. taulukko). Hankkeiden luku- ja euromäärä: 1 kpl ulkoisen rahoituksen hanke (16 k), yht 60 k tuloilla katettua lisämäärärahaa sis. testamenttilahjoitukset

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta

Vähäkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitävä asukkailla ja vierailijoille	Kehitetään RKY-alueiden ja historiakohteiden palveluja ja niiden markkinointia Tonttikampanjat Kehitetään Pläkkymuseosta kansainvälisen tason vierailukohde.	Vierailijoiden määrä kesäkohteissa Pläkkymuseon kävijät 500 Työnäytösten kävijämäärä n. 60 Asukasmäärä 4265 (-173)
Tukea vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien arkea ja työelämään siirtymistä	Edistää nuorten työpajatoimintaa sekä kasvattaa nuorten mielenkiintoa työelämään ja opiskelua kohtaan. Yhteistyöverkostojen kehittäminen Arpeetin, työllisyyspalveluiden ja alan muiden toimijoiden kanssa.	Työllisyysaste Kustannustehokkuus 63,7e/pv/hlö Nuoria työpajatoiminnassa 42 %

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	356	103	459	448	-11
Toimintakulut	-742	-135	-877	-898	-21
Toimintakate	-386	-32	-418	-450	-32

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP2021	TA 2022	TP 2022
Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	7	13	12	13	13	20
Palvelu- ja neuvontatapahtumat: fyysiset asiakaskäynnit	12240	16845	18946	19 564	16 000	19054
Palvelu- ja neuvontatapahtumat: puhelut ja sähköpostit	1680	2515	2600	2900	2500	1747
Työpajatoimintaan osallistuvat ja työpäivät	86 4021	80 3139	75 3027	58 3235	75 3700	43 3204
Aluelautakunnan kokoukset	7	8	8	8	8	9
Asioiden lukumäärä	45	65	56	48	55	49

160 YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhtiömuotoisesti tuotettavien ruoka- ja materiaali palveluiden tulosalue vastaa kaupungin vastuulle jääneistä tehtävistä liittyen ruokahuoltoon, puhdistuspalveluun sekä keskusvaraston toimintaan. Palvelukokonaisuuksien operatiivisesta toiminnasta vastaa tukipalveluyhtiö TeeSe Botnia Oy Ab.

Vaasan kaupungin ruokapalvelut ostaa koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut TeeSe Botnia Oy Ab:ltä. Toiminnan laadullisuus ja taloudellisuus koordinoidaan kokonaisuutta ajatellen siten, että palvelujen

loppukäyttäjät kokevat saavansa mahdollisimman hyvää, oikein ja turvallisesti, ravitsemussuosituksia ja kestävästä kehitystä noudattaen tuotettua ateriapalvelua. Ruokapalvelut toimii nettoyksikön tavoin, eli kattaa toiminnasta aiheutuneet kulut ja mahdolliset investoinnit. SOTE siirtyi kokonaisuudessa vuoden 2022 alussa HYKY:n, joten heidän osansa ruokapalveluista on poissa. TeeSe tuottaa palvelut myös HYKYYN. Vuoden 2022 aikana on päivitetty yhdessä TeeSen ruokapalvelujen ja puhdistuspalvelujen toimialakohtaiset sopimukset, myös kaupungin ja TeeSen välinen pääsopimus on ollut valmisteilla. Sekä ruokapalvelujen, että puhdistuspalvelujen kustannukset nousivat vuoden aikana ja niitä paikkamaan syyskuussa korotettiin hintoja.

Puhdistuspalvelujen talousarvio ei kuulu talous- ja omistajaohjauksen alaisuuteen vain toiminnan koordinointi. Ensi vuoden alusta Myös Ruokapalvelujen budjetti ei kuulu omistajaohjaukseen vaan siirtyy kokonaisuudessa TeeSe Oy:lle. Omistajaohjaukseen jää ruokapalvelujen koordinointi.

Keskusvarasto toimii kaupungin ja muiden asiakkaiden tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana. Varaston osalta tulosalueen tehtävänä on vastata varaston toiminnan yleisistä linjauksista sekä kehittämisestä yhteistyössä TeeSe Oy:n materiaalihallintopalveluiden kanssa. Keskusvaraston sote-asiakkuudet siirtyivät hyvinvointialueelle 1.1.2022, jonka myötä myyntivolyymi pieneni n. 75 %. Tästä syystä oli tarkoituksen mukaista käynnistää selvitysprojekti yhdessä TeeSe Botnia Oy:n kanssa, jossa tarkasteltiin keskusvaraston toimintaa sekä toiminnan kannattavuutta. Selvitystyö valmistui syyskuussa 2022. Keskusvaraston toimintatuloilla ei ole enää mahdollista kattaa toiminnasta aiheutuvia menoja eikä mahdollisia investointeja, jonka johdosta kaupungin hallituksen päätöksellä keskusvaraston toiminta lakkautetaan vuoden 2023loppuun mennessä.

Tavoitteiden toteutuminen

Tulosalue toimii molempien tulosityksiköidensä osalta nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit. Asiakastyytyväisyyskyselyt tehtiin Teesen toimesta.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2020	Tavoitteen toteuma
Asiakastyytyväisyys	kyselyn arviointi asteikko 1-5 keskiarvo 3,7 tai parempi	Asiakastyytyväisyys ruokapalvelut 3,6,puhdistuspalvelut 4,2
Kestävä kehitys	huomioidaan energia- ja ilmastotyöryhmän tavoitteet	Kasvisruoan lisääminen ruokalistoilla Yksi kasvisruoka ateria /vko, henkilöstöravintolassa jatkuvasti kasvisruokaa saatavilla. Toiselle asteella aloitettiin vegaani ruokavalion tarjoaminen 2021 Biovaaka kokeilu Lykeion ja Variska . kertakäyttöastioita käytetään vain silloin kun astioiden käyttö mahdotonta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen oli vuonna 2022 mahdoton. Hinnat kohosivat rajusti, keskimääräinen hintojen nousu aineet, tavarat ja tarvikkeiden osalta oli 10,8 %. Lisäksi Päivähoidon lisääntynyt lasten loma-aikojen hoitotarve kasvoi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut esitetään taulukkomuodossa (vastaukset talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin):

Suorite, tunnusluku	TP2020	TP2021	TA 2022	TP2022
ateriasuoritteet	9407587	2828101	2980000	2837344*
tulot /suorite	3,85	3,51	3,36	3,61
Menot/suorite	4,31	3,92	3,36	4,03

*Ta 2019 Suoritteet 2165749 (koulut ja päiväkodit) +arvioitu Soten suoritteet n. 630000 = 2795749

**Tp2019 sisältää vain koulut ja päiväkodit

TP 2020-korona

TP2021- Korona

TP2022-Korona ja Ukraina

*vuosi 2022 on viimeinen kun suoritteita lasketaan.

Sisäisen valvonnan tavoitteet

- tavoitteiden toteutuminen esitetään taulukossa TA:n 2020 mukaisesti.
- tavoitteet ja toteuma esitetään taulukkomuodossa:

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
	talouden tasapaino henkilöstöruokailun lisääminen kasvisruoan lisääminen tähderuoan vähentäminen	Ei toteutunut koronan vuoksi Ei toteutunut koronan vuoksi HYKYYN siirtyminen vähensi henkilöstöä. Kasvisruokaa lisätty ruokalistalle Tähderuoan myyntiä lisättiin. Lisäksi kahdella koululla oli kokeilussa BIOVAACA, jolla mitattiin lautastähteen määrää. Kokeilu ei tuottanut tulosta, toisessa koulussa jopa tähtien määrä kasvoi.

Talouden toteutuminen

Ruokapalvelujen tulos jäi negatiiviseksi. Syynä olivat kustannusten nousu, henkilöstöruokailun väheneminen Hykyyn siirtymisen vuoksi. Lisäksi puhdistuspalvelujen hintojen tarkistusjoista kustannus siirtyi tulosalueelle. Valmistelu Ruokapalvelujen kustannusten täydestä siirrosta TeeSelle v. 2023 aiheutti loppuvuodesta myös sen, että kalustoa korjattiin ja hankittiin enemmän kuin oli suunniteltu. Pitkittyneet Variskan ja Appetiton remontit veivät enemmän kustannuksia kuin oli arvioitu.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	10 105	195	10 300	10 252	-48
Toimintakulut	-10 105	-195	-10 300	-11 422	-1 122
Toimintakate	0	0	0	-1 170	-1 170
Poistot				-11	

Henkilöstötiedot.

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	0,95	0	0,95
Määräaikaiset	0	0	0
Työllistetyt	0	0	0

*hankintapäällikön työpanoksesta budjetoitu tulosalueelle 15%

* hankintakoordinaattori jäi joulukuu 2021 varhennetulle osa-aikaiselle eläkkeelle 20 %:sti..

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

150 VÄHÄNKYRÖN ALUEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kunta on niin hyvä kuin ovat sen kaupunginosat, kylät ja taajamat. Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Uuden paikallisuuden merkityksen kasvu parantaa alueellisten toimielinten merkitystä. Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähäkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Yhteispalvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottopaikka. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Erityisesti väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Yhteispalvelupisteestä saa henkilökohtaista palvelua myös vuokra-asuntoasioissa ja se toimii ennakkoäänestyspaikkana.

Tavoitteiden toteutuminen

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Toiminnan oikeellisuus (ml. tehdään oikeita asioita) ja taloudellisuus	Jatkuvaan alueelliseen ja kaupungin sisäiseen vuorovaikutukseen perustuvan, selkeän näkemyksen ylläpito tavoitteista ja keinoista niiden saavuttamiseksi	Vuonna 2022 on vahvistettu yritysyhteistyötä sekä strategista linjausta. Muuten jatkettu hyvää monialaista yhteistyötä, uutena kiitettynä avauksena senioriolkari Vähäkyrö-talolla. Myös rajattu aluepalveluiden roolia tarpeen mukaan.
Turvallisuusriski	Hälytysjärjestelmän kehittäminen. Turvallisuussuunnitelman päivittäminen. Mahdollisuuksien mukaan sijaisien käyttäminen/yhteistyön kehittäminen Arpeetin henkilöstön kanssa	Vuonna 2022 kaupungin turvallisuus- ja varautumistyö on systematisoitunut, mikä on lisännyt myös Vähäkyrön kytkeytymistä siihen. Riski huomioidaan edelleen, ja v 2023 yhteistyön tiivistämistä jatketaan. Henkilöstöriskiä pienentää motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö sekä jatkuva tilojen

		ja toiminnan yhteiskehittäminen.
--	--	----------------------------------

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	51	80	131	109	-22
Toimintakulut	-384	-102	-486	-494	-7
Toimintakate	-333	-22	-355	-385	-29

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1		1
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt		1	1

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Toiminta-ajatus

Kyrönmaan työpaja Arpeeti tarjoaa kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, ohjattu työharjoittelua sekä palkkatuetta työtä Laihian, Isonkyrön ja Vaasan asiakkaille. Asiakaskunta koostuu vaikeassa työmarkkina-asemassa olevista eri ikäisistä työttömistä. Yhteistyötä tehdään tiiviisti Laihian, Isonkyrön ja Vaasan etsivien nuorisotyöntekijöiden, sosiaalitoimen (hyvinvointialue) sekä TE-toimiston kanssa. Palveluiden tarkoituksena on tukea asiakkaiden arjenhallintaa sekä koulutukseen tai työhön siirtymistä ja lisätä asiakkaiden sosiaalisia verkostoja.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen Vaasa	Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Positiivisten jatkopolkujen määrä ylitti tavoitteet. Positiivisten jatkopolkujen osuus oli 75 %.
Vetovoimainen Vaasa	Työpajan toiminta on oikein mitoitettua ja laadukasta	Kustannustehokkuus 63,7 €/pv/hlö
Vetovoimainen Vaasa	Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Nuorten asiakkaiden osuus oli 42 % asiakkaista.

Tavoitteeksi asetettu 75 eri ikäistä asiakasta vuoden 2022 aikana sekä työpäivätavoite 3700 eivät ole täyttyneet. Toiminnallisia tavoitteita ei aivan saavutettu, mutta nuorten valmentautujien osuuden pysyminen vahvana ja positiivisten lopetusten osuuden kasvu 75 %:iin ovat kiitettävällä tasolla. Koronan lisäksi toimintaympäristön muutokset, kuten uudet hyvinvointialueet ja asiakkaissa tapahtuvat muutokset (mm. arjen hallinnan lisääntyneet haasteet) ovat vaikuttaneet osin myös tavoitteiden toteutumiseen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Työpajatoimintaan osallistuvat	55	58	75	43
Työpajatoiminnan työpäivät	3023	3235	3700	3204
Positiiviset keskeytykset prosentteina	48	47	50	75
Nuoria työpajatoiminnassa prosentteina (alle 29v.)	33	40	50	42
Työpajapäivän kustannus €/ pv	55	62	59	63,7

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Sopimusten hallinta	Sote- ja maakuntauudistukseen varautuminen, sopimusneuvottelut	Arpeeti siirtynyt onnistuneesti hyvinvointialueelle 1.1.2023. Nuorten työpajatoiminta Vaasan kaupungilla, Vähänkyrön aluehallinnon alaisuudessa.
Palveluketjun hallinta	Työllistämistoimisen yhteistyön tiivistäminen yhteistyökuntien kanssa	Toiminta sujunut suunnitellusti. Asiakaskunnan muutokset tuoneet lisähaasteita.
Kuormittuminen	Toteutetaan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaa.	Riski olemassa. Työpailla tehty mm. työterveyden tarkastus sekä kiinteistön kuntokartoitus.

Talouden toteutuminen

Toiminnan tuotot olivat arviota suuremmat palkkatuella palkattujen työntekijöiden määrän lisäyksen vuoksi. Kasvaneella palkkatuenmäärällä katettiin toimintakulujen nousu. Myyntituotot olivat yli 10 000 € ennakoitua matalammat.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	305	22	328	339	11
Toimintakulut	-358	-32	-390	-404	-14
Toimintakate	-53	-10	-62	-65	-3

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	3	2	5
Määräaikaiset		1	1
Työllistetyt		5	5

KASVATUS – JA OPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä muissa laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi.

Jaostot käyttävät kaupunginvaltuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskeissa opetushallinnollisissa asioissa. Esiopetuksen osalta jaostot käsittelevät omaa kieliryhmäänsä koskevat opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvät asiat ja hyväksyvät opetussuunnitelmat ja niihin liittyvät muut suunnitelmat. Lautakunnan tavoitteena on luoda tuloksellisen ja taloudellisen toiminnan edellytykset ja seurata tavoitteiden toteutumista. Lautakunta on säännöllisesti seurannut toiminnan ja talouden kehitystä. Lisäksi se on tunnuslukuun arvioinut toimintaa.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	5 472	1 993	7 464	8 238	774
Toimintakulut	- 110 942	-4 890	-115 831	-116 342	-511
Toimintakate	-105 470	-2 897	-108 367	-108 104	263
Poistot				-607	

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjektiiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa vanhempainrahakauden päättyttyä, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjektiiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja huoltajien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulee lain mukaan järjestää tarvittavassa laajuudessa sekä mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki sekä avoimen päiväkodin toiminta ovat perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja. Varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai palvelusetelillä yksityisissä päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksen lisäksi varhaiskasvatuspalvelut vastaavat esiopetuksen järjestämisestä perusopetuslain mukaisesti. Esiopetus järjestetään Vaasassa aina kunnan omana toimintana.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla varhaiskasvatus- ja	Varhaiskasvatuspaikka järjestetään kaikille hakijoille lain määräämän ajan puitteissa.	Kaikille hakijoille on osoitettu varhaiskasvatuspaikka lakisääteisessä ajassa.

esiopetuspalveluilla lakien mukaisesti.	Esiopetusta annetaan perusopetuslain 6 §:n mukaisesti.	Esiopetusta on annettu asetuksen mukaisesti yli 700 tuntia vuodessa. Varhaiskasvatuksen tarve on kasvussa erityisesti alle 3-vuotiaiden osalta, myös vuorohoidon tarve lisääntynyt.
Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään ja monipuoliseen ja inklusiiviseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä oikeus oman kasvun ja oppimisen riittävään tukeen	Toiminta- ja oppimisympäristöt rakennetaan turvamaan monipuolinen toiminta. Huomioidaan myös lasten tuen tarpeet. Henkilöstö toimii varhaiskasvatussuunnitelman mukaan.	Varhaiskasvatussuunnitelma sekä tuen käytännöt päivitetty vastaamaan 1.8.2022 voimaan tullutta lakimuutosta. Tuen hallintopäätökset sekä niihin liittyvät prosessit otettu käyttöön, henkilöstön perehdytys jatkuu edelleen.
Toimiva, lapsille merkityksellinen oppimisympäristö	Pitkäjänteinen oppimisympäristöjen kehittäminen, leikin korostaminen. Havainnointi lapsiryhmässä tavoitteellisempaa.	Vuoden aikana toteutettu leikkiprojekteja kaikissa yksiköissä. Osallistuvan budjetoinnin kautta kohdennettiin 5000 € leikkivälinehankintoihin yksiköiden esitysten mukaisesti.
Panostetaan henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen ja koulutukseen sekä hyvinvointiin.	Henkilöstöllä on mahdollisuus työnohjaukseen, järjestetään täydennyskoulutusta ja pidetään säännölliset kehityskeskustelut.	Koulutus tapahtunut pääosin Teams -ympäristössä. Suurimpana kokonaisuutena kaikkiin yksiköihin kohdistettu Leikkikoulutus.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

	2019	2020	2021	TA 2022	2022
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	4550	4348	4222	4146	4046
- joista 0-2-vuotiaita	1781	1713	1732	1751	1681
- joista 3-6-vuotiaita	2769	2635	2490	2395	2365
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	63	71	73	73	75
Varhaiskasvatuksen piirissä 0–2- ja 3-6-vuotiaita lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä					
- 0-2-vuotiaat (%)	30	38	41	40	44
- 3-6-vuotiaat (%)	89	93	94,5	94	96,6
0-6-v. lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12. yhteensä	3126	3084	3058	3310	3041
-joista päiväkodeissa (%)	76	77,0	77,0	77,0	77,48
-joista perhepäivähoidossa (%)	6	5,47	4,67	5,00	4,44
-joista ostopalvelu- ja palvelusetelipäiväkodeissa (%)	18	17,47	18,28	18,0	18,08
0-6-v. lapsia päiväkodeissa 31.12.	3032	2915	2915	3170	2917
- joista ostopalvelupäiväkodissa	53	0	0	0	0
- joista palvelusetelipäiväkodeissa	536	539	559	570	550
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	57	69	55	50	50
0-6-v. lapsia perhepäivähoidossa 31.12.	183	169	143	160	135
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	0	0	0	0	0
Perhepäivähoitajia	65	47	45	48	41
-joista kotona hoitavia perhepäivähoitajia	52	44	42	45	36
Lapsia esiopetuksessa	680	692	656	660	694
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	6	9	6	6	8

Lapsia varhais erityiskasvatuksessa **	500	510	533	515	540
-joista 3-portaisen tuen piirissä yhteensä:	252	280	295	280	350
-yleinen tuki	39	36	10	38	40
-tehostettu tuki	159	191	219	190	220
-erityinen tuki	54	53	66	52	90
Lapsia avoimessa varhaiskasvatuksessa,					
-kerhotoiminnassa lapsia ***	59	31	8	30	7
-avoimessa päiväkodissa lapsia (keskim./toimintapäivä)	47	22	3	25	20
- " " aikuisia (keskim./toimintapäivä)	37	13	2	15	23
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä	821	738	691	750	687
Keskim./kk					
-joista yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä	1	2	2	2	1
-joista osittaista tukea saaneita perheitä	264	253	205	250	244

*Lisäresurssia vaativat, tukea tarvitsevien lasten määrä. Huomioiminen ryhmäkoon pienentämisenä.

** Sisältää ns. seurantalapset, jotka eivät vielä ole 3-portaisen tuen piirissä

***Avointen päiväkotien määrä on vähennetty vuoden aikana

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Lasten tuen tarve varhaiskasvatuksessa	Tarvitaan enemmän resursseja siten, että 190 lasta/erityisopettaja. Riittävät avustajaresurssit.	Riittävää määrän erityisopettajia ei pystytty rekrytoimaan. Lisämäärärahoja ei myönnetty avustajaresursseihin.
Henkilöstön kuormittuminen	Työnohjaus. Toimiva rekrytointi. Sijaisten saatavuusongelmien vuoksi varahenkilöjärjestelmän vahvistaminen. Tiimityön jatkuva kehittäminen.	Työnohjausta tarjottu. Sijaisten saaminen haastava, tämä kuormittaa esihenkilöä ja henkilöstöä. Lyhyiden sairaus- poissaolojen määrä edelleen suurta. Varahenkilöiden määrä on lisätty.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2022	Tilinpäätös 2022	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	2 656	887	3 543	3 975	432
Toimintakulut	-47 974	- 1 293	-49 267	-49 048	219
Toimintakate	-45 318	-406	-45 724	-45 073	651
Poistot				-177	

Toimintatulot

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ylittivät talousarvion noin 431.800 €. Maksutuotot toteutuivat noin 181.000 € talousarviota suurempina. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion n. 144.000 €. OPH:n sekä OKM:n avustukset koko vuodelta olivat yhteensä noin 712.100 € (347.600 € v. 2021) ja Ely-keskuksen korvaamat erityiskustannukset noin 202.600 € (220.700 € v. 2021). Lisäksi on saatu muilta avustuksia noin 5.000 €. Ulkopuolisilta saaduilla tuloilla on näin ollen toimintaa rahoitettu kaikkiaan noin 717.000 €. Valtion työllistämistuki ja täyden korvauksen perusteella saadut korvaukset ovat yhteensä noin 139 .000 €.

Toimintamenot

Toimintamenot jäivät noin 220.000 € alle talousarvion.

Henkilöstökulut alittivat talousarvion n. 154.000 €. Palvelujen ostot ylittivät talousarvion n. 227.600 €, kun mm. Siivouspalveluiden ostot ylittivät talousarvion n. 222.800 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alitti talousarvion n. 120.000 €.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea on maksettu yhteensä 2.558.899 € (2.538.723 € vuonna 2021). Lasten kotihoidon tuki jäi noin 270.100 € alle budjetoidun.

Luottotappioita kertyi yhteensä 36.813 € (75.287 € vuonna 2021).

Vuoden aikana tapahtuneita muutoksia:

- Päiväkoti Pikkuponi, +14 palvelusetelipaikkaa 1.2.2022
- Palvelusetelipäiväkoti Iduna lakkautui 31.7.2022, - 12 hoitopaikkaa
- Kolibridalens daghem, + 28 palvelusetelipaikkaa 1.8.2022
- Malmögårdens daghem, +16 hoitopaikkaa 1.8.2022
- Ryhmäperhepäiväkoti Barnholkenin toiminta lakkautettiin 1.11.2022 alkaen, - 12 hoitopaikkaa
- Huutonimen avoin avattiin 1.4.2022 ja Kuningattaren polun avoin päiväkodissa oli toiminta 1.5.-31.12.2022

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	504	7,6	511,6
Määräaikaiset	239	43	282
Työllistetyt	3	8,2	11,2

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitoksen ja kotikuntatiedon perusteella. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa edellisen vuoden tasolle ja käyttösuunnitelmassa oikaistaan Valtionvarainministeriön päätöksen mukaiseksi.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2022 1 000 €	Tilinpäätös 2022 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 201	193	1 394	1 394	0
Toimintamenot	-6 653	-489	-7 142	-7 142	0
Toimintakate	-5 452	-296	-5 748	-5 748	0

Vuoden 2022 kotikuntakorvauksen perusosa oli 7.452,22 € (v. 2021: 7.112,84 €, v. 2020: 6.796,81 €).

KOTIKUNTAKORVAUS- TULOT	2022		2021		2020		2019	
Esi- ja perusopetus	Opp		Opp	€	Opp	€	Opp	€
Mustasaari	49	487 500€	42	384 100€	50	445 900€	43	382 800€
Isokyrö	6	53 700€	11	91 000€	10	69 400€	9	71 300€
Laihia	6	59 700€	6	64 000€	8	82 900€	6	59 400€
Maalahti	3	26 800€	5	48 400 €	9	89 700€	10	76 600€
Muut	74	766 000€	61	613 100€	62	600 800€	65	612 500€
Yhteensä	138	1 393 700€	125	1 200 600€	139	1 288 700€	133	1 202 600€

KOTIKUNTAKORVAUS- MENOT	2022		2021		2020		2019	
Esi- ja perusopetus			Opp	€	Opp	€	Opp	€
Vasa övningsskola	538	4 524 100€	545	4 414 300€	519	4 014 000€	500	3.703.300€
Vaasan Steiner-koulu	88	742 500€	86	671 300€	88	658 000€	95	675.000€
Kristillinen koulu	64	514 500€	62	465 700€	60	427 000€	63	434.600€
Mustasaaren kunta	104	940 500€	95	795 200€	86	659 400€	81	601.900€
Muut	40	419 900 €	33	306 300€	35	305 500€	28	210.100€
Yhteensä	834	7 141 500€	821	6 652 800€	788	6 063 900€	767	5 625 000€

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa sekä tarjota riittävää tukea oppilaiden oppimiseen ja hyvinvointiin. Lisäksi perusopetuksen tehtävänä on huolehtia siitä, että yhdeksännen vuosiluokan päättyessä oppilailla on hyvät valmiudet jatkaa toisen asteen opinnoissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Riittävän kattava, monipuolinen ja taloudellinen palveluverkko	Ajanmukaiset oppimisympäristöt sekä -välineet Palveluverkkosuunnitelman päivittäminen	Palveluverkkosuunnitelma on päivitetty vuoden 2022 aikana. Palveluverkkoa kehitetään strategian mukaan huomioiden oppilasmäärän kehittyminen eri alueilla. Oppimisympäristöjä kehitetään käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa.
Hyvinvoivat oppilaat	Kouluille taataan riittävät tukitoimet	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä jatkaa kasvuaan. Tukitoimien järjestäminen sitoo opetuksen resurssia sekä tuo haasteita myös tilankäytölle. Perusopetuksessa on

		otettu käyttöön oppilaiden poissaoloihin puuttumisen malli. Kaikissa kouluissa on käsitelty toiminnan arvoperustaa. Kaikki koulut toteuttavat tunnetaito-ohjelmaa, joka on kirjattu lukuvuosisuunnitelmaan. Oppilashuollollinen tuki, varsinkin ennaltaehkäisevä työ, on tarpeeseen nähden niukkaa.
Hyvinvoiva henkilökunta	Täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen mahdollistaminen henkilöstölle	Täydennyskoulutusta on järjestetty määrärahojen puitteissa. Työnohjausta on ollut saatavissa sitä tarvitseville. Opettajille on tarjottu mahdollisuus työkiertoon.

Suomenkielisen perusopetuksen alakouluikäisten oppilasmäärä on viime vuosien aikana laskenut runsaalla sadalla. Suurin osa tästä laskusta selittyy sillä, että vuodesta 2017 alkaen Länsiniityn-Koskisuon asunalueen oppilaiden lähikoulu on ollut Mustasaaren Keskuskoulu. Variskan yhtenäiskoulu aloitti toimintansa 1.8.2022. Valmistavassa opetuksessa olevien oppilaiden määrä on vastaavasti kasvanut vuoden aikana yli sadalla oppilaalla. Lähinnä uudet oppilaat ovat tulleet Ukrainasta. Valmistavan opetuksen jakson päätyttyä oppilaat sijoitetaan lähikouluihinsa, joka vastaavasti kasvattaa yleisopetuksen oppilasmäärää vuonna 2023. Erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden määrä on kaksinkertaistunut vuodesta 2017. Vaativan erityisen tuen oppilaiden määrä kasvaa myös voimakkaasti. Yhä suurempi osa opetukseen varatuista resursseista joudutaan suuntamaan tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden oppimisen turvaamiseen. Koulunkäynninohjaajien palkkaamiseen varattu resurssi on edelleen tarpeeseen nähden alimitoitettua.

	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Oppilasmäärä / vuosi						
Luokkien 1–6 oppilaat	3047,5	3042,5	3017,5	2984,5	2915	2875,5
Luokkien 7–9 oppilaat	1581	1578,5	1561	1548	1549,5	1548,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4628,5	4621	4578,5	4532,5	4464,5	4424
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	209,5	232,5	280,5	337,5	390,5	427
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	17	14,5	11,5	13	18,5	18
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	124	122,5	110	89	84,5	84,5
Perusopetukseen valmistava opetus	48,5	36,5	30	22,5	32	133

Luvut ovat keskiarvoja. Vuodesta 2017 alkaen vain suomenkielisen perusopetuksen oppilaat.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Yleisopetus, luokat 1–6	1,61	1,66	1,65	1,52	1,55	1,62
Yleisopetus, luokat 7–9	2,14	2,14	2,19	2,27	2,29	2,32
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,80	3,42	3,06	2,79	2,80	2,93
Vammaisopetus	5,12	4,91	4,64	4,60	4,45	4,27
Perusopetus keskimäärin	1,91	1,92	1,93	1,92	1,93	1,95

Stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerhotunnit eivät ole mukana tilastoissa. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten määrä	Kevät 2019	Syksy 2019	Kevät 2020	Syksy 2020	Kevät 2021	Syksy 2021	Kevät 2022	Syksy 2022
Kaupungin omissa yksiköissä	203	153	130	118	114	125	121	112
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	273	396	354	392	348	353	326	396
Yhteensä	476	549	484	510	462	478	447	508

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Henkilöstön työssä kuormittumisen lisääntyminen.	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, oikea henkilöstön mitoitus.	Tehostettua ja erityistä tukea oppimiseensa tarvitsevien oppilaiden määrä on noin kolmannes kokonaisoppilasmäärästä. Opettajien työn kuormitusta lisää resurssien sekä työajan rajallisuus. Oppilashuollollisen tuen niukkuus lisää työn kuormittavuutta. Henkilöstölle toteutetun työhyvinvointikyselyn tulokset olivat haasteellisesta toimintaympäristöstä huolimatta hyvät.
Tehostettua ja erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrän lisääntyminen	Varautuminen riittävällä jakamattomalla resurssilla, Oppilashuoltokertomusten käsittely	Opetuksen resursseja kouluille jaettaessa huomioidaan tukea tarvitsevien oppilaiden määrä lukuvuosittain määräytyvillä kertoimilla. Oppilashuollon henkilöstön siirryttyä Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään ei enää laadita oppilashuoltokertomuksia.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2022 1 000 €	Tilinpäätös 2022 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 398	561	1 959	2 165	206
Toimintamenot	-43 511	-2 239	-45 750	-46 223	-473
Toimintakate	-42 113	-1 678	-43 791	-44 058	-267
Poistot				-349	

Toimintatulot

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 206.400 euroa.

Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion noin 134.500 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2022 talousarvioon.

Saadut tuet ja avukset tuista ja avustuksista ylittivät talousarvion määrärahan yhteensä noin 131.900 €. Tästä 92.700 € koostuu suomi toisena kielenä (S2) opetuksen järjestämiseen saadusta Opetushallituksen avustuksesta.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan maksutuotot ja liikuntasalien vuokratuotot toteutuivat alle talousarvion.

Toimintamenot

Tulosalueen menot ylittivät talousarvion noin 452.400 euroa.

Suomenkielisen perusopetuksen henkilöstökustannukset toteutuivat lähes muutetun talousarvion mukaisesti, kun määrärahaa jäi käyttämättä 18.800 €. Vuoden aikana maksettiin sairauslomasijaisten palkkoja yhteensä 510.100 € (lisäksi sivukulut).

Oppilaskuljetukset ylittivät talousarvion 178.900 €, kun kuljetettavien oppilaiden lukumäärä ja taksikuljetusten osuus koulukuljetuksista on kasvanut. Samoin polttoainekustannusten korotukset ovat lisänneet kustannuksia. Muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ja laskutettavien henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien kustannukset ylittivät 131.600 €. Mustasaaren kunnan puolella koulua käyvien oppilaiden määrä on kasvanut viime vuosina, koska Länsiniityn ja Koskisuon oppilaiden lähikoulu on Mustasaaren keskuskoulu. Mm. oppilasruokailu toteutui alle talousarvion, mikä tasoitti ylityksiä.

Variskan yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen rahoitettiin Kuntarahoituksen leasing-rahoituksella. Hankitusta kalustuksesta maksettiin leasing-maksuja 27.900 €. Huoneistovuokratulot ylittivät 160.000 €, kun mm. Variskan yhtenäiskoulun vuokra oli arvioitua korkeampi. Uudisosan lisäksi vanhan yläkoulun remontoitujen tilojen vuokra nousi ja vain uudisosan vuokraan anottiin lisämääräraha. Käyttötalouteen on siirretty 42.100 € investointihankintoja, jotka alittivat koulukohtaisen 10.000 € investointirajan. Investointimäärärahaa jäi käyttämättä 33.900 €.

Ukrainasta saapuneiden oppilaiden perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestämisen kustannukset olivat 283.800 €. Summa koostui opettajien ja koulunkäynninohjaajien palkoista, koulukuljetuksista ja –ruokailusta sekä oppimateriaaleista. Opetuksen järjestämiseen anotaan valmistavan opetuksen valtionavustusta. Koronasta johtuvia kustannuksia, kuten kasvomaskit, käsidesit ja sijaiset, kertyi yhteensä 65.300 €.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin 301.100 euroa. Ulkopuolista hankerahaa on käytetty yhteensä 669.500 euroa. Lisäksi on saatu muita avustuksia yhteensä noin 51.900 euroa.

Henkilöstötiedot 2022

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	299,0	58,0	357,0
Määräaikaiset	141,2	54,4	195,6
Työllistetyt	0	1,8	1,8

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on antaa oppivelvollisuusikäisille oppilaille laadukasta opetussuunnitelman mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajaan yleissivistykseen ja antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
--	--	--------------------

Laadukas, opetussuunnitelman mukainen opetus	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus Ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit Riittävät opetusresurssit	Täydennyskoulutusta on järjestetty erilaisten hankkeiden kautta. opettajille ja koulunkäynninohjaajille. Leasinglaitteita on hankittu suunnitelman mukaisesti. Opetusresurssia tarvitaan lisää laadukkaaseen opetuksen järjestämiseksi.
Hyvinvoivat oppilaat	Riittävästi resursseja oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Koulujen riittävien oppilashuoltoresurssien varmistaminen sen jälkeen, kun henkilökunta siirtyy Hyvinvointialueelle	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa edelleen, mikä vaatii lisäresursseja. Perusopetukseen on luotu yhtenäinen poissaoloihin puuttumisen malli. Kouluissa on käsitelty arvoperustaa ja koulukulttuuria. Oppilashuollon tuki oppilaille on pysynyt ennallaan. Ennaltaehkäisevään tukeen on panostettava enemmän.
Hyvinvoiva henkilökunta	Henkilökunnan täydennyskoulutus. Henkilökunnan työnohjaus ja tuki. Hyvät toimintamallit tukena sellaisten oppilaiden kohtaamisessa, joilla on erityistarpeita.	Oppilaiden lisääntynyt tuen tarve on vaikuttanut henkilöstön jaksamiseen ja hyvinvointiin. Henkilöstölle on tarjottu entistä enemmän työnohjausta ja tukea. Henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi on laadittu suunnitelma.

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kasvanut viime vuosina. Erityistä tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on myös kasvanut, mikä on lisännyt erityisopetuksen tarvetta ja koulunkäynninohjaajien tukea.

Oppilasmäärän lisääntyminen on vaikuttanut kouluverkkoon. Sundomin koulun lisärakennushanke on käynnistynyt ja valmistuu 2023–2024. Borgaregatanin koulun oppilasmäärä kasvaa n. 30 oppilaalla syksyllä 2023 ja lisätilaa saadaan tilaelementeillä. Vikingan koulun tilaongelma on ratkaistu niin, että koulu on saanut käyttöönsä esiopetuksen tilat syksyllä 2022.

Maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä on kasvanut viime vuosina. Maahanmuuttajien perusopetukseen valmistavia ryhmiä on ollut yksi. Syksyllä 2022 perustettiin yksi perusopetukseen valmistava ryhmä lisää.

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Luokkien 1–6 oppilaat	832	851	867,5	891,5	893	890,5
Luokkien 7–9 oppilaat	389,5	390,5	392	402	407	406,5
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1221,5	1241,5	1259,5	1293,5	1300,0	1297,0
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	39	41	47	60	65	63
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	10	9,5	11,5	14	14	14
- joista muita vammaisoppilaita, pidennetty opv	14,5	13,5	11	12	16	16
Perusopetukseen valmistava opetus	6,5	10,5	9	5,5	6,5	12,5

Luvut ovat vuoden keskiarvoja.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Yleisopetus, luokat 1–6	1,72	1,78	1,71	1,70	1,71	1,76
Yleisopetus, luokat 7–9	2,09	2,06	2,06	2,09	2,05	2,08
Luokkamuotoinen erityisopetus / vammaisopetus	4,30	4,08	4,00	3,97	4,25	4,25
Perusopetus keskimäärin	1,91	1,93	1,93	1,92	1,93	1,95

Luvut eivät sisällä sairaalaopetuksen resursseja.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

	Kevät 2019	Syksy 2019	Kevät 2020	Syksy 2020	Kevät 2021	Syksy 2021	Kevät 2022	Syksy 2022
Koululaisten määrä								
Kaupungin omissa yksiköissä	0	0	0	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	287	313	287	310	285	306	297	315
Yhteensä	287	313	287	310	285	306	297	315

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaisuudessaan yhteistyökumppaneille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Henkilökunnan työtaakka kasvaa liian suureksi ja hallitsemattomaksi.	Työnohjaus ja täydennyskoulutus. Yhteistyö muiden tahojen kanssa.	Täydennyskoulutusta ja työnohjausta on tarjottu henkilöstölle. Suunnitelma henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseen on valmistunut.
Oppilaiden tuentarve lisääntyy	vaikea ennustaa, lisää resursseja tarvitaan	Oppilasmäärä ja tukea tarvitsevien oppilaiden määrä on lisääntynyt. Erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien tukea tarvitaan yhä enemmän oppimiseen ja koulunkäyntiin.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2022 1 000 €	Tilinpäätös 2022 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	217	351	568	704	136
Toimintamenot	-12 804	-868	-13 672	-13 929	-257
Toimintakate	-12 587	-517	-13 104	-13 225	-121
Poistot				-81	

Toimintatulot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion 135.600 euroa

Muilta kunnilta laskutetut kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä koulunkäynnin kustannuksista ja henkilökohtaisista koulunkäynninohjaajista ylitti talousarvion noin 58.800 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2022 talousarvioon. Tuet ja avustuksen ylittivät talousarvion noin 80.000 € ja tästä Suomi

toisena kielenä (S2) opetuksen järjestämiseen saatu Opetushallituksen avustuksen osuus oli 39.000€. Muut tulot toteutuivat lähes talousarvion mukaisina.

Toimintamenot

Ruotsinkielisen perusopetuksen toimintamenot ylittivät talousarvion noin 255.800 euroa.

Pienelle tulosalueelle myönnetty määrärahat eivät anna liikkumavaraa.

Henkilöstökustannukset ylittivät talousarvion 176.900 euroa vuoden aikana saadusta lisämäärärahasta huolimatta. Vuoden aikana maksettiin sairauslomasijaisten palkkoja yhteensä 182.500 € (lisäksi sivukulut).

Muilta kunnilta ostetut opetuspalvelut ja henkilökohtaisten koulunkäynninohjaajien laskutukset ylittivät 57.300 €. Nämä muille kunnille maksettavat kotikuntakorvauksen ylittävät osuudet ovat kasvaneet viime vuosina. Oppilasruokailun kustannukset ylittivät 15.600 €. Vuoden 2022 investointihankinnoista on siirretty 13.900 € käyttötalouden puolelle kokonaisinvestointien alittaessa 10.000 € rajan. Osa investoinneista ei toteutunut vielä vuonna 2022 ja investointipuolelle jäi näin 78.100 euron käyttämätön määräraha.

Ukrainasta saapuneiden oppilaiden opetuksen järjestämisen kustannukset olivat 22.700 €. Koronasta johtuvia kustannuksia, kuten kasvomaskit, käsidesit ja sijaiset, kertyi yhteensä 29.500 €.

Ruotsinkielisen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin yhteensä 13.008 euroa ja erilaisia hankeavustuksia 217.200 euroa. Lisäksi on saatu muita avustuksia noin 47.900 euroa.

Henkilöstötiedot 2022

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	101,0	18,8	119,8
Määräaikaiset	17,0	38,7	55,7
Työllistetyt	0	0	0

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2022 1 000 €	Tilinpäätös 2022 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	14 638	424	15 062	13 495	-1 567
Toimintamenot	-55 463	-2 069	-57 532	-57 278	254
Toimintakate	-40 825	-1 645	-42 470	-43 783	-1 313
Poistot				-547	

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi

Tavoitteiden toteutuminen

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Uudistuva lukio, edelläkävijöitten joukossa	Korkeakouluyhteistyö, työelämäyhteistyö	Suora- ja erillisväylät korkea-asteelle luotu. Kurstuskurssit korkea-asteelle. Työelämäkurssit luotu.

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Tyytyväiset opiskelijat	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut	Tyytyväisyys ohjauspalveluihin kasvanut ja on hyvä 4,04/5.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Turvata riittävä opiskelijamäärä	Hyvä opiskelijatyytyväisyys, onnistunut markkinointi	Päivälukion opiskelijamäärä on edelleen hyvä. Iltalinjan Opiskelijamäärä alitti tavoitteen. opiskelijatyytyväisyys hyvä.

Nuorisoasteen opiskelijamäärä pääsi lähes tavoitteeseen. Iltalinjan opiskelijamäärä jatkoi vähenemistään, kun syksyllä iltalinjalle ilmoittautui vain viisi opiskelijaa, eikä uuden ikäluokan opetusta käynnistetty. Opiskelijatyytyväisyys on yhä hyvä. Opinto-ohjaus on vahvasti resursoitu ja opiskelijoiden tyytyväisyys opinto-ohjaukseen on ollut hyvä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Opiskelijamäärä				
*Nuoren oppimäärää opiskelevat	853,3 32,25	843,92 26,25	840 40	827,25 16
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	0,2	0,60	0	0,20
*Aineopiskelijat	5 9393,93	6 244,20	6 244,20	6 768,10
Yksikköhinta				
*Nuorten oppimäärää opiskelevat	3 886,51	4 021,26	4 021,26	4 284,21
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat				

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Johtaminen	Ennakoiva suunnittelu, vastuiden selkeä jakaminen, hyvinvointikysely	Vastuita on jaettu ja johtamista kehitetty. Monet muutokset ja pandemia ovat kuormittaneet opettajia.
Liian vähäiset helpdesk-palvelut ja vaativampaa IT-osaamista vaativat palvelut	Opettajien ICT-koulutus. Omien tukipalveluresurssien vahvistaminen	YO-kirjoitukset ongelmitta, vasteaika tukipalveluihin edelleen pitkä

Talouden toteutuminen

Vaasan lyseon lukion vuoden 2022 toteutuma oli alijäämäinen. Tarkempi alijäämä selviää tilinpäätöskirjan liitteenä olevasta nettolaskelmasta. Valtion erityismääräraha oppimisvajeen kuromiseksi umpeen synnytti säästöjä henkilöstön palkkamenoissa, kun tukiopetusta ja ryhmäjakoja voitiin tehdä valtion oppimisvajerahoilla. Lisäksi nuorten oppimäärää opiskelevien oppilaiden määrän toteutuma oli hyvä talousarvion pohjana käytettyyn opiskelijamäärään nähden. Päivälukion talous olikin ylijäämäinen. Aikuislukion määrärahan ylitys kuitenkin vei koko tulosalueen alijäämäiseksi. Aikuislukion alijäämän syntyyn vaikutti pienentynyt opiskelijamäärä, mikä on vienyt pohjan aikuislinjan rahoitukselta.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	842	3	845	902	57
Toimintakulut	-6 819	-518	-7 337	-7 194	143
Toimintakate	-5 977	-515	-6 492	-6 292	200
Poistot				-7	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	50	2,5	52,5
Määräaikaiset	9	6,5	15,5
Työllistetyt	1	0	1

313 VASA GYMNASIUM JA VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille laadukkaan yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden käydä lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaan, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaan ja mahdollistaa myös lähiopetustapaamiset tarpeen mukaan.

Tavoitteen toteutuma

Molemmat lukiot ovat saavuttaneet tavoitteensa, ja opiskelijoiden määrän osalta tavoitteet on ylitetty, mikä on tarjonnut hyvät toimintamahdollisuudet.

Kaupungin strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitteen toteutuma
Opiskelijoiden määrä	VG 190 VSA 90	VG 208,67 VSA 116,42
Kärkikoulu, opintojen läpäisy, kolmessa vuodessa tutkintonsa suorittavien opiskelijoiden määrä	Opintonsa aloittaneista 90 % on suorittanut tutkintonsa kolmessa vuodessa.	Opiskeliijoista 90 % suorittaa tutkintonsa kolmessa vuodessa.
Viihtyvyyssarviointi	4,0	3,8
Opiskelijaterveydenhuolto	Jokainen opiskelija saa käydä opiskelijaterveydenhuollossa vähintään kerran lukuvuoden aikana.	Kaikille ei ole tarjottu vähintään yhtä käyntiä opiskelijaterveydenhuollossa lukuvuoden aikana. Pandemian takia aika ei ole riittänyt.

Opiskelijamäärän osalta tavoitteet on saavutettu päivälukio VG:ssa ja aikuislukio VSA:ssa. Opiskelijoiden viihtyvyyden arviointi on osoittanut, että opiskelijat tuntevat olonsa koulussa turvalliseksi ja ovat tyytyväisiä opetukseen ja että heillä on hyvä luottamus opettajiin ja henkilöstöön. Sosiaalityö kaivataan.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut ja suoritukset

Suorite/tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Opiskelijoiden määrä				
*Päivälukio	192,33	203	190	208,67
*Aikuislukio	101,2	100,3	90	116,42
*Aineopiskelijat	2,1	3,8	0	1,80
Yksikköhinta				
*Nuorten oppikurssi	6 153,81	6 244,20	6 244,20	6 768,10
*Aikuisten oppikurssi	3 886,51	4 021,26	4 021,26	4 284,21

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteutuma
Henkilöstön jaksaminen	Työssä jaksamisen tarkkailu	Johtajuutta, prosesseja on kehitetty, uusia osa-aikaisia opettajia on palkattu tarpeen vaatiessa.
IT-tuki sivistystoimessa	Riittävä IT-tuki koulussa	Tieran kanssa tehtyä sopimusta ja sen käytännön toteutumista tulee vielä arvioida molempien osapuolten edustajien kesken.

Taloudellinen tulos

Vasa gymnasium ja Vasa svenska aftonläroverk tekevät hieman tappiollisen tuloksen vuonna 2022. YA:lle ja Vamialle myytävät kombikurssit tuottavat voitollisen tuloksen. Lopullinen tilinpäätös nettotuloslaskelmineen on kaupungin lopullisen tilinpäätöksen liitteenä.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2022 1 000 €	Tilinpäätös 2022 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatuotot	319	-4	315	332	17

Toimintamenot	-1 949	-87	-2 036	-2 280	-244
Toimintakate	-1 630	-91	-1 721	-1 948	-227
Poistot				-7	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	19	2	21
Määräaikaiset	0	0,4	0,4
Työllistetyt	0	0	21,4

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista koulutusta, joiden avulla tuetaan henkilöiden ammatillista kasvua ja urakehitystä sekä varmistetaan alueen työelämälle osaavan työvoiman saanti. Ammatillinen koulutus on suunnattu perusopetuksen päättäneille nuorille, muille vailla ammatillisesti suuntautunutta tutkintoa oleville sekä aikuisille, jotka jo ovat työelämässä. Vamia tarjoaa ammatillista osaamista kullekin opiskelijalle hänen tarpeensa mukaan, huomioiden työelämän muuttuvat tarpeet. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvaihtoehtoja ylemmälle koulutusasteelle.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Toteuma
Työllistymismittari	75 %	68,3 %
Jatko-opiskelumittari (perustutkinnot)	15 %	7,9 %
Keskeyttämismittari (negatiiviset keskeyttämiset)	6 %	7,5 %
Tutkintojen suoritusaste	Suoritetut tutkinnot 1200 Suoritetut (ammatill.)tutkinnon osat 5000	1 045 kpl 4379 kpl ammatilliset lisäksi yhteiset opinnot
Opiskelijatytytyväisyys	4,0 (asteikko 1-5)	4,11
Sidosryhmien tyytyväisyys	4,0 (asteikko 1-5)	4,19

Toiminnallisista tavoitteista työllisyys- ja jatko-opiskelun osalta emme saavuttaneet asetettua tavoitetasoa. Koronavuosien jälkeen olemme matkalla kohti normaalia ja työllistymisen osalta olemme kuitenkin valtakunnallisella keskitasolla. Tilastokeskuksen tuoreen julkaisun mukaan vuonna 2021 perustutkinnon suorittaneista 68 % oli työllisiä seuraavana vuonna valmistumisen jälkeen. Sijoittumisilla on suora vaikutus myös vaikuttavuus- ja suoriterahituksen osuuteen Vamian valtionosuusrahoituksesta, joten tehostavia toimia tarvitaan. Keinoina tähän näemme tiiviin yritys yhteistyön, oppisopimuskoulutuksen tehokkaamman hyödyntämisen sekä amk-väylän kehittämisen.

Oppivelvollisuuden laajentuminen on vaatinut meiltä resurssien kohdentamista oppivelvollisiin. Tehostettu puuttuminen mm. opiskelijoiden poissaoloihin on osaltaan johtanut siihen, että keskeyttämisiäkin on tullut edellistä vuotta enemmän.

Suoritettujen tutkintojen tavoitemääräksi on vuodelle 2022 asetettu 1200 ja tähän tavoitteeseen ei päästy. Ammatillisia tutkinnon osia sen sijaan suoritettiin suhteessa reilusti enemmän. Tähän päälle tulevat yhteisten tutkinnon osien suoritukset. Vamian tavoitteellinen opiskelijavuosimäärä 2650 ov, ei ole saavutettu. Tavoitteesta jäätiin 91ov. Vuoden 2022 aikana Vamia sai uusia tutkintoja järjestämislupa. Tutkintotarjonnan laajentamisen ja monipuolisen koulutustarjonnan avulla pyrimme turvaamaan opiskelijavuosimäärän saavuttamisen tulevina vuosina.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valtionosuus, perusrahoitus	17 128 173	18 506 849	16 905 070	17 842 839
Valtionosuus, suoriterahoitus	4 318 074	4 878 730	5 830 020	4 995 906
Valtionosuus, vaikuttavuusrahoitus	2 773 972	2 427 426	2 415 010	2 531 413
Yhteensä	24 220 219	25 813 005	25 150 100	25 370 158

Vamian tilinpäätöksen perusrahoitukseen sisältyy vuonna 2022 saadut kaksi lisäsuoritepäätöstä opettajien ja ohjaajien palkkauksen (1 074 794 €) ja alle 20-vuotiaiden koulutuskorvauksiin 28 161 €. Toinen lisäsuoritepäätös 167 000 € koronapandemian aiheuttamiin lisäkustannuksiin (162 000 €) ja ukrainalaisten TUVIA koulutukseen (5 000 €).

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Toteuma
Laajennettu oppivelvollisuus	Tuetaan opiskelijahuollon tukitoimin sekä hyvällä ohjauksella oppivelvollisia opinnoissaan. Osallistutaan aktiivisesti yhteistyöryhmiin, jossa oppivelvollisten paikallista ohjausjärjestelmää kehitetään. Hoidetaan ilmoitusvelvollisuus oppivelvollisten osalta	Laajennetun oppivelvollisuuden toteuttaminen on käynnistynyt hyvin. Nivelvaiheyhteistyön ja ohjauksen hyvät käytännöt ja yhteistyöverkostot ovat olleet toimivia. Oppivelvollisuuteen liittyvät prosessit on laadittu.
Muutokset rahoituspohjassa	Työelämäyhteyksien vahvistaminen, markkinoinnin tehostaminen, hyvä koulutustarjonta Vetovoimaisuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet Talouden aktiivinen seuranta, seurannan ajantasaisuus ja nopea reagointi, mikäli opiskelijamäärä laskee	Vetovoima on ollut hyvä, hakijoita on riittänyt ja olemme hakeneet/saaneet järjestämisluvan myös muutamaa uuteen tutkintoon. Rahoituspohjan muutokset ovat odotettavissa lähivuosien aikana.

Osaavan henkilöstön saatavuus	Osaavan ja pätevän henkilökunnan rekrytointi Vamia tukee ja kannustaa opettajia, jotka eivät ole pedagogisesti päteviä, hankkimaan pätevyyden tietyn määräjän puitteissa.	Rekrytointihaasteet tietyillä aloilla jatkuvat. Tämä riski tulee säilymään huomioitavana asiana myös lähivuosina johtuen korkeasta eläköitymisasteesta sekä työmarkkinatilanteesta.
-------------------------------	---	---

Talouden toteutuminen

Vamian talousarvio vuodelle 2022 tehtiin tarkoituksella 600 0000 € alijäämäiseksi, johtuen vuodelta 2021 saaduista lisäsuoritepäätöksistä ja ATM-halliin liittyvistä suunnittelukustannuksista. Lisäsuoritepäätösten rahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämivuoteen. Rahoituksen tavoitteena on, että koulutusten järjestäjät pystyisivät ylläpitämään lisättyä opetuksen ja ohjauksen määrää useamman vuoden ajan. Vamian varsinaisen koulutuksen ja maksullisen palvelutoiminnan tilikauden tulos ilmenee tilinpäätöksen liitteenä olevasta nettotuloslaskelmasta, jossa on eliminoitu valtionosuuteen kuulumattomat kustannuserät.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	11 707	12	11 719	10 323	-1 395
Toimintakulut	-37 343	-595	-37 938	-37 839	98
Toimintakate	-25 636	-583	-26 219	-27 516	-1 297
Poistot				-457	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	231	0,6	231,6
Määräaikaiset	46	2,4	48,4
Työllistetyt	0	0	0

355 NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisopalvelut järjestää nuorisolain tavoitteiden mukaista toimintaa ja palveluja alle 29-vuotiaille nuorille. Tehtävänä on vaasalaisten nuorten kasvatuksellinen ohjaus, nuorten sosiaalinen vahvistaminen ja nuorten kasvu- ja elinolojen parantaminen. Toiminnalla ja palveluilla edistetään nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamiseen sekä vahvistetaan edellytyksiä toimia yhteiskunnassa.

Tavoitteiden toteutuminen

Nuorisopalveluiden tavoitteet toteutuivat osittain koronapandemiasta johtuen. Palvelut saatiin avattua vaiheittain kevään aikana. Nuoret kokevat valtakunnallisen koronatiedonkeruun perusteella, että korona-aika alkaa olla ohi.

Nuorisobarometrin mukaan nuoret suhtautuvat positiivisemmin omaan kuin maailman tulevaisuuteen. Nuorten positiivisesta tulevaisuusnäkymästä huolimatta nuorisotyön arjessa on nähtävissä nuorten hyvinvointierojen kasvu muun muassa etsivän nuorisotyön asiakasmäärässä, nuorten työpajatoiminnan palveluiden kasvavassa tarpeessa sekä nuorten keskusteluaiheissa ja huolissa nuorisopalveluiden toiminnan kohtaamisissa.

Etsivässä nuorisotyössä oli yhteensä 435 asiakasta. Vaasan nuorisopalvelut saa valtionavustusta yhteensä kuuteen etsivään nuorisotyöntekijään, joista yksi työskentelee 50 %:sti Laihialla yhteistyösopimuksella. Vuoden 2022 aikana käynnistettiin monialaista ankkuritoimintaa, johon kohdennetaan yhden etsivän nuorisotyöntekijän työaika. Nuorten työpajoilla oli yhteensä 73 valmentautujaa. Työpajoille ei voitu ottaa vastaan kaikkia nuoria valmentautujia, jotka halusivat mukaan toimintaan rajallisten tilojen ja resurssien takia. Nuorisopalvelut työllisti kesätöihin yhteensä 37 nuorta.

Nuorisotalot ja nuorisokahvila avattiin koronapandemian jälkeen keväällä. Nuorisopalveluiden erilaiset tilat ovat edelleen nuorille tärkeitä kavereiden ja turvallisten aikuisten kohtaamispaikkoja, joissa vapaamuotoisen ajanvieron lisäksi on ohjattua toimintaa. Liikkuvaa nuorisotyötä toteutettiin jalkautumalla ja renkaantumalla nuorten suosimiin paikkoihin. Liikkuvassa nuorisotyössä oli käytössä matkailuauto osan vuotta. Rokkikoulun opetus toteutettiin bändi- ja yksityistunteina. Oppilaiden kevät- ja syyskonsertit toteutuivat suunnitellusti. Nuorten tieto- ja neuvontapalvelu Reimarin palveluissa painotettiin tiedon jakamista ja neuvontaa digitaalisen median eri kanavien kautta sekä yksilö- ja pienryhmätoimintaa. Nuorisohjaajat toteuttivat koulunuorisotyötä muun muassa jopoluokilla sekä välituntitoimintana. Nuorisopalvelut olivat aktiivisesti mukana Harrastamisen Suomen mallin mukaisessa harrastustoiminnan toteutuksessa Vaasassa. Nuorisotapahtumia toteutettiin pienimuotoisesti paikan päällä yhteistyössä muun muassa nuorisovaltuuston kanssa.

Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti ja piti yhteensä 11 yleiskokousta. Nuorisovaltuustolla on edustus viidessä lautakunnassa sekä Pohjanmaan hyvinvointialueen nuorisovaltuustossa. Nuorisovaltuustovaaleissa valittiin uusi nuorisovaltuusto vuosille 2023-2024. Ääniä vaaleissa annettiin yhteensä 1331 ja äänestysprosentiksi muodostui 33 %. Nuorisovaltuusto järjesti pienempiä tapahtumia rajoitusten puitteissa.

Nuorisotyön hankkeille saatiin ulkopuolista rahoitusta 623 400 euroa. Ylivuotisten hankkeiden osalta hankerahoituksesta käytetään 287 100 euroa vuonna 2023.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen	Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa	Etsivässä nuorisotyössä 435 ja nuorten työpajoilla 73 asiakasta. Nuorisotaloilla yhteensä 20 888 käyntikertaa, verkko- ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret 7 305.
Nuorten kansalaisvaikuttamisen vahvistaminen ja kehittäminen	Vaaleilla valitun nuorisovaltuuston toiminta. Nuorten omaehtoisen toiminnan tukeminen.	Nuorisovaltuusto toimi aktiivisesti ja piti yksitoista kokousta sekä myönsi avustuksia nuorten omaehtoiseen toimintaan. Nuorisovaltuustovaaleissa kaudelle 2023-2024 annettiin yhteensä 1 331 ääntä. Äänestysprosentti oli 33 %.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Koronapandemia aiheutti muutoksia palveluiden tuottamiseen. Nuorisopalveluiden tiloja päästiin avaamaan keväällä vaiheittain. Nuorisotyön arjessa on nähtävissä nuorten hyvinvointierojen kasvu muun muassa etsivän nuorisotyön asiakasmäärässä ja nuorten työpajatoiminnan palveluiden kasvavassa tarpeessa.

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Matalankynnyksen ohjaus- ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien sekä nuorisotilojen käyttäjä ja kävijämäärät				
Nuorisotaloissa, 5-6. lk kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa ja skeittihallissa käyntikertoja	14 136	8 156	35 000	20 888
Verkkonuorisotyössä ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret	5 081	5 701	2 500	7 305
Rokkikoulussa sekä kerho- ja leiritoiminnassa nuoria	987	751	450	291
Tapahtumissa kävijöitä	13 696	9 381	4 500	1 000
Reimarin yksilö ja ryhmäohjauksessa nuoria	570	1 251	400	375
Reimarin internetsivuilla kävijöitä	20 350	15 112	22 000	15 032
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen				
Nuorisovaltuuston kokoukset	9	11	10	11
Nuorisovaltuuston edustaja lautakunnissa	6	6	5	6
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen				
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita	336	421	300	435
Nuorten työpajassa asiakkaita	81	67	80	73

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Toimintaympäristön muutokset	Verkkonuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä. Jalkautuvassa nuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä.	Toiminnan kohderyhmässä on edelleen havaittavissa hyvinvointierojen kasvua. Tilanteen ei odoteta muuttuvan välittömästi parempaan suuntaan. Tämä lisää työnkuormitusta ja tarvetta henkilöstöresurssien oikeanmukaiseen mitoittamiseen. Työntekijöiden työhyvinvointiin ja osaamisen vahvistamiseen on kiinnitetty huomiota.
Palveluiden turvallisuus	Erityisnuorten lukumäärä. Etsivän nuorisotyön ja työpajan henkilöstön määrä.	Työntekijöiden perehdyttämiseen on kiinnitetty huomiota. Nuorisopalveluihin on hankittu henkilöhälytysjärjestelmä. Turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat on päivitetty ja riskinarvioinnit on tehty kaikkiin toimipisteisiin.

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden talous toteutui alijäämäisenä. Toimintatuotoista merkittävin oli ulkopuolinen hankerahoitus, jonka osuus tuotoista oli 623 400 €. Hankerahoitusta saatiin muun muassa aluehallintovirastolta sekä Evald ja Hilda Nissin säätiöltä. Ylivuotisten hankkeiden osalta hankerahoituksesta siirtyy käytettäväksi 287 100 euroa vuodelle 2023. Toimintatuotot ylittivät noin + 1 000 € budjetoidun, mikä johtuu arvioitua suuremmista vuokratuotoista. Toimintamenot ylittivät noin - 42 000 € budjetoidun, mikä johtuu arvioitua suuremmista henkilöstömenoista sekä kasvaneista palvelujen ostoista, kun toiminta on käynnistynyt laajemmin koronapandemian jälkeen.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	110	286	396	397	1
Toimintakulut	- 1 951	- 302	- 2 253	- 2 296	- 43
Toimintakate	- 1 841	- 16	- 1 857	- 1 899	- 42
Poistot				-3	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20	1,3	21,3
Määräaikaiset	17	0,8	17,8
Työllistetyt	1	0	1

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Kansalaisopisto Alma, sen taiteen perusopetuksen toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta Vaasassa, Laihialla ja Isossakyrössä. Toimintamme perustuu yhdenvertaisuuden ja sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän kehityksen arvoinhin sekä uudistavaan yhteistyöhön. Rakennamme Vaasan seudun hyvinvointia tuottamalla vastuullisesti, laadukkaasti ja pitkäjänteisesti sekä lasten ja nuorten että aikuis- ja senioriväestön vapaa-ajan palveluja. Vaalimme elävää kaksikielisyyttä, etenemme kohti monikielisyyttä.

Kotoutumiskoulutus

Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus on Alman tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa:	Monikielisyyden vaaliminen	Alman koko kurssitarjonnasta kaksikielisten kurssien määrä
Sun ja Mun Sivistys-Vaasa	Tulosalueen henkilöstön me-hengen lisääminen	

	Tiimiorganisaation luominen ja kehittäminen Verkostoituminen alueen muiden koulutustoimijoiden kanssa Elinikäistä oppimista tukevien harrastuspolkujen luominen ja näkyväksi tekeminen	oli 75 kpl (31 v. 2021), eli 6,6 %. Henkilöstöä osallistunut ruotsin kielen koulutuksiin Monikielisen viestinnän ja palvelun lisääntyminen Yhteistyöhanke SKF:n SKAPA rahoituksella Mustasaaren aikuisopiston ja musiikkiopiston sekä musiikkiopisto Legaton kanssa käynnistynyt Laadittu kuvaus taiteen harrastuspoluista Vaasan kaupungin opistoista ja tehty siitä mainosvideo
Rohkea vetovoimainen Vaasa: Rohkeat kokeilut	Uusia avauksia hanketoiminnan avulla	Yhteistyöproduktioita tulosalueen sisällä 5 kpl sekä Nuorisopalvelujen (Home-musikaali), kaupunginorkesterin (Näppäri-kurssi ja -konsertti), kulttuuripalvelujen ja Vaasan kaupunginteatterin kanssa (Maa). Tulosalueella kahdeksan kehittämishanketta. Kuula-opisto järjesti alueellisen Lakeus soi-pianokilpailun, jossa 55 osallistujaa 10 musiikkiopistosta. Sävellysovetusta kehitetty Suomen säveltäjät ry:n Ääneni äärelle -hankkeessa, johon osallistunut 20 henkilöä Kuulasta.
Yhtenäinen, selkeä ja johdonmukainen viestintä ja markkinointi	Viestintäprosessien selvittäminen ja rakentaminen Viestintä- ja markkinointistrategia	Sisäisen viestinnän suunnitelma Kuula-opistolle ja Alman sisäisen viestinnän arkkitehtuuri rakennettu. Teams otettu käyttöön sisäisessä viestinnässä. Opistojen

		esittely-/mainosvideot toteutettu. Almalle luotu somekanavat ja some- ja viestintäkäytänteet. Viestintää Kyrönmaalle on tehostettu.
--	--	---

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Alman organisaatiouudistus on prosessi, joka on saatu hyvin alulle. Kahden opisto järjestelmät ja käytänteet on yhdistetty, sopimukset uudistettu ja tiimiorganisaatio on luotu. Alun pitäen osattiin varautua siihen, että prosessi tulee kestämaan pitkään. Yksistään erilaisia sopimuksia on lukuisia. Kulttuuri muuttuu hitaasti. Uudet, mm. koulutuspoliittiset haasteet yhdistävät.

Covid19-pandemia näkyi keväällä 2022 osallistujamäärien pudotuksena ja maksutuottojen pienenemisenä. Esiintymistilaisuuksien puute on haitannut erityisesti taiteen perusopetuksen oppilaitten kehittymistä.

Osaamisperusteisuuden tuominen vapaan sivistystyön koulutuksiin eteni. Osaamisperusteisesti kuvattuja kursseja on toteutettu useimmilla Alman opetusaloilla ja kurssisuoritukset on kirjattu KOSKI-järjestelmään.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma				
Myönnettyt valtionosuustunnit	25 357	25 060	25 060	25 678
Myönnettyt valtionosuustunnit/ kotoutumissuunnitelma	392	951	951	833
Myönnettyt valtionosuustunnit/ Ukrainalaisten kotoutumissuunnitelma	0	0	0	240
Opetustuntien määrä	27 147	26 336	26 046	27 976
Kurssisuoritteiden määrä	1 160	1 242	1 325	1 185
Osallistujien määrä	15 000	12 370	17 700	14 000
Vaasan kaupungin opistot/ Kuula- opisto				
Myönnettyt valtionosuustunnit	24 860	24 860	24 860	24 860
Opetustuntien määrä	24 960	25 097	25 000	24 884
Osallistujien määrä	1 783	1 606	1 800	1 854
Aikuisten perusopetus/ GruVux				
Myönnettyt valtionosuustunnit	5 880	4 596	4 596	5 250
Kurssisuoritteiden määrä/ Aipe	4 525	4 427	4 500	4 868
GruVux	1 064	862	440	427
Osallistujien määrä yhteensä	231	137	200	239

Talouden, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Vaasan kaupungin opistot/ Kansalaisopisto Alma				
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 219 441	1 210 872	1 210 872	1 309 670

Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma	33 073	80 616	80 616	74 537
Ukrainalaisten kotoutumissuunnitelma	0	0	0	12 169
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus - ulkop.avustus)	1 316 183	1 287 042	1 370 512	1 298 404
Nettomeno €/osallistuja	87,7	104,0	77,4	92,7
Nettomeno €/asukas	16,4	16,1	17,1	16,2
Vaasan kaupungin opistot/ Kuula-opisto				
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 127 098	1 164 649	1 164 649	1 189 730
Nettomeno €, (toimintakate -valtionosuus - ulkop.avustus)	510 744	490 113	430 351	457 065
Nettomeno €/osallistuja	286,5	305,2	239,1	246,5
Nettomeno €/asukas	6,4	6,1	5,3	5,7
Aikuisten perusopetus/ GruVux				
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 768 821	1 450 038	1 450 038	1 739 115
Vuosi-/toimintakulut	1 086 753	1 345 120	1 400 000	1 603 164

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Tulokehityksen heikkeneminen ja asiakkaiden pysyvä väheneminen	Pitää taiteen perusopetuksen osallistujamäärä entisellään Lähestyä Alman osalta koronaa edeltävän ajan osallistujamääriä	Taiteen perusopetuksen oppilasmäärässä lievää kasvua. Alman kurssilaisten määrän väheneminen on pysähtynyt, mutta edelleen ollaan koronaa edeltävistä määristä jäljessä.
Tilojen kunto ja riittävyys	Esteettömyyden edistäminen Raastuvankadun tilanpuutteen ratkaiseminen Pikainen korjaustarpeiden arviointi ja tarvittavien toimenpiteiden toimeenpano	Palveluverkkoselvitys, jossa esitetty keskeisimmät puutteet ja tilatarpeet hyväksytty koulutuslautakunnassa 10/2022. Pitkän tähtäimen parannuksista on tehty suunnitelma Talotoimen kanssa. Raastuvankadun toimintoja on siirretty Alman muihin toimipisteisiin ja hankittu 3 kpl SmartBlock-yksikköjä. Korjaustarpeet on arvioitu ja huomioitu Talotoimen

		vuosikorjaus-/peruskorjaussuunnitelmissa. Vesivahinkokorjaukset ovat pitäneet eräitä tiloja poissa käytöstä jopa vuoden.
Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen	Tulosalueen kehittämissuunnitelma sivistystoimen strategian pohjalta	Kehittämissuunnitelman toimeenpanosuunnitelma tekemättä. Selvitetty yhdessä henkilöstön kanssa tulosalueella vallitseva otaksuma keskinäisestä kilpailusta ja laadittu yhteinen taiteen harrastuspolkukuvaus

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion. Koronapandemia vaikutti myynti-/maksu- sekä vuokratuottoihin. Koronatilanne lopetti tilojen vuokrauksen lähes täysin. Toimintatuotoista on hankeavustuksia siirretty 53 800 € seuraavalle vuodelle.

Toimintakulut ovat toteutuneet pienempänä verrattuna muutettuun talousarvioon. OVTES Osio F Liite 12 muutokset tuntiopettajien matkakustannusten korvauksiin toi säästöjä matkakuluissa, mutta ongelmia rekrytoinnissa, erityisesti Kyrönmaalla.

OPH myönsi Kansalaisopisto Almalle valtionosuusrahoitusta ukrainalaisten kotoutumissuunnitelman mukaiseen koulutukseen 12 169 € sekä maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelman mukaiseen Umako -koulutukseen valtionosuusrahoitusta 74 537 €. Umakon osuus lisättiin valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon.

OPH myönsi vapaalle sivistystyölle ja taiteen perusopetukselle korotuksen valtionosuuksien rahoitusosuuteen: Kansalaisopisto Almalle 98 799 € sekä Kuula-opistolle 25 081 €, ja nämä lisättiin valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon.

Henkilöstökuluista kertynyt säästöä n. 65 300 €. Kuula-opistolla on ollut täyttämättä musiikkileikkikoulun opettajan vakanssit ja apulaisrehtorin virka täytettiin vasta elokuussa 2022. Kansalaisopisto Alman kaksi avointa vakanssia on täytetty määräaikaista.

Koronan vaikutus käyttötalouteen oli 43 700 € (etäopetukseen siirtymisestä ja kurssien/tuntien peruuntumisista, matka-/matkustus ja majoitus, asiantuntija- sekä opetuspalvelut, henkilöstön koulutus ja kurssipalvelut).

Investointisuunnitelman määräraha toteutui täysimääräisesti.

Aikuisten perusopetukselle myönnetty valtionosuus oli 1 739 115 €, mikä ylitti talousarviomäärärahan 16,6 %:lla. Poikkeama lisättiin valtionosuudella katettuna lisämäärärahana talousarvioon. GruVuxin opiskelijamäärä oli arvioitua alempi, joten opetusryhmiä oli kahden sijaan vain yksi. Aikuisten perusopetuksen toimintamäärärahaa jäi käyttämättä 137 000 €, josta koronan vaikutus oli 65 000 €.

Vaasan kaupungin opistot/ Alma + Kuula

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 660	127	1 787	1 540	-247
Toimintakulut	-5 951	-402	-6 353	-6 308	45
Toimintakate	-4 291	-275	-4 566	-4 768	-202
Poistot				-72	

Aikuisten perusopetus

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 450	-288	-1 738	-1 361	377
Toimintakate	-1 450	-288	-1 738	-1 361	377

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	49	8	57
Määräaikaiset	14	*) 165	179
Työllistetyt	0	0,8	0,8

*) josta sivuvirka/-toimi tai tehtävä: 153 tuntiopettajaa

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, kulttuuritoiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	4 180	372	4 553	3 805	-748
Toimintakulut	-22 080	-958	-23 038	-22 378	661
Toimintakate	-17 900	-586	-18 485	-18 573	-87
Poistot				-1 127	

351 LIIKUNTAPALVELUT
Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveysliikuntaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan edistämien on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta sekä ja hyvin huolletut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana.

Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten, perheiden, erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen ja terveyttä edistävä liikunta. Kolmannella sektorilla on keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkostoa.

Lasten ja nuorten liikunta

Toiminnan tavoitteina oli kannustaa, motivoida ja rohkaista lapsia ja nuoria liikkumaan ja tarjota heille mahdollisimman paljon onnistumisen tunteita eri liikuntamuotojen parissa. Tavallisella arkiliikunnalla ja kannustavalla ilmapiirillä tuetaan lasten ja nuorten kehitystä. Samalla kertaan opetellaan sosiaalisia taitoja, hyviä käyttäytymistapoja ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä. Eheässä ja kannustavassa ilmapiirissä lasten ja nuorten minäkuva kehittyy suotuisalla tavalla.

Lasten ja nuorten yhteistä tekemistä tavoiteltiin koulupäivän jälkeen ja koulujen loma-ajankohtiin sijoittuvilla lajikokeiluilla, leiri- ja perheliikuntatoiminnoilla. Toiminta pohjautuu vahvaan yhteistyöhön urheiluseurojen, eri yhdistysten, liikuntapalveluja tuottavien yksityisten yritysten sekä Vaasan kaupungin eri hallintokuntien kanssa. Liikuntapalveluiden lasten ja nuorten toiminta on pääasiassa suunnattu 1–9 lk. lapsille ja nuorille, mutta matalankynnyksen toimintaa pyritään ylläpitämään myös varhaiskasvatus ikäisille.

Koko perheen liikuntarieha tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Folkhälsanin, Mustasaaren kunnan, Vaasan areenoiden ja MLL:n kanssa. Tapahtumassa kutsuttiin paikallisia urheiluseuroja esittelemään omaa toimintaansa hausalla tavalla. Tavoitteena oli antaa perheille mahdollisuus tutustua seuroihin ja mahdollisesti löytää lapsilleen harrastus.

Alakoululaisten (1-6 lk.) loma-ajankohtina järjestetään joka vuosi matalan kynnyksen liikuntaleirejä. Kesän liikuntaleirien ohjaus järjestetään pääsääntöisesti kesätyöntekijöiden voimin. Syys- sekä talviloman leirin ohjaukseen osallistui liikuntapalveluiden oma henkilökunta. Kaikilla liikuntapalveluiden järjestämällä leireillä noudatetaan ”mä en kiusaa” kampanjan arvoja, jossa kiusaamisesta puhutaan ja kiusaamistilanteisiin puututaan välittömästi. Liikuntaleirien tarkoituksena on lisätä lasten liikunnan iloa ja positiivista asennetta liikkumista kohtaan. Kaikki liikuntapalveluiden järjestämät leirit ja perheliikunta ovat ”Hoppis” toimintaa.

Pienen tauon jälkeen järjestettiin kesän yhteisleiri TaiKonin kanssa. Leiri onnistui hyvin ja sama leiri tullaan toteuttamaan seuraavanakin vuonna. Leirillä osallistujat saivat liikkua aamupäivän liikuntapalveluiden kesätyöntekijöiden kanssa ja iltapäivällä tehdä erilaisia taideteoksia ja tansseja TaiKonin henkilökunnan kanssa. Leiri kesti neljä (4) päivää.

Uutena toimintana järjestetään elämysleirejä. Elämysleirit ovat kooltaan useasti hieman pienempiä, mutta sisällöltään täysin erilaisia. Syyslomalla 2022 järjestettiin kolme tavallista leiripäivää koulun yhteydessä ja kaksi leiripäivää elämysleirin muodossa. Elämysleiri pidettiin Raippaluodon Sommarö:ssä. Leirillä luonto toimi kaiken keskiössä. Lapsille opetettiin jokamiehen oikeuksia ja velvollisuuksia, rakennettiin majoja, käytettiin luonnon materiaaleja taideteoksiin, vaellettiin ja tutkittiin luontoa.

Liikuntakaveritoiminta on vakiintunut kaupungissa. Liikuntakaverit toimivat kesäkuun ajan Vaasan lähiliikuntapaikoilla. Liikuntakaverin saa maksutta käyttöönsä varaamalla ajan puhelimitse. Lapset voivat tulla yksin tai ryhmässä, mutta ryhmän maksimi koko on 4 henkilöä. Tekeminen lähtee lasten kiinnostuksen kohteista tai liikuntakaverin ehdotuksesta. Toimintaa toteutetaan maksimissaan kaksi tuntia kerrallaan.

Erityislasten liikuntaa kehitettiin integroimalla erityislapset leiritoimintaan. Ensimmäinen pilottikokeilu tehtiin syysloman elämysleirillä. Erityislapset osallisuivat ja tekivät yhdessä tehtäviä muun leiriporukan kanssa. Kokeilu oli todella onnistunut ja tätä kyseistä integrointityötä tullaan jatkamaan kaikkina loma-aikoina järjestettävissä liikuntaleireissä.

Koko perheelle suunnattua maksutonta perheliikuntatoimintaa järjestettiin urheiluhallilla perheliikunta Hoppiksen sekä Vaasan Sähkö Areenalla Hoppis-perheluistelun muodoissa. Perheliikuntatoiminnalla tavoitellaan perheelle yhteistä aikaa lasten ehdoilla, tuetaan lasten kasvua ja kehitystä sekä liikutetaan koko perhettä samanaikaisesti. Perheliikunnan päätavoite on perheiden kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen ja ylläpitäminen.

Vuonna 2020 käynnistynyt ja vuonna 2021 jatkunutta Koulu PT-toimintaa jatkettiin Savilahden yhtenäiskoululla (Vähäkyrö) sekä Vikingan koululla myös vuonna 2022. Toiminnan tarkoituksena on, yhteistyössä koulun terveydenhoitajan ja opettajien sekä huoltajien kanssa, löytää ne lapset ja nuoret, jotka parhaiten hyötyisivät henkilökohtaisesta avusta. Nämä lapset ja nuoret ovat esim. liikunnallisesti inaktiivisia, kokevat epävarmuutta omista liikunnallisista taidoistaan tai eivät uskalla näyttää omaa osaamistaan muiden edessä.

Joulukuussa 2022 järjestettiin yhteistyössä Bragen ulkoilmamuseon kanssa Lucia-juhlat Bragella. Liikuntapalvelut toteuttivat Bragen luontopolulle joulupolun, joka sisälsi noin 10 erilaista hauskaa tehtävää.

Vaasan 15–17-vuotiaille tytöille ja pojille perustettiin omat kuntosaliryhmät. Ryhmäkoko on 8 henkilöä ja he kokoontuvat kerran viikossa urheiluhallille. Ryhmän treenit ohjaajan kanssa ovat maksuttomia ja jokaisellanuorella on mahdollisuus saada henkilökohtaisia neuvoja tekniikan ja ohjelman kanssa.

Vipinää Vekaroille –hankkeen toimintakertomus 2022

Tammikuu – maaliskuu, osa hankkeen kolmatta ja viimeistä toimintakautta

Kevätkaudella järjestettiin koulutuksia, joiden tarkoituksena oli antaa ideoita ja inspiraatiota. Koulutusten osallistujamäärät olivat vaihtelevia, mutta koulutukset olivat palautteiden perusteella ainakin mieluisia.

Helmikuun aikana järjestettiin noin 45 Talvirieha tapahtumaa ympäri Vaasaa yhteistyössä VAMK sosionomiopiskelijoiden ja Norrvalla folkhögskolanin opiskelijoiden kanssa. Tapahtumien tarkoituksena on liikuttaa ryhmiä lähiliikunta-alueilla erilaisten leikkien, tehtävien ja pelien muodossa ulkopuolisten vetäjien ohjaamana. Tapahtumat suunniteltiin niin, että jokaisella ryhmällä oli mahdollisuus osallistua tapahtumaan. Perhepäivähoitajat saivat valita mieleisensä päivän sekä ajan ja he ilmoittivat sen koordinaattorille.

Päiväkotiyksiköihin tilattiin liikettä lisääviä lattiasteippaustarroja. Perhepäivähoitajat saivat pop up maaleja (taitettavia pikkumaaleja), sekä taaperokärryjä. Lisänä varhaiskasvatukselle tilattiin potkupyöriä monipuolistamaan ulkoliikuntaa.

Loppuhuipennukseksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle järjestettiin puhujatapahtuma, paikalle tilattiin kokenut puhuja ja varattiin suuri tila. Tapahtuma järjestettiin iltatapahtumana ja osallistuminen oli vapaaehtoista. Keskeisenä tavoitteena oli lisätä hyvinvointia, inspiroida sekä yhdistää varhaiskasvatustyöntekijöitä yhteisellä tapahtumalla. Osallistujia määrä jäi kuitenkin hyvin pieneksi, mutta itse tapahtuma onnistui hyvin.

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta ja maahanmuuttajien liikunta

Soveltava liikunta, ikäihmisten liikunta ja maahanmuuttajien liikunta tuottavat kaikille näiden kohderyhmien liikunnan piiriin kuuluville kuntalaisille monipuolista matalankynnyksen liikuntatoimintaa. Tavoitteena on hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, ennaltaehkäisy, toimintakyvyn ylläpitäminen ja sosiaalisuus.

Liikunnan toimintakaudella 2022 toteutettiin säännöllistä liikuntatoimintaa eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille ja maahanmuuttajille. Aktiivista ryhmäliikuntatoimintaa oli tarjolla niin lapsille kuin ikäihmisille. Soveltava ja ikäihmisten liikuntatoiminta koostuu mm. kuntoliikunnasta, taitoa ja tasapainoa harjoittavista ryhmistä ja tuoli- ja seniorijumpista eri puolella kaupunkia. Tarjolla oli myös vesiliikunta-, tanssi-, ja peliryhmiä.

Aktiivista ryhmäliikuntatoimintaa järjestettiin myös soveltavan liikunnan lasten ja nuorten kohderyhmille. Tarjolla oli tanssia, telinevoimistelua, erityislasten uimakoulua ja yleisurheilua. Järjestimme myös erityislapsille päivän kestäväen elämysleirin syyslomalla viikolla 42.

Maahanmuuttajille oli uimakouluja ja erilaisia liikuntaryhmiä. Lisäksi järjestimme liikuntatoimintaa ja pienimuotoista konsultointi- ja koulutustoimintaa erilaisille työpajoille, eri kaupungin toimintayksiköille, yhdistyksille ja muille sidosryhmille.

Toimintavuoden 2022 aikana viikoittaisia liikuntaryhmiä järjestettiin kaiken kaikkiaan 33. Näihin ohjattuihin liikuntaryhmiin osallistui keskimäärin viikossa n. 550 liikkuja. Toimintaviikkoja toteutui koko toimintavuodelta yhteensä 28 ja näin kävijämäärä vuodelle 2022 oli yhteensä reilu 15 400 kävijää.

Normaaleina toimintaviikkoina soveltavan liikunnan, ikäihmisten liikunnan ja maahanmuuttajien liikunnan ryhmiä ohjasivat Liikuntapalveluiden liikuntaneuvojat ja tunti- ja osa-aikaiset ryhmäliikuntaohjaajat. Osa sovelletun liikunnan ja ikäihmisten liikunnan ryhmistä on liikuntapalveluiden organisoimia ja osa ryhmistä järjestetään yhteistyössä eri yhdistysten, liikuntaseurojen tai muiden yhteistyötahojen kanssa.

Terveysliikunta

Kevätkauden ryhmäliikuntatunnit käynnistettiin viikolla 2 koronan uhasta huolimatta. Vallitseva tilanne oli kuitenkin nähtävissä kävijämäärissä, jotka pysyivät selvästi matalammalla kuin koronaa edeltävinä vuosina. Koko kevätkausi saatiin kuitenkin jumpata ilman rajoituksia. Kausi oli kestoltaan 17 viikkoa ja päättyi viikolla 18. Tuntitarjontaa oli 17 h viikossa. Kevään ryhmäliikuntatunneilla käytiin yhteensä 1226 kertaa.

Kesäkausi, viikot 23–30, vietettiin 7 ryhmäliikuntatunnin viikkotarjonnalla 8 viikon ajan. Kesän ryhmäliikuntatunneille sai osallistua lunastamalla itselleen kesän tunteja varten suunnitellulla erillisellä kesäkauden liikuntakortilla. Kesätarjonnasta suosituimpia ryhmäliikuntatunteja olivat Hietasaaren kahvakuula ja kesä-zumba. Jokaisen kesäviikon kävijämääräksi saatiin keskimäärin n. 200 innokasta jumpparia.

Ryhmäliikunnan syyskausi käynnistettiin viikolla 36. Tuntitarjonta pidettiin saman tyyllisenä kuin keväällä ja tuntimäärä pysyi määrällisesti samansuuruisena. Kausi päättyi viikolle 49. Syksyn aikana käytiin selvästi kevättä ahkerammin liikuntapalveluiden ryhmäliikuntatunneilla. Syksyn ryhmäliikuntatunneilla käytiin yhteensä 2288 kertaa.

Friskis-liikuntakortti on muuttunut. Kortti on suunnattu vaasalaisille 16–65-vuotiaille henkilöille, jotka kärsivät ylipainosta ja siitä johtuvista sairauksista. Kortin nimi vaihtui vuoden alussa Tsemppi-kortiksi ja se on tarkoitettu kertaluonteiseksi etuudeksi. Ainut myöntävä taho on liikuntapalveluiden liikuntaneuvojat. Uudistuksen myötä kortin myöntämisen perusteet ovat olleet selvästi tiukempia kuin aikaisempina vuosina. Vuonna 2022 kortti myönnettiin 23: lle asiakkaalle, jotka sitoutuivat systemaattiseen seurantaan.

Liikuntaneuvonnan kasvaneen suosion myötä käynnistettiin hyvinvointiin liittyvä kokeilu työterveyshuolto TTBotnian kanssa vuonna 2021. Hyvän vastaanoton ansiosta tälle kokeilulle haettiin rahoitusta Aluehallintovirastolta, joka hyväksyi sen keväällä 2022. AVI:n rahoituksen avulla virallinen yhteistyö liikuntapalveluiden ja työterveyshuolto TTBotnian välillä aloitettiin 1.8.2022. Kohti kokonaisvaltaista hyvinvointia –projektin yhtenä päätavoitteena on vaikuttaa Vaasan kaupungin työntekijöiden sairauspoissaoloihin ja vakiinnuttaa uusi palvelupolku työterveyshuollon asiakkaille. Projekti on suunniteltu kolmivuotiseksi. Projektiin on suhtauduttu erittäin positiivisesti ja se on otettu kiitollisena vastaan siihen osallistuneiden asiakkaiden ja työterveyshuollon keskuudessa.

Projektissa työskentelevien hyvinvointiohjaajien ohjauksen alaisena oli vuoden loppuun mennessä yhteensä 68 asiakasta. Hyvinvointiohjaajien asiakkaiksi erillisellä läheteellä tulleet henkilöt ovat saaneet opastusta esim. liikunnan aloittamisessa ja ruokailutottumusten kohdilleen saattamisessa. Asiakkaat ovat myös saaneet

opastusta esim. lihaskunnon ja -kestävyyden vahvistamisessa. Näille asiakkaille on tehty oma henkilökohtainen kuntosaliharjoitteluohjelma.

Uimahalli

Vuonna 2022 uimahallin toiminnot alkoivat elpyä koronan jäljiltä. Talvella 2022 uimahallissa käynnistettiin ryhmäliikunta suunnitellusti, osallistujamäärän ollessa noin 80 % koronaa edeltävistä ajoista. Täysin uutena ryhmäliikuntamuotona alkoi vedessä tapahtuva Hydrosinning, jota varten hankimme 10 hydrosinning-pyörää, loppuvuonna 2022 lisäsimme pyörien määrän 13 pyörään. Hydrosinningin hinnaksi asetimme 5€+sisäänpääsymaksu. Aluksi tuntien myynti tapahtui uimahallin kassalta mutta pian siirsimme myynnin kaupungin verkkomarkettiin. Tunnit ovat myyneet hyvin. Vuoden 2022 aikana uimahallille hankittiin Wibit-vesiseikkailurata. Radasta on tullut huippusuosittu, ja se pyritään pystyttämään koululaisille loma-aikoina.

Vaasalaisten alakoulujen ja esikouluikäisten uinninopetuksessa palattiin normaaliin toimintaan. Alakoululaiset harjoittelevat uintia 5 krt lukuvuoden aikana, opetussuunnitelman mukaisesti. Uimahallin kesätoimintojen lippulaiva, alkeisuimakoulu vaasalaisille lapsille, pidettiin normaalisti. Kesäkuussa järjestimme lapsille kahden viikon jaksoissa 2 erillistä uimakoulua, jossa lapsia oli yhteensä 320. Uimahallissa järjestettiin vuoden aikana useita uintikilpailuja, josta suurimpana oli lyhyen radan Suomen mestaruusuinnit. Kisojen järjestelyissä onnistuttiin hyvin.

Syksyn aikana toteutettiin kaksi aikuisten uintitekniikka-kurssia (kokoontuivat 5 krt). Nämä kurssit olivat suunnattu aikuisille, joilla on jo 50 m:n uimataito. Kurssille otettiin mukaan 8 uimaria, ryhmät täyttyivät nopeasti. Kaupungin orkesterin säestämän järjestimme kynttilä-uinnit marraskuussa kahdesti ja joulukuussa kerran. Kuntosali on ollut vuoden aikana auki hallin aukioloaikojen mukaisesti. Uimahalli oli suljettuna kesäremontin vuoksi 5 viikkoa.

Varsinainen liikuntatoiminta

Merkille pantavaa on yksityisten harrasteryhmien lisääntyminen. Vamia Hansa Kampuksen lattiaremontin myötä saatiin saliin uusi lattia. Edelleen kuitenkin salivuorojen kysyntä ylittää tarjonnan. Isoja saleja kaivataan lisää. Suurissa saleissa käyttöaste (yli 500 m²) on lähes 100 %, vain jotain hajatunteja viikonloppuisin saattaa olla vapaana. Keskisuurissa liikuntasaleissa (300–500 m²) löytyy vielä hieman vapaata myöhäisinä ilt-aikoina sekä viikonloppuisin. Pienissä liikuntasaleissa (alle 300 m²) saleissa vapaata aikaa löytyy enemmän. Ottelut keskittyvät pääsääntöisesti viikonlopuille, ja niitä järjestetään pääasiassa Variskalla, Hansa Kampuksella ja Urheilukeskuksessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta	Liikuntaryhmien lukumäärä ja osallistujamäärät Uimataitoisten %-osuus yläkouluun siirryttäessä	Liikuntapalvelujen tuottaminen painopisteenä oleville kohderyhmille. Alakoululaisten uinninopetuksen järjestäminen Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton suositusten mukaisesti.
Laadukas ja kattava palveluverkko	Sisä- ja ulkoliikuntatilaluovutusten määrä, h Myönnetty liikunta-avustukset, €	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytön maksimoiminen. Kolmannen sektorin tukeminen ja

	Avustusta saaneiden yhdistysten lkm Uusien liikuntapaikkojen määrä	yhteistyön kehittäminen. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan tukeminen parantamalla ja kehittämällä lähiliikuntapaikkoja; Skeittipuiston viimeistely sekä Onkilahden ulkokuntosalin rakentaminen, Isolahden tekonurmen vaihto sekä Hietalahden jalkapallostadionin tekonurmen uusiminen.
--	--	---

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liikuntapalvelut				
Ryhmäliikunta sovellettu liikunta kävijämäärä	5 100	5000	20 000	7 593
Ryhmäliikunta terveysliikunta kävijämäärä	6 468	2 685	15 000	3 514
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä	3 794	1 680	3 000	2 722
Uimahallin kävijämäärä	129 242	183 762	260 000	203 018
Kesä uimakoulut ryhmät	20	20	20	20
Kesä uimakoulut osallistujamäärä	160	320	320	320
Uimahallin kuntosalin asiakasmäärä	21 025	28 404	30 000	30 217
Liikuntatilaluovutukset, h	45 637	48 457	45 000	47 322
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	2 008	3032	2 000	2 713
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	10 792	4 423	10 000	9 717
Pesäpallokenttä Vaasa, h	897	553	1 000	970
Pesäpallokenttä Kyrölä, h	624	455	750	466
Liikuntatoimi/ Lasten ja nuorten liikunta		Ei Action -kerhotoimintaa. Siirretty Harrastamisen Suomen mallin hankkeen alle		
Hiihtolomaleiri/ Öjberget osallistujamäärä	111	Peruttiin koronan takia 2021	100	90
Kesäleirit kävijämäärä	320	249	250	207

Syysleirit kävijämäärä v2020 peruttu	0	40	50	41
Lajikokeiluja osallistujamäärä	23	12	15	200
Uusi pilottihanke koulu PT-toiminta, osallistujamäärä	5	14	15	14
Hoppis perheliikunta tapahtumaa /vuosi	17	14	20	28
Perheluistelu tapahtumaa/vuosi	19	14	20	26

Talouden tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valtionosuus €	240 755	241 055	241 055	240 752
Toimintatulot €	885 623	1 287 072	1 496 100	1 343 767
Toimintamenot €	4 571 657	4 776 491	4 933 300	4 962 951
-vuokrakulut/sisäiset €	2 728 485	2 585 468	2 585 600	2 617 895
-vuokrakulut/salivuorot €	136 332	216 168	223 600	194 231
Liikuntaseuroille myönnetty avustusraha, €	161 524	164 385	182 700	178 766
Nettomenot/asukas, €	48,1	45,04	44,1	46,66
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,86	0,84	0,92	0,89

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Vanhentuneet turvallisuuskäytänteet	Uimahallin huoltopäivystysasian kuntoon saattaminen	Asia edelleen ratkaisematta
Vanhentuneet turvallisuuskäytänteet	Puhelinkuuluvuus Teeriniemen kamppailu-urheilukeskuksen tiloissa saatava ajan tasalle	Asia edelleen ratkaisematta

Talouden toteutuminen

Tulosalueen toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion n. 240 000 €. Koronapandemia vaikutti myynti-/maksutuottoihin 194 900 € (16,7 %) sekä vuokratuottoihin 11 200 € (10 %). Toiminnan kehittämishankkeisiin myönnettyä ulkopuolista hankerahaa käytettiin vuoden aikana 48 300 €. Hankeavustuksia on siirretty 24 500 € seuraavalle vuodelle.

Liikuntapalveluiden toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 126 000 €. Toimintakulut olivat -4 967 800 €, josta henkilöstökulujen osuus oli -1 144 000 €. Koronan vaikutukset käyttötalouteen, kerryttäen säästöä yhteensä 30 000 €, josta henkilöstökulut 20 000 €. Ukrainan tilanne ei ole vaikuttanut Liikuntapalveluiden tilanteeseen. Liikuntaseuroille myönnetty toiminta-avustukset 178 766 € (97,8 %).

Investointimäärärahan käyttösuunnitelma toteutui täysimääräisesti.

Liikuntapalvelut:

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 496	90	1 587	1 344	-242
Toimintakulut	-4 933	-160	-5 094	-4 968	126
Toimintakate	-3 437	-70	-3 507	-3 624	-116
Poistot				-409	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	22	0	22
Määräaikaiset	4	1,6	5,6
Työllistetyt	0	0	0

353 TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION

Toiminta-ajatus

Hietalahden stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Hietalahden stadion on 100 %:sti Vaasan kaupungin omistama ja sen toiminta on ollut vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaista. Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisesta toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51). Toimintatulot koostuvat stadionin nimenmyyntioikeuden myynnistä saatavista tuloista. Toimintakulut koostuvat stadionin toiminnan alijäämän kattamisesta. Vaasan kaupungin markkinointisopimus Elisa Oyj:n kanssa päättyi 15.8.2022. Syyskuussa 2022 Stadionin nimi vaihtui. Stadionin nimenmyyntioikeus siirtyi Vaasan Palloseura Oy:lle (Kh 17.1.2022, § 15). Vaasan kaupungin ja Vaasan Palloseura Oy:n välinen nimenmyyntisopimus allekirjoitettiin 16.2.2022. Stadionin uusi nimi Lemonsoft stadion julkistettiin 8.9.2022.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Stadionin hallinnointi toteutetaan kustannustehokkaasti hyödyntäen kuntayhtymän resursseja.		Hyödynnetään kuntayhtymän olemassa olevia resursseja Stadionin hallinnoinnissa.
Stadionin palveluja kehitetään edelleen käyttäjien ja omistajan kanssa yhteistyössä.		Ylläpidetään tiivistä keskusteluyhteyttä stadionin eri käyttäjäryhmien kanssa.
Stadionin maksimaalinen käyttö yhteistyössä eri käyttäjäryhmien kanssa kentän ja toimitilojen osalta.		Kuntayhtymä käyttää omassa palvelutarjonnassa aktiivisesti Stadionin tiloja sekä tekee aktiivista Stadionin markkinointia ja myyntiä tapahtumamyyntissään.

Jatketaan kaudella 2020–2021 aloitettua talviajankäytön vakiovuorokäytön kokeilua		Yhteistyö seurojen kanssa kokeilun edelleen kehittämiseksi.
Stadion vuokraaminen erilaisille tapahtumille, kokouksille, tyky- ja liikuntatapahtumille.		Tehdään yhteistyötä tapahtumien saamiseksi stadionille mm. Visit Vaasan ja tapahtumajärjestäjien kanssa.

Talouden toteutuminen

Hietalahden Stadionin talousarviossa Vaasan kaupungin tuet ja avustukset oli 168 200 €. Kuntayhtymän, Hietalahden Stadionin alijäämän laskutus Vaasan kaupungille (185 115,93 €) oli arvioitua suurempi.

Investointimäärärahan käyttösuunnitelma toteutui täysimääräisesti (220 000 €). Stadionin tekonurmen UEFA-sertifikaatti, joka on edellytys Veikkausliigan ja kansainvälisten ottelutapahtumien järjestämiseen. Aikaisempi sertifikaatti umpeutui syksyllä 2021. Uuden sertifikaatin saaminen vaati tekonurmen uusimista, ja se vaihdettiin alkukesästä 2022. Stadionin vanha tekonurmimatto siirrettiin Isolahden kentälle.

Hietalahden Stadionin tekonurmi on uusittava joka 3-5:s vuosi.

Hietalahden Stadion:

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	75	0	75	75	0
Toimintakulut	-168	0	-168	-185	-17
Toimintakate	-93	0	-93	-110	-17
Poistot				-440	

Henkilöstötiedot

Kaikki henkilöstö kuuluu Kuntayhtymään.

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu viisi kohdetta: Kuntsin modernin taiteen museo, Taidehalli, Tikanojan taidekoti, Vanhan Vaasan museo ja Pohjanmaan museo. Vaasan kaupungin museoilla on alueellisen vastuumuseon tehtävän toiminta-alueenaan Pohjanmaan maakunta. Vaasan kaupunki saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Museoiden tehtävänä on kerätä, säilyttää, tallentaa ja esitellä kulttuuriperintöä sekä palvella museoiden yleisöjä. Toiminnan lähtökohta ovat museoiden kokoelmat. Osa kokoelmista on jatkuvasti esillä pitkäkestoisissa näyttelyissä, mutta museot välittävät kulttuuriperintöä järjestämällä myös vaihtuvia näyttelyitä, verkko- ja kiertonäyttelyitä, yleisötapahtumia ja opastuksia sekä omana tuotantona että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Museot tarjoavat aineksia identiteetin rakentumiseen, ne toimivat oppimisympäristöinä, synnyttävät elämyksiä ja mahdollisuuksia yhteisen kokemuksen hetkiin. Kaupungin strategisiin tavoitteisiin museot vastaavat tuottamalla hyvinvointia ja onnellisuuden kokemuksia edistäviä palveluita. Museot noudattavat Kulttuuri- ja

liikuntaohjelman linjauksia. Museoilla on asiantuntijaviranomaisen rooli kulttuuriympäristön hoitoon liittyvissä kysymyksissä. Museoiden tietopalveluita käyttävät ammattitutkijat, yritykset ja yksityiset henkilöt.

Tavoitteiden toteutuminen

- tavoitteet ja toteuma esitetään taulukkomuodossa:

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Kustannustehokas palveluiden tuottaminen	Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan.	Toteutuneet yleisölle suunnatut tapahtumat
Näyttelytoiminnan kehittäminen	Uudistettu perusnäyttely Terranova avautui joulukuussa 2022	Toteutettu perusnäyttelyuudistus
Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen	Työ on vireillä	Toteutunut toimintaohje sisäiseen käyttöön ja skaalattavaksi maakunnan toimijoiden käyttöön.
Vastuumuseotehtävän integrointi museotoimintaan	Työn voi todeta tulleen tehdyksi	Toteutunut 2022

Poikkeamat pedagogisen toiminnan ja tapahtumien lukumäärässä ja osallistujamäärässä johtuvat puutteista tilastoinnissa. Tietoja ei ole syötetty asiaan kuuluvasti kassajärjestelmään. Saavutettavuuden ja esteettömyyden kriteerit on otettu Terranovan uudistuksessa huomioon kautta linjan. Terranova on laskettu yhdeksi toimenpiteeksi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suoritteet, toimenpiteet	TP2020	TA2021	TA2022	TP2022
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	1 316	1 000	1 500	2183
Konservoidut objektit	578	250	600	9292
Antolainaukset kokoelmista	15	23	20	109
Arkistopalvelut	136	100	120	140
Kuvatilaukset	53	60	60	27
Näyttelyiden lkm	11	15	11	11
Museokäyntien määrä	22 700	46 000	50 000	44 077
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	117	350	300	61
Osallistujamäärä	1 853	14 000	3 000	148
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset	0	8	2	2
Lausunnot määräajassa	294	280	290	189
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	4	8	8	2

Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet	26	2	6	1
---	----	---	---	---

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Alueellisen vastuumuseotoiminnan aloittamiseen liittyvät mahdolliset ongelmat	Alueellisen vastuumuseotehtävän integroiminen koko museotoimintaan	Tavoite on saavutettu vuonna 2022
Henkilöstön kuormittuminen	Vähentää henkilökunnan kuormittumista	Tehty toimenpiteitä kuormittumisen vähentämiseksi, esimerkiksi vähennetty vaihtuvien näyttelyiden määrää
Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö	Jatkaa työtä kokoelmavaraston aikaansaamiseksi	Yhteistyössä Talotoimen kanssa jatkettu kokoelmavaraston suunnittelua ja aloitettu projekti asian toteuttamiseksi
Museoiden hallussa oleva muiden tahojen omaisuus	Vähentää museoissa olevan muiden omistaman omaisuuden määrää	Deponoitu Nelimarkka-kokoelma toimitettu Nelimarkka-museoon Alajärvelle

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan toimintatuotot olivat talousarvion mukaan 431 000 €. Varsinaiseen museotoimintaan oli budjetoitu 221 000 € ja hanketoimintaan 220 000 €. Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 327 000 €, josta hanketoiminnan osuus oli 95 000 €. Varsinaisen museotoiminnan tuotot ylittivät budjetin 104 000 €:lla. Toimintaan ei haettu koronatukea, ja toimintatuotot ylittivät budjetin koronasta huolimatta.

Toimintakulujen talousarvio oli 3 726 000 €, joka alittui 232 000 €:lla. Hanketoiminnan kulut olivat 95 000 € ja ne alittuivat omasta budjetistaan 125 000 €:lla. Varsinaisen toiminnan kulut alittivat budjetoidut määrärahat 107 000 €:lla, kun huomioidaan hanketoiminnan kate pois.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	384	46	430	327	-103
Toimintakulut	-3 604	-122	-3 726	-3 494	232
Toimintakate	-3 220	-76	-3 296	-3 167	129
Poistot				-22	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	30		30
Määräaikaiset	10		10
Työllistetyt		2	2

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja

Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaari palveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon, sivistyksen ja yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänä on tuoda esiin kulttuurin merkitys osana ihmisen arkea ja hyvinvointia, sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoiva ja osaava Vaasa	Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä	-Palveluntarjoajien määrää lisättiin kaikukorttitoiminnassa ja kortteja jaettiin 357 kpl. -Seniorien kulttuurikamaritoiminnassa oli 1365 asiakaskäyntiä. Ryhmiä on 10 eripuolilla Vaasaa. -Vapaaehtoisia kulttuurikavereita on koulutettu 25. -Varhaiskasvatuksen kulttuuripolkua kehitettiin osana vasua. Kulttuurivastaavia ja esihenkilöitä koulutettiin asian tiimoilta. -Lapsiperheille suunnattu taidetoiminta laajentui ja monipuolistui: keskiviikkokekkerit 8 tapahtumaa, Lätäkkö lastenkulttuuriviikot, osallistujia noin 2000. -Kirjastossa oli 35-45 kotipalveluasiakasta, joille tuotiin kirjastopalveluita kotiin. - Lukeminen sujuu, arki sujuu –hanke avasi lukupiiritoimintaa kirjaston ulkopuolelle, mm. Vanhan Vaasan sairaalaan. Hanke kohdisti myös toimintaa eläkeläisyhdistys VIPSille, Mielle-yhdistykselle ja työllistämispalveluiden asiakkaille.

	Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen	-Kirjastopedagogista työtä tehdään kirjastopolun (kuuluu KOPS:iin eli kulttuuriopetussuunnitelmaan) kautta eskareista toiselle asteelle. Kirjastopolkuun osallistui 114 ryhmää ja näissä oli 2744 osallistujaa. -Hankkeiden kautta edistettiin lukuiloa- ja taitoa: Minun kieleni- hankkeessa edistettiin maahanmuuttajalasten- ja nuorten lukemista ja lukutaitoa. Lukuiloa Vaasassa hankkeessa edistettiin lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa. -Ykkösten kirjastoillat järjestettiin kaikille 1-lk ympäri Vaasan kirjastoja. -Aikuisille on tarjolla erilaisia säännöllisesti kokoontuvia lukupiirejä. -Aineistoa on markkinoitu tapahtumissa, kotisivuilla ja sosiaalisessa mediassa.
Vetovoimainen Vaasa	Elävä kaupunkikulttuuri	-Kaksipäiväiseen Feasta bandmaratoniin osallistui lukuisia bändejä ja tilaisuudessa kävi 550 katsojaa. Rokkikoulun kanssa tehty yhteistyötä. -Prosenttiperiaatteen mukaiset taiteilijajalinnat on tehty koskien Teeriniemen päiväkotia ja Ravilaakson leikkivälinettä. -Ristinummen lähiöohjelma on jatkunut ja katutaideprojektissa maalattiin sähkökaappeja ja luontopolulle lintuja. Ristinummi-päivänä järjestettiin Graffiti workshop. -Talking eyes project. Kolme kansainvälisille vaasalaisille suunnattua International dinner tapahtumaa, joissa oli 140 osallistujaa. -Taiteiden yö on vakiintunut kulttuuritapahtuma, joka kokoaa yhteen vaasalaisia esiintyjä ja yleisöä. Erilaisia esityksiä ja tapahtumia oli ympäri kaupunkia yli 200. -Liikkuva lava hankittiin helpottamaan tapahtumien järjestämistä. Tavarapyörässä on mukana äänentoistolaitteet ja tätä pystyy lainaamaan kirjastokortilla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Tapahtumatoiminta palautui normaaliksi koronavuosien tiukkojen rajoitusten jälkeen. Taiteiden yö saatiin järjestää livenä ja tapahtuma toi yleisöä tuhatmäärin eri puolille kaupunkia. Uusi ohjelmanumero ja vetonaula oli karnevaalikulkue. Karnevaalikulkueesta tulee pysyvä osa Taiteiden yön ohjelmistoa.

Lapsiperheille suunnattu kulttuuri- ja taidetoiminta laajeni. Lätäkö lasten kulttuuriviikot toteutettiin ensimmäistä kertaa ja konsepti aktivoi paikallisia toimijoita mukaan tarjoamaan lapsille ja lapsiperheille ohjelmaa. Varhaiskasvatuksen kulttuuripolku saatiin mukaan vasaan ja se nivottiin leikkipedagogiikkaan, liikuntakasvatukseen, ympäristökasvatukseen ja mediakasvatukseen.

Kirjaston kokoelma monipuolistui ja kiertotalouden idea vahvistui, kun vuoden alussa aloitettiin lainaamaan työkaluja liikuntavälineiden lisäksi. Kirjasto tekee aktiivista yhteistyötä ja verkostoituu alueen toimijoiden kanssa mm. Vaasan sähkö lahjoitti lainattavaksi sähkönkulutusmittareita ja Luma-keskus lapsille laboratoriosalkun. Kokoelmatoiminnassa seurattiin erityisesti e-kirjojen kysynnän kasvua. Edellisvuosina kasvu on ollut voimakasta, mutta e-palveluihin asetetut rajoitteet ovat jättäneet potentiaalisen käyttöasteen pimentoon.

Kirjaston alueellinen kehittämistehtävä on toiminut entistä enemmän yhteistyössä muiden alueellista kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen, kuten Lahden ja Tampereen, kanssa. Myös valtakunnallista ruotsinkielistä kirjastotyötä on tehty yhteistyössä muiden kirjastojen kanssa. Kaksivuotinen palvelumuotoiluhanke, johon osallistui 8 kirjastoa toiminta-alueeltamme, päättyi vuoden lopussa. Hankkeen toiminnasta koostettiin opas kirjastojen palvelumuotoiluun.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lainat, kpl	1 092 859	992 408	1 020 000	964 388
lainaajat	22 551	19 425	21 000	21 312
E-aineiston käyttö	130 530	137 788	135 000	27 124*
Kirjaston kävijät	422 602	388 496	520 000	611 190
Kirjaston tapahtumat / kävijät, sis. digitapahtumat	19 242	16 661	21 000	15 880
Kirjaston aukiolotunnit, h	13 836	17 667	18 500	18 273
Pedagoginen toiminta / osallistujat	11 901	14 891	15 000	10 871
Kuorofestivaali, kävijämäärä	2 400	2 900	6 000	3 595
Kuorofestivaali, maksava yleisö	0	0	1 500	680
Vaasa Littfest, kävijämäärä	2600 (online)	1 350	2 000	1012
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	1 000	-	2 000	1 086
Jaettavat kulttuuriavustukset,€	90 300	114 000	103 200	126 400
Jaettavat kulttuuriavustukset, saajat/hakijat, %	65	40,5	55	42,40
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	70 069	66 800	62 000	66 128
Nettomenot per asukas, €	72,78	75,06	74	77,96

*) Huom: e-aineiston asiakaskäyttö on hieman kasvanut, vaikka tämän raportin kokonaiskäyttö antaa eri vaikutelman. Vuoden 2022 alussa ePress-lehtipalvelun toimittajan vaatimuksesta suljettiin Vaasan henkilökunnan pääsy e-lehtipalveluun, ja käyttö tippui alle kymmenesosaan aiemmasta.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Uhkaavat ja vaaratilanteet	Tilojen turvallisuusriskien kartoittaminen sekä päivitettyt palo- ja pelastussuunnitelmat, Videovalvonnan lisääminen ja ajanmukaisuus sekä vartijapalvelun käyttö, Läheltä piti - tilanteiden kirjaaminen, nopea käsittely sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet	Vartiointipalvelua on jouduttu käyttämään usein ja häiriökäyttäytymistä on ollut sekä pää- että lähikirjastoissa. Asiakaspalvelussa toimiville ja virastomestareille on järjestetty turvallisuuskoulutusta ja ensiapukoulutusta. Palo- ja pelastussuunnitelmat on päivitetty ja osassa tiloja järjestetty pelastautumisharjoitus.
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen	Henkilökunta on osallisena toiminnan kehittämisessä ja osallistuu koulutuksiin. Lisätään henkilökunnan yhdessä tekemistä tyhy- ja muun toiminnan kautta. Käytössä varhaisen tukemisen malli	Kehityskeskustelut on pidetty 100%. Tyhy-päiviä järjestettiin kolme vuoden aikana, lisäksi tyhy-ryhmä on organisoinut muuta tyhy-toimintaa. Kulttuuri- ja kirjastoalan ammatillisiin koulutuksiin ja webinaareihin kannustetaan osallistumaan ja tämä mahdollistetaan työjärjestelyin. Toimialueella järjestetään erilaisia kokouksia (osastokokoukset, palvelualuekokoukset, henkilökuntakokoukset), joiden kautta mahdollistetaan henkilökunnan osallistaminen. Tulosalueella myös teams-ryhmä, jonne viedään yhteisiä dokumentteja. Kokoukset ovat usein hybridejä, jolloin kauempanakin olevat yksiköt voivat osallistua teams:in välityksellä. Henkilökuntaa tiedotetaan yhteisistä asioista säännöllisellä infokirjeellä.
Kirjastoauton heikko kunto	Tulosalue huolehtii omalta osaltaan auton hyvästä huollosta mahdollisuuksien mukaan	Kirjastoauton isommat korjaukset ajoitetaan loma-ajankohtiin. Tilanne auton kunnan suhteen vaikuttaa tällä hetkellä olevan vakaa, mutta korjausmäärää ja -kustannuksia seurataan. Auto on ollut ajossa 15 vuotta.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	562	206	769	646	-123
Toimintakulut	-5 743	-359	-6 102	-5 883	219
Toimintakate	-5 181	-153	-5 333	-5 237	96
Poistot				-34	

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimintatuotot alittivat talousarvion n. 122.000 €. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi n. 355. 500 €. Toteuma alitti talousarvion n. 39.000 €. Myyntituotot alittivat talousarvion n. 16 600 €, maksutuotot alittivat n. 28 400 € ja muut toimintatuotot alittivat n. 36.200 €. Toimintatuotot alittaneet budjetoidun mm. johtuen Kuorofestivaalin lipunmyyntitavoitteiden alittumisesta, Cafe Proosan tyhjiällä olostä sekä kirjaston myyntituottojen alittumisesta.

Toimintakulut alittivat talousarvion n. 219.500 €. Henkilöstökulut alittivat n. 59.000 €, johtuen osa-aikaisista, määräaikaisista ja avoinna olevista työsuhteista. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 125.200 €, kun mm. kulttuuripalveluiden toteuma alittui n. 50 100 € sekä matkustuspäalvelut n. 19 400 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma alitti talousarvion n. 14.500 €.

Tulosalueen tapahtumat (Kuorofestivaali, Littfest, Wildlife ja Taiteiden yö) pystyttiin toteuttamaan kaikki alle arvioitun alkuperäisen budjetin ja samalla saamaan näihin hyvin ulkopuolista rahoitusta, mikä kerrytti säästöä tulosalueelle.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	55	0,5	55,5
Määräaikaiset	4	6,2	10,2
Työllistetyt	1	2,5	3,5

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa työ Vaasan kaupungin strategia.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Kaksikielisen alueellisen toiminnan kehittäminen	Yhteistyö RUSK-festivaalin, Keski- Pohjanmaan kamariorkesterin, Ilmajoen musiikkijuhlien ja Korsholman musiikkijuhlien kanssa	Lisääntyneet yhteiskonsertit Pohjanmaan alueella

Vaasalaisten kaupunginorkesteri	Yleisötyö eri ikäryhmille	Taidetestaajat hankkeessa 1500 kävijää, Näppäri konsertit ja yhteiskonsertti Kuula opiston ja alueen musiikkiopistojen kanssa
---------------------------------	---------------------------	---

Yleisötyö kasvoi merkittävästi ja laajeni kattamaan eri ikäryhmiä. Nuorten ja lasten parissa tehtävät työmuodot saivat jatkoa mm. Näppäri-kurssin ja konserttien muodossa. Pedagoginen työ toteutui yhteiskonserttina maakunnan alueen musiikkiopistossa opiskelevien nuorten kanssa. Kansainvälinen tuotanto RUSK festivaalilla yhdessä Icelandic Dance Companyn ja Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin kanssa oli yksi konserttikauden taiteellisia huipentumia. Toteumissa huomioitava, että yleisön ostokäyttäytyminen ei ole vielä palannut koronaa edeltävälle tasolle. Lippuja ei hankita etukäteen vaan päätös tehdään hyvin paljon myöhemmin kuin aikaisemmin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kuulijamäärä	5394	10 566	45 000	22 566
Esiintymisten määrä yhteensä	42	23	94	66
Konsertit	36	14	24	24
-josta Aluetoiminta/ konserttiesitykset Pohjanmaalla	5	1	3	8
Ooppera	5	0	24	11
Kurssitoiminta	1	2	3	3
Yleisötyö / vapaa pääsy, tapahtumia	32	17	40	25
Yleisötyö/ vapaa pääsy, kuulijamäärä	-	-	-	4985
TV esiintymiset	30	-	4	4
Muu toiminta/ Tilauseiintymiset	1	9	3	6

Talouden tunnusluvut	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valtionosuus	690 655	662 843	803 951	803 951
Ulkopuoliset avustukset	60 000	211 000	80 000	105 175
Nettomenot € (toimintakate –ulkopuolinen rahoitus)	1 047 775	1 170 392	1 198 762	1 241 874
Kustannukset/ asukas	16	17	18	18
Kustannukset/ kuuliija	61	111	27	54

Sisäisen valvonnan tavoitteet

- tavoitteiden toteutuminen esitetään taulukossa TA:n 2022 mukaisesti.

- tavoitteet ja toteuma esitetään taulukkomuodossa:

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Yleisön ostokäyttäytymisen muutos	Konserttiohjelmiston laajentaminen	Syyskaudella koronan jälkeen kuulijamäärät kasvoivat
Työn kuormittavuus	Pääliikköpaikan perustaminen hallintoon	Viestintä- ja palvelupääliikkön toimi perustettiin 1.10. -23 alkaen

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin toimintatuotot alittivat muutetun talousarvion 5 000 eurolla. Koronapandemiasta johtuen maksutuotot/sisäänkäymysmaksut (98 000 €) alittivat talousarvion 67 000 eurolla, mutta yhteiskonserteista saadut muut toimintatulot ylittivät 55 000 eurolla, kuten myös ulkopuolisten rahoitustulot 5 000 eurolla. OKM myönsi vuodelle 2022 yhteensä 50 000 € (OKM/19/620/2022) korona-avustuksia 'Orkesteritoiminnan ja palveluiden saatavuuden turvaamiseen'. Vuodelle 2022 Vuorio Säätiö hyväksyi 40 000 € avustuksen sekä Bäckmanin kulttuurisäätiö 10 000 € avustuksen. Vuorion avustuksesta siirretään 15 000 euroa vuodelle 2023.

Tulosalueen toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 80 000 €. Kaupunginorkesterin toimintakulut olivat 2 417 000 €, josta henkilöstökulujen osuus oli 75 % toimintakuluista. Koronapandemian vaikutukset käyttötalouteen olivat -69 000 €, joka koostui pääosin arvioitua pienemmistä lipputulosta, mutta myös muista koronan vaikutuksista. Muut koronan vaikutukset olivat 52 300 €, josta henkilöstökulut 27 800 €, palvelujen ostot 24 200 € sekä desi, kasvomaski ja testit sekä nuotiston vuokratulot 400 €. OKM:n anotuilla avustuksilla Kaupunginorkesteri pystyi kattamaan koronapandemiasta johtuvia kustannuksia 50 000 eurolla: solistien, keikkalaisten, nuotistovuokrauksien, soitinkuljetusten sekä kirkkokuokrauksien ja ilmoitusten osalta. Investointisuunnitelman määräraha toteutui täysimääräisesti.

Huomioiden Koronan käyttötaloutta alentavat vaikutukset 69 000 € sekä ennakoidut hallinnon- ja kunnossapitoimenot 16 000 € (mm. Microsoft lisenssimaksut ja huoneistovuokratulot), yhteensä 85 000 €, voidaan todeta, että toimintakate on todellisuudessa nollassa (toimintakate - koronan vaikutus).

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	199	73	272	266	-6
Toimintakulut	-2 108	-229	-2 337	-2 417	-80
Toimintakate	-1 909	-156	-2065	-2 151	-86
Poistot				-29	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	32	-	32
Määräaikaiset	2	*) 2	4
Työllistetyt	-	-	0

*) kapellimestari

381 KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-iltoja:8 Katsojamäärä:51000 Näytösten määrä: 230	Ensi-iltoja: 7 Katoava maa, Veljeni Leijonamieli, West Side Story, Irmeli kummitusseikkailu, Koivu ja tähti, Maa, Puhtaana käteen. Katsojamäärä: 24940 Näytösten määrä: 154 Yleisöyötahtumat: 52 Osallistujat: 2516

Koronapandemiasta ja koronapassin jäädyttämisestä johtuen kaupunginteatterin esitystoiminta oli lakkautettuna alkuvuoden. Ooppera Così fan tutte jouduttiin perumaan ohjelmistosta kokonaan. Kaikkiaan koronan tai muun sairauden vuoksi peruttuja omia esityksiä oli vuoden aikana 33, joista 15 jäi koronatuen ulkopuolelle. Lisäksi useat suunnitellut vierailuesitykset ja konsertit jätettiin toteuttamatta koronan yleistilanteen vuoksi. Saman yleistilanteen vaikutukset näkyivät myös pidettyjen esitysten katsojamäärissä varsinkin keväällä 2022. Lukuisia yleisöyötahtumia jätettiin toteuttamatta koronan ja henkilöstöresurssien puutteen vuoksi.

Yleisöyötahtumia oli 52 ja niissä oli yhteensä 2516 osallistujaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Ensi-iltojen määrä	7	4	8	7
Näytäntöjen määrä	107	104	230	154
Katsojamäärä	21231	22773	51000	24940
Henkilötyövuodet toteutuneet	63	60	70	72
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	59	60	60	65
Nettomeno	-3 835 000	-3 817 000	-4 059 300	-4 284 179
Valtionosuus	1 272 000	1 332 355	1 332 355	1 497 000
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 563 000	-2 485 000	-2 726 945	-2 787 179

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Saavutetun katsojapohjan ylläpitäminen	Tehokas tiedotus ja markkinointi	Vuonna 2022 jouduttiin perumaan 33 omaa esitystä koronapandemian ja muiden sairauksien/loukkaantumisten vuoksi. Katsojakäyttäytyminen ei ole palannut koronaa edeltävälle tasolle. Tämä näkyy negatiivisesti muun muassa ryhmämyynnissä.
Lipputulot	Jatkuva seuranta ja analysointi, tarvittaessa toimenpiteet.	Budjetoiduista lipputulosta jäätin peruuntuneiden esitysten ja pandemiasta johtuvan yleisökäyttäytymisen vuoksi.
Henkilöstöön liittyvät riskit	Koulutus, työturvallisuus.	Henkilöstöresursseja parannettu talousresurssien puitteissa. Vielä on tehtävää jäljellä. Koronan ja muiden sairastumisten/loukkaantumisten vuoksi peruttu useita esityksiä.

Talouden toteutuminen

Vuosi 2022 oli talouden kannalta haastava koronapandemiasta ja muista force majeure syistä johtuvien esitysten peruutusten vuoksi. Koronatuen ulkopuolelle jääneiden peruttujen esitysten nettovaikutus tulokseen oli maltillisten arvioiden mukaan noin -75 000 €. Lisäksi ulkopuolinen oopperatuki jäi -92 000 € alkuperäisestä talousarviosta.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 464	-43	1 421	1 146	-275
Toimintakulut	-5 523	-151	-5 674	-5 430	244
Toimintakate	-4 059	-194	-4 253	-4 284	-31
Poistot				-194	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	37		37
Määräaikaiset	19		19
Työllistetyt	1	1,3	2,3

Yllä olevat luvut Exreportista, päivämäärä 31.12.2022. Koko vuoden aikana teatterissa työskenteli yhteensä 173 henkilöä (täysi-ikäiset, työsuhde vähintään kaksi päivää): Vakituksia 44 (kokoaikaisia 43, osa-aikaisia 1), määräaikaisia 126 (kokoaikaisia 34, osa-aikaisia 92), työllistettyjä 3 (kokoaikaisia 2, osa-aikaisia 1).

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 539	3	1 542	1 254	-288
Toimintakulut	-2 391	12	-2 380	-2 139	240
Toimintakate	-852	15	-838	-885	-48
Poistot				-4	

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa, joka edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Rakennusvalvonta palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Uusi lupa-assistentti aloitti huhtikuussa 2022 ja uusi lupa-arkkitehti marraskuussa 2022, muutoin ei vaihtuvuutta henkilökunnan suhteen. Pääosin henkilökunta työn luonteesta johtuen työskentelee paikalla. Tämä osaltaan tukee jaksamista työssä, kun asioiden kanssa ei ole yksin. Suunnittelutarveratkaisujen ja poikkeamisien valmistelutyöhön saatiin lisävoimia uuden lupa-arkkitehdin myötä. Tarvittaviin koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu, osa webinaareina. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun ja niiden kehittämiseen osallistutaan. Laadunohjaukselta jäi 2022 toteutumatta tonttijakoon liittyen.

Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin. Taloudellisesti 2022 vuosi oli hyvä, vaikka tulotavoite jäi hieman odotetusta, johtuen mm. aloitettavaksi arvioidun suurempien rakennushankkeiden siirtymisestä. Menobudjetista saatiin aikaan säästöjä, joten tulojen ja menojen osalta tulosalue oli kuitenkin omavarainen.

Vuoden 2022 aikana lupia myönnettiin: rakennus-, toimenpide- ja purkulupia 721 kpl, yhteensä rakennettavia kerrosalaneliöitä 66.618 m² (v. 2021 oli 735 kpl/ 59.089 m²), poikkeamislupia 21 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 36 kpl. Kerrosneliöistä uusia asuinkerrostaloja oli 9 kpl (2021: 6 kpl), rivitaloja 6 kpl (2021: 11 kpl) ja omakotitaloja 47 kpl (nämä vain uudisrakennuksia) (2021: 73 kpl). Sähköisen asioinnin käyttöastetta on nostettu noin 87 %:iin ja sähköinen arkistointi on jokapäiväistä työtä, vaikkakin siitä edelleen on vanhaa velkaa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Tasapainoinen talous	Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100%	Omarahoitteisuuden ka vuonna 2022 oli 100,3 %.
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Toiminnan kehittäminen ja tehostaminen ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla.	Tulosalueella on toimiva henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Myönnettyt luvat	724	735	700	721
Lupien käsittelyajan keskiarvo /pv	17	16	20	17
Katselmukset	1 607	1570	1700	1616
Poikkeamispäätökset *				21
Suunnittelutarveratkaisut *				36
Tulot % menoista	128,1	92,5	100	100,3

*) Ovat tulleet rakennusvalvonnan tehtäväksi 8/2021 ja vuosi 2022 oli ensimmäinen täysi vuosi, kun näiden määrää mitataan.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Sähköinen arkistointi viivästyy	Saadaan lisää resursseja sähköisen arkistoinnin hoitamiseen, työhyvinvointi ja jaksaminen työssä paranee.	Vuoden 2022 alusta saatiin yksi uusi vakituinen lisäresurssi palkattua.

Talouden toteutuminen

Tuloista toteutui noin 78,6 % (toteuma n. 786.000 €/tavoite 1.000.000 €). Tulotavoite oli asetettu huomattavasti aiempia vuosia suuremmaksi, koska odotettavissa oli muutaman suuren hankkeen eteneminen vuoden 202 aikana. Mm. Wasa Station sekä akkutehdas. Saavutetut tulot olivat kuitenkin linjassa aikaisempien vuosien tavoitteiden kanssa ja rakennusvalvonta oli vuonna 2022 tulojen ja menojen osalta omavarainen. Rakentamisen muuttuminen ja väheneminen mm. kustannusten nousun myötä arvioidaan näkyvän tuloissa. Lupamäärät ovat lähes samat kerrosneliömäärän ollessa hieman suurempi edelliseen vuoteen nähden. Toimintamenot alittivat annetun kehysten noin 75.900 €, toteuma 91,2 %.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 000	0	1 000	786	-214
Toimintakulut	-857	-1	-858	-783	75
Toimintakate	143	-1	142	3	-139

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	11	0	11
Määräaikaiset	0	0	0

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävä kehitystä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	539	3	542	468	-74
Toimintakulut	-1 535	13	-1 522	-1 356	165
Toimintakate	-996	16	-980	-888	91
Poistot				-4	

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte-, maa-aines-, vesihuolto- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yksikkö tekee päätöksiä lupa- ja ilmoitusasioissa, tekee tarkastuksia sekä antaa neuvontaa ja opastusta ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti. Ilmanlaadun seurantaa jatkettiin yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Co2-päästöjen vähentäminen	Energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen. SECAP, toimintasuunnitelman laatiminen	Toimintasuunnitelma työn alla
Hyvä ilmanlaatu	Ilmanlaadun jatkuvatoiminen mittaaminen	Mittausten ajallinen kattavuus yli 90 %
Ympäristönsuojelutehtävien laadukas ja riittävän kattava hoitaminen	Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen	70 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet.	Täyttämättä ollut virka täytetty toukokuussa, tulosaluejohtajan pitkä sairausloma vähentänyt toimintaa.

Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen	Tulosaluejohtajan pitkä poissaolo ja irtisanoutuminen.
---	---	--

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	96	3	98	103	5
Toimintakulut	-626	4	-622	-469	153
Toimintakate	-530	7	-524	-366	158

*Sisältää Ympäristölaboratorion.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt			

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminta perustuu vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan, joka perustuu valtion asettamiin valvontatavoitteisiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste 75 %	Toteutumisaste 49 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Riittävä henkilöresursointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Resurssivajetta perhevapaan ja kahden eläköitymisen vuoksi.

Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo).	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen. Pyritään pitämään vakanssit täytettyinä.	Yhden henkilön resurssivaje 11 kuukauden ajan.
Uhkaavat asiakastilanteet.	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Ei toteutuneita uhkatilanteita.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	226		226	224	-2
Toimintakulut	-520	8	-512	-487	25
Toimintakate	-294	8	-286	-263	23

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	9		9
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta, erityisesti kiireisen avun saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta sekä kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Potilasmäärät, Vaasa	2000	2189
Potilasmäärät, Laihia	1200	324
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Ei poikkeamia palvelun saatavuudessa	100 %

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Eläinlääkärien samanaikaiset poissaolot, esim. sairastuminen toisen lomalla ollessa. Puolikuntoisena / sairaana töissäolo	Yhteistyötä naapurikuntien kollegojen kanssa. Yhteistyötä käsitellään säännöllisesti eläinlääkärien tapaamisissa. Priorisoidaan kiireelliset tapaukset.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan
Asiakkaiden epäasiallinen ja uhkaava käyttäytyminen	Parityöskentely (valvontaeläinlääkäri), pieneläinhoitaja ja turvanappi Vaasan klinikalla. Tarvittaessa kutsutaan vartija tai poliisi. Uhkaavien asiakastilanteiden menettelytapaohje. Koulutus.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan. Ei toteutuneita uhkatilanteita.
Tapaturmariski (liukastuminen, isojen eläinten kanssa työskentely, eläinlääkintä)	Päivystysalue on kuitenkin suht. pieni, päivystysmatkat vielä kohtuullisia. Alalla tiedostetaan ongelma. Asianmukaiset työvälineet, ammattitaito.	Toimittu hallintatoimenpiteiden mukaan.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	217		217	141	-76
Toimintakulut	-388	1	-387	-400	-13
Toimintakate	-171	1	-170	-259	-89
Poistot				-4	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4		4
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt			

KAUPUNKIYMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkiympäristön kehittämisestä sekä huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena.

Kaupunginvaltuusto päätti 10.10.2022 § 65 asettaa jäljellä olevaksi toimikaudekseen kaupunkiympäristölautakunnan valittuine jäsenineen, varajäsenineen, puheenjohtajineen ja varapuheenjohtajineen täydennettynä Mustasaaren kunnan valitsemalla jäsenellä ja tämän varajäsenellä toimimaan kuntien yhteisiä joukkoliikenneasioita käsittelevänä joukkoliikennelautakuntana Vaasan kaupungin hallintosäännön 11§:n mukaisesti.

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisiin tulosalueisiin kuuluvat kaavoitus, kiinteistötoimi, kuntatekniikka. Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena.

Toimintakulut ja –tuotot

Olenneista poikkeamista tehdään selvitys tulosaluekohtaisissa toimintakertomuksissa, samoin kuin toiminnan tavoitteiden toteutumisesta.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	24 312	1 080	25 392	33 245	7 853
Toimintakulut	-27 966	-2 781	-30 747	-34 155	-3 408
Toimintakate	-3 654	-1 701	-5 355	-910	4 445
Poistot				-13 456	

510 YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut palveluyksikkö toimii suoraan kaupunkiympäristölautakunnan alaisena. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti kaupunkiympäristön toimialan keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi toimialan ohjaustyökalu. Lisäksi kaupunkiympäristölautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-332	-27	-359	-343	16
Toimintakate	-332	-27	-359	-343	16

511 KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on:

1. Vaasan kaupungin maapoliittisten linjausten valmistelu ja maapolitiikan toteuttaminen.
2. Vaasan kaupungin maa- ja vesialueiden hallinta, hankinta ja luovutus.
3. Vaasan kaupungin asunto-olojen kehittäminen ja asumiseen liittyvät viranomaistehtävät.
4. Paikkatiedon kehittäminen ja kartastotehtävät.
5. Kiinteistönmuodostus- ja mittaus tehtävät sekä kiinteistörekisterin pito.

Tulosalue jakaantuu neljään palveluyksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6570 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien pientalotonttien lukumäärä oli n. 75 tonttia vuodenvaihteessa 2022-23, jotka sijaitsevat pääosin Vanhan

sataman, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Vanhan sataman alueella on lisäksi noin kolmekymmentä pien- ja rivitalotonttia, jotka ovat luovutettavissa, kun alueen kunnallistekniikka on rakennettu. Vuonna 2022 jaettiin yhteensä viisitoista tonttia, jonka lisäksi 4 kpl vuokratonttia lunastettiin. Määräalojen sekä olemassa olevan sopimuskannan vuokraamisen osalta tehtiin päätöksiä sopimusten jatkamisesta/ uusimisesta/muutoksista n. 65 sopimuksen osalta.

Erillisiä kaavoitukseen liittyviä yhteistyö- ja muita vastaavia sopimuksia on laadittu 3 kpl. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty useissa kohteissa.

Asumispalveluiden päätoimenpiteitä vuonna 2022 olivat kaupungin asumisneuvontapalvelun perustaminen palkkaamalla kaksi asumisneuvojaa, Ristinummen lähiöhanke 2020-2022 toteutus ja alueen jatkokehittämisen linjausten laadinta sekä kaupungin ARA-asuntokannan kehittäminen yhteistyössä kaupungin konserniohjauksen kanssa. Lisäksi edistettiin ikäystävällinen Vaasa -työtä erityisesti senioriasumisen osalta sekä esteettömyyttä monin eri toimin.

Paikkatietopalveluissa kehitettiin eri toimialueille karttapalveluita ja tarinakarttoja kuten Metsätaloussuunnitelman ja Sundomin tienmistön esittely, palautteen keruu ja palautteiden analyysi. Drone-kuvaukset keskeytyivät täysin turvallisuuden parantamiseen tähtäävän lainsäädännön vuoksi. Vuoden 2020 ilmakuvausta jalostettiin 3D-kaupunkimalli (Mesh) ja viistoilmakuvauspalvelu. Vuoden 2021 Maanmittauslaitoksen laserkeilausta jalostettiin tarkka 0.5 metrin maanpinnan korkeusrasteri ja rakennuksista 3D-mallinnus. Trimblen Locus Cloud Kartankäsittely otettiin käyttöön, mutta tulevaisuudessa käytöstä poistuva Webmap on edelleen suosiossa.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 51 kpl, yleisiä alueita 81 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 380 kohteessa. Tonttijako tai tonttijaon muutos tehtiin 43 tontille. Lakisääteisen kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen ohella yksikkö on pyrkinyt parantamaan palvelua ja tehostamaan toimintaa mm. osallistamalla Kaupungin sähköisen kiinteistönmuodostuksen prosessin ja työkalujen kehittämisen projektiin, yhdessä Rovaniemen ja Lahden kaupungin kanssa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2021	Tavoitteen toteuma
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta Kysyntää vastaava tonttitarjonta Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Hankittu 99,15 ha raakamaata. Toteutunut. Tontinluovutusten energiakannustimet, Ravi-laakson vähähiilisyyskriteerien valmistelu. Seudun rakentajille järjestetty kaksi vähähiilisyystilaisuutta yhdessä Vasekin kanssa.
Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen Hissirakentamisen edistäminen	Toteutunut. Toteutunut. Asuntomarkkinakatsaus (1 kpl) julkaistiin elokuussa 2022. V. 2022 valmistui 1 uusi hissi ja uusia tuli vireille 2.
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Kiinteistöjaotuksen selkeyttäminen, rekisterimerkintöjen ajantasaistaminen sekä raja-merkkien sijaintitarkkuuden parantaminen.

		Mittauskalusto on tällä hetkellä ajan tasalla ja sitä uudistetaan tasaisin väliajoin.
Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä	Paikkatietolinjausten toteutumisen seuranta	Jatkuva seuranta toteutunut.
	Uusien teknologioiden käyttöönotto	Esri Urban GIS, Utility Network ja Experienced Builder.
	Aineistojen laadun parantaminen	Käveltävät-reitistön päivittäminen ajan tasalle.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6406	6481	6600	6570
Maanvuokrasopimukset, kpl	3865	3896	3950	3884
Maanhankinta, ha/v	34,7	81,87	100	99,15
Maankäyttösopimukset, kpl/v	4	2	5	2
Tontinluovutus, kpl/v	48	45	80	15
• Vuokraus	38	37	60	13
• Myynti	10	8	20	2
Hissi ja esteettömyysavustuspäätökset.	4	9	10	7
Vuokra- ja asumisoikeuspäätökset	187	150	100	204
• Asukasvalinnat	894	963	500	1097
Muodostettuja tontteja, kpl/v	87	64	100	51
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	451	466	500	380
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,5	4	4	5
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	Ei tehty.	4,02	4	Kysely toteutuu joka toinen vuosi.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Maaomaisuuden tehoton/tuottamaton käyttö.	Maaomaisuuden salkutusratkaisut, sisäinen maanvuokra, selkeät sisäiset hallinta- ja luovutusperiaatteet, nettoajattelu, kaavataloudelliset tarkastelut.	Teollisuus- ja varastotonttien hintojen päivitys, osallistuttu kaavataloudellisten tarkastelujen laatimiseen, kiinteistökehitys-kohteita työstetty yhdessä Talotoimen ja kaavoituksen kanssa.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui 80,0 % ja tuloja toteutui 124,4 %. Tulosalueen toimintakate oli +13.562 milj.€ ja taloudellinen tulos on siten erinomainen.

Kiinteän omaisuuden myyntivoittoja toteutui yli 4,78 milj.€, mikä on yli 2,68 milj.€ enemmän kuin TA2022 (tavoite 2,1 milj.€). Maanvuokratuloja toteutui noin 10,6 milj.€ (tavoite 9,8 milj.€). Maanvuokratulojen ylitys johtui indeksikorotusten lisäksi lähinnä uusista maanvuokrasopimuksista sekä joidenkin vanhojen sopimusten

uusimisista ja vuokrien ajantasaistamisesta nykyarvoon. Maankäyttösopimuksista saatavia tuloja toteutui n. 0,64 milj.€, toteutettujen vastuiden ja uusien sopimusten perusteella. Maankäyttösopimustulot jäivät kuitenkin 1,0 milj.€ tavoitteesta n. 0,36 milj.€. Muiden yksiköiden tulot (budjettitavoite yht. 244.000 €) jäivät jonkin verran tavoitteesta (n. 9.800 €). Muiden tulojen lisäksi ARA tukee lähiökehittämisen hanketta 35 %:lla, sekä asumisneuvonnan toimintaa 60 %:lla toteutuneista kuluista. Asumisneuvonnan toimintaan osallistuvat lisäksi muut vuokratyöyhtiöt. Tukia hankkeisiin saatiin vuonna 2022 yli 53.000 €. Lisäksi Eu-tukea saatiin 30.000 € EUCF-projektiin.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 184	9	13 193	16 406	3 213
Toimintakulut	-3 095	-462	-3 557	-2 844	713
Toimintakate	10 089	-453	9 636	13 562	3 926
Poistot				-1 523	

*) Luvuissa on mukana KH:n varausmäärärahat rakennusten purkuun ja ylläpitoon Tyks 5209, sekä vanhan sataman tonttien puhdistukseen TYKS 5211

Henkilöstötiedot

Kiinteistötoimen henkilöstöön on 31.12.2022 kuulunut 28 vakituista työntekijää, ja osa-aikaisina on työskennellyt kolme. Lisäksi tulosalueella työskenteli vuonna 2022 neljä määräaikaista työntekijää, joista kaksi myös osa-aikaisina.

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	25	3	28
Määräaikaiset	2	2	4

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, venesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun logistiikkaa, Vaasan sataman meri- ja matkustajaliikenteen ja raideliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen rakentamistarkoitukseen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hiilinielujen vahvistaminen	Hiilinielujen määrän selvittäminen	Selvitetty osana metsäsuunnitelmaa
Liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähentäminen	Ilmastojohtamisen työkalu liikenteen osalta otetaan käyttöön Laaditaan skenaariot hiilineutraaliin	Otettu työkalukäyttöön ja laadittu tavoiteskenaariot, joiden mukaan hiilineutraalisuutta on vaikea

	liikkumiseen vuodelle 202x	saavuttaa liikenteen osalta. Tarvitaan kaikkia toimenpiteitä mahdollisimman nopeasti.
Liikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa	Kuntoratojen valaisimien uusiminen	Uusittu yhteensä noin 800 valaisinta kahden vuoden aikana älykkäiksi LED-valaisimiksi
Joukkoliikenteen käyttö on helppoa	Uusi linjasto ja järjestämistapa otetaan käyttöön.	Otettu käyttöön ja matkustajamäärä on lähtenyt hyvään kasvuun. On tullut esiin myös useita kehittämistarpeita, joita on tehty mahdollisuuksien mukaan.
Kuntatekniikan organisaatiouudistus onnistuu hyvin	Toteutetaan kuntatekniikan organisaatiouudistus	Uusi organisaatio aloitti vuoden 2022 alussa ja sen toiminta on vakiintunut vuoden aikana. Aloitettu Yhdessä kehittäen – valmennusohjelma esihenkilöille ja sisäisille kehittäjille
Korjausvelan kasvu saadaan taittumaan	Korvausinvestoinnit ohjelmoidaan ja priorisoidaan	Otettu käyttöön uusi menetelmä väylien kunnan selvittämiseksi sekä ohjelmoitu korvausinvestoinnit ja laskettu korjausvelka
Työpaikka-alueiden kasvun mahdollistaminen	Laajametsän suurteollisuusalueen kunnallistekniikka etenee aikataulussaan Vaskiluodon teollisuusalueen kunnallistekniikka valmistuu	Hankkeen ovat edenneet pääosin suunnitellusti. Sataman ja Laajametsän investoinneista osa on siirtynyt eteenpäin ja hankkeiden keskinäinen priorisointi on muuttunut.
Kaupunkiympäristö on viihtyisä ja hyvin hoidettu.	Toteutamme joka vuosi jotain poikkeuksellisen hienoa Hoitotoimenpiteet toteutuvat suunnitellusti	Vuoden 2022 poikkeuksellisen hieno toteutus on hyvin pidetty kävelykadun laajennus lähiympäristöineen. Kaupunkiympäristön hoitotoimenpiteet ovat sujuneet pääosin suunnitellusti.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut esitetään taulukkomuodossa (vastaukset talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin):

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Alueiden ylläpito				
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät				
-kunnossapidettävät km	580	584	582	587
-hoitokustannukset €/km	5 600	5 984	5 700	7 200
Keskuskorjaamo ja kalustonhallinta				
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 071	1 109	1 100	974
Nettoinvestoinnit, €	366 297	399 511	600 000	558 897

Kuntatekniikka				
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,37	seuraava kysely 2022	3,7	3,8
Liikuntapaikat (ulkoliikuntapaikat 1 000 €)				
-yhteiset kulut	197	264	198	265
-Kaarlen kenttä	59	70	75	70
-Öjberget	233	280	240	223
-liikuntapaikkojen kesähoito	500	375	527	389
-liikuntapaikkojen talvihoito	259	329	260	368
Pysäköinti				
Maksulliset pysäköintipaikat				
-ydinkeskustassa	1 200	1 200	1 200	1 190
-tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	682	721	840	733
Virheellinen pysäköinti				
-maksukehotukset kpl	11 790	13 000	13 500	13 069
-virhemaksutulot 1 000 €	566	610	625	589
Rakennuttaminen				
Katurakenteet m2	28 286	29 400	90 000	57 104
Pyörätiet/jalkakäytävät m2	8 418	15 100	30 000	49 085
Hulevesiviemärit m	1 738	3 823	5 000	6 422
Katuvalaistus				
-suunnitelmat lkm	26	26	25	24
-valaisimien lkm	17 300	17 700	17 700	18 000
Suunnittelu				
Keskustan kehän ylittää keskimäärin – autoja/arkivrk	96 250	98 300	101 500	97 300
Liikenneonnettomuudet yhteensä	183	151	300	ei vielä tietoa saatavilla
-omaisuusvahingot	154	121	275	ei vielä tietoa saatavilla
-henkilövahingot	30	30	25	ei vielä tietoa saatavilla
-kuolemaan johtaneet onnettomuudet	1	0	0	ei vielä tietoa saatavilla
Paikallisliikenne				
-linjojen lkm/arkivrk	23	23	15	17

-km/arkivrk	4 800	4 800	6 000	7 200
-subventoituja kausilippuja myyty kpl	8 717	8 136	9 000	8 300
-arvonlataukset €	352 842	381 335	600 000	457 200
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	51	55	53	49
Kunnallistekniset suunnitelmat – laadittu lkm	30	24	25	25
Kaivulupa-anomukset lkm	221	216	220	213
Viheralueyksikkö				
Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 150	4 050	4 100	4 100
Yleiset leikkipuistot, kpl	82	82	81	81
Lähiliikunta-alueet, kpl	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	156	156	157	159
Venepaikat (talvisäilytyspaikat vuodesta 2021 alkaen)				
-paikkojen lkm	1 925	2 168 (300)	1 800	1 800
-vuokrattuja	1 597	1 778 (187)	1 650	1 650
-vuokratulot 1 000 €	280	299 (15)	310	287 (17)

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Poikkeukselliset sääilmiöt	Ennakointi, hälytysverkosto, korjausvelka	Päivitetty varautumissuunnitelmia, osallistuttu suurtulvarjoitukseen. Käyty johtoryhmässä läpi syysmyrskyjen vahingot ja toimenpiteet sekä pyritty kehittämään toimintaa vastaaviin tapauksiin mm. tehdyn varallaolosopimuksen myötä. Osallistuttu säteilyturvallisuuden valtakunnalliseen riskienhallintaan. Suunnittelussa huomioidaan hulevesitulvariskit. Resursseja ja rooleja sekä kalustolistauksia päivitetty.
Käyttötalouden epätasapaino	Menokuri ja priorisointi, hyvät perustelut talousarvioon, imagonnosto, kokonaisuuksien ymmärtäminen, yleiskustannukset huomioidaan aikaisempaa paremmin tilaustöissä	Talousarvion laatimiseen annetut kehukset eivät riitä huomioimaan kustannustason nousua ja tehtävien määrän kasvua. Riittävän laadun ja kaikkien tehtävien hoitaminen käytössä olevalla rahoituksella on

		haastavaa. Erityisesti inflaatio ja sitä kautta indeksien nousu rasittaa käyttötaloutta ja investointitasoa. Kustannusrakennetta pyritään muokkaamaan läpinäkyvämmäksi uusien laskentatunnisteiden myötä.
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Määrärahojen kohdentaminen saneeraukseen, korjausvelan laskenta, imagonnosto, kuntotarkastukset	Budjetointia on yritetty kehittää siten, että korjausvelkaa pystytään paremmin hallitsemaan. Kovan uusinvestointipaineen vuoksi erityisesti satamaan ja Laajametsään tässä ei kuitenkaan ole onnistuttu ja korjausvelka kasvaa. Luotu toimintamalli liikenneväylien korjausvelan tutkimiseen (pintakerroksen videokuvaus, maaperätutkaus sekä kantavuus- ja uraisuusmittaukset), jonka perusteella on priorisoitu kohteet ja selvitetty todellinen korjausvelka aikaisemman puhtaasti laskennallisen tiedon sijaan. Kunnossapitomäärärahat eivät pysy kaikilta osin uusinvestointien mukana, joka osaltaan johtaa korjausvelkaan.

Talouden toteutuminen

Kuntatekniikan käyttötalouden kokonaiskehityksen kulut olivat reilu 26 811 000 euroa ja ylittyivät noin 2 025 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden vuonna 2022 (tot. 108 %). Myös tuotot ylittivät muutetun talousarvion lähes 2 153 000 euroa (tot. 118 %). Kuntatekniikan toimintakate oli -12 509 euroa ja se parani miltei 128 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakatteen parantuminen johtuu siitä, että tuottoja saatiin enemmän suhteessa toteutuneisiin kuluihin.

Tuotot ja kulut ylittyivät merkittävimmin tilaustyöteillä (5370 Viheralueyksikkö ja metsien tilaustyöt, 5372 Rakentaminen / tilaustyöt ja 5373 Vaasan Vesi / tilaustyöt). Jonkin verran kulut ylittyivät myös materiaalien hintojen nousun takia ulkovalaistuksen ja liikennealueiden osalta, mutta toisaalta tuotot ylittyivät merkittävästi metsien myynnissä (mm. Laajametsä) ja joukkoliikenteen (lipputulot ja valtionapu) osalta.

Investointeihin käytettiin 24,7 milj. euroa, josta suurimmat investoinnit kohdentuivat Laajametsän teollisuusalueelle ja satamaan. Muita merkittäviä investointikohteita olivat kävelykeskustan laajennus, Ravilaakso 1. vaiheen rakennuttaminen, Frilundinpolun ja Teollisuuskadun rakentaminen Vaskiluodossa ja Gerby – keskusta pyöräilyn laatukäytävän rakennuttaminen. Investointiavustusten osuus oli 1,9 milj. euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	11 078	1 071	12 149	16 770	4 621
Toimintakulut	-22 492	-2 293	-24 786	-29 102	-4 316
Toimintakate	-11 414	-1 222	-12 637	-12 332	305
Poistot				-11 933	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	115	1,4	116,4
Määräaikaiset	12	1,6	13,6
Työllistetyt	4	0,8	4,8

570 KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Väestön hyvinvointi	Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	Tavoitteissa pysytty. Yhdystien ja Moottoritien asemakaavan päätös tuli korkeimmasta hallinto-oikeudesta ja kaava voitiin kuuluttaa osittain voimaan. Ahventien asemakaava on hallinto-oikeuden käsittelyssä.
Vahva talous	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Kaupunginosakeskusrakenne palveluiden sijoittamisen ja liikenteen ohjaamisen vähäpäästöisien ratkaisujen (pyöräily, joukkoliikenne) kautta ohjaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä tiiviiksi ja kustannustehokkaiksi houkutteleviksi ympäristöiksi asumiselle ja liiketoiminnalle sekä vapaa-ajan harrastuksille. Kaavavarannon ja kaavojen vanhentuneisuuden tietojärjestelmiä kehitettiin helpommin päivitettävään muotoon, mutta työ jatkuu edelleen vuonna 2023. Kaavavarantotilanne hyvä eri asuntotyypeillä.
Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	On huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja projektisuunnitelmassa. Peruslähtökohta joka suunnittelutyössä. Kävelykeskustan yleissuunnitelman ja kauppatorin suunnittelukilpailun kautta laajennetaan Vaasaan omaleimaista ja upeaa kävelykeskustaa ja vahvistetaan keskustan viihtyisyyttä ja vetovoi- maisuutta.

		Onkilahden puiston yleissuunnitelman tavoitteena on kehittää Onkilahden puistoa niin, että siitä tulee erittäin monipuolinen ja houkutteleva toiminnallinen puistokokonaisuus, joka tukee lasten ja nuorten liikkumista sekä yleisesti Vaasan vetovoimaa. Teeriniemen ja Sundomin keskusten asemakaavassa on luotu mahdollisuus turvalliselle ja viihtyisille kaupunginosakeskuksille. Yhtenäiskoulun asemakaavatyössä, Vöyrinkaupungin konepaja-alueen ja Etelä-Klemetilän alueen viitesuunnitelmassa näitä asioita on erityisesti painotettu.
	Väestönkasvu	Huomioitu yleiskaavan tavoitteissa ja/tai projekti-suunnitelmassa. Asumista sisältäviä uusia asema-kaavoja tuli voimaan Välttille, Korsholmanpuistikolle, Köpinginrantaan, Teeriniemelle, Museokadulle ja Sundomiin. Keskustaan ja keskustan välittömään läheisyyteen on useampi iso asemakaavoitus vireillä (Vöyrinkaupungin konepajankatu, Etelä-Klemetilän alue, keskustan seurakuntakeskus, Fennon alue ja Palosaaren salmen alue). Päiväkoti- tai kouluvarauksia sisältyy mm. Gerbyn rinteeseen, Teeriniemen, Sundomin ja Ristinummen, Keskustan yhtenäiskoulun ja Vöyrinkaupungin konepaja-alueen asemakaavoihin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina olivat vuonna 2022;

- Kokonaisyleiskaavan päivittämisen kaavaprosessi alkaa

Toteutunut; Projektisuunnitelma, organisoituminen, kaupallisten vaikutusten arviointi sekä Mustasaaren ja Vaasan tie- ja katuverkkoselvitykset ovat edenneet. On analysoitu lisäselvitystarpeet ja laadittu alustavat tavoitteet kaupungin strategisista dokumenteista. Lisäksi on tehty yleiskaavojen ajantasaisuusarviointi ja selvitetty tulevan kaavan muotoa ja esitystapaa.
- Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen (mm. Vöyrinkaupungin konepajan alue ja keskustan koulukampus)

Toteutunut, Korsholmanpuistikko 37-39 ja Museokadun asemakaavat sekä Vaskiluodon osayleiskaava vahvistuivat. Keskustan yhtenäiskoulu eteni ehdotusvaiheeseen. Onkilahden konepaja-alueen asemakaavoituksen prosessi alkoi ja siihen liittyvät viitesuunnitelmat ja erillisselvitykset etenivät. Etelä-Klemetilän alueen maanomistajan teettämä kehittämissuunnitelma valmistui ja alueen varsinainen asemakaavoitus alkaa kaavoituksen käynnistämissopimuksen hyväksymisen jälkeen. Hietasaaren ja kaupungin rannan, kävelykadun jatkeen ja Kauppatorin kehittämisen hankkeet etenivät.

- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
Toteutunut; Teeriniemen ja Sundomin keskustojen asemakaavan vahvistuivat. Ristinummen keskuksen asemakaavan osalta on kaupungin hallintokuntien kanssa käyty alustavia keskusteluja tontin varaamiseksi asemakaavassa mahdolliselle hybridihankkeelle, jossa uusi päiväkotitoimi olisi keskeinen osa alueen uudistusprosessissa. Gerbyn rinteiden asemakaavoitus alkoi.
- Työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
Toteutunut; Laajametsän Rekkakadun, Suvilahden teollisuusalueen ja Yhdystien ja Moottoritien asemakaavat vahvistuivat. Pilvilammen vesilaitoksien ja Haapaniemen urheilun alueen asemakaavat etenivät ehdotusvaiheeseen.
- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
Toteutunut; Erilaisissa liikenteen kehittämisen hankkeissa sekä lapsiystävällisten kuntien hankkeissa. Maankäytön toteuttamisohjelma vietiin päätöksentekoon mutta se palautettiin ja lisäselvitykset palautuksen takia ovat menossa. Kokonaisyleiskaavatyö.
- Vihervaluoverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
Toteutunut; Vuoden 2022 aikana järjestettiin Vaasan kauppatorin suunnittelukilpailu ja laadittiin maisemaselvityksiä suunnittelun pohjaksi Länsiniitty II:n alueelle ja Haapaniemen urheilun alueelle. Frilundintielle laadittiin vihervaluesuunnitelma, jonka lisäksi edistettiin Villa Gerbyn, Gerbyn rinteiden, Vöyrinkaupungin konepaja-alueen sekä Etelä-Klemettilän suunnitelmia.

Vihervaluoverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaamista ja kehittämistä edistettiin kokonaisyleiskaavan ja siihen liittyvän vihervaluejärjestelmän taustaselvityksissä, asemakaavoihin liittyvissä suunnitelmissa, luontoselvityksissä ja hulevesiselvityksissä, kierrätystalouden Green deal -prosessissa, kauppatorin suunnittelukilpailussa ja muissa vihervalueisiin liittyvissä suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä.
- Hulevesien hallinnan edistäminen
Toteutunut; Kaupungin hulevesityöryhmä kokoontui kolme kertaa. Vuoden aikana käytiin läpi laajemmista kokonaisuuksista mm. Ravilaakson asemakaava-alueen kattavia hulevesijärjestelyjä kaavamääräys ja -ohjaustasolta aina kuntatekniseen toteutukseen. Maastokäynneillä tutustuttiin Ravilaakson nykytilanteen lisäksi Klemettinpuiston hyväksi koettuun hulevesien viivytys- ja imeytysratkaisuun.

Nykyisin hulevesiasiat nousevat melkein joka kaavahankkeessa ja hulevesiselvityksissä olevat asiat pyritään huomioidaan jo kaavamääräyksissä ja vaikutusten arvioinnissa. Hulevesiin liittyvä täydennyskoulutus on tärkeää ja siksi mm. hulevesiseminaariin pyritään priorisoida osallistumista. Laajempien alueiden erillisiä selvityksiä teetettiin mm. Vöyrinkaupungin konepaja-alueelle. Kaupunki laatimien hulevesiselvitysten pinta-ala oli 47 ha.
- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti-/ tontinluovutuskilpailut)
Toteutunut; Siilojen arkkitehtikilpailussa, Kauppatorin arkkitehtikilpailussa sekä Vaskiluodon Fennon alueen Euroopan-arkkitehtikilpailun valmistelussa. Ravilaakson neuvottelumenettelyssä on kokoustettu monien eri rakentajien kanssa ja luotu mm. seuraavaa kolmea korttelia koskevat suunnitteluvarauslupakriteerit yhdessä kiinteistötoimen kanssa. Yksi uusi suunnitteluvaraus on toteutunut vuoden 2022 aikana.
- Ravilaaksoprojektin seuraava vaihe
Toteutunut; tontinluovutuksen eteneminen eri muodoin, taideohjelmatyö on edennyt mm. taideleikkialue / -väline projektin myötä. (taiteilija on valittu luonnossuunnittelukilpailun

kautta) ja väliaikaiskäytön hyödyntäminen jatkuu. (moukarinheittopaikka valmistui ja väliaikaistaidetta on toteutettu myös mm. liittyen nuorisotyöhön ja kouluopetukseen)

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaavoituksen toimintamenot asukasta kohti.	23,15	24,20	30	27,43
Tehdään vuosittain kaavojen vanhentuneisuuden arviointi ja tehdään arviointi vanhentuneiden asemakaavojen kaavamutoksen kiireellisyydestä: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	0/1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennus-oikeudesta: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	0
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	0	0	1	0
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK:ta 87 000 krs-m2: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP: ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m2: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	1	0	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa: 1= toteutunut, 0= ei toteutunut	0	0	1	1

Poikkeamat

Yleiskaavojen ajantasaisuusarvioinnissa on käyty läpi kaikki osayleiskaavat ja yleiskaavat ja nämä asiat huomioidaan menossa olevassa kokonaisyleiskaavaprosessissa. Vuoden 2022 loppuun mennessä saatiin päivitettyä asemakaavan vanhentuneisuuden arvioinnin taustatiedot, mutta asian käsittely on vasta vuoden 2023 alussa lautakuntakäsittelyssä.

50 prosentin rajatavoite ei täytynyt mutta uudet asemakaavat kuitenkin sijoittuivat olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisälle ja ohjaavat kaupunkirakenteen tiivistämistä.

Suunnittelutarveratkaisujen kokonaismäärä pieneni mutta uusien rakennuspaikkojen määrä kasvoi yhdellä verrattuna viime vuoteen. Kokonaistilanne on kuitenkin hyvä, kun mittarin tavoitteena on juuri hillitä haja-asumisen kasvua ja saada asuminen sijoittumaan kohtuullisen matkan päähän palveluita kyläkeskuksien tuntumaan ja asemakaava-alueille.

Rivitalo- ja kerrostalorakentamisen asemakaavavaranto on hyvä, rivitalopuolen varantoa saatiin tavoitemäärään town-housekohteiden avulla, joita on mahdollistettu mm. Teeriniemen keskustan asemakaavassa. Välttien asemakaavan kautta saatiin rivitalokohteiden lisäksi vähän pientalotontteja kaavavarantoon lisää. Kaavavarannossa on sekä kaupungin tonttivaranto että yksityisten omistamat tontit, joille on mahdollista asemakaavojen mukaan rakentaa. Samaan aikaan omakotitonttien kysyntä on vähentynyt. Länsiniityn ja Gerbyyn rinteen menossa olevat kaavahankkeet tuottavat toivottavasti tarvittavia uusia pientalotontteja vuosina 2023 ja 2024 mutta suuntaus on silti vahvasti menossa tiiviimmän asumisen suuntaan, jolloin uusien pientaloasumisen

alueiden avaamista pitää harkita tarkkaan ja tiivistämisen osalta täytyy huomioida myös tarvittavien lähivirkistysalueiden turvaaminen.

Kaavoituksen mittaristossa on myös asemakaavojen läpimenoaika. Kymmenen viimeisimmän vahvistuneen asemakaavan keskimääräinen kesto oli 870 päivää mutta 687 päivää, jos poistetaan Yhdystien ja Moottoritien asemakaavan liito-oraviin kohdistuva poikkeuslupaprosessin ja oikeusprosessien odotusaika. Kaavojen vireilletulopäivämäärä on laskettu todellisesta aloituksesta eikä siitä, milloin kaava on ensimmäisen kerran mainittu kaavoituskatsauksessa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Ei vetovalmoinen työpaikka	Ryhmätyön vahvistaminen, työnjaon muutokset, henkilöriippuvuuden vähentäminen. Opiskelijoiden kotiuttaminen kaavoitukseen. Tiettyyn rajattuun tehtävään konsulttiapua. Irtaudutaan kesätyöntekijöiden ikärajoista. Varhaisen puuttumisen malli. Etätyö.	Tilanne melko hyvä, yhteen tehtävään on ollut vaikea saada tekijää mutta tilanne on ongelmallinen koko suomessa, tekijöitä ko. alalla on vain liian vähän. Osittainen etätyö ja monipaikkaisuus jatkuu ja tuo helpotusta sisäilmahaasteeseen. Sisäilmakysely tehdään tammikuussa 2023. Kesätyöntekijöitä oli 3. Vuodessa pystytään ohjaamaan yhtä diplomityötä ja yhtä päättötyötä ja aiheen ovat sellaisia, jotka hyödyntävät ajankohtaisia kaavahankkeita. Puitesopimustoimittajat apuna.
Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkeneminen.	Kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit ja maankäytön toteuttamisohjelma sekä muut maankäytön strategiat ja kaupungin strategia. Tiedottaminen, vuorovaikutus ja yhdyskuntataloudelliset laskemat. Hankkeiden riskiarviointi.	Avoin keskustelu tärkeää, jotta muutoksien / suunnitelmien vaikutuksia ymmärretään ja kunnioitetaan. Vaikutusten arvioinnit tärkeässä roolissa koko suunnitteluprosessin ajan. Kaavakohtaiset riskiarvioinnit käytössä.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuului vuonna 2022 kolme tulosityksikköä; 1217 Yleisten alueiden suunnittelu, 1218 asemakaava ja 1219 yleiskaava. Tulosalueen menosäästö on n. 183.300 €. Suurimmat poikkeamat n. 138.000 € tulee konsultti-/asiantuntijapalveluiden säästöistä, koska osa selvityksistä valmistuu vuonna 2023 lisäksi henkilöstökuluista säästy n. 30.000 €, mm. henkilöstömuutoksista ja rekrytointien viivästyisestä johtuen.

Tulot ylittivät budjetoidun noin 19.000 € (TP 69.000 € / TA 50.000 €).

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	50	0	50	69	19
Toimintakulut	-2 047	1	-2 046	-1 866	180
Toimintakate	-1 997	1	-1 996	-1 797	199

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20	1	21
Määräaikaiset	2	1	3

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

580 VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluvat esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymisprosentti on yli 95 %	Pienikiinteistöjen liittymisprosentti oli vuonna 2022 96 %.
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymisprosentti on yli 85 %	Pienikiinteistöjen liittymisprosentti viemäriverkoston ulkopuolella oli vuonna 2021, 69 %.
Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevien päätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi.	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy. Nopeampi päätöksentekoprosessi.	Sähköisten hakemusten osuus kaikista hakemuksista oli v. 2022 85,1 %.

Jätelautakunta lähettää säännöllisesti kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Kiinteistöt siirretään kuntien ympäristöviranomaisille, kun jätehuoltoviranomainen on lähettänyt kaksi kirjettä kiinteistönhaltijalle ja siitä huolimatta kiinteistönhaltija ei ole liittynyt kiinteistöä järjestettyyn jätteenkuljetukseen. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan. Pienikiinteistöjen liittymisprosentti oli vuonna 2022 n. 96 %.

Keskimääräinen hakemusten käsittelyaika oli 9,5 päivää vuonna 2022. Vuoden 2022 tavoitteena oli, että käsittelyaika on korkeintaan 14 päivää, missä onnistuttiin. Tavoite oli vuonna 2022, että 65 % hakemuksista tulee sähköisessä muodossa. Hakemusten lukumäärä oli yhteensä 2200 vuonna 2022, joista 1872 hakemusta jätettiin sähköisten kanavien kautta, eli kotisivun tai s-postin kautta. Tämä tarkoittaa, että n. 85,1 % hakemuksista jätettiin

sähköisessä muodossa. Tämä on huomattavasti enemmän kuin vuosi sitten, jolloin 56,1 % hakemuksista jätettiin sähköisessä muodossa.

Toiminta-alueella n. 2400 kotitaloutta on ilmoittanut jätelautakunnalle kompostoivansa biojätteensä. Kesäkaudella 2022 tehtiin 105 kompostitarkastusta.

Jätelautakunnan vastuualueeseen kuuluu myös lietekaivojen tyhjennysten valvonta niiden kiinteistöjen kohdalla, jotka eivät kuulu kunnalliseen viemäriverkkoon. Kevään 2022 aikana jäteviranomaisen lähetti kirjeen niille viemäriverkon ulkopuolisille kiinteistöille, joissa kuljetustietojen mukaan ei ollut tehty lietteen tyhjennystä vuoden 2021 aikana. Kehotuskirjeitä lähetettiin yhteensä 1788 kiinteistölle. Ainoastaan 69 % kiinteistöistä viemäriverkoston ulkopuolella tyhjensi kiinteistön lietekaivoa vuonna 2021. Liittymisprosentti on noussut, vuonna 2019 liittymisprosentti oli 58,2 %. Tavoite vuodelle 2022 oli että liittymisprosentti olisi ollut yli 85 %.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Suoritetut tarkastukset	128	102	100	105
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	933	800	1000	2200
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, päiviä keskimäärin	6,7	7	14	9,5
Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	79,4	56	65	85,1

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Tarkastukset jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Pidennetty tyhjennysväli kesäaikaan edellyttää, että biojäte kompostoidaan kesäaikaan.	Kompostointitarkastuksia suoritetaan	105 kompostointitarkastusta on suoritettu

Talouden toteutuminen

Jätelautakunnan toimintatuotot koostuvat Ab Stormossen Oy:n kaupungille tilittämistä yhteistoimintakorvauksista, joilla katetaan tulosalueen toimintakulut. Tuottojen ja kulujen netotus tehdään tilinpäätöksen yhteydessä.

Tilinpäätöksessä 2022 jätelautakunnan toimintatuotot ovat 228 000 euroa ja kulut -228 000 €, jolloin toimintakate on 0. Toimintakulut alittivat n. 35 000 euroa muutetun talousarvion, mikä johtuu pääasiassa ostopalvelujen (mm. käyttöoikeus- ja ylläpitomaksut sekä asiantuntijapalvelut) alittumisesta. Poikkeama 6 000 euroa muutetun talousarvion toimintakatteessa johtuu toimintakulujen talousarvioon kirjatusta luottamushenkilöiden palkkiokorotuksista.

	Alkuperäinen talousarvio 2022 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2022 1000 €	Tilinpäätös 2022 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	257	0	257	228	-29
Toimintakulut	-257	0	-257	-228	29
Toimintakate	0	0	0	0	0

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

2.2.2. Tuloslaskelman toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eräiä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät.

Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko ei sisällä liikelaitosten tuloja eikä menoja. Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa ”V Liikelaitosten tilinpäätökset”.

Liikelaitosten kaupungille tulouttatut korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuottoihin.

Tuloslaskelma	Ta 2022	Ta-muutos 2022	Muutettu ta 2022	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	75 797 100,00	7 587 028,97	83 384 128,97	89 622 425,42	-6 238 296,45
Myyntituotot	38 939 800,00	5 127 874,46	44 067 674,46	46 712 749,25	-2 645 074,79
Maksutuotot	9 198 400,00	-154 700,00	9 043 700,00	7 869 151,68	1 174 548,32
Tuet ja avustukset	9 048 500,00	2 466 925,93	11 515 425,93	13 157 872,86	-1 642 446,93
Vuokratuotot	14 306 500,00	2 000,00	14 308 500,00	14 696 468,40	-387 968,40
Muut toimintatuotot	4 303 900,00	144 928,58	4 448 828,58	7 186 183,23	-2 737 354,65
Toimintakulut	-535 911 100,00	-27 012 763,53	-562 923 863,53	-568 148 759,34	5 224 895,81
Henkilöstökulut	-134 199 700,00	-3 725 492,47	-137 925 192,47	-136 362 137,28	-1 563 055,19
Palkat ja palkkiot	-105 848 300,00	-2 969 798,05	-108 818 098,05	-107 215 050,75	-1 603 047,30
Henkilösivukulut	-28 351 400,00	-755 694,42	-29 107 094,42	-29 147 086,53	39 992,11
Eläkekulut	-24 723 700,00	-636 193,59	-25 359 893,59	-25 201 358,21	-158 535,38
Muut henkilösivukulut	-3 627 700,00	-119 500,83	-3 747 200,83	-3 945 728,32	198 527,49
Palvelujen ostot	-324 214 400,00	-18 825 734,12	-343 040 134,12	-351 706 990,67	8 666 856,55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 965 000,00	-970 330,70	-12 935 330,70	-14 060 875,39	1 125 544,69
Avustukset	-21 439 500,00	-1 961 910,00	-23 401 410,00	-22 378 247,86	-1 023 162,14
Vuokrat	-41 744 000,00	-1 175 797,77	-42 919 797,77	-42 345 977,22	-573 820,55
Muut toimintakulut	-2 348 500,00	-353 498,47	-2 701 998,47	-1 294 530,92	-1 407 467,55
TOIMINTAKATE	-460 114 000,00	-19 425 734,56	-479 539 734,56	-478 526 333,92	-1 013 400,64
Verotulot	316 327 000,00	17 100 000,00	333 427 000,00	333 485 959,49	-58 959,49
Valtionosuudet	136 813 000,00	3 190 000,00	140 003 000,00	140 151 304,00	-148 304,00
Rahoitustuotot ja -kulut	31 379 500,00	-3 600 000,00	27 779 500,00	28 924 867,62	-1 145 367,62
Korkotuotot	760 000,00		760 000,00	815 714,80	-55 714,80
Muut rahoitustuotot	33 419 500,00	-3 600 000,00	29 819 500,00	31 371 691,31	-1 552 191,31
Korkokulut	-900 000,00		-900 000,00	-1 293 662,36	393 662,36
Muut rahoituskulut	-1 900 000,00		-1 900 000,00	-1 968 876,13	68 876,13
VUOSIKATE	24 405 500,00	-2 735 734,56	21 669 765,44	24 035 797,19	-2 366 031,75
Poistot ja arvonalentumiset	-16 625 500,00		-16 625 500,00	-17 631 384,16	1 005 884,16
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 625 500,00		-16 625 500,00	-16 793 803,69	168 303,69
Arvonalentumiset				-837 580,47	837 580,47
Satunnaiset erät				0,00	0,00
Satunnaiset tuotot				0,00	0,00
TILIKAUDEN TULOS	7 780 000,00	-2 735 734,56	5 044 265,44	6 404 413,03	-1 360 147,59
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				-5 227 055,91	5 227 055,91
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 700 000,00		-5 700 000,00	-500 000,00	-5 200 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 080 000,00	-2 735 734,56	-655 734,56	677 357,12	-1 333 091,68

Toimintatulot ja -menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty luvussa 2.2.1. Niissä on selvitetty tarkemmin hallintokuntien toimintamenojen ja -tulojen toteutumista vuonna 2022.

Toimintatuotot olivat alkuperäisessä talousarviossa 75,8 milj. euroa ja toteutuivat 89,6 milj. euron suuruisina. Toimintatuotoissa suurin poikkeama alkuperäiseen talousarvioon oli muut toimintatuotot johtuen käyttöomaisuuden myyntivoitoista.

Toimintakulut olivat alkuperäisessä talousarviossa -535,9 milj. euroa ja toteutuivat -568,1 milj. euron suuruisina. Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 32,2 milj. eurolla ja muutetun talousarvion ylitys oli 6,8 milj. euroa. Toimintakuluissa palveluiden ostot ylittivät lähes 27,9 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion. Palveluiden ostoissa suurin ylitys aiheutui asiakaspalvelujen ostoissa Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymältä.

Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa oli -460,1 milj. euroa, muutetussa -479,5 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -478,5 milj. euroa oli 18,4 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Yhteenvedo käyttötalousarvion toteutumisesta sitovuustasoinen on esitetty luvussa 2.2.5.1.

2.2.2.1. Verotulojen erittely

Luvut M€	TP 2021	TA 2022	Muutettu talousarvio	TP 2022	Poikkeama (+yli/-alle)	Muutos 2022-2021	Muutos 2022- 2021 %
Kuntavero	253,8	264,3	269,6	269,6	0	15,8	6,2
Kiinteistövero	23,9	25,1	25,9	26,2	0,3	2,3	9,6
Yhteisövero	36,8	26,9	37,9	37,6	-0,3	0,8	2,2
Yhteensä	314,5	316,3	333,4	333,4	0	18,9	

Kunnallisvero pidettiin entisellä tasollaan (21,00 %). Kiinteistöveroa kannettiin vuonna 2022 vakituisista asunnoista 0,50 % ja muista asuinrakennuksista 1,10 %. Yleinen kiinteistövero oli 1,25 %, voimalaitokset 2,85 %, yleishyödylliset yhteisöt 0,00 % ja rakentamattomien rakennuspaikkojen osalta 4,00 %.

Verotulojen tuloarviota muutettiin vuoden 2022 lopussa talousarviomuutoksin (KV 12.12.2022 § 91). Kunnallisveron tuloarviota nostettiin 5,3 milj. euroa, yhteisöveron tuloarviota 11 milj. euroa ja kiinteistöveron 0,8 milj. euroa. Kuntavero toteutui muutetun talousarvion mukaisena, yhteisöveron toteuma jäi 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota alemmaksi ja kiinteistöveron toteutuma ylittyi 0,3 milj. euroa.

2.2.2.2. Valtionosuuksien erittely

	TP 2021	TA 2022	Muutettu TA 2022	TP 2022	Poikkeama +yli/-alle	Muutos 2021-22 %
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus pl. tasaukset	70,4	73,7	74,4	73,8	-0,6	4,8
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	4,0	4,8	4,9	4,9	0	22,5
Järjestelmämuutoksen tasaus	0,3	0	0,2	0	-0,2	-100
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	26,9	25,3	27,3	27,8	0,5	3,3
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	2,2	0	0	0	0	-100
Verotulomenetysten kompensatio	30,4	33	33,2	33,6	0,4	10,5
Yhteensä	134,1	136,8	140	140,1	0,1	

Valtionosuusien tuloarviota muutettiin vuoden 2022 lopussa talousarviomuutoksin (KV 12.12.2022 § 91). Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kasvatettiin 2,0 milj. euroa, kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia 0,7 milj. euroa, verotulomenetysten kompensatiota 0,2 milj. euroa, verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta 0,1 milj. euroa ja järjestelmämuutoksen tasausta 0,2 milj. euroa.

Valtionosuudet toteutuivat lopulta 140,1 milj. euron suuruisina, jolloin kasvua alkuperäiseen talousarvioon oli 3,3 milj. euroa ja edelliseen vuoteen verrattuna laskua 6,0 milj. euroa.

2.2.3. Investointien toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Investointien toteutuma kohteittain on luvussa 2.2.5.2.

Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2022 on investointeihin varattu 38,3 milj. euroa ja investointiosan tuloarvioksi määritetty 3,1 euroa. Investointiosan nettomeno on 35,2 milj. euroa.

Valtuusto käsitteli investointiosan käyttösuunnitelmaa 28.3.2022, jolloin hyväksyttiin investointiosan lisämäärärahat investointiosaan. Valtuusto on 13.6.2022 hyväksynyt kuntatekniikan määrärahojen käyttötarkoituksen muutokset 320.000 euroa valtion tiehankkeista ja 500.000 euroa maankäyttösopimushankkeista sekä myöntänyt kuntatekniikalle tuloilla katettua lisämäärärahaa yhteensä 259.000 euroa. Lisäksi valtuusto on 10.10.2022 hyväksynyt kuntatekniikan määrärahojen käyttötarkoituksen muutokset 160.000 euroa muu kunnallistekniikasta, 25.000 euroa valtion tiehankkeista, 10.000 euroa suunnitteluttamisesta, 50.000 euroa katuvalaistuksen saneerauksesta, 50.000 euroa hulevesityöstä, 325.000 euroa maankäyttösopimushankkeista, 60.000 euroa kuntatekniikan tietojärjestelmistä ja 60.000 euroa satama-alueen rakennuksista.

Valtuusto hyväksyi 12.12.2022 peruspääoman sijoituksen 7.250.000 euroa Vaasan Talotoimi -liikelaitokseen.

Kaupunginhallitus on 20.6.2022 hyväksynyt kuntatekniikan määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksen 38.000 euroa viheralueista venesatamiin. Kaupunginhallitus on 31.10.2022 hyväksynyt kuntatekniikan määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksen 95.000 euroa muu kunnallistekniikasta ja 140.000 euroa maankäyttösopimushankkeista sekä tuloilla katetun lisämäärärahan 8.000 euroa muu kunnallistekniikkaan. Kaupunginhallitus on 21.11.2022 hyväksynyt kuntatekniikan määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksen 240.000 euroa maankäyttösopimushankkeista ja 260.000 euroa satama-alueelta. Lisäksi kaupunginhallitus on 19.12.2022 hyväksynyt konsernihallinnon määrärahan käyttötarkoituksen muutoksen 200.000 euroa aineettomista hyödykkeistä kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin sekä kuntatekniikan tuloilla katetun lisämäärärahan 35.000 euroa Karl ja Elin Hedmanin rahaston käytöstä.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama +alle arvion - yli arvion
INVESTOINTIMENOT					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	30 989 000	2 215 015	33 204 014	24 439 563	8 764 452
Poistonalainen irtain omaisuus	4 143 300	471 720	4 615 020	3 566 042	1 048 978
Kiinteä omaisuus	2 500 000	0	2 500 000	1 320 626	1 179 374
Osakkeet ja osuudet	500 000	0	500 000	275 000	225 000
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin	0	7 250 000	7 250 000	7 250 000	0
Rakennukset	180 000	11 000	169 000	81 998	87 002
MENOT YHTEENSÄ	38 312 300	2 675 734	40 988 034	29 683 228	11 304 806

Poikkeama

					+alle arvion - yli arvion
INVESTOINTITULOT					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 560 000	427 000	1 987 000	1 797 472	189 528
Poistonalainen irtain omaisuus	85 000	85 000	0	487 950	-487 950
Kiinteä omaisuus	1 500 000	0	1 500 000	579 017	920 983
Osakkeet ja osuudet	0	0	0	3 189 986	-3 189 986
TULOT YHTEENSÄ	3 145 000	342 000	3 487 000	6 054 426	-2 567 426

2.2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki liikelaitoksineen) on selvitetty luvussa 3.2.

Alla olevassa toteutumavertailussa ovat mukana rahoituslaskelman eristä anto- ja ottolainaus, joiden määrä on suunniteltu talousarviossa.

	Talousarvio €	Muutokset €	Muutettu talousarvio €	Toteutuma 2022 €
Antolainauksen muutokset	42 500,00	-1 920 000,00	-1 877 500,00	-4 934 023,87
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000,00	-1 920 000,00	-2 170 000,00	-5 109 986,48
Antolainasaamisten vähennykset	292 500,00		292 500,00	175 962,61
Ottolainauksen muutokset	30 610 000,00	16 000 000,00	46 610 000,00	61 393 150,96
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	79 000 000,00	16 000 000,00	95 000 000,00	95 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 390 000,00		-48 390 000,00	-33 606 849,04
Nettolainaus	30 652 500,00			56 459 127,09

Talousarvion mukainen nettolainaus oli 30,7 milj. euroa, toteutunut 56,5 milj. euroa.

Alkuperäisen talousarvion 2022 mukainen pitkäaikaisten lainojen lisäys oli 79 milj. euroa, mutta talousarviolainaa nostettiin 95 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen määrä laski yhteensä 39,6 milj. euroa.

Pitkäaikaisten lainojen vähennys oli talousarvion mukaan 48,4 milj. euroa ja toteutuma vuonna 2022 oli 33,6 milj. euroa.

Lainakanta vuoden lopussa oli 326,5 milj. euroa (303,9 milj. euroa v.2021). Lainakanta per asukas kasvoi 4.493 eurosta (vuonna 2021) 4.800 euroon vuonna 2022.

Rahavarojen määrä tilinpäätöksessä oli 5,9 milj. euroa (3,7 milj. euroa v.2021). Rahavarojen muutoksen arvioitiin talousarviossa olevan noin 6,0 milj. euroa.

2.2.5. Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

2.2.5.1. Käyttötalousosa

Poikkeama: menot yli ja tulot alle -/ menot alle ja tulot yli +

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta						
Tulot					148 759	148 759
Menot	B	227 200		227 200	184 990	42 210
Tarkastuslautakunta						
Tulot			836	836	836	0
Menot	B	282 200	2 960	285 160	270 072	15 088
Kaupunginvaltuusto						
Tulot		500		500	361	-139
Menot	B	464 200	11 981	476 181	421 491	54 690
Kaupunginhallitus						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Tulot		17 300	3 170	20 470	19 993	-477
Menot	B	1 726 600	124 735	1 851 335	1 641 005	210 330
<u>Konsernihallinnon tulosalue (ilman graafisia palveluita)</u>						
Tulot		6 168 200	609 041	6 777 241	6 522 065	-255 176
Menot	B	24 080 200	892 672	24 972 872	21 658 233	3 314 639
Rahoitustulot ja -menot		45 000		45 000	40 159	-4 841
<u>Graafiset palvelut</u>	N	2)				
Tulot		295 200	7 818	303 018	296 247	-6 771
Menot		295 200	22 916	318 116	312 671	5 445
Netto		0	-15 098	-15 098	-16 424	-1 326
<u>Hyvinvointipalvelut</u>						
Tulot		2 770 100	4 470 618	7 240 718	6 949 689	-291 028
Menot	B	4 030 500	4 344 418	8 374 918	7 754 700	620 218
<u>Avustukset, jäsenmaksut, osuudet, keskitetysti hallinnoitavat kustannukset</u>						
<u>Osuudet eriytettyssä kirjanpid. oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan</u>						
<u>kohdistuvat kustannukset</u>						
Tulot		3 863 200	108 099	3 971 299	4 179 365	208 066
Menot	B	261 149 700	13 443 470	274 593 170	283 423 265	-8 830 095
<u>Varausmäärärahat</u>	B					
Tulot		555 000		555 000	50 079	-504 921
Sairausvakuutuskorvaukset		1 193 000	1 387 124	194 124		-194 124
Menot		5 743 000	1 419 020	4 323 980	1 553 311	2 770 669
x) toteutuneet korvaukset on kirjattu hallintokuntiin, niihin on myös siirretty vastaavat tuloarviot varauksista						
<u>Työllistäminen</u>	N					
Tulot		1 268 100	1 930 347	662 247	442 562	1 104 810
Menot		9 157 500	2 628 304	6 529 196	6 062 567	466 629
Netto		-7 889 400				

Työllistämisen määrärahat, menot ja työllistämiskorvaukset on siirretty ao. hallintokunnille.
Selvitys työllistämisen nettomenon toteutumisesta kohdassa 2.2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma.

<u>Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut</u>	N					
Tulot		10 104 700	195 300	10 300 000	10 251 960	-48 040
Menot		10 104 700	195 022	10 299 722	11 421 767	-1 122 045
Vähänkyrön aluelautakunta						
Tulot		355 900	102 760	458 660	447 894	-10 767
Menot	B	741 900	134 446	876 346	897 756	-21 410
Kasvatus- ja opetuslautakunta						
<u>Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset, suomenkielinen perusopetus, ruotsinkielinen perusopetus</u>						
Tulot		5 471 600	1 992 850	7 464 450	8 238 418	773 968
Menot	B	110 942 100	4 889 411	115 831 511	116 342 060	-510 549
Koulutuslautakunta						
<u>Vaasan kaupungin opistot, aikuisten perusopetus, nuorisopalvelut</u>						
Tulot		1 769 900	413 035	2 182 935	1 937 404	-245 532
Menot	B	9 352 000	993 376	10 345 376	9 965 939	379 436
<u>Lukiokoulutus</u>	normi 1)					
Tulot		1 161 300	971	1 160 329	1 234 367	74 038
Menot		8 768 200	604 708	9 372 908	9 473 131	-100 223
<u>Ammatillinen koulutus (Vamia)</u>	normi 1)					
Tulot		11 707 000	11 770	11 718 770	10 323 457	-1 395 313
Menot		37 342 600	595 015	37 937 615	37 839 190	98 425
Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus (Vamia) kattavat menot sitovuutensa puitteissa						
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta						
<u>Liikuntapalvelut, Vaasan kaupungin museot, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, kaupunginorkesteri</u>						
Tulot		2 641 900	415 885	3 057 785	2 583 507	-474 278
Menot	B	16 388 800	870 409	17 259 209	16 761 700	497 509
<u>Taseyksikkö Hietalahden Stadion</u>						
Tulot		75 000		75 000	75 000	
Menot		168 300		168 300	185 265	-16 965
Toimintakate					-110 265	
Poistot					-439 775	
Tilikauden tulos					-550 060	
<u>Vaasan kaupunginteatteri</u>	N 2)					
Tulot		1 463 500	43 092	1 420 408	1 146 144	-274 264
Menot		5 522 800	151 063	5 673 863	5 430 324	243 539
Netto		-4 059 300	-194 156	-4 253 456	-4 284 180	-30 724
Rakennus- ja ympäristölautakunta						
Tulot		1 539 200	2 548	1 541 748	1 254 148	-287 599
Menot	B	2 391 600	12 066	2 379 534	2 139 522	240 013

Kaupunkiympäristölautakunta
Yhteispalvelut, kiinteistötoimi, kuntatekniikka

Tulot		23 382 500	1 079 525	24 462 025	32 293 266	7 831 241
Menot	B	25 619 700	2 781 381	28 401 081	32 107 836	-3 706 755

Kaavoitus

Tulot		50 000		50 000	69 034	19 034
Menot	B	2 047 200	1 275	2 045 925	1 866 003	179 922

Nettoyksiköt:
Logistiikan kehittäminen

Tulot	N	880 000		880 000	882 295	2 295
Menot		300 000		300 000	180 863	119 137
Netto		580 000		580 000	701 432	121 432

Vaasan seudun jätelautakunta

Tulot	N	257 000		257 000	228 465	-28 535
Menot		257 000	217	257 217	228 465	28 752

1) Käyttötalousosan toteutumavertailutaulukossa on oppilaitoksista, joiden määrärahan sitovuustaso on valtionosuusnormi, esitetty bruttomääräisten määrärahojen ja tulojen toteutuma. Näiden valtionosuusnormin mukaisten kustannusten toteumat ovat seuraavat:

- Lukiot, sitova normi 6 768,10 euroa/opiskelija, toteutuma 6817,00 euroa/opiskelija
- Ammatillisen koulutuksen (Vamia) yhdistymisen jälkeen valtionosuuskustannukset/opiskelija eivät enää ole vertailukelpoisia.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen opetuksen (Vamia) nettolaskelmat on esitetty luvussa 2.2.6.

2) Nettoyksiköiden toteuma suhteessa sitovaan nettomenoon on esitetty luvussa 2.2.6.

2.2.5.2. Investointiosa

	Si-	Alkuperäinen	Talousarvio	Muutettu	Toteutuma	Poikkeama	
	to-	talousarvio	- muutokset	talousarvio		+alle arvion	
	vuus			o		- yli arvion	
INVESTOINTIMENOT							
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Kaupunkiympäristölautakunta							
8200		Uusi kunnallistekniikka	2 840 000	622 195	3 462 195	3 461 537	657
8201		Muu kunnallistekniikka	3 990 000	78 769	3 911 231	3 923 239	-12 008
8202		Valtion tiehankkeet	1 165 000	345 000	820 000	692 635	127 365
8206		Laajametsän teollisuusalue	9 714 000	700 000	10 414 000	7 538 734	2 875 266
8209		Suunnitteluttaminen	300 000	18 000	318 000	264 837	53 163
8210		Katuvalaistuksen saneeraus	100 000	40 000	60 000	89 239	-29 239
8211		Venesatamat	250 000	189 589	439 589	437 371	2 217
8212		Viheralueet	300 000	371 720	671 720	758 857	-87 137
8213		Hulevesityöt	1 095 000	260 000	1 355 000	1 362 423	-7 423
8219		Maankäyttösopimus hankkeet	1 590 000	1 205 000	385 000	379 248	5 752
8221		Satama-alue	7 530 000	440 000	7 970 000	2 237 410	5 732 590
							0
		Yhteensä	30 474 000	1 932 735	32 406 735	23 711 541	8 695 194
	B						
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta							
8250	B	Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	315 000	82 280	397 280	397 250	30

		Yhteensä	315 000	82 280	397 280	397 250	30
		Konserniohjaus/Kaupunginhallitus					
8270	Tietoliikenneverkot	B	200 000	200 000	400 000	330 772	69 228
	Yhteensä		200 000	200 000	400 000	330 772	69 228
	Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä		30 989 000	2 215 015	33 204 014	24 439 563	8 764 452
	Poistonalainen irtain omaisuus						
	Konserniohjaus/Kaupunginhallitus						
8309	Kaupunginhallitus poistonalainen			30 000	30 000	17 710	12 290
8310	Konsernihallinto poistonalainen irtain		40 000	50 000	90 000	28 356	61 644
8312	Tietojärjestelmien uusiminen		690 000	200 000	490 000	336 818	153 182
8313	ATK-konehuoneen kehittäminen		150 000	80 000	70 000	69 108	892
8315	ATK-osasto ohjelmat ja lisenssit		10 000		10 000		10 000
8326	Talouden tietojärjestelmien uudistaminen		150 000	500 000	650 000	301 870	348 130
8342	Vaasan Ruokapalvelut poistonalainen irtain omaisuus		95 000		95 000	31 379	63 621
	Yhteensä	B	1 135 000	300 000	1 435 000	785 240	649 760
	Vähänkyrön aluelautakunta						
8340	Aluelautakunnan poistonalainen irtain		14 000	0	14 000	0	14 000
	Yhteensä	B	14 000	0	14 000	0	14 000
	Kasvatus- ja opetuslautakunta						
8383	Varhaiskasvatus- Irtaimisto ja ohjelmat		75 000	0	75 000	52 797	22 203
8386	Perusopetus/suomenkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat		140 000	0	140 000	130 507	9 493
8387	Perusopetus/suomenkielinen - Ensikertainen kalustaminen		40 000	0	40 000	15 524	24 476
8388	Perusopetus/ruotsinkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat		25 000	0	25 000	0	25 000
	Perusopetus/ruotsinkielinen - Ensikertainen kalustaminen		133 000	0	133 000	79 900	53 100
8389	Yhteensä	B	413 000	0	413 000	278 727	134 273
	Koulutuslautakunta						
8385	Kuula-opisto irtaimisto ja ohjelmat		50 000		50 000	49 678	322
8406	Vamia		395 000		395 000	412 564	-17 564
8415	Jakamattomat, nuoriso-osasto		21 300		21 300	15 925	5 375
8440	Vapaa sivistystyö, irtaimisto ja ohjelmat		79 000		79 000	76 737	2 263
	Yhteensä	B	545 300	0	545 300	554 903	-9 603
	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta						
8451	Vala / Laitteet ja kalusto		15 000	8 180	6 820	6 817	3
8454	Taseyksikkö Elisa Stadion poistonalainen irtain		300 000	74 100	225 900	225 988	-88
8461	Pohjanmaan museo poistonalainen irtain		350 000	65 000	415 000	405 329	9 671
8472	Kirjastotoimen poistonalainen		45 000		45 000	44 930	70
8480	Kaupunginteatteri		200 000		200 000	194 426	5 574
8485	Vaasan kaupunginorkesteri		66 000		66 000	66 000	0
	Yhteensä	B	976 000	17 280	958 720	943 490	15 230
	Kaupunkiympäristölautakunta						
8500	Yhteispalvelut poistonalainen irtain			20 000	20 000	15 705	4 295
8501	Kiinteistötoimi poistonalainen irtain		30 000		30 000	30 000	0
8502	Kiinteistötoimi tietojärjestelmät		300 000		300 000	87 201	212 799
8510	Kuntatekniikka pysäköintilaitteet		40 000		40 000	36 400	3 600
8511	Kuntatekniikka liikennevalojen ohjauslaitteet		125 000	50 000	75 000	73 253	1 747
8512	Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet		450 000	231 000	681 000	672 477	8 523
8513	Kuntatekniikan tietojärjestelmät		65 000	60 000	5 000	11 629	-6 629
8519	Kuntatekniikka muu poistonalainen irtain		50 000	29 000	79 000	77 017	1 983
	Yhteensä		1 060 000	170 000	1 230 000	1 003 682	226 318
	Vaasan Seudun jätelautakunta						
8580	Jätelautakunta tietojärjestelmät		0	19 000	19 000	0	19 000
	Yhteensä		0	19 000	19 000	0	19 000

Poistonalainen irtain omaisuus yhteensä	B	4 143 300	471 720	4 615 020	3 566 042	1 048 978
Kiinteä omaisuus						
8600 Kiinteän omaisuuden hankinta		2 500 000	0	2 500 000	1 320 626	1 179 374
Kiinteä omaisuus yhteensä	B	2 500 000	0	2 500 000	1 320 626	1 179 374
Osakkeet ja osuudet						
8700 Osakkeet ja osuudet		500 000	0	500 000	275 000	225 000
8720 Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin (sisäinen)		0	7 250 000	7 250 000	7 250 000	0
Osakkeet ja osuudet yhteensä	B	500 000	0	500 000	275 000	225 000
Rakennukset						
8851 Satama-alueen rakennukset		180 000	11 000	169 000	81 998	87 002
Rakennukset yhteensä	B	180 000	11 000	169 000	81 998	87 002
MENOT YHTEENSÄ		38 312 300	2 675 734	40 988 034	29 683 228	11 304 806
INVESTOINTITULOT						- yli arvion + alle arvion
Kiinteät rakenteet ja laitteet						
8201 Muu kunnallistekniikka		600 000	97 000	697 000	699 731	-2 731
8202 Valtion tiehankkeet		360 000	0	360 000	280 000	80 000
8203 Kaupunkikuvan kohentaminen		600 000	0	600 000	535 000	65 000
8209 Suunnitteluttaminen		0	28 000	28 000	29 700	-1 700
8212 Viheralueet		0	202 000	202 000	205 041	-3 041
8213 Hulevesityöt		0	100 000	100 000	48 000	52 000
Yhteensä		1 560 000	427 000	1 987 000	1 797 472	189 528
Poistonalainen irtain omaisuus						
8310 Konsernihallinto poistonalainen irtain		0	0	0	46 069	-46 069
8312 Tietojärjestelmien uusiminen		85 000	85 000	0	328 301	-328 301
8512 Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet		0	0	0	113 580	-113 580
Yhteensä		85 000	85 000	0	487 950	-487 950
Kiinteä omaisuus						
8600 Kiinteän omaisuuden myynti		1 500 000	0	1 500 000	579 017	920 983
Yhteensä		1 500 000	0	1 500 000	579 017	920 983
Osakkeet ja osuudet						
8700 Osakkeet ja osuudet		0	0	0	3 189 986	-3 189 986
Yhteensä		0	0	0	3 189 986	-3 189 986
TULOT YHTEENSÄ		3 145 000	342 000	3 487 000	6 054 426	-2 567 426

2.2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Työllistäminen

Sitova nettomeno, alkuperäinen talousarvio	-3 389 400
Sitova nettomeno muutosten jälkeen	-3 389 400

Toteutuma

Toimintatulot	
tulosalue 145 Työllistäminen	-243 374
- hallintokunnat	918 676
Toimintatulot	675 301

Toimintamenot	
tulosalue 145 Työllistäminen	-1 121 254
- hallintokunnat	-2 695 720
Toimintamenot	-3 816 974

Sitova nettomeno	-3 389 400
Toteutunut nettomeno	-3 141 673
Toteutuma alle sitovan nettomenon	247 727

Graafiset palvelut

Rahoittaa tulo-rahoituksella käyttömenot ja investoinnit. Tasapainoa tarkastellaan kolmen vuoden jaksolla. Sitovana tavoitteena on toimintamenojen kattaminen toimintatuloilla eli toimintakate 0 €.

V. 2022 toteutuma	€
Toimintatulot	296 247
Toimintamenot	-312 671
Rahoituskulut	-40
Tilikauden alijäämä	-16 464

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2003	-22 506	-63 385
2004	-22 138	-85 523
2005	-33 576	-119 099
2006	28 210	-90 889
2007	55 910	-34 979
2008	66 741	31 762
2009	88 306	120 068
2010	102 670	222 738
2011	131 761	354 499
2012	91 072	445 571
2013	42 363	487 934
2014	18 113	506 047

2015	-8 030	498 017
2016	-24 396	473 621
2017	73 806	547 427
2018	67 904	615 331
2019	26 665	641 996
2020	-73 668	568 328
2021	- 4 003	564 325
2022	-16 464	547 861

Vuoden 2022 toteutuma on 16 464 € alijäämäinen. Kokonaisylijäämä vuoden 2022 lopussa on 547 861 €.

Kaupunginteatteri

Sitova nettomeno muutetussa talousarviossa 4 253 456 €.

V.2022 toteutuma	€
Toimintatulot	1 146 144
Toimintamenot	-5 430 324
Rahoitusmenot	-1
Toteutunut nettomeno	-4 284 181
Sitova nettomeno v.2022	-4 253 456
v.2022 toteutuma ylittää sitovan nettomenon	-30 725

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2012	24 822	36 910
2013	7 201	44 111
2014	59 414	103 525
2015	2 993	106 518
2016	7 325	113 843
2017	-48 628	65 215
Uudet v.2017 luvut	6 908	120 751
2018	-157 602	-36 851
2019	-606 273	-643 124
2020	177 966	-465 158
2021	228 501	-236 657
2022	-30 725	-267 382

Vuoden 2022 toteutuma on -30 725 € alijäämäinen ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2022 lopulla on -267 382 €. Kaupunginhallituksen päätöksen 19.3.2012 mukaan on ylivuotisen neton seuranta aloitettu vuodesta 2011 ja mahdolliset ylitykset on katettava nettoyksikköjen sääntöjen mukaan kolmen vuoden kuluessa.

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätösten nettolaskelmissa on eliminoitu kiinteistöjen sisäisen pääoman korko, koska kyseinen menoerä ei ole valtionosuuteen oikeuttava menoerä. Aikaisemmin myös kuraattoritoiminta eliminoitiin, mutta 1.1.2022 se on ollut Pohjanmaan hyvinvointialueeseen kuuluvaa toimintaa, eivätkä kustannukset ole kuuluneet enää kaupungille. Nettolaskelmissa on lisäksi huomioitu työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkamenojen nettokustannukset menoja vähentävänä eränä. (bruttohallintokunnat ovat saaneet vastaavan tulon määrärahan lisäyksenä talousarvioonsa).

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

V.2022 toteutuma	Yhteensä €	
Kustannukset, käyttötalous	-7 657 475	
Poistonalainen irtain	0	
Kustannukset yhteensä	-7 657 475	
Valtionosuus	7 587 057	
+ alle/-yli valtionosuuden	-70 418	
Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä: nuorten oppimäärää opiskelevat 1035,92 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (134,42 x 0,65) 87,37, yhteensä 1 123,29		
Valtionosuusnormi €/op.	6 768,10	
Kustannukset €/op	6 817,0	
Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	295 737	324 561
2009	141 310	465 871
2010	149 378	615 248
2011	- 488 021	127 227
2012	185 344	312 571
2013	29 482	342 053
oikaisu v. 2014: -lukioiden osuus 2014 säästöstä, katetaan kumulatiivisesta ylijämästä -oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	- 87 802 + 20 408	
2014	134 455	409 114
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018 Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoiminnan alijäämä.	-38 679	876 541
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660
2020	434 211	1 157 871
2021	102 173	1 260 044
2022	-70 418	1 189 326

2011 käytettiin lukioden peruskorjauksen jälkeiseen ensikertaiseen kalustamiseen 603 074 euroa, minkä johdosta 2011 tulos jäi 488 021 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä katettiin aikaisempien vuosien ylijäämällä.

Maksullisen palvelutoiminnan edellisiltä vuosilta kertynyt kumulatiivinen alijäämä yht. 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vuoden 2022 toteutuma on -70 418 € alijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopulla on 1 189 326 euroa.

Lukiot, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2022 toteutuma	€
Toimintatuotot	266 484
Toimintakulut	-203 630
Tilikauden ylijäämä	62 853

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	147	9 458
2009	- 8 356	1 102
2010	385	1 487
2011	-16 090	-14 603
2012	-17 343	-31 946
2013	34 920	2 974
2014	-33 236	-30 262
2015	254	-30 008
2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v.2018. Katetaan lukioden maksullisen palvelu- toiminnan alijäämä, lukioden varsinaisen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124
2020	3 943	4 067
2021	7 855	11 922
2022	62 853	74 775

Vuoden 2022 toteutuma on 62 853 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 74 775 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014–2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja –avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2022 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	-27 197 431
Valtionosuus	25 370 158
Oppisopimustoimen rahaston tuloutus	0
Tilikauden ylijäämä	-1 827 273

Vamian tilikauden alijäämä on -1 827 273 €. Poistojen (+457 440 €) ja investointien (- 412 564 €) jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui -1 782 397 €.

Vamian tilinpäätöksen perusrahoitukseen sisältyy vuonna 2022 saadut kaksi lisäsuoritepäätöstä opettajien ja ohjaajien palkkauksen (1 074 795 €), oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksiin 5 (28 161 €) sekä koronapandemian aiheuttamiin lisäkustannuksiin (162 000 €) ja Ukrainasta tulevien opiskelijoiden lisäkustannuksiin (5 000 €). Lisäsuoritepäätösten rahoituksen käyttö ei ole sidottu rahoituksen myöntämisvuoteen. Rahoituksen tavoitteena on, että koulutusten järjestäjät pystyisivät ylläpitämään lisättyä opetuksen ja ohjauksen määrää useamman vuoden ajan. Kirjanpitolautakunnan kannanoton vuoksi on valtionosuudet kirjattava myöntämisvuoden tuloksi.

Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	724 408	826 160
Kv 30.11.2009 § 168, hallintokäytävähanke rahoitetaan ylijäämästä		- 102 500
2009	1 104 455	1 828 115
hallintokäytävän rahoitus 2010		- 56 308
2010	298 627	2 070 434
2011	685 647	2 756 081
2012	593 481	3 349 562
2013	4 889	3 354 451
oikaisut v. 2014: - ammatillisen opetuksen osuus 2014 säästöistä katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä - oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	-230 640 59 626	
2014	- 151 534	3 031 903
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516
2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv. - 426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. - 350 858 €)	1 335 540	11 194 212
2020 (tilikauden tulos +3 054 164 + poistot 526 996 – investoinnit 481 892)	3 099 268	14 293 480
2021 (tilikauden tulos +461 040 +poistot 493 522- investoinnit 436 400)	518 162	14 811 642
2022 (tilikauden tulos -1 827 273 +poistot 457 440 -investoinnit 412 564)	-1 782 397	13 029 245

Vuoden 2022 tulos on -1 782 397 € alijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 13 029 245 €. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla

V.2022 toteutuma	€	
Toimintatuotot	802 772	
Toimintakulut	-698 818	
Tilikauden ylijäämä	103 081	
Kumulatiivinen toteutuma 2008-2021	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2008	35 866	- 4 465
2009	12 565	8 100
2010	3 901	12 001
2011	43 386	55 387
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x	- 40 125	15 262
2012	38 831	54 093
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x	-50 000	4 093
2013	22 998	27 091
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x	- 13 388	13 703
2014	- 90 408	- 76 705
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073
2020	-44 550	187 523
2021	113 018	300 541
2022	103 081	403 622

Vuoden 2022 toteutuma on 103 081 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 403 622 euroa.

x) Valtuuston päätöksen 15.8.2011 mukaisesti lakkautettiin Ravintola Silverian toiminta kunnallisena liikelaitoksena 1.9.2011 ja toimintaa jatketaan osana oppilaitoksen toimintaa. Silverian alijäämä 2011 lopussa oli 207 026 euroa. Alijäämästä puolet eli 103 513 euroa katettiin kolmen vuoden aikana maksullisen palvelutoiminnan ylijäämällä. Alijäämä oli katettu 2013 lopussa.

2.2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Liiketoiminnan muut tuotot		75 000,00		150 000,00
Henkilöstökulut				
Muut henkilösivukulut		10,32		10,32
Materiaalit ja palvelut				
Palvelujen ostot		-192 180,50		-182 005,37
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-439 795,06		-446 279,23
Liiketoiminnan muut kulut		0,00		-8 096,40
Liikealijäämä		-556 965,24		-486 381,00
Tilikauden alijäämä		-556 965,24		-486 381,00

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä		-556 965,24		-486 381,00
Poistot ja arvonalentumiset		439 795,06		446 279,23
		-117 170,18		-40 101,77
Investointien rahavirta				
Investointimenot		0,00		0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-117 170,18		-40 101,77
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Korottomien velkojen muutos muilta		0,00		0,00
Rahoituksen rahavirta		0,00		0,00
Rahavarojen muutos		-117 170,18		-40 101,77

TASEYKSIKKÖ HIETALAHDEN STADION TASE

	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	10 814 216,29	11 138 549,07
Kiinteät rakenteet ja laitteet	605 616,96	492 644,26
Koneet ja kalusto	8 864,38	17 099,36
	<u>11 447 165,63</u>	<u>11 666 760,69</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	<u>121 068,79</u>	<u>121 068,79</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>11 568 234,42</u>	<u>11 787 829,48</u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	14 895 306,11	14 482 935,93
Edellisten tilikausien alijäämä	-2 770 106,45	-2 283 725,45
Tilikauden alijäämä	-556 965,24	-486 381,00
	<u>11 568 234,42</u>	<u>11 712 829,48</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	0,00	75 000,00
Siirtovelat	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>75 000,00</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>11 568 234,42</u>	<u>11 787 829,48</u>

2.2.8. Yhteenveto määrärahojen ylityksistä

KÄYTTÖTALOUS

Toimintakulut	Sitovuus	Bruttoylitys Yli 10 000 euroa	Nettoylitys Yli 10 000 euroa
Kaupunginhallitus			
142 Osuudet	Brutto	9 042 875,22	Toimintatuotot ylittyivät 240t eur
144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	Brutto	20 556,03	
160 Yhtiömuotoisesti tuot. ruoka- ja materiaali- palv.	Netto		1 170 085,51 Nettoylitys
Vähänkyrön aluelautakunta			
152 Kyrönmaan työpaja Arvatti	Brutto	14 167,52	
Kasvatus- ja opetuslautakunta			
306 Suomenkielinen perusopetus	Brutto	473 971,11	Toimintatuotot ylittyivät <u>206t</u> eur
307 Ruotsinkielinen perusopetus	Brutto	256 263,25	Toimintatuotot ylittyivät <u>136t</u> eur
Koulutuslautakunta			
355 Nuorisopalvelut	Brutto	42 950,02	
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta			
353 Taseyksikkö Hietalahden Stadion	Brutto	16 964,81	
380 Vaasan kaupunginorkesteri	Brutto	80 182,44	
Rakennus- ja ympäristölautakunta			
504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	Netto		89 336,72
Kaupunkiympäristölautakunta			
512 Kuntatekniikka	Brutto	4 316 029,35	Toimintatuotot ylittyivät 4,6 miljoonaa eur

3. Tilinpäätöslaskelmat

3.1. Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021
Toimintatuotot			
Myyntituotot	45 258 870,78		58 770 081,43
Maksutuotot	7 861 312,87		23 566 671,48
Tuet ja avustukset	10 235 643,13		21 929 047,19
Vuokratuotot	22 824 968,15		16 675 184,86
Muut toimintatuotot	7 025 284,95	93 206 079,88	4 574 601,56
Valmistus omaan käyttöön		4 443 021,00	125 515 586,52
Toimintakulut			530 971,60
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-116 849 512,32		-185 389 813,88
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-27 269 558,64		-39 872 716,79
Muut henkilösivukulut	-4 315 491,54		-6 756 455,82
Palvelujen ostot	-338 019 358,97		-232 563 806,50
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-23 060 453,64		-28 989 946,50
Avustukset	-19 035 460,12		-28 520 982,81
Vuokrat	-7 628 115,86		-10 156 970,16
Muut toimintakulut	-1 414 408,61	-537 592 359,70	-2 697 883,68
Toimintakate		-439 943 258,82	-408 902 018,02
Verotulot		333 485 959,49	314 471 951,88
Valtionosuudet		140 151 304,00	134 084 722,00
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	815 714,80		704 513,57
Muut rahoitustuotot	10 359 754,12		12 711 724,65
Korkokulut	-1 308 419,27		-813 527,02
Muut rahoituskulut	-1 969 314,21	7 897 735,44	-2 304 696,01
Vuosikate		41 591 740,11	49 952 671,05
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 973 348,48		-30 290 015,13
Arvonalentumiset	-909 618,99	-32 882 967,47	-32 020 975,02
Tilikauden tulos		8 708 772,64	17 931 696,03
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		-5 227 055,91	315 401,19
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		-500 000,00	-10 200 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		0,00	0,00
Tilikauden yli- / alijäämä		2 981 716,73	8 047 097,22

TULOSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki tuloslaskelma	Pohj.pelastusl. tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot					
Myyntituotot	25 913 705,24	13 019 003,15	17 077 571,64	649 767,01	56 660 047,04
Maksutuotot	7 815 657,09	59 038,00			7 874 695,09
Tuet ja avustukset	9 710 117,97	525 525,16			10 235 643,13
Vuokratuotot	13 938 201,82		2 806,56	47 928 021,85	61 869 030,23
Muut toimintatuotot	6 938 691,36	129 309,09	84 121,00		7 152 121,45
Valmistus omaan käyttöön	324 804,31		348 503,78	269 186,29	942 494,38
Toimintakulut					
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-107 215 050,75	-6 157 474,17	-2 460 148,06	-1 016 839,34	-116 849 512,32
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-25 201 358,21	-1 093 220,08	-602 332,74	-372 647,61	-27 269 558,64
Muut henkilösivukulut	-3 945 728,32	-240 324,93	-92 479,55	-36 958,74	-4 315 491,54
Palvelujen ostot	-330 996 323,79	-2 535 414,10	-3 242 475,74	-8 940 260,05	-345 714 473,68
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-14 060 875,39	-1 160 021,60	-2 257 947,56	-5 915 128,33	-23 393 972,88
Avustukset	-18 930 492,97	-102 467,15	-2 500,00		-19 035 460,12
Vuokrat	-41 587 710,64	-1 817 249,87	-184 760,58	-3 082 456,85	-46 672 177,94
Muut toimintakulut	-1 229 971,64	-74 468,15	-65 292,56	-56 910,67	-1 426 643,02
Toimintakate	-478 526 333,92	552 235,35	8 605 066,19	29 425 773,56	-439 943 258,82
Verotulot	333 485 959,49	0,00			333 485 959,49
Valtionosuudet	140 151 304,00	0,00			140 151 304,00
Rahoitustuotot ja -kulut					
Korkotuotot	815 714,80	0,00			815 714,80
Muut rahoitustuotot	31 371 691,31	0,00	32 562,81		31 404 254,12
Korkokulut	-1 293 662,36	0,00		-14 756,91	-1 308 419,27
Muut rahoituskulut	-1 968 876,13	-401,49	-1 400 012,52	-19 644 524,07	-23 013 814,21
Vuosikate	24 035 797,19	551 833,86	7 237 616,48	9 766 492,58	41 591 740,11
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 793 803,69	-534 795,22	-4 573 613,57	-10 071 136,00	-31 973 348,48
Arvonalentumiset	-837 580,47	-0,13		-72 038,39	-909 618,99
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot	0,00				0,00
Tilikauden tulos	6 404 413,03	17 038,51	2 664 002,91	-376 681,81	8 708 772,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 227 055,91				-5 227 055,91
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-500 000,00				-500 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					0,00
Tilikauden yli- / alijäämä	677 357,12	17 038,51	2 664 002,91	-376 681,81	2 981 716,73

		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki tuloslaskelma	Pelastuslaitos tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatuotot						
Myyntituotot	1)	-4 866 425,55	-5 314 643,68	-756 603,59	-463 503,44	45 258 870,78
Maksutuotot	1)	-13 382,22				7 861 312,87
Tuet ja avustukset	1)					10 235 643,13
Vuokratuotot	1)	-726 023,52			-38 318 038,56	22 824 968,15
Muut toimintatuotot	1)	-55 645,50	-1 905,00	-69 286,00		7 025 284,95
Valmistus omaan käyttöön	1)	146 097,14		3 338 797,13	15 632,35	4 443 021,00
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						-116 849 512,32
Henkilösivukulut						
Eläkekulut						-27 269 558,64
Muut henkilösivukulut						-4 315 491,54
Palvelujen ostot	1)	5 840 469,31	509 551,79	498 110,85	846 982,76	-338 019 358,97
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1)	90 411,70	462,20	1 399,72	241 245,62	-23 060 453,64
Avustukset	1)					-19 035 460,12
Vuokrat	1)	37 990 907,69	345 321,12	4 969,50	702 863,77	-7 628 115,86
Muut toimintakulut	1)	7 500,00	492,86	4 152,32	89,23	-1 414 408,61
Toimintakate						-439 943 258,82
Verotulot						333 485 959,49
Valtionosuudet						140 151 304,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot						815 714,80
Muut rahoitustuotot	2)	-21 044 500,00				10 359 754,12
Korkokulut						-1 308 419,27
Muut rahoituskulut	2)			1 400 000,00	19 644 500,00	-1 969 314,21
Vuosikate						41 591 740,11
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot						-31 973 348,48
Arvonalentumiset						-909 618,99
Satunnaiset erät						
Satunnaiset kulut						0,00
Tilikauden tulos						8 708 772,64
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)						-5 227 055,91
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						-500 000,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						0,00
Tilikauden yli- / alijäämä						2 981 716,73

- 1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi 47 084 930,44
2) Liikelaistosten peruspääoman tuoton eliminointi 21 044 500,00

3.2. Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	41 591 740,11		49 972 441,16	
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-4 823 612,16		-2 968 895,40	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	7 287,10		3 281,69	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-255 208,97		-270 724,98	
Muut tulorahoituksen korjauserät	291,38	36 520 497,46	0,00	46 736 102,47
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-55 250 990,24		-62 419 197,06	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 030 155,14		4 709 929,02	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 674 744,10	-43 546 091,00	4 560 946,60	-53 148 321,44
Toiminnan ja investointien rahavirta		-7 025 593,54		-6 412 218,97
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-5 109 986,48		-1 850 000,00	
Antolainasaamisten vähennys	175 962,61	-4 934 023,87	678 857,43	-1 171 142,57
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 000 000,00		20 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 606 849,04		-48 401 849,04	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 565 261,31	21 827 889,65	51 451 500,00	23 049 650,96
Oman pääoman muutokset		412 808,99		1 130 301,76
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 943 689,57		-2 772 380,81	
Vaihto-omaisuuden muutos	131 200,82		-32 717,69	
Saamisten muutos	8 780 047,32		-8 110 273,88	
Korottomien velkojen muutos	-15 059 353,82	-8 091 795,25	-9 273 381,94	-20 188 754,32
Rahoituksen rahavirta		9 214 879,52		2 820 055,83
Rahavarojen muutos		2 189 285,98		-3 592 163,14
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	5 920 796,09		3 731 510,11	
Rahavarat 1.1	3 731 510,11	2 189 285,98	7 323 673,25	-3 592 163,14

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Pohj. pelastusl. rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	24 035 797,19	551 833,86	7 237 616,48	9 766 492,58	41 591 740,11
Satunnaiset tulot					0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-4 823 612,16				-4 823 612,16
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	7 287,10				7 287,10
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-255 208,97				-255 208,97
Muut tulo-rahoituksen korjauserät	291,38				291,38
Toiminnan rahavirta yhteensä	18 964 554,54	551 833,86	7 237 616,48	9 766 492,58	36 520 497,46
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-36 736 762,88	-1 382 592,59	-12 847 425,04	-11 534 209,73	-62 500 990,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 142 489,71	779 711,59	20 446,09	87 507,75	3 030 155,14
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 616 770,58	98 209,88		-40 236,36	8 674 744,10
Investointien rahavirta yhteensä	-25 977 502,59	-504 671,12	-12 826 978,95	-11 486 938,34	-50 796 091,00
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-7 012 948,05	47 162,74	-5 589 362,47	-1 720 445,76	-14 275 593,54
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-5 109 986,48				-5 109 986,48
Antolainasaamisten vähennys	175 962,61				175 962,61
Antolainauksen muutokset yhteensä	-4 934 023,87	0,00	0,00	0,00	-4 934 023,87
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 000 000,00				95 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 595 000,00			-11 849,04	-33 606 849,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 565 261,31				-39 565 261,31
Lainakannan muutokset yhteensä	21 839 738,69	0,00	0,00	-11 849,04	21 827 889,65
Oman pääoman muutokset	194 943,75		217 865,24	7 250 000,00	7 662 808,99
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 943 689,57				-1 943 689,57
Vaihto-omaisuuden muutos	548 731,09		-417 530,27		131 200,82
Saamisten muutos	6 771 140,44	769 736,63	209 845,35	379 759,71	8 130 482,13
Korottomien velkojen muutos	-13 274 606,50	-816 899,37	5 579 182,15	-5 897 464,91	-14 409 788,63
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-7 898 424,54	-47 162,74	5 371 497,23	-5 517 705,20	-8 091 795,25
Rahoituksen rahavirta	9 202 234,03	-47 162,74	5 589 362,47	1 720 445,76	16 464 879,52
Rahavarojen muutos	2 189 285,98	0,00	0,00	0,00	2 189 285,98
Rahavarojen muutos					
Rahavarat 31.12	5 920 796,09				5 920 796,09
Rahavarat 1.1	3 731 510,11				3 731 510,11
Muutos	2 189 285,98	0,00	0,00	0,00	2 189 285,98

	Eliminointi- ja oikaisukirjaukset	Kaupunki	Pohjanmaan pelastuslaitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	1)	17 369 409,05	-4 460 720,71	4 421 539,93	-17 330 228,27	41 591 740,11
Satunnaiset tulot						0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot						-4 823 612,16
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot						7 287,10
Pakollisten varausten lisäys / vähennys						-255 208,97
Muut tulo-rahoituksen korjauserät						291,38
Toiminnan rahavirta yhteensä						36 520 497,46
Investointien rahavirta						
Investointimenot	3)	7 250 000,00				-55 250 990,24
Rahoitusosuudet investointimenoihin						3 030 155,14
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot						8 674 744,10
Investointien rahavirta yhteensä						-43 546 091,00
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä						-7 025 593,54
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys						-5 109 986,48
Antolainasaamisten vähennys						175 962,61
Antolainauksen muutokset yhteensä						-4 934 023,87
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys						95 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys						-33 606 849,04
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2)					-39 565 261,31
Lainakannan muutokset yhteensä						21 827 889,65
Oman pääoman muutokset	3)				-7 250 000,00	412 808,99
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset						-1 943 689,57
Vaihto-omaisuuden muutos						131 200,82
Saamisten muutos	2)	-120 796,12	770 361,31			8 780 047,32
Korottomien velkojen muutos	2)	-770 361,31		-5 974 023,38	6 094 819,50	-15 059 353,82
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä						-8 091 795,25
Rahoituksen rahavirta						9 214 879,52
Rahavarojen muutos						2 189 285,98
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12						5 920 796,09
Rahavarat 1.1						3 731 510,11
Muutos						2 189 285,98
1) Sisäisten ostojen ja rahoituserien eliminointi		21 790 948,98				
2) Yhdystilin eliminointi		120 796,12				
3) Peruspääoman lisäyksen eliminointi		7 250 000,00				

3.3. Tase

VAASAN KAUPUNGIN TASE

VASTAAVAA	2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	26 615 629,20	28 761 439,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>26 615 629,20</u>	<u>28 761 439,63</u>
II Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	61 261 890,17	60 462 330,25
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	167 330 265,87	166 596 804,27
Rakennukset	195 251 055,18	186 990 424,31
Kiinteät rakenteet ja laitteet	118 898 298,11	115 871 047,39
Koneet ja kalusto	13 610 803,06	13 458 360,63
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	31 628 806,01	23 328 735,83
	<u>587 981 118,40</u>	<u>566 707 702,68</u>
III Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	126 793 795,36	130 322 781,47
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	613 999,63	0,00
Muut lainasaamiset	17 507 731,70	15 763 694,31
Muut saamiset	2 291 968,94	2 214 091,26
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>147 207 495,63</u>	<u>148 300 567,04</u>
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 074 414,99	30 837 381,87
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18	376 778,38
	<u>29 126 243,17</u>	<u>31 214 160,25</u>
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	902 143,27	1 291 009,75
Keskeneräiset tuotteet	768 091,77	504 986,57
Valmiit tuotteet	0,00	5 439,54
Muu vaihto-omaisuus	216 467,06	0,00
	<u>1 886 702,10</u>	<u>1 801 435,86</u>
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	8 189 986,48	5 000 000,00
Muut saamiset	7 369,00	28 557,00
Siirtosaamiset	1 134 456,27	1 717 411,77
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	16 920 156,11	14 422 372,24
Lainasaamiset	4 379 652,68	3 260 000,00
Muut saamiset	8 872 160,22	15 424 270,15
Siirtosaamiset	1 427 384,54	5 585 162,00
	<u>40 931 165,30</u>	<u>45 437 773,16</u>
III Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
IV Rahat ja pankkisaamiset	<u>5 920 796,09</u>	<u>3 731 510,11</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>839 669 149,89</u>	<u>825 954 588,73</u>

VASTATTAVAA
2022
2021
A OMA PÄÄOMA

I	Peruspääoma	191 910 065,82	191 910 065,82
II	Arvonkorotusrahasto	170 863 858,50	170 130 396,90
III	Muut omat rahastot	8 554 194,35	8 554 194,35
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	9 638 126,73	1 178 220,52
V	Tilikauden yli- / alijäämä	2 981 716,73	8 047 097,22
		<u>383 947 962,13</u>	<u>379 819 974,81</u>

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Kertynyt poistoero	7 652 269,71	2 425 213,80
Vapaaehtoiset varaukset	16 200 000,00	15 700 000,00
	<u>23 852 269,71</u>	<u>18 125 213,80</u>

C PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	65 354,98	99 312,96
Muut pakolliset varaukset	1 955 962,43	2 177 213,42
	<u>2 021 317,41</u>	<u>2 276 526,38</u>

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0,00	2 075 796,14
Lahjoitusrahastojen pääomat	29 302 466,07	30 863 996,66
Muut toimeksiantojen pääomat	96 741,27	491 021,19
	<u>29 399 207,34</u>	<u>33 430 813,99</u>

E VIERAS PÄÄOMA

I	Pitkäaikainen		
	Joukkovelkakirjalainat	0,00	0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	290 947 103,52	229 553 952,56
	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	Saadut ennakot	3 817 200,00	3 817 200,00
	Liittymismaksut ja muut velat	4 329 582,29	3 932 704,67
		<u>299 093 885,81</u>	<u>237 303 857,23</u>
II	Lyhytaikainen		
	Joukkovelkakirjalainat	0,00	40 000 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 606 849,04	32 401 849,04
	Lainat julkisyhteisöiltä	0,00	0,00
	Lainat muilta luotonantajilta	1 901 600,00	1 901 500,00
	Saadut ennakot	5 428 459,62	5 692 338,24
	Ostovelat	27 465 935,74	32 113 072,90
	Muut velat	6 119 832,01	9 205 643,23
	Siirtovelat	26 831 831,08	33 683 799,11
		<u>101 354 507,49</u>	<u>154 998 202,52</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

<u>839 669 149,89</u>	<u>825 954 588,73</u>
-----------------------	-----------------------

TASE-yhdistely

VASTAAVAA	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT					
I Aineettomat hyödykkeet					
Muut pitkävaikutteiset menot	25 885 406,11			730 223,09	26 615 629,20
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
	25 885 406,11	0,00	0,00	730 223,09	26 615 629,20
II Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	61 145 237,42			116 652,75	61 261 890,17
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	167 330 265,87				167 330 265,87
Rakennukset	13 015 594,08	7 866,47	3 251 414,02	178 976 180,61	195 251 055,18
Kiinteät rakenteet ja laitteet	81 712 496,79	5 278,54	37 180 522,78		118 898 298,11
Koneet ja kalusto	8 243 896,04	5 006 805,43	360 101,59		13 610 803,06
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 220 794,41		10 820 196,98	2 587 814,62	31 628 806,01
	349 668 284,61	5 019 950,44	51 612 235,37	181 680 647,98	587 981 118,40
III Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	321 867 014,22			1 809 272,53	323 676 286,75
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	613 999,63				613 999,63
Muut lainasaamiset	17 507 731,70				17 507 731,70
Muut saamiset	424 792,28	1 200,00	198 182,61	1 706 008,93	2 330 183,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
	340 413 537,83	1 200,00	198 182,61	3 515 281,46	344 128 201,90
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 074 414,99				29 074 414,99
Muut toimeksiantojen varat	51 828,18				51 828,18
	29 126 243,17	0,00	0,00	0,00	29 126 243,17
C VAIHTUVAT VASTAAVAT					
I Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	233 830,45		668 312,82		902 143,27
Keskeneräiset tuotteet	768 091,77				768 091,77
Valmiit tuotteet					0,00
Muu vaihto-omaisuus	216 467,06				216 467,06
	1 218 389,28	0,00	668 312,82	0,00	1 886 702,10
II Saamiset					
Pitkäaikaiset saamiset					0,00
Myyntisaamiset					
Lainasaamiset	8 189 986,48				8 189 986,48
Muut saamiset	7 369,00				7 369,00
Siirtosaamiset	1 134 456,27				1 134 456,27
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	11 370 589,20	1 437 410,85	4 078 114,31	34 041,75	16 920 156,11
Lainasaamiset	3 260 000,00	1 119 652,68			4 379 652,68
Muut saamiset	22 181 913,13	777 039,05		-77 368,54	22 881 583,64
Siirtosaamiset	860 656,03	255 460,35		311 268,16	1 427 384,54
	47 004 970,11	3 589 562,93	4 078 114,31	267 941,37	54 940 588,72
III Rahoitusarvopaperit					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 920 796,09	0,00	0,00	0,00	5 920 796,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ	799 237 627,20	8 610 713,37	56 556 845,11	186 194 093,90	1 050 599 279,58

VASTAAVAA		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset			Kaupungin tase	
		Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	tilinpäätöksessä
A PYSYVÄT VASTAAVAT						
I	Aineettomat hyödykkeet					
	Muut pitkävaikutteiset menot					26 615 629,20
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
						26 615 629,20
II	Aineelliset hyödykkeet					
	Maa- ja vesialueet					61 261 890,17
	Maa- ja vesialueiden arvonorotukset					167 330 265,87
	Rakennukset					195 251 055,18
	Kiinteät rakenteet ja laitteet					118 898 298,11
	Koneet ja kalusto					13 610 803,06
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					31 628 806,01
						587 981 118,40
III	Sijoitukset					
	Osakkeet ja osuudet	1)	-196 882 491,39			126 793 795,36
	Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset					613 999,63
	Muut lainasaamiset					17 507 731,70
	Muut saamiset	3)			-38 214,88	2 291 968,94
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat					0,00
						147 207 495,63
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT						
	Valtion toimeksiannot					0,00
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet					29 074 414,99
	Muut toimeksiantojen varat					51 828,18
						29 126 243,17
C VAIHTUVAT VASTAAVAT						
I	Vaihto-omaisuus					
	Aineet ja tarvikkeet					902 143,27
	Keskeneräiset tuotteet					768 091,77
	Valmiit tuotteet					0,00
	Muu vaihto-omaisuus					216 467,06
						1 886 702,10
II	Saamiset					
	Pitkäaikaiset saamiset					
	Myyntisaamiset					0,00
	Lainasaamiset					8 189 986,48
	Muut saamiset					7 369,00
	Siirtosaamiset					1 134 456,27
	Lyhytaikaiset saamiset					
	Myyntisaamiset					16 920 156,11
	Lainasaamiset	2)				4 379 652,68
	Muut saamiset	2)	-12 889 770,74	-1 119 652,68		8 872 160,22
	Siirtosaamiset					1 427 384,54
						40 931 165,30
III	Rahoitusarvopaperit					
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					0,00
	Joukkovelkakirjalainasaamiset					0,00
						0,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset					5 920 796,09
VASTAAVAA YHTEENSÄ						839 669 149,89

VASTATTAVAA
A OMA PÄÄOMA

	Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
I Peruspääoma	191 910 065,82	220 000,00	23 838 876,88	172 823 614,51	388 792 557,21
III Arvonkorotusrahasto	170 863 858,50				170 863 858,50
IV Muut omat rahastot	8 554 194,35				8 554 194,35
V Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-17 637 055,72	6 035 231,24	18 657 997,50	2 581 953,71	9 638 126,73
VI Tilikauden yli- / alijäämä	677 357,12	17 038,51	2 664 002,91	-376 681,81	2 981 716,73
	354 368 420,07	6 272 269,75	45 160 877,29	175 028 886,41	580 830 453,52

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Kertynyt poistoero	7 652 269,71				7 652 269,71
Vapaaehtoiset varaukset	16 200 000,00				16 200 000,00
	23 852 269,71	0,00	0,00	0,00	23 852 269,71

C PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	65 354,98				65 354,98
Muut pakolliset varaukset	1 955 962,43				1 955 962,43
	2 021 317,41	0,00	0,00	0,00	2 021 317,41

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot					0,00
Lahjoitusrahastojen pääomat	29 302 466,07				29 302 466,07
Muut toimeksiantojen pääomat	96 741,27				96 741,27
	29 399 207,34	0,00	0,00	0,00	29 399 207,34

E VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	289 500 000,00			1 447 103,52	290 947 103,52
Lainat julkisyhteisöiltä			6 477 621,40		6 477 621,40
Saadut ennakot	3 817 200,00				3 817 200,00
Liittymismaksut ja muut velat	1 584 291,68		2 745 290,61		4 329 582,29
	294 901 491,68	0,00	9 222 912,01	1 447 103,52	305 571 507,21
II Lyhytaikainen					
Joukkovelkakirjalainat					0,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 595 000,00			11 849,04	33 606 849,04
Lainat julkisyhteisöiltä	1 119 652,68				1 119 652,68
Lainat muilta luotonantajilta	1 901 600,00				1 901 600,00
Saadut ennakot	5 428 459,62				5 428 459,62
Ostovelat	23 009 188,15	752 876,82	1 202 706,31	2 501 164,46	27 465 935,74
Muut velat	4 932 569,13	251 800,95	507 492,44	6 878 333,71	12 570 196,23
Siirtovelat	24 708 451,41	1 333 765,85	462 857,06	326 756,76	26 831 831,08
	94 694 920,99	2 338 443,62	2 173 055,81	9 718 103,97	108 924 524,39

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

799 237 627,20	8 610 713,37	56 556 845,11	186 194 093,90	1 050 599 279,58
0,00	0,00	0,00	0,00	

VASTATTAVAA

		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset				Kaupungin tase tilinpäätöksessä
		Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Talotoimi	
A	OMA PÄÄOMA					
I	Peruspääoma	1)	-220 000,00	-23 838 876,88	-172 823 614,51	191 910 065,82
III	Arvonkorotusrahasto					170 863 858,50
IV	Muut omat rahastot					8 554 194,35
V	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä					9 638 126,73
VI	Tilikauden yli- / alijäämä					2 981 716,73
						<u>383 947 962,13</u>
B	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET					
	Kertynyt poistoero					7 652 269,71
	Vapaaehtoiset varaukset					16 200 000,00
						<u>23 852 269,71</u>
C	PAKOLLISET VARAUKSET					
	Eläkevaraukset					65 354,98
	Muut pakolliset varaukset					1 955 962,43
						<u>2 021 317,41</u>
D	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT					
	Valtion toimeksiannot					0,00
	Lahjoitusrahastojen pääomat					29 302 466,07
	Muut toimeksiantojen pääomat					96 741,27
						<u>29 399 207,34</u>
E	VIERAS PÄÄOMA					
I	Pitkäaikainen					
	Joukkovelkakirjalainat					0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					290 947 103,52
	Lainat julkisyhteisöiltä	2)		-6 477 621,40		0,00
	Saadut ennakot					3 817 200,00
	Liittymismaksut ja muut velat	3)				4 329 582,29
						<u>299 093 885,81</u>
II	Lyhytaikainen					0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta					33 606 849,04
	Lainat julkisyhteisöiltä	2)	-1 119 652,68			0,00
	Lainat muilta luotonantajilta					1 901 600,00
	Saadut ennakot					5 428 459,62
	Ostovelat					27 465 935,74
	Muut velat	2)			-6 450 364,22	6 119 832,01
	Siirtovelat					26 831 831,08
						<u>101 354 507,49</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ						<u>839 669 149,89</u>

1)	Peruspääomasijoituksen eliminointi	196 882 491,39
2)	Yhdystilin eliminointi	14 009 423,42
3)	Liittymismaksujen eliminointi	38 214,88

3.4. Konsernilaskelmat

VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

	2022	2021
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	736 086 190,72	472 465 395,14
Toimintakulut	-1 157 374 617,69	-856 864 721,10
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	3 549 230,91	-3 916 922,39
Toimintakate	-417 739 196,06	-388 316 248,35
Verotulot	330 199 668,52	311 469 088,08
Valtionosuudet	158 749 929,78	152 605 695,40
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	691 946,20	520 889,76
Muut rahoitustuotot	10 137 271,81	13 557 949,61
Korkokulut	-5 108 993,54	-3 941 963,89
Muut rahoituskulut	-2 492 433,56	-2 955 528,67
Vuosikate	74 438 193,15	82 939 881,94
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-59 013 131,84	-60 805 584,38
Omistuksen eliminointierot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	-679 281,28	-2 215 775,97
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tulot	0,00	135 823,84
Tilikauden tulos	14 745 780,03	20 054 345,43
Tilinpäätössiirrot	-999 759,94	-219 108,99
Tilikauden verot	-826 360,61	-2 456 467,81
Laskennalliset verot	-153 851,73	-170 721,84
Vähemmistöosuudet	-41 258,90	-23 376,24
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	12 724 548,85	17 184 670,55

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2022		2021	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	74 438 193,15		82 939 881,94	
Tilikauden verot	-826 360,61		-2 456 467,81	
Tulorahoituksen korjauserät	-3 549 230,91		3 916 922,39	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-1 014 714,10		-438 022,48	
Myyntivoitot	-56 505,26		-3 299 290,09	
Myyntitappiot	20 186,00	69 011 568,27	325 254,31	80 988 278,26
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-137 820 314,14		-122 429 380,01	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 044 451,60		4 747 219,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	8 723 513,10	-126 052 349,44	5 756 326,00	-111 925 835,01
Toiminnan ja investointien rahavirta		-57 040 781,17		-30 937 556,75
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	-5 411 514,09	-5 411 514,09	-628 700,20	-628 700,20
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	179 343 842,70		75 034 594,31	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-83 905 565,93		-106 570 878,00	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-51 904 219,54	43 534 057,23	62 356 438,45	30 820 154,76
Oman pääoman muutos		412 808,99		1 130 301,76
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0,00		0,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 349 428,20		-3 764 416,81	
Vaihto-omaisuuden muutos	-1 681 981,36		47 761,06	
Saamisten muutos	-6 207 303,17		-32 377 099,49	
Korottomien velkojen muutos	41 261 918,02	32 023 205,29	52 009 673,85	15 915 918,61
Rahoituksen rahavirta		70 558 557,42		47 237 674,93
Rahavarojen muutos		13 517 776,25		16 300 118,18
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	67 628 727,52		54 110 951,27	
Rahavarat 1.1.	54 110 951,27	13 517 776,25	37 810 833,09	16 300 118,18

KONSERNITASE

	2022	2021
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	5 894 636,02	3 918 459,40
Muut pitkävaikutteiset menot	27 673 161,72	30 023 142,91
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>33 567 797,74</u>	<u>33 941 602,31</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	95 330 845,67	89 304 097,85
Maa- ja vesialueiden arvonnkorotukset	169 085 346,32	168 351 884,72
Rakennukset	556 491 456,78	483 091 787,10
Rakennusten arvonnkorotukset	1 284 748,67	1 284 748,67
Kiinteät rakenteet ja laitteet	254 581 593,87	248 437 404,30
Koneet ja kalusto	21 998 539,93	21 131 328,93
Muut aineelliset hyödykkeet	6 031 346,41	5 969 341,54
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	49 409 361,06	93 432 119,21
	<u>1 154 213 238,71</u>	<u>1 111 002 712,32</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	204 485 622,41	187 526 020,97
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	45 440 908,88	48 419 515,12
Osakkeiden ja osuuksien arvonnkorotukset	970 213,33	970 213,33
Muut lainasaamiset	7 064 563,55	1 339 443,46
Muut saamiset	118 764,21	432 370,21
	<u>258 080 072,38</u>	<u>238 687 563,09</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	30 408 361,14	31 992 408,69
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	7 250 874,37	5 568 893,01
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	18 555 518,22	27 718 376,97
Lyhytaikaiset saamiset	127 831 254,13	112 461 092,21
	<u>146 386 772,35</u>	<u>140 179 469,18</u>
Rahoitusarvopaperit	3 990 167,32	5 543 987,88
Rahat ja pankkisaamiset	63 638 560,20	48 566 963,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 697 535 844,21	1 615 483 599,87

	2022	2021
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	191 910 065,83	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto	174 442 547,65	173 709 086,05
Muut omat rahastot	-2 783 575,15	19 563 473,85
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	222 903 606,67	199 830 801,34
Tilikauden yli- / alijäämä	12 724 548,85	17 184 670,55
	<u>599 197 193,85</u>	<u>602 198 097,61</u>
VÄHEMMISTÖOSUUDET	11 402 672,95	10 452 505,41
VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	1 663 551,37	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	65 354,98	99 312,96
Muut pakolliset varaukset	6 116 842,42	7 097 598,54
	<u>6 182 197,40</u>	<u>7 196 911,50</u>
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	31 361 310,21	34 294 785,96
KONSERNIRESERVI	1 374 617,36	0,00
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	651 439 699,56	556 001 422,79
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	118 640 738,72	100 228 667,56
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	66 165 699,05	118 069 918,59
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	210 108 163,74	187 041 290,45
	<u>1 046 354 301,07</u>	<u>961 341 299,39</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 697 535 844,21	1 615 483 599,87

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	36,3	38,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	84,33	101,24
Velat ja vastuut % käyttötuloista	97,01	103,08
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	235 628	217 015
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 464	3 209
Konsernin lainat, €/asukas	10 550	9 967
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	717 605	674 071
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	7 183	1 339
Konsernin lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000	872 935	680 746
Konsernin lainat ja vuokravastuut/asukas	12 834	10 066
Kunnan asukasmäärä	68 017	67 631

4. Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1. Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Kuntayhtymäosuuksiin tehty arvonorotus vastaa Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän peruspääoman korotusta.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjanpitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihinta-periaatteen mukaisesti, hankintamenon, sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Vuoden aikana on tehty korjauksia edellisten tilikausien yli-/alijäämään, käyttö testamenttivaratoista 53.872,28 €, liikenneviraston tontin hankinta investointiosan korjaus 40 €, vuonna 2021 virheellisesti kirjattujen ay-jäsenmaksujen korjaus 97.327,31 €, arvonlisäveron korjaus vuodelle 2019 49.422,32 €, Welcome Steps hankkeen tuloutus 2021 5.718,16 € ja Vaasan Veden sisäisten investointimyyntien korjaus 2021 217.865,24 €.

4.2. Tuloslaskelman liitetiedot

2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN

	2022	2021
Sosiaali- ja terveystoimi	0,00	41 968 048,55
Varhaiskasvatus ja perusopetus	8 083 462,74	7 947 765,28
Ammatilliset koulut ja lukiot	4 446 388,15	4 535 834,81
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	3 630 807,69	3 746 942,02
Pelastustoimi	8 416 326,72	14 433 427,72
Tekninen toimi	29 320 079,43	24 831 607,48
Tukipalvelut	12 740 418,34	4 902 649,69
Liiketoiminta	16 338 609,61	16 185 285,38
Muut	10 229 987,20	7 494 997,19
Yhteensä	93 206 079,88	126 046 558,12

3. VEROTULOJEN ERITTELY

	2022	2021
Kunnan tulovero	269 625 092,34	253 794 267,39
Osuus yhteisöveron tuotosta	37 623 153,10	36 772 061,49
Kiinteistövero	26 237 714,05	23 905 623,00
Yhteensä	333 485 959,49	314 471 951,88

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	73 786 940,00	70 370 958,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	4 899 519,00	3 983 256,00
Järjestelmämuutoksen taseaus	0,00	274 344,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	27 838 294,00	26 870 268,00
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	2 200 000,00
Verotulomenetysten kompensatio	33 626 551,00	30 385 896,00
Valtionosuudet yhteensä	140 151 304,00	134 084 722,00

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoisto	5 - 20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2022	2021
Eläkevastuuvaraus 1.1.	99 312,96	134 912,96
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-33 957,98	-35 600,00
Eläkevastuuvaraus 31.12.	65 354,98	99 312,96
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	1 134 014,27	1 369 139,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-221 250,99	-235 124,98
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	912 763,28	1 134 014,27
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15
Vahingonkorvausvastuu 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	0,00	0,00
Vahingonkorvausvastuu 31.12	0,00	0,00

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYyntIVOITOT JA MYyntITAPPIOT

	2022	2021
Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Maa-alueet	4 779 383,92	2 954 259,63
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	44 228,24	15 000,00
Yhteensä	4 823 612,16	2 969 259,63
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	0,00	19 770,11
Maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Irtain omaisuus	7 287,10	240 631,20
	7 287,10	260 401,31

8. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE
Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	2 243,30	1 126,50
Keskustan Laihian kunnallisjärjestö	0,00	35,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	12 087,85	6 449,64
Laihian Perussuomalaiset		
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	21 228,72	10 858,00
Svenska Folkpartiet Vasa	19 945,40	10 206,02
Vaasan Perussuomalaiset	11 248,79	4 422,39
Vaasan seudun vihreät	4 037,75	2 611,50
Vasemmistoliitto	5 211,64	3 855,63
Vaasan Kristillisdemokraatit	1 553,00	518,75
	77 556,45	40 083,43

9. PALVELUJEN OSTOT

	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	271 363 185,48	146 020 383,36
Muiden palvelujen ostot	<u>66 656 173,49</u>	<u>86 543 423,14</u>
Yhteensä	338 019 358,97	232 563 806,50

10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-TUOTTOJEN ERITTELY

	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	9 740 171,05	12 356 341,60
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	<u>37 885,97</u>	<u>247 285,21</u>
Yhteensä	9 778 057,02	12 603 626,81

4.3. Taseen liitetiedot

11. ARVONKOROTUKSET

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita. Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2022	2021
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1	166 596 804,27	130 555 277,43
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	-183 043,60	-4 012 121,16
Arvonkorotusten lisäys	916 505,20	40 053 648,00
Arvonkorotukset 31.12.	167 330 265,87	166 596 804,27
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotus 31.12.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	167 944 265,50	167 210 803,90

12. KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2022	Lisäys/vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2022	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Pohjanmaan hyvinvointialueen k	33 598 944,35		33 598 944,35	32 972 726,51	626 217,84
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	316 437,84		316 437,84	930 437,73	-0,26
- arvonkorotus	613 999,63		613 999,63		
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	74 409,18	-19 313,65
Svenska österbottens förbund	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 244,83	74 308,87
för utbildning och kultur					
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,15	0,58
Kärkulla samkommun	521 265,13		521 265,13	521 265,13	0,00

13. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2022	2021
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	17 601 994,88	12 597 392,14
Muut saamiset	2 212 101,60	2 212 891,26
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Lainasaamiset	5 000 000,00	5 400 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	2 009 274,51	1 550 390,15
Lainasaamiset	1 260 000,00	1 260 000,00
Muut saamiset	3 218 633,02	35 888,25
Siirtosaamiset	18,46	170,66
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Myyntisaamiset	2 587 533,60	883 622,53
Muut saamiset	1 561 117,23	0,00
Siirtosaamiset	249 460,35	483 925,48
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	23 736,77	313,64
Lainasaamiset	2 000 000,00	2 000 000,00
Muut saamiset	46 293,59	87 742,13
Siirtosaamiset	0,00	100,80

14. SIIRTOSAAMISET

2022

2021

Pitkäaikaiset

Maankäyttösopimukset

1 134 456,27

1 717 411,77

Muut siirtosaamiset

1 134 456,27

1 717 411,77

Lyhytaikaiset

Siirtyvät korot

4 856,38

5 248,89

Ennakkomaksut

61 196,50

2 928 982,75

Muut siirtosaamiset

1 361 331,66

2 650 930,36

1 427 384,54

5 585 162,00

15. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Maa-alueet	Aineelliset hyödykkeet			Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä		Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	28 761 439,63	0,00	28 761 439,63	60 462 330,25	186 990 424,31	115 871 047,39	13 458 360,63	23 328 735,83	400 110 898,41
Lisäykset tilikauden aikana	1 615 190,68	0,00	1 615 190,68	1 349 625,50	19 121 005,56	19 846 348,79	4 446 797,66	19 992 353,75	64 756 131,26
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-87 507,75	-1 552 954,33	-1 068 511,46	-1 068 511,46	-268 000,00	-2 976 973,54
Vähennykset tilikauden aikana	-950 583,81	0,00	-950 583,81	-579 017,45	-121 567,61	-70 466,94	-1 041 376,01	-71 846,86	-1 884 274,87
Siirrot erien välillä	312 672,42	0,00	312 672,42	28 951,87	62 648,70		756 457,55	-11 352 436,71	-10 504 378,59
Tilikauden poisto	-3 123 089,72	0,00	-3 123 089,72		-10 713 948,03	-15 195 676,80	-2 940 925,31		-28 850 550,14
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00						0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	26 615 629,20	0,00	26 615 629,20	61 261 890,17	195 251 055,18	118 898 298,11	13 610 803,06	31 628 806,01	420 650 852,53
Arvonkorotukset				167 330 265,87					167 330 265,87
Kirjanpitoarvo 31.12.	26 615 629,20	0,00	26 615 629,20	228 592 156,04	195 251 055,18	118 898 298,11	13 610 803,06	31 628 806,01	587 981 118,40

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet				Yhteensä	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet		Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt		
Hankintameno 1.1	55 336 189,04	30 369 719,91	41 337 215,28	2 665 657,61	129 708 781,84	17 186 211,75	791 573,82	17 977 785,57	
Lisäykset	275 000,00				275 000,00	1 921 200,00		1 921 200,00	
Siirrot erien välillä					0,00	-2 375 928,35	2 384 016,82	8 088,47	
Vähennykset	-3 189 986,48				-3 189 986,48	-107 373,40		-107 373,40	
Arvon alentumiset ja niiden palautukset					0,00			0,00	
Hankintameno 31.12.	52 421 202,56	30 369 719,91	41 337 215,28	2 665 657,61	126 793 795,36	16 624 110,00	3 175 590,64	19 799 700,64	
Arvonkorotukset			613 999,63		613 999,63				
Kirjanpitoarvo 31.12.	52 421 202,56	30 369 719,91	41 951 214,91	2 665 657,61	127 407 794,99	16 624 110,00	3 175 590,64	19 799 700,64	

16. OMA PÄÄOMA

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	191 910 065,82	191 910 065,82
Muutokset tilikaudella		
Peruspääoma 31.12.	191 910 065,82	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto 1.1.	170 130 396,90	134 088 870,06
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	733 461,60	39 173 622,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella		-3 132 095,16
Arvonkorotusrahasto 31.12.	170 863 858,50	170 130 396,90
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasto 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 628 614,30	1 628 614,30
Yhteistoimintasopimus/irtisanominen	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	1 628 614,30	1 628 614,30
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	1 178 220,52	-26 033 191,35
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	8 047 097,22	27 740 398,89
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	412 808,99	-528 987,02
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	9 638 126,73	1 178 220,52
Tilikauden yli- / alijäämä 1.1	8 047 097,22	27 740 398,89
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-8 047 097,22	-27 740 398,89
Tilikauden yli-/alijäämä	2 981 716,73	8 047 097,22
Tilikauden yli- / alijäämä 31.12	2 981 716,73	8 047 097,22
Oma pääoma yhteensä	383 947 962,13	379 819 974,81

17. PAKOLLISET VARAUKSET

	2022	2021
Eläkevastuuvaraus	65 354,98	99 312,96
Kaatopaikan maisemointivaraus	912 763,28	1 134 014,27
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	1 043 199,15	1 043 199,15
	2 021 317,41	2 276 526,38

18. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

	2022	2021
JVK-laina 2017/2022	0,00	40 000 000,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,18%		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	40 000 000,00

19. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2022	2021
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	3 645,00	50 326,88
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	1 585 874,20	1 267 663,92
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Muut velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot		
Lainat	1 901 600,00	1 901 500,00
Ostovelat	2 610 151,98	4 568 367,71
Siirtovelat	64 809,49	15 807,14
Velat kuntyhtymille		
Ostovelat	11 773 568,10	11 078 343,00
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	6 221 762,71	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	442 055,48	341 041,06
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	148 201,75

20. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	136 000 000,00	104 500 000,00
Yhteensä	136 000 000,00	104 500 000,00

21. SEKKILIMIITTI

	2022	2021
Shekkitilin limiitti kokonaan käyttämättä	5 522 818,90	5 522 818,90

22. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

	2022	2021
Pitkäaikaiset		
Liittymismaksut	2 745 290,61	2 666 623,27
Muut velat	1 584 291,68	1 266 081,40
Yhteensä	4 329 582,29	3 932 704,67

23. SIIRTOVELAT

	2022	2021
Lomapalkkajaksotukset	14 927 357,20	27 634 453,63
Muut palkkajaksotukset	0,00	941 877,73
Henkilösivukulut	1 388 801,66	633 840,67
Siirtyvät korot	336 100,89	73 339,56
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	7 452 330,19	4 400 287,52
Yhteensä	24 104 589,94	33 683 799,11

24. HUOLLETTAVIEN VARAT

	2022	2021
Sosiaali- ja terveystoimi		
Asiakkaiden käteisvarat	0,00	17 917,69

4.4. Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

25. VUOKRAVASTUUT	2022	2021
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	7 776 608,14	7 252 364,33
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 304 290,07	953 415,00
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 666 791,79	1 803 643,39
Myöhemmin maksettavat	4 184 944,16	3 897 936,99
Yhteensä	5 851 735,95	5 701 580,38
 26. VASTUUSITOUMUKSET	 2022	 2021
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	132 507 103,42	136 655 764,32
Jäljellä oleva pääoma	87 076 817,66	89 302 614,71
Täytetakuukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 493 647,95	2 632 318,68
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	36 075 000,00	36 075 000,00
Jäljellä oleva pääoma	33 923 762,92	35 384 587,00
 Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	2 629 296,46	2 629 296,46
Jäljellä oleva pääoma	1 203 618,13	1 351 463,09
 Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	511 887 351,00	477 600 389,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	-296 016,00	-312 854,00
 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Sopimusvastuut		
Vuokravakuus, sosiaali- ja terveystoimi	0,00	109 655,49
Pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus, Rantamylly	0,00	841 000,00
Tytärtyhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	1 260 000,00	1 260 000,00
Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.		
Sopimusvastuut yhteensä	1 260 000,00	2 210 655,49
 Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	4 608 119,00	3 768 485,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	5 697,71	22 503,42

Koronvaihtosopimukset

	2022	2021
Päätyneet koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus I		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.		1 500 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,22 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		-13 382,05
Koronvaihtosopimus II		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.		1 500 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)		13 380,66
Voimassa olevat koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus III		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,595 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	22 451,00	-526 074,00
Koronvaihtosopimus IV		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu kiinteäksi koroksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Kiinteä korko: 1,595 % (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	37 584,00	191 475,00
Koronvaihtosopimus V, Swaptio		
Vastakkainen sopimus.		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi.	20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 16.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 232,00	-1 712 984,00
<i>Koronvaihtosopimukset I, II ja III suojaavat lainaa Danske Bank 2021, jonka saldo on 20 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.10.2027. Jatko-oikeudellisella koronvaihtosopimuksella muutetaan tulevan lainan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2023-2043, kiinteään korkotasoon 0,84 %. Koska markkinakorko on ylittänyt kiinteän koron tason pankki on ilmoittanut ettei tee jatkosopimusta.</i>		

Koronvaihtosopimus VI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)

Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 445 834,00 517 096,00

Koronvaihtosopimus VII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12. 20 000 000,00 20 000 000,00

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)

Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 379 206,00 1 919 720,00

Koronvaihtosopimukset VI ja VII suojaavat yhdessä lainaa SHB 313160-771173, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 13.3.2024.

Koronvaihtosopimus VIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 12 500 000,00 12 500 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017

Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 912 106,00 -813 021,00

Koronvaihtosopimus IX

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 12 500 000,00 12 500 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018

Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 999 271,00 -1 057 183,00

Koronvaihtosopimukset VIII ja IX suojaavat yhdessä lainaa Kuntarahoitus 17586/14, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 5.12.2023.

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12. 30 000 000,00 30 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017

Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 5 729 584,00 -4 565 111,00

Koronvaihtosopimus X suojaa lainaa

Kuntarahoitus 21116/22, jonka saldo on 30 milj. euroa. Lainan eräpäivä 23.8.2032.

Koronvaihtosopimus XI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 25 000 000,00 25 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020

Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnnyksellinen (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 7 640 606,00 -2 548 553,00

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa

Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 milj. euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Forward-start koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023

Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 144 364,00 -1 681 761,00

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa OP

567008-83647164, jonka saldo on 15 milj. euroa. Lainan eräpäivä 18.3.2025

Koronvaihtosopimus XIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027

Sopimuksen päättymispäivä 17.6.2047

Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen
(pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 051 164,00 -834 864,00

Koronvaihtosopimus XV suojaa

Kuntarahoituksen lainaa 19264/18 jonka

saldo on 19 milj. euroa. Lainan eräpäivä

28.9.2025.

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen
lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva
korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma
31.12. 25 000 000,00 25 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023

Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen
(pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 040 734,76 -5 226 572,73

Koronvaihtosopimus XIII suojaa OP

Yrityspankin, 2019 lainaa jonka saldo on 24,5

milj. euroa. Lainan eräpäivä 29.5.2028.

Koronvaihtosopimus XV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen
lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva
korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma
31.12. 10 000 000,00 10 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027

Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042

Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen
(pankki toimittaa)

Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 740 465,21 -855 394,05

Koronvaihtosopimus XV suojaa OP 567008-

83649484 lainaa jonka saldo on 10 milj.

euroa. Lainan eräpäivä 19.7.2032.

Koronvaihtosopimus XVI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen
lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva
korko kiinteäksi.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma
31.12. 30 000 000,00

Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2029

Sopimuksen päättymispäivä 4.1.2049

Vaihtuva korko: 6 kk euribor, (pankki
toimittaa)

Kiinteä korko: 1,837 % (kaupunki toimittaa)

Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan) 2 022 098,00

Koronvaihtosopimus XVI suojaa Danske Bank
lainaa jonka saldo on 40 milj. euroa. Lainan
eräpäivä 30.11.2032.

Markkina-arvot yhteensä	27 164 235,97	-17 193 228,17
Koronvaihtosopimukset		
Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	170 000 000,00	173 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	18 166 642,00	-6 881 652,39
josta		
Swaptio	20 000 000,00	20 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 232,00	-1 712 984,00
Forward-start johdannaissopimukset		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	85 000 000,00	55 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	8 998 825,97	-8 598 591,78
Käypä arvo yhteensä	27 164 235,97	-15 480 244,17
Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä		
Brutto	255 000 000,00	228 000 000,00
Netto	215 000 000,00	186 500 000,00

4.5. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

27. HENKILÖSTÖKULUT	2022	2021
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	116 849 512,32	185 389 813,88
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	27 269 558,64	39 872 716,79
Muut henkilösivukulut	4 315 491,54	6 756 455,82
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	148 434 562,50	232 018 986,49
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	847 397,31	707 856,27
Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	33 957,98	35 600,00
Yhteensä henkilöstökulut	149 315 917,79	232 762 442,76
28. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TEHTÄVÄ- ALUEITTAIN	2022	2021
Sosiaali- ja terveystoimi	0	1833
Sosiaalipalvelut / avustajat	0	2
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1643	1628
Ammatilliset koulut ja lukiot	406	418
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	565	557
Pelastustoimi *	135	232
Tekninen toimi	222	226
Liiketoiminta	78	77
Muut	304	311
Yhteensä	3 353	5 284
* lisäksi sivutoimisia puolivakinaisia palomiehiä	384	486
29. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2022	2021
BDO Audiator Oy		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot	1 890,00	
Muut palkkiot	1 010,00	
Palkkiot yhteensä	2 900,00	0,00
KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	42 433,95	40 127,85
Tilintarkastajan lausunnot	15 580,00	4 102,50
Muut palkkiot	193 253,58	93 545,02
Palkkiot yhteensä	251 267,53	137 775,37
Ernst & Young Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot		860,00
Palkkiot yhteensä	0,00	860,00

30. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisen varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

- Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

- Koy Pikipruukille on myönnetty markkinaehtoinen tertiäärilaina, saldo 31.12.2022; 9,1 milj. euroa. Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiäärilaina, saldo 31.12.2022; 0,9 milj. euroa. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa myönnettyistä lainoista.

Arvion mukaan lainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä, mutta Koy Klemetinkaaren omistamien tilojen tuleva käyttö on ollut ratkaisematta useamman tilikauden aikana.

- TeeSe Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginhallitus 20.12.2021, § 472) pääomалaina, jonka suuruus on 1 421 000 euroa. TT Botnia Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 26.11.2018, § 74) pääomалaina, jonka suuruus on 400 000 euroa. Pääomалainojen korko on 1 % ja pääomалainan luonteen mukaisesti lainat ovat vakuudettomia. Arvion mukaan pääomалainoihin ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Vaasa Facilita Oy:lle on myönnetty (kaupunginvaltuusto 11.10.2021 § 106) pääomалaina, jonka suuruus on 1 700 000 euroa.

- Kvarken Link Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2022: 2,0 milj. €

- Vaasan Asumisoikeus Oy:lle on myönnetty maksuvalmiuslimiitti, saldo 31.12.2022: 1,26 milj.

4.6. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on jätetty yhdistelemättä edellisen konsernitilinpäätöksen tapaan Kvarkenhamnar Ab, joiden yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin tilikauden ylijäämään ja omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistöverot on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poisto-oikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevina vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmilte tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitalinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalon poistot on ennen yhdistelyä oikaistu suunnitelman mukaisiksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitalinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilinpäätöksessä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Y-tunnus	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Konsernin osuus omasta pääomasta (€)	Konsernin osuus vieraasta pääomasta (€)	Konsernin osuus tilikauden tuloksesta (€)
Tytäryhteisöt							
Oy Klemetinkaari - Ab Klemetsösvängen	0643459-8	Vaasa	61,90 %	61,90 %	504 921,48	1 230 215,66	-14 257,35
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta Fastighets Ab	0959345-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	498 357,48	0,00	-27,24
Vaasa Facilita Oy Ab (konserni)	0469490-0	Vaasa	100,00 %	100,00 %	4 226 476,49	27 164 045,41	132 223,30
Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab (konserni)	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	13 864 433,01	115 778 268,31	55 269,22
Asunto Oy Vaasan Pitkänlahdenkatu 31-35-Bostads Ab v.1089301-7	0421696-8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	534 236,26	2 510 207,95	31 877,46
Asunto Oy Vaasan Asemakatu 43 Bostads Ab	0546657-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	338 697,20	1 226 264,16	29,00
Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab	3122550-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	264,49	2 483 524,12	34,09
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	0797709-2	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 493 399,01	2 234,31	20,00
Vähänkyrön Vuokralatol Kiinteistö Oy	0992710-1	Vaasa	100,00 %	100,00 %	477 850,76	2 872 084,99	17,96
Oy Vaasan Asumisoikeus-Vasa Bostadsrätt Ab	0963687-3	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 242 733,16	8 939 225,98	31,16
Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi Fastighets Ab	0183968-4	Vaasa	70,00 %	70,00 %	8 571,73	416 259,31	7,46
Oy Vaasan Ekolämpö-Vasa Ekovärme Ab	0677646-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	191 698,56	5 610,87	-10 083,96
Vaasan Sähkö Oy (konserni)	0209628-8	Vaasa	99,94 %	99,94 %	193 884 622,57	280 813 662,51	9 282 760,45
Vaasanseudun Kehitys Oy - Vasaregionens Utveckling Ab	1850796-9	Vaasa	58,10 %	58,10 %	356 095,73	311 010,64	-10 301,06
Oy Vaasan ammattikorkeakoulu - Vasa yrkeshögskola Ab	2267669-3	Vaasa	84,00 %	84,00 %	4 090 050,16	4 698 468,20	-907 997,98
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2450268-9	Vaasa	66,69 %	80,30 %	12 064 610,48	25 964 656,78	40 994,86
Ab Stormossen Oy	0586634-8	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	3 205 565,37	3 147 902,12	408 033,87
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki (konserni)	2562851-5	Vaasa	100,00 %	100,00 %	9 158 682,35	348,70	15,69
Vaasan seudun Matkailu Oy	2599583-3	Vaasa	54,08 %	54,08 %	50 696,65	81 773,68	-680,21
TeeSe Botnia Oy Ab	2859365-3	Vaasa	65,74 %	80,26 %	1 701 019,18	5 669 803,02	92 348,15
Oy EduVamia Ab	2719439-4	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 264 890,41	223 893,54	-15 232,71
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab	3109353-7	Vaasa	100,00 %	100,00 %	11 655 539,84	0,00	-268 158,18
Kuntayhtymät							
Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	0283116-6	Seinäjoke	15,58 %	15,58 %	930 389,95	4 402 172,06	0,00
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä - Vasaregionens Aren	1025565-6	Vaasa	70,77 %	70,77 %	4 947 053,16	3 021 887,82	1 715,40
Kärkulla samkommun	0204197-3	Parainen	5,92 %	5,92 %	521 265,13	2 204 058,65	0,00
Österbottens förbund - Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	0970063-6	Vaasa	40,85 %	40,85 %	690 435,34	387 260,02	-56 717,36
Samkommunen för Österbottens välfärdsområde- Pohjanm	0349388-3	Vaasa	54,07 %	54,07 %	32 971 504,21	181 554 382,73	-295 757,88
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	0988182-8	Vaasa	21,81 %	21,81 %	6 630 663,82	2 572 945,04	-28 872,44
Osakkuusyhteisöt							
Kvarken Link Oy (konserni)	2965226-4	Vaasa	50,00 %	50,00 %	26 380 323,09	42 727 422,54	961 282,05
TT Botnia Oy (konserni)	2995396-4	Vaasa	37,19 %	37,66 %	1 148 605,56	558 462,96	387 169,14
Pohjanmaan Expo Oy - Expo Österbotten Ab	0702385-4	Vaasa	30,20 %	30,20 %	131 828,69	104 414,39	1 752,63
Fastighets Ab Formansgatan 14 Kiinteistö Oy	0469390-8	Vaasa	38,00 %	38,00 %	87 085,41	4 716,40	159,79
Oy Merinova Ab	0778620-2	Vaasa	22,47 %	39,66 %	913 685,85	140 678,76	43 309,69
VP Facilities Oy Ab (konserni)	2917961-4	Vaasa	33,30 %	46,55 %	5 055 037,40	1 844 789,25	8 160,19
Kyrönmaan Jätevesi Oy	0613909-7	Vaasa	50,00 %	50,00 %	1 035 346,33	370 090,20	18 462,04
Mico Botnia Oy Ab	2876122-3	Vaasa	38,20 %	48,81 %	324 291,51	746 702,18	41 362,00
Vaasan Merikampus Oy	2994564-9	Vaasa	33,33 %	33,33 %	5 221 799,26	8 607 401,18	602,22
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt							
Kvarkenhamnar Ab	2650224-4	Uumaja	50,00 %	50,00 %			

3. ARVONKOROTUKSET	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	168 351 884,72	132 310 357,88
Arvonkorotukset	733 461,60	36 041 526,84
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00
Arvo 31.12	169 085 346,32	168 351 884,72
Rakennukset		
Arvo 1.1	1 284 748,67	1 304 275,93
Arvonkorotusten purku	0,00	-19 527,26
Arvo 31.12	1 284 748,67	1 284 748,67
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	998 714,15	998 714,15
Arvonkorotusten purku	-28 500,82	-28 500,82
Arvo 31.12	970 213,33	970 213,33
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	171 340 308,32	170 606 846,72
4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	2022	2021
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 056 335,64	1 028 624,74
Muut maa- ja vesialueet	94 274 510,03	88 275 473,11
Maa- ja vesialueet yhteensä	95 330 845,67	89 304 097,85
5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttösopimukset	1 134 456,27	1 717 411,77
Muut siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 134 456,27	1 717 411,77
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	51 118,11	4 556,16
Vuokrasaamiset	53 403,32	137 356,54
Myyntisaamiset	18 496 030,32	502 127,30
Palkkojen siirtosaamiset	44 629,54	40 139,65
Korkosaamiset	40 717,11	5 250,89
Verosaamiset	1 067 260,36	411 100,11
Avustushakemukset ja jaksotukset	593 509,61	1 200 352,59
Siirtosaamiset valtiolta	18 616,64	18 616,23
Siirtosaamiset EU:lta	38 758,49	38 757,64
Kelan työterveyshuolto	204 702,57	458 706,08
Ennakkomaksut	218 127,83	3 075 658,17
Muut siirtosaamiset	15 979 661,64	6 707 652,54
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	36 806 535,54	12 600 273,91
6. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	7 946 218,12	3 415 981,22
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	53 941 030,78	45 880 925,32
Korkojaksotukset	914 164,84	404 148,94
Verot	14 781,86	485 803,88
Muut menojäät	12 735 940,06	10 465 677,27
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	75 552 135,66	60 652 536,63

7. PAKOLLISET VARAUKSET	2022	2021
Eläkevastuu	65 354,98	99 312,96
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	2 500 808,33	2 912 233,99
Suvilahden kaatopaikan maisemointi	912 763,28	1 134 014,27
Alueiden puhdistusvelvollisuus	1 043 199,15	1 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 608 151,13	1 608 151,13
Muut pakolliset varaukset	194 278,34	400 000,00
Pakolliset varaukset yhteensä	6 324 555,21	7 196 911,50
8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2022	2021
Eläkevastuu 1.1	99 312,96	134 912,96
Lisäykset tilikaudella	-33 957,98	-35 600,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12	65 354,98	99 312,96
Potilasvastuuvakuutus 1.1	2 912 233,99	3 393 819,26
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-411 425,66	-481 585,27
Potilasvastuuvakuutus 31.12	2 500 808,33	2 912 233,99
Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 1.1	1 134 014,27	1 369 139,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-221 250,99	-235 124,98
Suvilahden kaatopaikan maisemointi 31.12	912 763,28	1 134 014,27
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 608 151,13	1 493 863,36
Lisäykset tilikaudella	0,00	114 287,77
Vähennykset tilikaudella	-142 357,47	0,00
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 465 793,66	1 608 151,13
Muut pakolliset varaukset 1.1	400 000,00	200 000,00
Lisäykset tilikaudella	-205 721,66	200 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12	194 278,34	400 000,00
9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY	2022	2021
Muut velat		
Liittymismaksut	59 076 736,87	61 250 792,34
Muut velat	30 152 859,62	3 678 809,80
Muut velat yhteensä	89 229 596,49	64 929 602,14
10. LASKENNALLISET VEROVELAT	2022	2021
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	25 382 867,11	25 165 840,68

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT	2022	2021
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	0,00	2 954 259,63
Rakennusten myyntivoitot	0,00	0,00
Muut myyntivoitot	76 169,26	345 030,46
Myyntivoitot yhteensä	76 169,26	3 299 290,09
Muut toimintakulut		
Kiinteistön myyntitappio	0,00	0,00
Muut myyntitappiot	-428 598,83	-325 254,31
Myyntitappiot yhteensä	-428 598,83	-325 254,31
12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2022	2021
Sosiaali- ja terveystoimi	275 365 823,34	137 871 477,26
Varhaiskasvatus- ja perusopetus	8 083 462,74	7 947 765,28
Ammatilliset koulut ja lukiot	10 893 493,16	9 039 932,51
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	5 178 494,04	5 437 286,67
Pelastustoimi	8 416 326,72	14 433 427,72
Tekninen toimi	29 320 079,43	21 194 683,41
Tukipalvelut	12 740 418,34	4 902 649,69
Liiketoiminta	373 635 110,04	261 399 592,38
Muut	12 452 982,91	10 238 580,22
Toimintatuotot yhteensä	736 086 190,72	472 465 395,14
13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	102 289 648,72	88 071 438,86
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	117 087 286,73	104 450 324,38
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	3 000 000,00	2 040 939,63
Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset	9 213 047,24	9 177 400,00
Lainat julkisyhteisöiltä	85 158 501,79	55 279 980,19
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	160 644 573,03	170 408 704,55
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	289 944 907,00	286 077 368,56
14. VAKUUDET	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet	46 953 933,28	17 526 685,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	4 000 000,00	4 000 000,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	0,00	92 422,00
Vakuudet yhteensä	50 953 933,28	21 619 107,00
15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	27 325 736,74	1 714 398,73
Myöhemmin maksettavat	115 341 509,47	7 047 046,88
Yhteensä	142 667 246,21	8 761 445,61
16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	3 795 983,67	3 351 392,93
Myöhemmin maksettavat	8 864 223,57	8 614 639,91
Yhteensä	12 660 207,24	11 966 032,84
17. VASTUUSITOUMUKSET	2022	2021
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	38 767 041,46	38 796 718,46
Jäljelläoleva pääoma	35 190 126,05	36 828 472,09
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	511 887 351,00	477 600 389,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	-296 016,00	-312 854,00

18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT

	2022	2021
Vuokravakuudet	0,00	109 655,49
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti	1 260 000,00	1 260 000,00
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	90 437,65	44 046,60
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	4 608 119,00	3 768 485,00
Rantamyly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	0,00	841 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	36 831 518,17	20 249 215,90
Muut vastuut	128 744 752,90	79 174 745,62
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	87 682 536,90	61 234 377,50
Sopimusvastuut yhteensä	171 534 827,72	105 447 148,61
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	255 000 000,00	228 000 000,00
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	30 889 652,00	32 512 508,00
Johdannaissopimukset Pikipruukki	2 560 000,00	16 605 126,00
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	1 216 875,00	1 258 125,00
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	282 911,00	300 310,00
Johdannaissopimukset SÖFUK	1 184 451,59	1 310 429,22
Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	2 962 500,00	10 620 833,00
Johdannaissopimukset VSHP	2 720 229,80	3 821 716,79
Hyödykejohdannaiset		
Sähköjohdannaiset		
Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohdannaisilla hyväksytyn riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvonmuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.		
Forwardit GWh	372,0	185,00
Futuurit GWh	4 121,5	5 342,90
Forwardit, käypä arvo €	-24 767 000	-1 076 000,00
Futuurit, käypä arvo €	13 560 000	18 095 000,00
Käypä arvo, netto €	-11 207 000	17 019 000,00

19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2022	2021
Peruspääoma 1.1	191 910 065,83	191 910 065,82
Peruspääoma 31.12	191 910 065,83	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto 1.1	173 709 086,05	138 120 166,18
Vähennykset tilikaudella	0,00	-4 535 022,54
Lisäykset tilikaudella	733 461,60	40 123 942,41
Arvonkorotusrahasto 31.12	174 442 547,65	173 709 086,05
Muut omat rahastot		
Vararahasto	722 601,77	722 601,77
Rahaston pääoma 31.12	722 601,77	722 601,77
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimenrahasto	1 628 614,30	1 628 614,30
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	1 628 614,30	1 628 614,30
Muut omat rahastot	10 286 677,73	12 773 141,89
Siirrot rahastoon	12 852,77	0,00
Siirrot rahastosta	-22 359 901,77	-2 486 464,16
Rahaston pääoma 31.12	-12 060 371,27	10 286 677,73
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	-2 783 575,15	19 563 473,85
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	217 015 471,89	200 453 624,81
Edellisten tilikausien oikaisut	5 888 134,78	-622 823,47
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	222 903 606,67	199 830 801,34
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	12 724 548,85	17 184 670,55
Oma pääoma yhteensä 31.12	599 197 193,85	602 198 097,61

4.7. Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	atk-tuloste
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	erillisinä lomakkeina
Käteiskassat 21 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 10 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

5. Liikelaitosten tilinpäätökset

5.1. Liikelaitosten vaikutus tulokseen

Liikelaitosten vaikutus tulokseen

1.000 €

	Tuloslaskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoi- maton yht.	Eliminointi ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut tulos- laskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin tuloslask. tilin- päätöksessä
Toimintatuotot								
Myyntituotot	25 914	30 746	56 660 1)	-4 866	-6 535	21 047	24 212	45 259
Maksutuotot	7 816	59	7 875 1)	-13	0	7 802	59	7 861
Tuet ja avustukset	9 710	526	10 236 1)	0	0	9 710	526	10 236
Vuokratuotot	13 938	47 931	61 869 1)	-726	-38 318	13 212	9 613	22 825
Muut toimintatuotot	6 939	213	7 152 1)	-56	-71	6 883	142	7 025
Valmistus omaan käyttöön	325	618	942 1)	146	3 354	471	3 972	4 443
Toimintakulut								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-107 215	-9 634	-116 850			-107 215	-9 634	-116 850
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-25 201	-2 068	-27 270			-25 201	-2 068	-27 270
Muut henkilösivukulut	-3 946	-370	-4 315	0		-3 946	-370	-4 315
Palvelujen ostot	-330 996	-14 718	-345 714 1)	5 840	1 855	-325 156	-12 864	-338 019
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-14 061	-9 333	-23 394 1)	90	243	-13 970	-9 090	-23 060
Avustukset	-18 930	-105	-19 035 1)	0		-18 930	-105	-19 035
Vuokrat	-41 588	-5 084	-46 672 1)	37 991	1 053	-3 597	-4 031	-7 628
Muut toimintakulut	-1 230	-197	-1 427 1)	8	5	-1 222	-192	-1 414
Toimintakate	-478 526	38 583	-439 943			-440 112	169	-439 943
Verotulot	333 486	0	333 486			333 486	0	333 486
Valtionosuudet	140 151	0	140 151			140 151	0	140 151
Rahoitustuotot ja -kulut								
Korkotuotot	816	0	816			816	0	816
Muut rahoitustuotot	31 372	33	31 404 2)	-21 045		10 327	33	10 360
Korkokulut	-1 294	-15	-1 308			-1 294	-15	-1 308
Muut rahoituskulut	-1 969	-21 045	-23 014 2)		21 045	-1 969	0	-1 969
Vuosikate	24 036	17 556	41 592			41 405	187	41 592
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 794	-15 180	-31 973			-16 794	-15 180	-31 973
Arvonalentumiset	-838	-72	-910			-838	-72	-910
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot	0	0	0			0	0	0
Tilikauden tulos	6 404	2 304	8 709			23 774	-15 065	8 709
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 227	0	-5 227			-5 227	0	-5 227
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-500	0	-500			-500	0	-500
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0			0	0	0
Tilikauden yli- / alijäämä	677	2 304	2 982			18 047	-15 065	2 982

1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi

47 085

2) Liikelaitosten peruspääoman tuoton eliminointi

21 045

5.2. Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

Liikelaitosten vaikutus rahoitukseen

1.000 €

	Kaupunki rahoitus- laskelma	Liike- laitokset yhteensä	Eliminoi- maton rahoitus- laskelma	Eliminointi- ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut rahoitus- laskelmat Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin rahoituslas- kelma tilin- päätyksessä
Toiminnan rahavirta								
Vuosikate	24 036	17 556	41 592 1)	17 369	-17 369	41 405	187	41 592
Satunnaiset tulot	0	0	0			0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-4 824	0	-4 824			-4 824	0	-4 824
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	7	0	7			7	0	7
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-255	0	-255			-255	0	-255
Muut tulorahoituksen korjaukset	0	0	0			0	0	0
Toiminnan rahavirta yhteensä	18 965	17 556	36 520			36 334	187	36 520
Investointien rahavirta								
Investointimenot	-36 737	-25 764	-62 501 3)	7 250		-29 487	-25 764	-55 251
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2 142	888	3 030			2 142	888	3 030
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 617	58	8 675			8 617	58	8 675
Investointien rahavirta yhteensä	-25 978	-24 819	-50 796			-18 728	-24 819	-43 546
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-7 013	-7 263	-14 276			17 606	-24 632	-7 026
Rahoituksen rahavirta								
Antolainauksen muutokset								
Antolainasaamisten lisäys	-5 110	0	-5 110			-5 110	0	-5 110
Antolainasaamisten vähennys	176	0	176			176	0	176
Antolainauksen muutokset yhteensä	-4 934	0	-4 934			-4 934	0	-4 934
Lainakannan muutokset								
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	95 000	0	95 000			95 000	0	95 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-33 595	-12	-33 607			-33 595	-12	-33 607
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-39 565	0	-39 565 2)			-39 565	0	-39 565
Lainakannan muutokset yhteensä	21 840	-12	21 828			21 840	-12	21 828
Oman pääoman muutokset	195	7 468	7 663 3)			195	218	413
Muut maksuvalmiuden muutokset								
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 944	0	-1 944			-1 944	0	-1 944
Vaihto-omaisuuden muutos	549	-418	131			549	-418	131
Saamisten muutos	6 771	1 359	8 130 2)	-121		6 650	2 130	8 780
Korottomien velkojen muutos	-13 275	-1 135	-14 410 2)	-770		-14 045	-1 014	-15 059
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	-7 898	-193	-8 092			-8 790	698	-8 092
Rahoituksen rahavirta	9 202	7 263	16 465			8 311	904	9 215
Rahavarojen muutos	2 189	0	2 189			25 918	-23 728	2 189
Rahavarojen muutos								
Rahavarat 31.12	5 921	0	5 921			5 921	0	5 921
Rahavarat 1.1	3 732	0	3 732			3 732	0	3 732
Muutos	2 189	0	2 189			2 189	0	2 189

- 1) Sisäisten ostojen ja rahoitusserien eliminointi
2) Yhdystilin eliminointi
3) Peruspääoman lisäyksen eliminointi

5.3. Liikelaitosten vaikutus taseeseen

Liikelaitosten vaikutus taseeseen

1.000 €	Kaupungin tase	Liike- laitokset yhteensä	Elimi- noimaton tase	Eliminointi- ja oikaisu- kirjaukset Kaupunki	Liike- laitokset	Eliminoidut taseet Kaupunki	Liike- laitokset	Kaupungin tase tilin- päätyksessä
VASTAAVAA								
A PYSYVÄT VASTAAVAT								
I Aineettomat hyödykkeet								
Muut pitkävaikutteiset menot	25 885	730	26 616			25 885	730	26 616
Ennakkomaksut ja kesk.er.hankinnat	0	0	0			0	0	0
	25 885	730	26 616			25 885	730	26 616
II Aineelliset hyödykkeet								
Maa- ja vesialueet	61 145	117	61 262			61 145	117	61 262
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	167 330	0	167 330			167 330	0	167 330
Rakennukset	13 016	182 235	195 251			13 016	182 235	195 251
Kiinteät rakenteet ja laitteet	81 712	37 186	118 898			81 712	37 186	118 898
Koneet ja kalusto	8 244	5 367	13 611			8 244	5 367	13 611
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	18 221	13 408	31 629			18 221	13 408	31 629
	349 668	238 313	587 981			349 668	238 313	587 981
III Sijoitukset								
Osakkeet ja osuudet	321 867	1 809	323 676	-196 882		124 985	1 809	126 794
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	614	0	614			614	0	614
Muut lainasaamiset	17 508	0	17 508			17 508	0	17 508
Muut saamiset	425	1 905	2 330			425	1 867	2 292
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0	0	0			0	0	0
	340 414	3 715	344 128			143 531	3 676	147 207
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT								
Valtion toimeksiantot	0	0	0			0	0	0
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	29 074	0	29 074			29 074	0	29 074
Muut toimeksiantojen varat	52	0	52			52	0	52
	29 126	0	29 126			29 126	0	29 126
C VAIHTUVAT VASTAAVAT								
I Vaihto-omaisuus								
Aineet ja tarvikkeet	234	668	902			234	668	902
Keskeneräiset tuotteet	768	0	768			768	0	768
Valmiit tuotteet	0	0	0			0	0	0
Muu vaihto-omaisuus	216	0	216			216	0	216
	1 218	668	1 887			1 218	668	1 887
II Saamiset								
Pitkäaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	0	0	0			0	0	0
Lainasaamiset	8 190	0	8 190			8 190	0	8 190
Muut saamiset	7	0	7			7	0	7
Siirtosaamiset	1 134	0	1 134			1 134	0	1 134
Lyhytaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset	11 371	5 550	16 920			11 371	5 550	16 920
Lainasaamiset	3 260	1 120	4 380			3 260	1 120	4 380
Muut saamiset	22 182	700	22 882	-12 890		9 292	-420	8 872
Siirtosaamiset	861	567	1 427			861	567	1 427
	47 005	7 936	54 941			34 115	6 816	40 931
III Rahoitusarvopaperit								
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0	0	0			0	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0	0			0	0	0
	0	0	0			0	0	0
IV Rahat ja pankkisaamiset	5 921	0	5 921			5 921	0	5 921
VASTAAVAA YHTEENSÄ	799 238	251 362	1 050 599			589 465	250 204	839 669

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma	191 910	196 882	388 793 1)	-196 882	191 910	0	191 910
III Arvonkorotusraho	170 864	0	170 864		170 864	0	170 864
IV Muut omat rahastot	8 554	0	8 554		8 554	0	8 554
V Edellisten tilikaudien yli- / alijäämä	-17 637	27 275	9 638		-17 637	27 275	9 638
VI Tilikauden yli- / alijäämä	677	2 304	2 982		677	2 304	2 982
	354 368	226 462	580 830		354 368	29 580	383 948

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Kertynyt poistoero	7 652	0	7 652		7 652	0	7 652
Vapaaehtoiset varaukset	16 200	0	16 200		16 200	0	16 200
	23 852	0	23 852		23 852	0	23 852

C PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	65	0	65		65	0	65
Muut pakolliset varaukset	1 956	0	1 956		1 956	0	1 956
	2 021	0	2 021		2 021	0	2 021

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	0	0	0		0	0	0
Lahjoitusrahastojen pääomat	29 302	0	29 302		29 302	0	29 302
Muut toimeksiantojen pääomat	97	0	97		97	0	97
	29 399	0	29 399		29 399	0	29 399

E VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen							
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0		0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	289 500	1 447	290 947		289 500	1 447	290 947
Lainat julkisyhteisöiltä	0	6 478	6 478 2)	-6 478	0	0	0
Saadut ennakot	3 817	0	3 817		3 817	0	3 817
Liittymismaksut ja muut velat	1 584	2 745	4 330 3)	0	1 584	2 745	4 330
	294 901	10 670	305 572		294 901	4 192	299 094
II Lyhytaikainen							
Joukkovelkakirjalainat	0	0	0		0	0	0
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 595	12	33 607		33 595	12	33 607
Lainat julkisyhteisöiltä	1 120	0	1 120 2)	-1 120	0	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	1 902	0	1 902		1 902	0	1 902
Saadut ennakot	5 428	0	5 428		5 428	0	5 428
Ostovelat	23 009	4 457	27 466		23 009	4 457	27 466
Muut velat	4 933	7 638	12 570 2)	-6 450	4 933	1 187	6 120
Siirtovelat	24 708	2 123	26 832		24 708	2 123	26 832
	94 695	14 230	108 925		93 575	7 779	101 355

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	799 238	251 362	1 050 599		798 118	41 551	839 669
--	---------	---------	-----------	--	---------	--------	---------

- 1) Peruspääomasijoituksen eliminointi
2) Yhdystilin eliminointi
3) Liittymismaksujen eliminointi

196 882
14 009
38

5.4. Pohjanmaan pelastuslaitos

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos TILINPÄÄTÖS 2022

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta
Liite: 23.3.2023 / § 4

SISÄLLYSLUETTELO

Pelastusjohtajan katsaus	2
Hallinto	3
Toiminta-ajatus	3
Pohjanmaan pelastuslaitoksen organisaatio	3
Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta	3
Henkilöstö ja toimitilat	4
Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
Tilikauden tuloksen muodostuminen	5
Toiminnan rahoitus	6
Pelastuslaitoksen rahoitustilanteen kehitys	7
Tasetarkastelu	8
Tilikauden tuloksen käsittely	8
Toteutumisvertailut	9
Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	9
Tulosalue: Pelastustoimi	9
Tulosalue: Ensihoitopalvelut	15
Investointien toteutuminen	16
Tilinpäätöslaskelmat	17
Liitetiedot 1-12	20

Kansikuva: Valmiina asukkaiden ja vierailijoiden hyväksi.
Kuva s 2: Talonpolton harjoitus.

Jäsenkunnat:

Kaskisten kaupunki
Korsnäsön kunta
Kristiinankaupunki
Laihian kunta
Maalahden kunta
Mustasaaren kunta
Närpiön kaupunki
Pedersören kunta
Uudenkaarlepyyn kaupunki
Vaasan kaupunki
Vöyrin kunta

1. Pelastusjohtajan katsaus

Vuoden 2022 aikana edistettiin pelastustoimen järjestäytynyttä siirtymistä Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Niukat valmisteluresurssit ja osittain valmis HYKY-juna aiheutti monenlaista haastetta vaikuttaa asioiden valmisteluun. Siirto varsinaisen toiminnan osalta onnistui häiriöttömästi. Resurssien päällekkäisyys valmistelun aikana näkyi erityisesti valvontatyön tavoitteissa. Ensihoidon siirron yhteydessä päivitetyn sopimuksen implementointi ei tuonut yllätyksiä, vaikka sisältö kaventui koskemaan pelastajien käyttöä, ensivastetta ja tilayhteistyötä. Ylläpitohuoltojen järjestelyissä nähtiin joidenkin asioiden uudelleen avaamisen tarvetta.

Koronarajoitukset vähentyivät vuoden aikana merkittävästi. Poissaolojen määrä kasvoi edellisistä vuosista jonkin verran pysyen edelleen maltillisena. Syksyllä 2021 epäasiallisista kohteluista ja häirintätapauksista syntynyt keskustelu pelastustoimessa terävöitti Pohjanmaan pelastuslaitoksen toimintaa ja siihen puuttumista. Avoimella keskustelulla ja asiaan perustetun työryhmän avulla olemme kyenneet parantamaan sen hallintaa.

Pelastustehtävien kokonaismäärä on laskussa verrattuna neljän edellisen vuoden keskiarvoon. Rakennuspalojen määrä on kuitenkin samaan aikaan noussut. Myös vaarallisten aineiden onnettomuuksien määrä ovat huomattavasti nousseet. Öljyntorjunnan rahoituksen epävarmuudesta huolimatta toteutettiin yhden veneen hankinta, mikä sijoitettiin Oravaisiin.

Onnettomuuksien ehkäisyn työ on kasvava ja laajeneva. Yritys- ja laitoskohteiden valvonta laski 53 %:iin suunnitelmataavoitteesta. Onnistuneita rekrytointeja onnistuttiin tekemään, mutta niiden vaikutukset voidaan mitata vasta seuraavien vuosien aikana.

Pelastuslaitoksen tilinpäätöksen tulos on ylijäämäinen. Kuntien maksama osuus pelastustoimen hoitamiseksi vuonna 2022 oli 78,63 €/asukas.

Tero Mäki
pelastusjohtaja

2. Hallinto

2.1. Toiminta-ajatus

Pohjanmaan pelastuslaitos huolehtii alueen onnettomuuksien ehkäisystä ja pelastustoiminnasta tavoitteena hyvä turvallisuuskulttuuri, vähemmän onnettomuuksia, ja pienemmät vahingot, nopea ja tehokas apu onnettomuuksissa ja poikkeusoloissa sekä aktiivinen yhteistoiminta.

2.2. Visiona ”Hyvän elämän turvallinen arki”

Pelastuslaitoksen vision mukaan Pohjanmaalla on hyvä turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen ottaa vastuuta toimintaympäristön turvallisuudesta ja ehkäisee jo ennakolta onnettomuuksia yhteiskunnan tukiverkoston avulla.

2.3. Pohjanmaan pelastuslaitoksen organisaatio

Pohjanmaan pelastuslaitoksen jäsenkunnat ovat yhteistoimintasopimuksessa sopineet kuntien vastuulla olevien pelastustoiminnan ja öljyntorjunnan lakisääteisten tehtävien hoitamisesta vuodesta 2004 alkaen. Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän kanssa tehdyn sopimuksen mukaan pelastuslaitos on vuonna 2022 huolehtinut koko alueella ensivasteesta, ensihoidon tiloista paloasemilla sekä 13 htv -resurssilla osallistunut varsinaiseen ensihoitoon.

Pelastuslaitoksen toiminnot muodostavat neljä tulosaluetta: pelastustoimi, öljyntorjunta, maksullinen palvelutoiminta sekä ensihoitopalvelut. Pelastuslaitoksen alue on jaettu kahteen toiminta-alueeseen sekä yhteisiin toimintoihin:

- toiminta-alue 1: Laihia, Mustasaari ja Vaasa,
- toiminta-alue 2: Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Maalahti, Närpiö sekä Mustasaaresta Sulvan ja Helsingbyn palokunnat, ja
- yhteiset toiminnot: mm johtokunta, henkilöstö- ja taloushallinto sekä hankinnat ja huolto.

2.4. Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos on organisatorisesti Vaasan kaupungin keskushallinnossa, kaupunginjohtaja Tomas Häyryn alaisuudessa. Vuoden 2022 aikana pelastuslaitoksen johtokunta kokoontui neljään kokoukseen, joissa käsiteltiin 13 pykälää. Johtokunnan puheenjohtajana toimi Ville Hämäläinen Vaasasta ja varapuheenjohtajana Jussi Säilä Laihialta. Kaupunginhallituksen edustajan toimi ensin Martin Norrgård ja loppuvuodesta Mathias Skytte. Esittelijänä on toiminut pelastusjohtaja Tero Mäki ja sihteereinä Peter Dahlström sekä Mira Kuusisto.

Johtokunnan jäseninä ovat olleet:

Kunta	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pedersöre:	Joakim Lasén	Christine Sten
Uusikaarlepyy:	Elli Flén	Tobias Wik
Vöyri:	Karita Ohlis	Sigfrid Hannus
Vaasa:	Ville Hämäläinen, pj.	Jarmo Salo
	Karita Blom	Marko Kuusilehto
	Heidi Svartsjö	Aija Ström
	Juha Dahlbo	Leena Tulimaa
Laihia:	Jussi Säilä, vpj	Hannele Viianen
Mustasaari:	Rolf Sund	Emma Dahl
Kaskinen:	Jarmo Tarkka	Daniel Lehtonen
Maalahti:	Carola Bengs-Lattunen	Sture Skinnar
Korsnäs:	Lars-Erik Nylund	Niklas Björkqvist
Närpiö:	Kenneth Högbäck	Anette Snickars
Kristiinankaupunki:	Stina Lähteenmäki	Nicklas Pärus

Vaasan kaupungin ja samalla pelastuslaitoksen tilintarkastuksesta vastaa KPMG Oy Ab, jonka vastuunalaisena tilintarkastajana toimii Esko Säilä, JHT, HT.

2.5. Henkilöstö

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisiin kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Maakuntavalmisteluun liittyvät henkilöstöasiat (mm yt-menettely).	Henkilöstönsiirto ja siihen liittyvät YT-menettelyt noudattivat aikatauluja.
	Sopimushenkilöstön ja palokuntien sopimuksiin liittyvien seikkojen päivitykset.	Hyvinvointialueen valmistelu siirsi näiden toteuttamista vuodelle 2023.
	Sopimushenkilöstön työterveyspalvelun sopimukset päivitetään.	Liittyvät palokuntasopimusten uusimiseen. Työ siirtyi vuodelle 2023.

Henkilöstötaulukko on liitteessä, kohta 11.

2.6. Toimitilat

Pelastuslaitos vuokraa tiloja kunnilta ja lisäksi joiltakin yksityisiltä vuokranantajilta. Vuokrakohteita oli vuoden lopussa 54 kpl, joissa yhteensä n. 19.400 m². Näistä osa on varastoja, öljyntorjuntaa varten. Ensihoidon tilantarve tarkistettiin ja Närpiön Yli-Markkuun tehtiin varaus paloaseman rakentamiselle. Vaasan asemien tilanne pysähtyi tarveselvitysvaiheeseen mm. Ukrainan sodan aiheuttaman äkillisten kustannusten kasvun vuoksi. Pääaseman sisätilaongelmat ovat vaikeutuneet entisestään.

3. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

Öljysuojarahaston rahoitus muuttuu ja sen vaikutukset ovat nähtävissä jo kuluneella vuodella. Ainoastaan ennakkohyväksynnän saaneet hankinnat toteutettiin ja ylläpitorahoituksen riittävydestä ei ole täyttä varmuutta. Pelastuslaitos hankki tänä vuonna myös viimeisen paloauton palosuojelurahaston avustukselle. Avustuksen saanti siis todennäköisesti päättyy hyvinvointialueelle siirryttäessä.

Ensihoidon siirtyminen hyvinvointialueen kuntayhtymään ei ole aiheuttanut lisäkustannuksia, vaan toiminta jatkettiin samoilla periaatteilla kuin aiempina vuosina. Hyvinvointialue korvasi pelastuslaitosta ensihoidosta syntyneet kustannukset uuden sopimuksen perusteella. Uusi sopimus sisälsi tilayhteistyön, pelastajien osallistumisen ensihoitoon ja ensivastejärjestelyt vuoden 2022 aikana.

Koronapandemia ei enää oleellisesti vaikuta toimintaan ja toiminta on palautunut normaaliksi.

4. Tilikauden tuloksen muodostuminen

4.1. Pelastuslaitoksen tuloslaskelma

		2022	2021
		1 000 €	1 000 €
Liikevaihto		13078	18800
Liiketoiminnan muut tuotot		654	826
Tuet ja avustukset kunnalta		0	0
Materiaalit ja palvelut			
	Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1160	-1 347
	Palvelujen ostot	-2536	-2 660
Henkilöstökulut			
	Palkat ja palkkiot	-6158	-10 950
	Eläkekulut	-1093	-1 934
	Muut henkilösivukulut	-240	-420
Poistot ja arvonalentumiset			
	Suunnitelman mukaiset poistot	-534	-652
Vuokrakulut		-1817	-1 840
Liiketoiminnan muut kulut		-177	-405
Liikelylijäämä (-alijäämä)		17	-582
Rahoitustuotot ja -kulut			
	Korkotuotot	0	0
	Muut rahoitustuotot	0	0
	Kunnalle maksetut korkokulut	0	0
	Muille maksetut korkokulut	0	0
	Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		17	-582

4.2. Tuloslaskelman tunnusluvut

		2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %		0,27	-9,30
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		0,27	-9,30
Voitto, %		0,13	-3,10

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja Vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

4.3. Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelma osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Pelastustoimessa suurin tulo on kuntien maksuosuus ja ensihoitopalveluissa Vaasan sairaanhoitopiiriin yhteistoimintakorvaus. Pelastuslaitoksen suurimmat kulut ovat henkilöstö- ja kiinteistökulut.

Pelastuslaitoksen tuottojen kokonaismäärä oli 13 732 875,40 € (19 626 418,89 €) ja vähenivät ensihoidon palveluntuottajatoiminnan päättymisen myötä 5 893 543,49 €:lla, mikä on: -30,03%. Kulut olivat: -13 715 836,76 € (-20 208 073,38 €). Kulut vähenivät 6 492 236,62 €:lla, eli -32,13 %.

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen tilikauden tulos (rahoitustuotot ja –kulut mukaan laskettuna) oli alijäämäinen: 17 038,51 € (-581 654,49 €).

5. Toiminnan rahoitus

5.1. Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma

		2022	2021
		1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta			
	Liikelylijäämä (-alijäämä)	17	-581
	Poistot ja arvonalentumiset	535	652
	Rahoitustuotot ja -kulut	0	0
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myytitappiot	0	0
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		0	
	Investointimenot	-1382	-2 217
	Rahoitusosuudet investointimenoihin	779	1 795
	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	98	237
Toiminnan ja investointien rahavirta		47	-114
Rahoituksen rahavirta			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
	Saamisten muutos kunnalta	770	-631
	Saamisten muutos muilta	0	577
	Korottomien velkojen muutos muilta	-817	168
Rahoituksen rahavirta		-47	114
Rahavarojen muutos		0	0
Yhdystilin saldo			
	Saldo 31.12	1119	1 809
	Saldo 1.1	1809	1 259

5.2. Rahoituslaskelman tunnusluvut

	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran		
kertymä 5 vuodelta, €	-1 291 347,62	-1 059 890,11
Investointien tulorahoitus, %	-91,54	-16,82
Kassan riittävyys, pv	28	32
Quick ratio	2,01	1,38
Current ratio	2,01	1,38

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / (Investointien omahankintameno)

Pääomamenojen tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / (Investointien omahankintameno + Antolainojen nettolisäys + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Yhdystilin saldo / Kassasta maksut tilikaudella.

Quick ratio

= (Yhdystilin saldo 31.12. + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Yhdystilin saldo 31.12.) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot).

5.3. Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin rahavaroihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin kautta.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin oli n. 47 t € (-114 t €). Tilikauden aikana yhdystilin saldo väheni 1809 t €:sta 1119 t €:oon.

5.4. Pelastuslaitoksen rahoitustilanteen kehitys vuosina 2004-2022

Rahoitustilanteen kehitys antaa kuvan tuottojen riittävydestä kustannusten kattamiseen. Pelastustoiminta oli rahoituksellisesti alijäämäinen aluepelastuslaitoksen alkuvuosina, vuoteen 2010 asti, kun alijäämä saatiin katettua. Vuonna 2012 saatiin myös maksullisen palvelutoiminnan alijäämä katettua. Kun vastuu ensihoidon järjestämisestä siirtyi kunnilta sairaanhoitopiirille v 2013 alusta, niin vanha ylijäämä, 2.290,15 €, siirrettiin pelastustoimen tulokseen. Pelastuslaitos on toiminut ensihoitopalvelujen tuottajana aina vuoden 2021 loppuun astia, jolloin vuoden 2022 alusta perustettu hyvinvointikuntayhtymä päätyi tuottamaan toiminnan itse. Vuoden 2022 vuodenvaihteen yhteydessä kuntien ylläpitämä liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitos puretaan, kun pelastustoiminta siirtyy hyvinvointialueiden vastuulle.

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen rahoituksellinen ylijäämä pelastustoimen tulosalueella on vuoden 2022 jälkeen 378 613,33 € (480 740,90 €).

	Vuodet	Aloitavat					Kokonaisrahoitus
	2004 - 2012	saldot	2019	2020	2021	2022	31.12.2022
	yhteensä	1.1.2013					
PELASTUSTOIMINTA							
Toiminnan rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	984 425,44	986 715,59	-623 771,24	-494 650,08	-560 001,95	-78 166,14	1 265 922,02
Investointien rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	-166 953,45	-166 953,45	91 015,94	-12 813,07	207 997,12	-23 961,43	-887 308,69
Tilikauden toiminnan vaikutus rahoitukseen	817 471,99	819 762,14	-532 755,30	-507 463,15	-352 004,83	-102 127,57	378 613,33
ENSIHOITO							
Toiminnan rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	1 510 576,06	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Investointien rahoitus yli-/alijäämä (+/-)	-1 508 285,91	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden toiminnan vaikutus rahoitukseen	2 290,15	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

6. Tasetarkastelu

6.1. Pelastuslaitoksen tase

VASTAAVAA		2022	2021	VASTATTAVAA		2022	2021
		1000 €	1 000 €			1000 €	1 000 €
Aineelliset hyödykkeet				OMA PÄÄOMA			
	Rakennukset	8	10		Peruspääoma	220	220
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	5	7		Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	6 035	6617
	Koneet ja kalusto	5 007	4937		Tilikauden yli- / alijäämä	17	-582
	Ennakkomaks ja keskeneräiset han	0	96			6 272	6255
		5 020	5050				
Sijoitukset				VIERAS PÄÄOMA			
	Muut saamiset	1	1		Lyhytaikainen		
		1	1		Saadut ennakot	0	0
					Ostovelat	753	452
					Muut velat	252	447
					Siirtovelat	1 333	2256
VAIHTUVAT VASTAAVAT						2 338	3155
Saamiset							
Lyhytaikaiset saamiset							
	Myyntisaamiset	1 437	789	VASTATTAVAA YHTEENSÄ		8 610	9 410
	Saamiset kunnalta	1 120	1890				
	Muut saamiset	777	1196				
	Siirtosaamiset	255	484				
		3 589	4359				
VASTAAVAA YHTEENSÄ		8 610	9 410				

6.2. Taseen tunnusluvut

	2022	2021
Omavaraisuus, %	72,85	66,47
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	17,03	16,08
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	6052	6 035

Omavaraisuusaste, %

= $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä).

6.3. Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus- ja pääomaerät tilikauden lopussa. Taseen vastaavaa puolella, "Aineelliset hyödykkeet" vähenivät, n. -30 t € (-466 t €) ja "Saamiset" n. -770 t € (54 t €). Taseen vastattava-puolella "Oma pääoma" kasvoi tilikauden tuloksen verran, n. 17 t € (-581 t €) ja "Vieras pääoma" väheni n -817 t € (169 t €).

7. Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden ylijäämä, 17 038,51 € (-581 654,49 €), siirretään taseen oman pääoman, tilikauden yli-/alijäämätilille.

8. Toteutusvertailut

8.1. Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet vuodelle 2022

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Taloudelliset, tehokkaat ja alueellisesti optimaaliset peruspalvelut	Pelastustoimi: Pelastustoimen valtuustoon nähden sitova nettomeno on 11.385.000 €, johon sisältyy investointien sitovana nettomenona enintään 630.000 €. Ensihoitopalvelut: Pelastajat osallistuvat edelleen ensihoitopalvelun tuottamiseen, vaikka toiminta on siirtynyt vuodenvaihteessa Hyvinvointikuntayhtymälle.	Rahoituksellinen tulos oli käyttötaloudessa: -78 166,14 €, ja investoinneissa: -23.961,43 € (s 7). Pelastuslaitoksen laskutus henkilöresurssista, tilankäytöstä ja muista palveluista ensihoitoon osallistumisesta oli 1.483 135,94 € (vrt v 2022 oli 4 483 925,48 €).
Menettelytavat hallinnossa ja talousosaaminen ovat henkilöstöllä hyviä	Menettelytavat hallinnossa ja talousosaaminen ovat henkilöstöllä hyviä.	Selvittämättömiä valituksia tai haasteita ei ole. Yksi varallaolohaaste odottaa selvitystä.

Pohjanmaan pelastuslaitos	Alkuperäinen talousarvio, €	Muutettu talousarvio, €	Tilinpäätös, €
Pelastustoimi			
Kuntaosuudet	11 385 000	11 385 000	11 385 000
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä + poistot	630 000	630 000	552 233,12
Investoinnit netto	- 630 000	- 630 000	- 653 961,43
Ensihoitopalvelut			
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä + poistot	0	0	2,10
Investoinnit netto	0	0	0

8.2. Tulosalue pelastustoimi: Pelastustoiminta, öljyvahinkojen torjunta ja ensivastetoiminta

Pelastuslain (379/2011) mukaan kunnat vastaavat pelastustoimesta yhteistoiminnassa valtioneuvoston määräämällä alueella (*alueen pelastustoimi*), siten kuin siitä säädetään pelastustoimen alueiden muodostamisesta annetun lain (1214/2001) 4 §:ssä.

Pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan:

- 1) pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa,
- 2) pelastustoimen valvontatehtävistä,
- 3) väestön varoittamisesta vaara- ja onnettomuustilanteessa sekä siihen tarvittavasta hälytysjärjestelmästä,
- 4) pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.

Edellä säädetyn lisäksi pelastuslaitos:

- 1) voi suorittaa ensihoitopalveluun kuuluvia tehtäviä, jos ensihoitopalvelun järjestämisestä yhteistoiminnassa alueen pelastustoimen ja sairaanhoitopiirin kuntayhtymän kesken on sovittu terveydenhuoltolain ([1326/2010](#)) 39 §:n 2 momentin perusteella,

- 2) tukee pelastustoimen alueeseen kuuluvan kunnan valmiussuunnittelua, jos siitä on kunnan kanssa sovittu,
- 3) huolehtii öljyntorjunnasta ja muistakin muussa laissa alueen pelastustoimelle säädettyistä tehtävistä.

Alueen pelastustoimen ja pelastuslaitoksen tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Pohjanmaan pelastuslaitos ylläpitää pelastustoimen palveluita Pohjanmaalla. Pelastuslaitoksen jäsenkuntia ovat: Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Mustasaari, Vaasa, Laihia, Maalahti, Korsnäs, Närpiö, Kaskinen ja Kristiinankaupunki.

8.2.1. Pohjanmaan pelastustoimen maksuosuudet vuonna 2022

Pelastuslaitos toimii yhteistoimintasopimuksen mukaan Vaasan kaupungin organisaatiossa kirjanpidollisesti eriytettynä liikelaitoksena, joka on verovaroin rahoitettu. Sopimuskunnat maksavat pelastustoimen kustannuksista asukaslukuun perustuvina maksuosuuksina. Maksuosuuteen sisältyy myös investoinnit. Pelastuslaitos voi, mikäli lait sallivat, hankkia muita tuottoja harjoittamalla toiminnan yhteyteen soveltuvien palveluiden tuottamista ja myymistä. Esityksen pelastuslaitoksen talousarvioksi ja kuntien pelastustoimen maksuosuuksiksi tekee Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta ja vahvistaa Vaasan kaupunginvaltuusto.

Pelastustoimen vuoden 2022 jäsenkuntien maksuosuus oli talousarvion mukaan: 11.385.000 €. Maksuosuus jaetaan jäsenkuntien kesken talousarviovuoden edeltävän vuoden alun kuntien asukasluvun suhteessa (1.1.2021). Vuoden 2022 talousarvion mukainen maksuosuus oli 78,63 €/asukas alueen asukasmäärän ollessa 144 800 asukasta.

	Asukkaita / Invånare			
2021 - Kuntaosuus / Kommunandel:	144 870	76,59 €/as	11 095 400 €	76,59 €
Muutos / Förändring	-70	2,04	289 600 €	2,61 %
2022 - Kuntaosuus / Kommunandel:	144 800	78,63 €/as	11 385 000 €	78,63 €

Kunta		Asukasluku*	Osuus %:ssa	Osuus	/asukas
	Kommun	Invånarantal*	Andel i %	Andel	/ inv.
Kaskinen	Kaskö	1 278	0,88260 %	100 484,01	78,63 €
Mustasaari	Korsholm	19 453	13,43439 %	1 529 505,30	78,63 €
Korsnäs	Korsnäs	2 068	1,42818 %	162 598,29	78,63 €
Kristiinankaupunki	Kristinestad	6 404	4,42265 %	503 518,70	78,63 €
Laihia	Laihela	7 996	5,52210 %	628 691,09	78,63 €
Maalahti	Malax	5 451	3,76450 %	428 588,33	78,63 €
Uusikaarlepyy	Nykarleby	7 479	5,16506 %	588 042,08	78,63 €
Närpiö	Närpes	9 558	6,60083 %	751 504,50	78,63 €
Pedersöre	Pedersöre	11 174	7,71685 %	878 563,37	78,63 €
Vaasa	Vasa	67 551	46,65124 %	5 311 243,67	78,63 €
Vöyri	Vörå	6 388	4,41160 %	502 260,66	78,63 €
		144 800	100,00000 %	11 385 000,00	78,63 €
	Asukasluku / Invånarantal * = 1.1.2021			6 073 756,33	

8.2.2. Onnettomuuksien ehkäisy

8.2.2.1. Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana turvallisuuden keskiössä valvonnalla, turvallisuusviestinnällä, yhteistyöllä ja tukemalla sekä ohjaamalla omatoimista varautumista niin, että turvallisuuskulttuuri kehittyy ja jokainen ottaa vastuunsa turvallisuudesta.

Vuosittain päivitettävällä valvontasuunnitelmalla ja turvallisuusviestintäsuunnitelmalla ohjataan tarvittavien onnettomuuksien ehkäisyn toimenpiteiden lisäksi, myös onnettomuuksien ehkäisyn kehittämistoimenpiteitä huomioiden valtakunnalliset tavoitteet ja suuntaviivat.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisín kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Onnettomuuksien määrä ja seuraukset suhteessa asukaslukuun vähenevät.	Toteutunut osittain. Pelastustehtävien kokonaismäärä oli 9 % vähemmän vuonna 2022 verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon (2017–2022). Rakennuspaloja oli jopa 37 % enemmän. Palokuolemia oli 2 kpl.
	Valvonta- ja turvallisuusviestintä suunnitelmat päivitetään.	Toteutunut. Valvontasuunnitelma päivitetty ja lähetetty AVI:lle. Turvallisuusviestintäsuunnitelma hyväksytty käyttöön.
	Valvontatoimenpiteet tehdään valvontasuunnitelman mukaisesti.	Toteutunut osittain (49-53 %). Seurattavien valvontalajien toteutumisprosentit selviävät alla olevasta taulukosta. Yritys- ja laitoskohteiden määräaikaishavonnann toteuma oli huonompi kuin keskimäärin kahtena edellisenä vuotena. Katso kohta 8.2.2.2.
	Vahvistetaan osaamista paloriski-ilmoitusten käsittelyssä.	Toteutunut. 29 kpl paloriski-ilmoitusta käsitelty yhdenmukaisen prosessin avulla.
	Parannetaan valvontaa tekevän henkilöstön osaamista ottamalla käyttöön yhdenmukainen valvontaprosessi.	Toteutunut osittain. Koulutusta ja perehdytystä on pidetty mutta yhdenmukaisen valvontaprosessin jalkauttaminen jatkuu.
	Huolehditaan ohjauksen ja neuvonnan hyvästä saatavuudesta sekä parannetaan tasalaatuisuutta päivystävän palotarkastajan palvelulla.	Toteutunut. 1439 kpl käsiteltyä sähköpostia. Yhteydenottoja puhelimitse 257 kpl, chatin kautta 98 kpl.
	Rakennusvalvontayhteistyö tehostetaan hallintorajoista riippumattomilla, yhdenmukaisilla toimintamalleilla.	Toteutunut. Vaativan rakentamisen hankkeita käsitelty yhdenmukaisen prosessin mukaisesti: 117 kpl.
	Kuntien kaavoitusyhteistyö tehostetaan hallintorajoista riippumattomilla, yhdenmukaisilla toimintamalleilla.	Toteutunut. Kaavoitushankkeita käsitelty yhdenmukaisen prosessin mukaisesti: 70 kpl.
	Kemikaalilainsäädännön mukainen valvonta tehostetaan hallintorajoista riippumattomilla, yhdenmukaisilla toimintamalleilla.	Toteutunut. Prosessin tiimityöskentelyä on kehitetty. Kemi-digi otettu käyttöön pelastusviranomaisen työkaluna.

8.2.2.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutunut osittain. Onnettomuuksien ehkäisyn kannalta huono kehitys on se, että rakennuspalojen määrä nousi verrattuna viiden edellisen vuoden keskiarvoon (37 % enemmän). Rakennuspalovaaroja oli osaltaan 1 % vähemmän. Yritys- ja laitoskohteiden suunnitellut määräaikaishavonnann toteutuivat vain 53 %:sti.

Maankäytön ohjaukseen kunnissa on annettu 323 asiantuntijalausuntoa vuonna 2022. Erityisiä palotarkastuksia on tehty 109 isompien rakennusten käyttöönoton yhteydessä. Onnettomuusriskin kannalta merkittäviä yleisötapauksien palotarkastuksia on tehty 9 kpl. Hoitolaitosten ja vastaavien poistumisturvallisuus selvityksiä on tehty 12 kpl. Lisäksi kemikaalilainsäädännön nojalla tehtäviä tarkastuksia ja päätöksiä on tehty 90 kpl. Valvonnan ja ohjauksen suoritteita tehtiin vuonna 2022 yhteensä 5 205 kpl.

Turvallisuusviestinnän tavoitavuus oli 10 % väestöstä. Prosentuaalisen tavoitteen sijasta käytämme riskiperusteista, enemmän laatuun ja tarpeeseen (kohderyhmiin) painottuvaa kohdennusta.

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Yritys- ja laitospaikkojen yleisten palotarkastusten toteutuminen (%)	90	88	83	90	53
Asuinrakennusten yleisten palotarkastusten toteutuminen (%)	70	69	100	99	49
Pientalojen paloturvallisuuden itsearviointi palautus (%)	84	84	84	87	86
Turvallisuusviestinnässä tavoitetut (osallistujat ja SOME tavoitettavuus) (kpl)			428075	388 854	803 784

Vuosi	2020	2021	2022
Asukasluku	144 870	144 800	143 591
Tilaisuuksien lukumäärä	128	113	160
Osallistujien lukumäärä	7 367	5 380	14 336
Osallistujia asukasluvusta (%)	5	4	10
Turvallisuusviestintätilaisuuksien kesto yhteensä (ttt:mm)	109:31	131:41	116:57
Turvallisuusviestintätilaisuuksiin osallistuttu aika yhteensä (ttt:mm)	806809:17	708456:20	1676595:12
Turvallisuusviestintätilaisuuksiin käytetty työaika yhteensä (ttt:mm)	566:05	489:26	1158:25
Sosiaalinen media (Facebook, Instagram) tavoitettavuus	420 708	388 854	803 784
Sosiaalinen media (Facebook, Instagram) vuorovaikutus	31 390	36 262	27 791

8.2.3. Pelastustoiminta

8.2.3.1. Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos vastaa pelastustoimeen kuuluvien tehtävien hoitamisesta, kun tulipalo, muu onnettomuus tai niiden uhka vaatii kiireellisiä toimenpiteitä ihmisen hengen tai terveyden, omaisuuden tai ympäristön suojaamiseksi tai pelastamiseksi eivätkä toimenpiteet ole onnettomuuden tai sen uhan kohteeksi joutuneen omin toimin hoidettavissa tai kuulu muun viranomaisen tai organisaation hoidettavaksi.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisimman kaupungin (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Hyvinvointialue ja tuleva muutos 2023 alusta.	Pelastustoiminnan toimivuuden varmistaminen ja seuranta (Pronto).
	Kiireellisissä pelastustehtävissä 1. yksikkö saavuttaa riskiruudulle asetetun	Tietoa ei ole saatavilla Pronto-tekniikan ongelmien takia

	toimintavalmius-aikatavoitteen vähintään 50 %:ssa tehtävistä. Lisäksi pelastus-toiminnan toimintavalmiusajan tulee täyttyä vähintään 50 %:ssa tehtävistä.	
	Pelastustoiminnan resurssit ovat tarkoituksenmukaiset ja valmiudet päivittäisiin tilanteisiin ovat riittävät.	Koronaepidemian jälkeen tilanne vakiintunut.
	Pelastustoiminnan ja varautumisen suunnitellun johtamisjärjestelyt (suuronnettomuus / valmiussuunnittelu) perustetaan kahden tunnin kuluessa siitä, kun ensimmäinen yksikkö on vastaanottanut hälytyksen.	Paloasemien varavoimatilanne parannettu. Siirrettäviä varavoimakoneita hankittu ja useat paloasemat varustettu ulkoisella syöttömahdollisuudella. Jatkuvuuden hallintaa parantavia polttoainesäiliöitä on sijoitettu alueelle. Useita toimenpidekortteja päivitetty. Ulkoiset pelastussuunnitelmat päivitetty suunnitelman mukaisesti.
	Merellistä öljyntorjuntaa ylläpidetään pelastuslain edellyttämällä tavalla.	Öljyntorjuntavalmiutta merellä ylläpidettiin olemassa olevalla kalustolla. Oravaisiin hankittiin uusi vene. Henkilöstön koulutukseen on panostettu.
	Maa-alueen öljyn ja vaarallisten aineiden torjunta.	Maa-alueen öljyntorjuntavalmiutta parannettiin hankkimalla jokipuomeja. Muutoin öljyntorjunnan tasoa ylläpidettiin. Vaarallisten aineiden torjuntaa kehitettiin parantamalla kalustoa ja kouluttamalla.

8.2.3.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Pelastustehtävien kokonaismäärä oli vuonna 2022 noin 12 prosenttia vähemmän kuin verrattuna neljän edellisen vuoden keskiarvoon (2018-2021). Rakennuspaloja oli kuitenkin n. 40 % enemmän kuin neljän edellisen vuoden keskiarvo. Liikennevälinepaloja oli n. 15% ja maastopaloja n 40% vähemmän kuin vuosien 2018-2021 keskiarvo. Rakennuspalovaarat sekä liikenneonnettomuudet ovat samalla tasolla kuin neljän aikaisemman vuoden keskiarvo. Vaarallisten aineiden onnettomuuksien määrä on ollut pari viime vuosien aikana huomattavassa nousussa. Pelastustehtävien kokonaismäärä (ml. ensivastetehtävät) oli 154 tehtävää enemmän kuin vuonna 2021.

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Pelastustehtävät lkm [kpl]	3171	3000	2973	2390	2526
Kiireelliset tehtävät (ei EVY) [kpl]	1932	1700	1560	1514	1552

8.2.4. Varautuminen

8.2.4.1. Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos huolehtii jäsenkuntien häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varautumisen koordinoinnista ja tukemisesta muuttuvassa toimintaympäristössä.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
--	---	--------------------

Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisin kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Evakuointisuunnitelman kehittämistä jatketaan, mihin kuuluu myös tilapäismajoitusjärjestelyn varmistaminen päivittäisissä onnettomuuksissa.	Evakuointisuunnitelman päivitystyö alkaa, kun ministeriön uusi ohje saadaan käyttöön.
	Pelastuslaitoksen valmiussuunnitelma päivitetään.	Valmiussuunnitelman päivitystyö on aloitettu suunnitelman mukaisesti ja päivityksessä otetaan huomioon pohjoisen alueen kuntien vaikutuksia.
	Väestön hälyttämiseen tarvittavien hälytysjärjestelmien täydennetään vastaamaan nykyistä riskialuetietoa. Ylläpito ja testaaminen kehitetään.	Työ aloitettu, VORO-ohjaus ja valvontatyökalusta otettu käyttöön ja laajennetaan kattamaan pohjoisen alueen kuntien väestönhälyttimiä 2023 aikana.
	Pelastuslaitos tukee jäsenkuntia häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varautumisen koordinoinnissa ja suunnittelussa.	VSS22 harjoitus oli syksyllä. Harjoiteltiin laajaa väestönsiirtojen vastaanottoa ja tuettiin kuntien johtokeskustoimintaa.
	ICT / TITU parantaminen - kenttäjärjestelmät ja tietoturvallisuus.	Koulumaalissa uudistetut tentit sekä vakituksille ja sopimuspalokuntalaisille molemmilla kotimaisilla kielillä. Paloasemien fyysinen paloturvallisuus parannetaan jatkuvasti. Asemien lukitus ja kulunvalvontaa parannetaan.
	Pelastuslaitos osallistuu valmiusfoorumin perustamiseen.	Hyvinvointialueen turvallisuusfoorumi perustettu joulukuussa 2022.

8.2.4.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Suorite, tunnusluku	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Väestönsuojarakentamista ja suunnitelmia koskevien lausuntojen antaminen (kpl)	26	30	35	32	42
Väestösuojien käyttöönottotarkastus (kpl)	22	28	32	13	23

8.2.5. Ensivastepalvelut

8.2.5.1. Toiminta-ajatus

Ensivastepalvelut ovat kiinteä osa pelastuslaitoksen turvallisuuspalvelua.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisin kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Ensivastepalvelu jatkuu ja tuotetaan pelastuslaitoksen nykyisten 23:n yksikön avulla. Sopimus ensivasteesta alihankintana meripelastusseuralta arvioitava. Kaskiseen pyritään perustamaan ensivasteyksikkö.	Yksikköjen määrä ja osallistujat ovat pysyneet ennallaan. Alihankintasopimusta on jatkettu. Kaskisen tilanne on hankala. yksikköä ei ole pystytty perustamaan. Ratkaisua mietitään yhdessä ensihoitopalvelun kanssa.

	Vuoden aikana suunniteltava maakuntaan siirtymiseen liittyvät toimenpiteet ja sopimukset.	Yhteistoimintasopimus laadittu
	Toiminnasta aiheutuvat kulut on saatava katettua toiminnasta saaduilla tuotoilla.	Kulut laskutetaan sopimuksen mukaisesti Hyvinvointikunta-yhtymältä.

8.2.5.2. Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Ensivastetehtävät lisääntyivät vuodesta 2021 (340 kpl) ollen vuonna 2022 yhteensä 416 kpl (+22,4%). Ensivastetehtävät ovat laskeneet voimakkaasti sitten vuoden 2013, kun nykyinen organisaatio käynnistettiin. Oletamus on, että hälytysmäärä pandemian jälkeen vakioituisi pitkällä aikavälillä 400-450 tehtävään vuodessa. Terveystieteiden uusi kansallinen ensivasteen hälytysohje on työn alla kaikilla ERVA-alueilla ja se tulee rajaamaan entistä enemmän ensivasteyksikön automaattista hälyttämistä.

Pohjanmaalla ensivastetoimintaa on jokaisessa kunnassa, Kaskista lukuun ottamatta. Ponnistelut toiminnan aloittamiselle Kaskisessa ovat olleet työn alla yhdessä kaupungin ja paikallisten sopimuspalokuntalaisten kanssa. Tulosta ei ole kuitenkaan syntynyt. Ensihoitopalvelun kanssa pohditaan mitä asialle voitaisiin tehdä.

Ensivasteen suorituskyky on pääsääntöisesti ollut riittävää. huomioiden että toiminta perustuu laajasti vapaaehtoiseen toimintaan, eikä palkattuun henkilökuntaan. Ensihoitopalvelussa kokonaisuudessaan ovat potilaan tavoittamisviiveet kasvaneet edellisvuodesta. Alueelta löytyy melko monta ensivasteyksikköä, joiden tehtävämäärät ovat todella pienet vuositasona. Osassa näitä yksiköitä tulee tulevaisuudessa harkita, että onko niiden ylläpitäminen perusteltua toiminnallisesti ja taloudellisesti. Samalla pitää kartoittaa uusia mahdollisuuksia ensivasteelle, esimerkiksi uuden Liisanlehdon paloaseman alueella. Kyseinen paloasema tulee olemaan hyvällä paikalla huomioiden lähialueen kunnat/kylät. Ensivasteella on edelleen keskeinen rooli maaseudulla lyhentää potilaan tavoittamisviivettä.

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022
Ensivastetoiminta	575	517	282*	340	416

* = pandemian rajoitukset laskivat selvästi ensivasteen hälytyksiä.

8.2.6. Pelastustoimen tulosalueen tuloksen toteutuminen

Tavoitteena on, että tulot riittävät palvelutasopäätöksen mukaisen tason toiminnan toteuttamiseen.

	Tilinpäätös 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 2022	Poikkeama
Toimintamenot	-12 482 778,42	-11 906 500,00	0,00	-11 906 500,00	-12 227 558,20	-321 058,20
Toimintatulot	12 045 670,18	12 028 000,00	0,00	12 028 000,00	12 247 816,04	219 816,04
Toimintakate	-437 108,24	121 500,00	0,00	121 500,00	20 257,84	-101 242,16

8.3. Tulosalue: Ensihoitopalvelut

8.3.1. Ensihoito

8.3.1.1. Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos tarjoaa Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle sopimuksessa sovitun määrän pelastajien työpanosta, n 13 htv. Muu operatiivinen ensihoitotoiminta siirtyi vuoden 2022 alusta Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymälle

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2022	Tavoitteen toteuma
--	---	--------------------

Hyvinvoivat kuntalaiset / Suomen turvallisin kaupunki (alue) / Kaksi- ja monikieliset palvelut / Osaava työvoima.	Pelastajat osallistuvat, uuden sopimuksen mukaisesti, ensihoidon palvelun tuottamiseen, vaikka ensihoidon palvelutuotanto on siirtynyt Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään vuoden 2022 alusta.	Tavoite on toteutunut. Pelastajat ovat toimineet sopimuksen mukaisesti ensihoitoyksiköissä
	Pelastuslaitos osallistuu sopimuksen mukaisella resurssilla ensihoitoon, n 13 htv:llä, eri yksiköissä. Kustannukset kiinteistöistä, kiinteistöpalveluista ja muista palveluista jaetaan ensihoidon kanssa.	Henkilötyövuosien tavoite on toteutunut Kustannusten jakaminen toimintojen kesken on toteutunut suurimmaksi osaksi.
	Toiminta oltava kustannusneutraali, eli tuottojen katettava kulut.	Ensihoidolle kuuluvat kulut on laskutettu Hyvinvointikuntayhtymältä.
	Vuoden aikana suunniteltava maakuntaorganisaatioon siirtymiseen liittyvät toimenpiteet ja sopimukset.	Yhteistyökuviot on laadittu.

8.3.1.2. Ensihoitopalvelujen toteutuminen

Pelastuslaitos on osallistunut ensihoitopalvelujen tuottamiseen n 13 htv:llä, luovuttanut tiloja käyttöön sekä jakanut kiinteistöihin liittyviä palveluita. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä on kattanut toimintaan osallistumisesta aiheutuneet kulut.

	Tilinpäätös 2021	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma 2022	Poikkeama
Toimintamenot	-7 725 294,96	-1 020 000,00	0,00	-1 020 000,00	-1 488 278,69	-468 278,69
Toimintatulot	7 580 748,71	1 020 000,00	0,00	1 020 000,00	1 485 059,36	465 059,36
Toimintakate	-144 546,25	0,00	0,00	0,00	-3 219,33	-3 219,33

8.4. Investointien toteutuminen

Investoinnit liikelaitokset				
Tuloslaskelma	Ta 2022	1-12/2022	Jäljellä	Tot % (100.0%)
Liiketoiminnan muut tuotot	440 400,00	270 184,33	170 215,67	61,3%
Liiketoiminnan muut kulut	-1 070 400,00	-924 145,76	-146 254,24	86,3%
LIIEKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	-630 000,00	-653 961,43	23 961,43	103,8%

Tilinpäätöslaskelmat

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen tuloslaskelma

Koko toiminta

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Liikevaihto		13 078 041,15		18 800 443,22
Liiketoiminnan muut tuotot		654 834,25		825 975,67
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 160 021,60		-1 346 820,08	
Palvelujen ostot	-2 535 414,10	-3 695 435,70	-2 659 853,96	-4 006 674,04
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-6 157 474,17		-10 950 725,29	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-1 093 220,08		-1 933 802,00	
Muut henkilösivukulut	-240 324,93	-7 491 019,18	-420 304,44	-13 304 831,73
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-534 795,22		-651 652,54
Arvonalentumiset		-0,13		
Vuokratulot		-1 817 249,87		-1 840 266,66
Liiketoiminnan muut kulut		-176 935,30		-404 605,24
Liikelylijäämä (-alijäämä)		17 440,00		-581 611,32
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-401,49	-401,49	-43,17	-43,17
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		17 038,51		-581 654,49

Pelastustoimi, öljyvahinkojen torjunta ja ensivastetoiminta

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Liikevaihto		11 595 374,18		11 327 871,46
Liiketoiminnan muut tuotot		652 441,86		717 798,72
Tuet ja avustukset kunnalta				
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 132 440,76		-1 005 388,79	
Palvelujen ostot	-2 411 384,99	-3 543 825,75	-2 174 576,19	-3 179 964,98
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-5 452 169,56		-5 806 632,03	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-962 788,57		-1 028 748,84	
Muut henkilösivukulut	-210 566,88	-6 625 525,01	-222 854,41	-7 058 235,28
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-531 576,02		-507 106,29
Arvonalentumiset		0,00		0,00
Vuokratulot		-1 375 860,46		-1 355 352,51
Liiketoiminnan muut kulut		-150 371,70		-382 077,70
Liikelylijäämä (-alijäämä)		20 657,10		-437 066,58
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-399,26	-399,26	-41,66	-41,66
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		20 257,84		-437 108,24

Ensihoitopalvelut

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Liikevaihto		1 482 666,97		7 472 571,76
Liiketoiminnan muut tuotot		2 392,39		108 176,95
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-27 580,84		-341 431,29	
Palvelujen ostot	-124 029,11	-151 609,95	-485 277,77	-826 709,06
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-705 304,61		-5 144 093,26	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-130 431,51		-905 053,16	
Muut henkilösivukulut	-29 758,05	-865 494,17	-197 450,03	-6 246 596,45
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-3 219,20		-144 546,25
Arvonalentumiset		-0,13		
Vuokratulot		-441 389,41		-484 914,15
Liiketoiminnan muut kulut		-26 563,60		-22 527,54
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-3 217,10		-144 544,74
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	0,00		0,00	
Muut rahoitustuotot	0,00		0,00	
Kunnalle maksetut korkokulut	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-2,23	-2,23	-1,51	-1,51
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-3 219,33		-144 546,25

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen rahoituslaskelma

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelylijäämä (-alijäämä)	17 440,00		-581 611,32	
Poistot ja arvonalentumiset	534 795,35		651 652,54	
Rahoitustuotot ja -kulut	-401,49		-43,17	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot			0,00	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot		551 833,86	0,00	69 998,05
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1 382 592,59		-2 217 435,82	
Rahoitusuudet investointimenoihin	779 711,59		1 795 433,29	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	98 209,88	-504 671,12	237 349,51	-184 653,02
Toiminnan ja investointien rahavirta		47 162,74		-114 654,97
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos kunnalta	770 361,31		-630 965,63	
Saamisten muutos muilta	-624,68		577 156,19	
Korottomien velkojen muutos muilta	-816 899,37	-47 162,74	168 464,41	114 654,97
Rahoituksen rahavirta		-47 162,74		114 654,97
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	1 119 652,68		1 890 013,99	
Saldo 1.1	1 890 013,99	-770 361,31	1 259 048,36	630 965,63

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen taselaskelma

VASTAAVAA		2022	2021
A PYSYVÄT VASTAAVAT			
II	Aineellinen		
	Rakennukset	7 866,47	9 833,09
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 278,54	6 598,18
	Koneet ja kuljetusvälineet	5 006 805,43	4 937 491,85
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	96 151,55
		5 019 950,44	5 050 074,67
III	Sijoitukset		
	Muut saamiset	1 200,00	1 200,00
		1 200,00	1 200,00
C VAIHTUVAT VASTAAVAT			
II	Saamiset		
	Lyhytaikaiset saamiset		
	Myyntisaamiset	1 437 410,85	789 078,68
	Saamiset kaupungoilta, lyhytaikaiset	1 119 652,68	1 890 013,99
	Muut saamiset	777 039,05	1 196 281,41
	Siirtosaamiset	255 460,35	483 925,48
		3 589 562,93	4 359 299,56
VASTAAVAA YHTEENSÄ		8 610 713,37	9 410 574,23
VASTATTAVAA		2022	2021
A OMA PÄÄOMA			
I	Peruspääoma	220 000,00	220 000,00
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä		
	Pelastustoiminta	5 936 965,78	6 374 074,02
	Ensihoito	98 265,46	242 811,71
V	Tilikauden yli- / alijäämä		
	Pelastustoiminta	20 257,84	-437 108,24
	Ensihoito	-3 219,33	-144 546,25
		6 272 269,75	6 255 231,24
D VIERAS PÄÄOMA			
II	Lyhytaikainen		
	Saadut ennakot	0,00	0,00
	Ostovelat	752 876,82	451 904,43
	Muut velat	251 800,95	447 506,56
	Siirtovelat	1 333 765,85	2 255 932,00
		2 338 443,62	3 155 342,99
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		8 610 713,37	9 410 574,23

1) Pelastustoiminnan ylijäämästä 5 957 223,62 on investointien rahoitusosuuksia 5 974 212,77 €.
Ero vuoden 2022 lopussa on -16 989,15 €.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. Arvostus- ja jaksotusperusteet sekä -menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelman liitetiedot

2. Toimintatuotot toimialoittain

	2022	2021	2020	2019
Pelastustoimi	11 660 089,86	11 461 360,34	11 044 493,62	10 919 705,67
Ensihoito	1 485 059,36	7 580 748,71	6 970 404,41	6 934 003,34
Öljyntorjunta	458 166,18	503 429,84	265 524,55	522 088,79
Turvapuhelintoiminta	0,00	0,00	116 835,84	227 770,00
Ensivastetoiminta	129 560,00	80 880,00	67 850,00	116 380,00
Toimintatuotot yhteensä	13 732 875,40	19 626 418,89	18 465 108,42	18 719 947,80

3. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisen hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.			
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitujen taloudellisen käyttöiän mukaan.			
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 vuotta	menojäännöspoisto	20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 vuotta	menojäännöspoisto	20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	8 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 27 %
Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.			

4. Luottamushenkilömaksut puolueille ja puolueyhdistyksille

Puolue - Parti	2022	2021
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	408 €	
Vasemmistoliitto	120 €	128 €
Svenska folkpartiet samorganisation	234 €	
Svenska folkpartiet i Österbotten		276 €
Keskusta Vaasan kunnallisjärj.	72 €	
Kokoomus Vaasa	180 €	
Pro Vaasa		18 €
Vaasan perussuomalaiset	144 €	
Yhteensä - Sammanlagt	1 158 €	422 €

5. Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien hyödykkeet							
	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkä-	Yhteensä	Rakennukset	Kiinteät rakennukset ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
	vaikutteiset menot						
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	9 833,09	6 598,18	4 946 653,43	0,00	4 963 084,70
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	1 478 744,14	0,00	1 478 744,14
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-788 873,17	0,00	-788 873,17
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-98 210,01	0,00	-98 210,01
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-1 966,62	-1 319,64	-531 508,96		-534 795,22
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	7 866,47	5 278,54	5 006 805,43	0,00	5 019 950,44
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	7 866,47	5 278,54	5 006 805,43	0,00	5 019 950,44

Pysyvien vastaavien sijoitukset			
	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	1 200,00	1 200,00	
Lisäykset	0,00	0,00	
Vähennykset	0,00	0,00	
Hankintameno 31.12.	1 200,00	1 200,00	
Arvonkorotukset			
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 200,00	1 200,00	

6. Vaihtuvien vastaavien saamiset saman konsernin yhteisöiltä

	2022	2021
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	0,00	400,00
Saamiset kuntyhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	2 043 555,55	737 693,18
Siirtosaamiset	255 460,35	483 925,48

7. Siirtosaamiset

	2022	2021
Lyhytaikaiset		
Muut siirtosaamiset	255 460,35	483 925,48
	255 460,35	483 925,48

8. Oma pääoma

	2022		2021
Peruspääoma 1.1	220 000,00		220 000,00
Muutokset tilikaudella			
Peruspääoma 31.12	220 000,00		220 000,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	6 616 885,73		7 253 197,93
Vähennys/lisäys tilikaudella	-581 654,48		-636 312,20
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	6 035 231,25		6 616 885,73
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	581 654,48		636 312,20
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-581 654,48		-636 312,20
Tilikauden yli-/alijäämä	17 038,51		-581 654,48
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	17 038,51		-581 654,48
Oma pääoma yhteensä	6 272 269,76		6 255 231,25

9. Velat saman konsernin yhtiöille

	2022		2021
Ostovelat			
Tytäryhteisöille	7 956,74		7 205,85
Kuntayhtymille	0,00		0,00

10. Siirtovelat

	2022		2021
Lyhytaikaiset			
Lomapalkkajaksojutukset	970 555,82		1 800 908,75
Henkilösivukulut	170 309,11		193 451,96
Siirtovelat / ostolaskut			0,00
Muut siirtovelat	192 900,94		261 571,29
	1 333 765,87		2 255 932,00

11. Henkilöstö

	2022		2021
Palkat ja palkkiot	6 157 474,17		10 950 725,29
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	1 093 220,08		1 933 802,00
Muut henkilösivukulut	240 324,93		420 304,44
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	7 491 019,18		13 304 831,73

Määrä 31.12.2022	Vakinaiset	Määräaikaiset	Sivutoimiset	Yhteensä
Toiminta-alue 1	Laihia, Mustasaari ja Vaasa (sis Vähäkyrön)			
1.1.2022	75	2	63	140
muutokset	-1	3	-15	-13
31.12.2022	74	5	48	127
Toiminta-alue 2	Pedersöre, Uusikaarlepyy, Vöyri, Kaskinen, Kristiinankaupunki, Korsnäs, Maalahti ja Närpiö			
1.1.2022	26	5	451	482
muutokset	3	-2	-115	-114
31.12.2022	29	3	336	368
Ensihoitopalvelut				
1.1.2022	0	0	0	0
muutokset	0	0	0	0
31.12.2022	0	0	0	0
Tukitoiminnot				
1.1.2022	5	1	0	6
muutokset	-1	-1	0	-2
31.12.2022	4	0	0	4
Yhteensä 1.1.2022	106	8	514	628
muutokset	1	0	-130	-129
Yhteensä 31.12.2022	107	8	384	499
Lisäksi tukipalveluissa, konsernihallinnosta: 4 hlöä, ja MicoBotniassa: 1 hlö				
				5
VPK:ta palokuntasopimuksella:			378	378
Vaasan Vetokannaksen, Mustasaaren, Lapvarttin, Ähtävän, Purmon ja Vöyrin VPK:t				
Yhteensä:			762	882

Keskimääräinen henkilömäärä vuoden aikana	
- Pelastustoiminta, ml tukitoiminnot	111 hlöä
- Sivu-toimiset (sopimuspalokuntalaiset), arvio	449 hlöä
- Vapaaehtoisten palokuntayhdistysten jäsenet, arvio	386 hlöä
- Ensihoitotoiminta	0 hlöä

"Sivutoimiset" sopimuspalokuntalaiset ovat tehneet työsopimuksen ja VPK:t palokuntasopimuksen pelastuslaitoksen kanssa. Vapaaehtoisia palokuntayhdistyksiä, joiden kanssa pelastuslaitoksella on palokuntasopimus ovat Pedersöressä (Ähtävä ja Purmo), Vöyrillä, Kristiinankaupungissa (Lapväärtti), Mustasaarella sekä Vaasassa. Pelastuslaitoksella on myös sopimus ABB:n tehdaspalokunnan kanssa.

12. Varallaolotulkintojen käsittely

Valtakunnallisesti käsittelyssä on asia pelastuslaitosten varallaolosta ja tämän tulkinta työajaksi. Pohjanmaan pelastuslaitoksella on yksi tapaus, jossa pelastuslaitos on haastettu käräjäoikeuteen. Tämä ratkaistaneen vuosien 2023-24 aikana. Vaatimus tämän tapauksen kohdalla on 300.000 €.

13. Käytetyt kirjanpito- ja kirjalliset 2022

Tilinpäätös	Nidottu
Päiväkirja	Sähköinen arkistointi
Pääkirja	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	Sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	Sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	Sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	Sähköinen arkistointi

Liikelaitos Pohjanmaan pelastuslaitoksen johtokunta ja Pelastusjohtaja

Vaasassa, 23.3.2023

Ville Hämäläinen, pj
Jarmo Salo

Karita Blom
Marko Kuusilehto

Heidi Svartsjö
Aija Ström

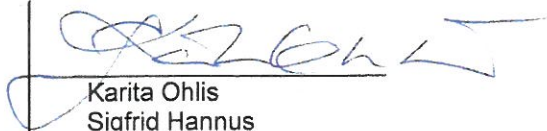
Juha Dahlbo
Leena Tulimaa

Joakim Lasén
Christine Sten

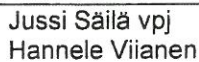
Elli Flén
Tobias Wik

Karita Ohlis
Sigfrid Hannus

Tero Mäki,
pelastusjohtaja

Jussi Säilä vpj
Hannele Viianen

Carola Bengs-Lattunen
Sture Skinnar

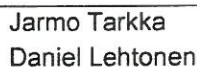
Lars-Erik Nylund
Niclas Björkqvist

Kenneth Högbäck
Anette Snickars

Stina Lähteenmäki
Nicklas Pärus

Jarmo Tarkka
Daniel Lehtonen

Rolf Sund
Emma Dahl

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa, 30 / 5.2023.

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT, HT

Tilinpäätös 2022

Vaasan Talotoimi -liikelaitos

SISÄLLYSLUETTELO

Toimintakertomus

1	Toimitilajohtajan katsaus	2
2	Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto	3
	2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus	3
	2.2 Organisaatio	3
	2.3 Henkilöstö	4
3	Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	4
	3.1 Liikelaitoksen rahoituksellinen asema	4
	3.2 Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat	4
4	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	5
5	Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta	5
6	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut	6
7	Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut	8
8	Tase ja tunnusluvut	10
9	Tilikauden tuloksen käsittely	11

Talousarvion toteutuminen

10	Talousarvion toteutuminen	12
	10.1 Tavoitteiden toteutuminen	12
	10.2 Käyttötalouden toteutuminen	13
	10.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	13
	10.4 Rahoitusosan toteutuminen	14
	10.5 Investointien toteutuminen	14

Tilinpäätöslaskelmat

	Tuloslaskelma	17
	Rahoituslaskelma	18
	Tase	19

Liitetiedot

	Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	21
	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	21
	Tasetta koskevat liitetiedot	22
	Vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	24
	Henkilöstöä koskevat liitetiedot	24
	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	24

1. Toimitilajohtajan katsaus

Vuoden 2022 aikana sopeuduttiin siihen, että koronaa on edelleen, mutta rajoituksista luovuttiin suurimmilta osin. Venäjän hyökättyä helmikuussa Ukrainaan, käynnisti se monenlaisia tapahtumia ja vaikutukset ovat olleet laaja-alaisia. Valmiussuunnitelmia mahdollisiin häiriötilanteisiin on ylläpidetty ja mm. energian toimituksen katkoihin on varauduttu tarkoilla suunnitelmilla, harjoituksilla ja ohjeistuksilla. Toiminnassa on myös näkynyt hintojen nousu lähes kaikissa tuotteissa ja palveluissa. Eri hintaindeksit ovat nousseet rajustikin vaikuttaen toimittajien hintoihin.

Toiminnallisesti ja taloudellisesti vuosi 2022 oli Talotoimessa kaikesta huolimatta hyvä. Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet tuloutustavoitteen, käyttötalouden ja investointien osalta saavutettiin. Liikelyijäämä ilman poistoja -tavoite ylitti budjetin n. 1,5 milj. eurolla, jota paransi sekä sisäisten että ulkoisten vuokratuottojen toteuma yli budjetoidun. Toimintatuotot muodostuivat budjetoitua paremmiksi n. 1,7 milj. eurolla ja toimintakuluissa ylitettiin budjetti ainoastaan n. 0,2 milj. eurolla. Poistot ja rahoituskulut huomioiva kokonaistulos vuonna 2022 oli alijäämäinen, mutta kuitenkin 0,9 milj. euroa budjettia parempi. Tilikauden tulos oli -376 681,81 euroa.

Talonrakennushankkeiden vuoden 2022 määräraha muutoksineen oli 15,5 milj. euroa, josta 7,5 milj. euroa oli varattu pienempien hankkeiden peruskorjausohjelmaan. Kuluneen vuoden aikana erillisrahoitteisista hankkeista valmistui Variskan yhtenäiskoulu ja Terranovan näyttelytila. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Keskustan yhtenäiskoulun hankesuunnitelman kokouksessaan 13.6.2022. Hankkeen rahoitusta on valmisteltu yhdessä talous- ja omistajaohjauksen kanssa. Käyttösuunnitelman mukainen investointirahoitus alitettiin n. 3,9 milj. eurolla.

Rakennuttamisyksikköön rekrytoitiin suunnitelmien mukaisesti kolme henkilöä ja yksi henkilö lopetti. Rekrytoinnit jatkuvat vielä kuluvana vuonna noudattaen henkilöstösuunnitelmaa. Henkilötyövuosia kertyi yhteensä 19,6 (2021: 18,3; 2020: 18,0; 2019: 17,8).

Talotoimessa vuoden 2022 talousarviossa painopisteet oli johdettu kaupungin strategisesta tavoitteesta järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjien tilojen ja korjausvelan hallinta. Hankkeiden toteutuksessa on huomioitu erilaisia rahoituksen ja omistamisen vaihtoehtoja. Vuoden 2022 aikana perustettiin kaupungin toimitilakonserni, jossa emoyhtiönä toimii Vaasa Facilita Oy, ja sen alle kuuluu tytäryhtiöitä kuten Palosaaren Yrityskeskus Oy ja Kiinteistö Oy Vamian ATM-halli. Erilaisista rahoitusratkaisuksista esimerkkeinä ovat Länsiniittyyn toteutettava palvelusetelipäiväkoti sekä kiinteistöleasing-mallilla rakennettava Teeriniemen päiväkotito. Korjausvelkaa pyritään hallitsemaan kohdistamalla toimenpiteet oikeisiin kohteisiin niin kaupungin palvelutuotannon näkökulmasta kuin rakennuksen kunto huomioiden.

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

2. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen hallinto

2.1 Hallinto ja tilivelvollisuus

Vaasan Talotoimi ja Vaasan Vesi –liikelaitoksilla on yhteinen Teknisten liikelaitosten johtokunta, johon kuuluu yhdeksän jäsentä. Uusi valtuustokausi alkoi 1.8.2021.

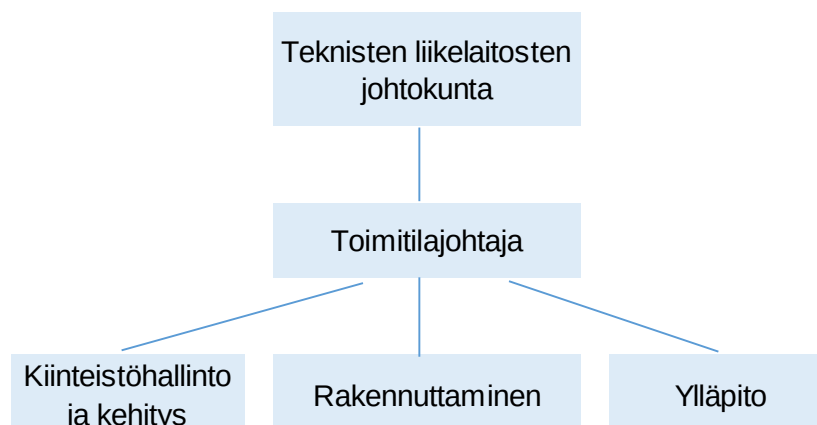
Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Jorma Rantala	SDP
Peter Remahl, vpj.	KOK	Ari Rintamäki	KOK
Johanna Ahopelto	KOK		
Dick Jungerstam	RKP	Jan Bonn	RKP
Jorma Katajamäki	Vas	May-Gret Axell	KD
Johanna Kauppinen		Gunlög Ingves	RKP
Pasi Keskinen	Kesk.	Pentti Huovari	Kesk.
Marjatta Kiviranta		Tanja Ruutiainen	
Niina Mäkinen	PS	Juhani Järvinen	PS

Teknisten liikelaitosten johtokunta on kokoontunut vuoden aikana 12 kertaa ja käsitellyt yhteensä 76 pykälää. Kaupunginhallituksen edustajana Teknisten liikelaitosten johtokunnassa on toiminut Mauri Ollila (PS). Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Markku Järvelä, kaupunkiympäristön lakimies Sebastian Rönnlund ja kaupunkiympäristön controller Päivi Saukkoranta ovat osallistuneet kokouksiin mahdollisuuksien mukaan. Esittelijänä on toiminut toimitilajohtaja (Vaasan Vedeltä toimitusjohtaja) ja pöytäkirjanpitäjänä Taina Tyni.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksessa tilivelvollisia ovat johtokunnan jäsenet sekä toimitilajohtaja.

2.2.Organisaatio

Kuluneen vuoden aikana organisaatiorakenteessa ei tapahtunut muutoksia.

2.3. Henkilöstö

Henkilökunnan määrä	Vakituiset	Määräaikaiset	Yhteensä
1.1.2022	18	1	19
Nettomuutokset	+2	+1	+3
31.12.2022	20	2	22

Henkilökunnan jakaantuminen toiminnoittain on esitetty liitetiedoissa.

Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2022 yhteensä 19,6 (vuonna 2021: 18,3). Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2022 oli 1,4 milj. euroa (vuonna 2021: 1,3 milj. euroa). Yksi henkilö irtisanoutui vuoden 2022 aikana. Kolme avointa vakanssia täytettiin, rakennusvalvoja sekä kaksi projekti-insinööriä.

Poissaoloja (sairaus- sekä työ- ja vapaa-ajan tapaturmat) oli keskimäärin 5,2 päivää/henkilö (vuonna 2021: 3,1 päivää/hlö). Poissaoloja työtapaturmien vuoksi ei ollut lainkaan (vuonna 2021: 0 päivää/hlö).

3. Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

3.1. Liikelaitoksen rahoituksellinen asema

Vaasan Talotoimen rahoituksellinen asema parani vuoden 2021 tasoon nähden. Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 1,7 milj. euroa alijäämäinen. Toiminnan rahavirta oli 9,8 milj. euroa ja investointien rahavirta -11,5 milj. €. Investointien rahavirrassa on mukana saatuja avustuksia n. 194 000 euroa. Rahoituksen rahavirrassa merkittävimmät muutokset olivat peruspääoman korotus 7,25 milj. euroa sekä korottoman velan muutos kaupungille, joka pieneni n. 6,0 milj. euroa. Yhdystilin saldo oli 31.12.2022 -6,5 milj. euroa (31.12.2021 -12,4 milj. euroa).

Peruspääomaa kasvatti vuonna 2022 Variskan yhtenäiskoulun uudisrakentamisen osuutta vastaava sijoitus 7,25 milj. euroa. Talotoimi maksoi kaupungille peruspääoman sijoituksesta korvausta talousarviossa määritellyn mukaisesti 19,6 milj. euroa. Kaupungin Talotoimelle asettama tuottovaatimus on edelleen vuoden 2015 talousarvion tasolla.

3.2. Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen hallinnassa olevat toimitilat

Vaasan Talotoimella oli vuoden 2022 lopussa hallinnassaan toimitiloja yhteensä 355 965 h^m² (2021: 367 813 h^m²). Omien tilojen määrää vähensivät Vamian P-siiven purku ja Siirtolatie rakennusten poistuminen. Tammikaivontieellä olleet tilaelementit poistettiin, mutta ne lisättiin uudelleen Onkilahden kahvila -rakennuksena. Myös Variskan yhtenäiskoulun laajennusosa kasvatti omien tilojen määrää. Ulkoa vuokratuissa tiloissa näkyy vähennyksinä Vöyrinkatu 46:n sekä muiden ulkoisten sopimusten siirtyminen Pohjanmaan hyvinvointialueelle. Sopimuksia oli yhteensä 12 kohteesta. Lisäksi Kauppapuistikko 20:n sopimus päättyi. Lisää tiloja on tullut mm. Meijerinkatu 5, Kappelinmäentie 6 sekä Yrittäjänkatu 15. Tilojen käytössä suurimmat vaikutukset olivat Pohjanmaan hyvinvointialueen toiminnan alkamisella, jonka johdosta suuri määrä sisäisiä sopimuksia muuttui ulkoisiksi sopimuksiksi. Muissa tiloissa muutoksia aiheuttavat osuudet yhteistiloista, pyöristyserot sekä ulkoisissa sopimuksissa olevat eri pinta-ala määreet (h^m²).

Kaupungin hallinnassa olevista tiloista kaupungin oman palvelutuotannon käytössä oli noin 77,7 %, ulosvuokrattuja tiloja noin 14,8 % ja noin 7,5 % muita tiloja. Muut tilat sisältävät vapaat vuokrattavissa olevat tilat, ei vuokrattavissa olevat tilat sekä peruskorjauksessa olevat tilat.

	TP2021 (hum²)	TP2022 (hum²)	Muutos
Hallinnassa oleva tilakanta			
Omat tilat	347 437	343 810	-3 627
Ulkoa vuokratut tilat	20 376	12 155	-8 221
Hallinnassa olevat tilat yhteensä	367 813	355 965	-11 848
Hallinnassa olevien tilojen käyttö			
Kaupungin omassa käytössä olevat tilat	322 008	276 398	-45 610
Ulosvuokratut tilat	18 888	52 784	33 896
Muut tilat	26 917	26 783	-134
Tilat yhteensä	367 813	355 965	-11 848

4. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Talotoimen perustehtävänä ja jatkuvana strategisena tavoitteena on kaupungin omistaman rakennus- ja tilakannan hallinta ja laadukas kiinteistönpito. Kiinteistönpitoon sisältyy mm. kiinteistön ylläpidon tuottaminen, toimitilojen vuokraaminen ja isännöinti sekä erillisinvestointien rakennuttaminen. Kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat tuotetaan omasta tilakannasta tai ulkoa vuokratuista tiloista.

Vuoden 2022 talousarviossa olleet määrärahat *tiedonhallintajärjestelmän* ja *ylläpidon ohjausjärjestelmän* hankintaan anotaan siirrettäväksi vuoden 2023 talousarvioon, koska hankinnat ovat vielä kesken. Nämä järjestelmät ovat Talotoimen toiminnassa keskeisessä roolissa, joten niiden hankintaan ja käyttöönottoon myös panostetaan. Henkilöstön oman osaamisen kehittämistä ja ylläpitoa pidetään myös tärkeänä ja koulutuksiin kannustetaan. Tätä on tukemassa kaupungin 2023 käyttöönotettava Eduhouse -verkkokoulutuspalvelu, jossa on laaja tarjonta erilaisia koulutuksia.

Talotoimessa jatketaan sisäisen vuokrausjärjestelmän ohjeen päivitöitä. Muutokset otetaan ensimmäisessä mahdollisessa talousarvion valmistelussa huomioon. Myös *Toimitilahankinnan yleisten menettelytapaohjeiden* päivitöitä jatkuu. Uuden version päivitöissä on tärkeää huomioida myös käyttäjien ja sidosryhmien osallistaminen, sekä uudentyyppiset rahoitusratkaisut uudishankkeissa. Kuluvan vuoden aikana jatketaan vuonna 2022 aloitettua projektia ”Sote-kiinteistöjen” yhtiöittämiseen liittyen. Rakennukset eivät ole enää kaupungin oman palvelutuotannon käytössä, joten niiden omistaminenkaan ei ole välttämätöntä.

Talonrakennusinvestoinneissa ajankohtaisina asioina ovat ison ja merkittävän hankkeen, keskustan yhtenäiskoulun, eteneminen ja rahoitus- ja omistajuusmallin löytäminen. Vuoden 2023 aikana erillisinvestoinneista valmistuu Sundomin koulun laajennus. Perinteisten rakennuttamistehtävien lisäksi Talotoimen asiantuntijat osallistuvat erilaisiin työryhmiin liittyen mm. hankkeisiin, joita kaupunki rahoittaa ja on osaomistajana.

5. Sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen toiminnan painopisteistä ja strategisista tavoitteista. Talotoimen riskienhallinnan prosessi pohjautuu Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikkaan. Riskienarviointi on osa organisaation sisäistä valvontaa. Riskeihin vastataan tapauskohtaisesti joko välttämällä, pienentämällä, jakamalla tai kantamalla. Olennaista on riskien tunnistaminen ja että niiden hallinta on osa Talotoimen jokapäiväistä toimintaa. Sisäisen valvonnan järjestämisestä ja sen asianmukaisuudesta ja riittävyydestä vastaa Vaasan kaupungissa kaupunginhallitus. Tämän lisäksi Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johtokunnalla on

vastuu sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Vaasan Talotoimessa toimitilajohtaja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta koko organisaation osalta. Sisäisen valvonnan tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus siitä, että organisaatiolle asetetut tavoitteet saavutetaan. Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi vaan se on Talotoimessa yhdistetty osaksi normaalia jokapäiväistä toimintaa ja se vaikuttaa organisaation jokaisella tasolla.

Riskien arvioinnissa tärkeää on tunnistaa erilaiset riskit, analysoida niitä sekä arvioida niiden merkitystä. Lisäksi mietitään toimenpiteet ja keinot niiden hallintaan tai niihin varautumiseen. Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen riskien arvioinnissa ja riskienhallintasuunnitelmassa 2022 tiivistettiin olennaisimmat riskit ja toimenpiteet niiden hallintaan. Raportissa on myös arvioitu riskien suuruus eli niiden todennäköisyys kerrottuna vaikutuksella. Vuoden 2022 arvioinnissa riskit säilyivät pääosin edellisen vuoden kaltaisina. Huomattavimmiksi ja olennaisimmiksi riskeiksi määriteltiin kaupunkikonsernin toimitilahallinta, henkilöstöriskit työssäjaksamisen ja rekrytoinnin kannalta, sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan, peruskorjauksen määrärahojen riittävyys ja oikea kohdistaminen, sisäisten vuokrien taso, palvelutuotannosta vapautuneet toimitilat sekä maakunta ja sote –uudistus.

Riskien arvioinnin ja riskienhallinnan suunnitelman pohjalta vuodelle 2022 määritettiin kaupungin yleisten ohjeiden mukaisesti sisäisen valvonnan suunnitelma, jossa valvontakohteiksi valikoitui kaksi kohtaa: sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistöissä tapahtuvaan toimintaan ja palvelutuotannosta vapautuvat toimitilat.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman toteumat 2022 raportoidaan erikseen tilinpäätöksen liitetietona.

6. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja tunnusluvut

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Talotoimen tuotot olivat yhteensä 49 milj. euroa, josta liikevaihdon osuus oli 48,7 milj. euroa. Liikevaihdosta n. 78,5 % muodostui sisäisistä vuokratuotoista. Talotoimen omien yksiköiden sisäiset vuokrat (90 800 €) sisältyvät tässä vuokratuloihin ja –menoihin. Sisäisten vuokrien taso on vuoden 2016 tasolla, korotuksia ei ole tehty.

1 000 €	2022	2021	Muutos €	Muutos -%
Toimintatuotot	48 938	50 016	-1 078	-2,16 %
Materiaalit ja palvelut	14 855	16 147	-1 291	-8,0 %
Henkilöstökulut	1 426	1 285	141	11,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	10 037	10 531	-494	-4,69 %
Vuokrakulut	3 173	4 506	-1 333	-29,57 %
Liiketoiminnan muut kulut	57	86	-29	-33,68 %
Rahoitustuotot ja -kulut	19 659	19 653	6	0,03 %

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Liikevaihto	48 578	49 592
Valmistus omaan käyttöön	269	333
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 915	-5 962
Palvelujen ostot	-8 940	-10 185
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-1 017	-894
Eläkekulut	-373	-358
Muut henkilösivukulut	-37	-33
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 071	-9 258
Arvonalentumiset	-72	-1 273
Vuokrat	-3 082	-4 415
Liiketoiminnan muut kulut	-57	-86
Liikelylijäämä (-alijäämä)	19 283	17 461
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	0	0
Muille maksetut korkokulut	-15	-9
Korvaus peruspääomasta	-19 645	-19 645
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-377	-2 192

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	10,93	10,29
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	11,01	10,38
Voitto, %	-0,78	-4,42

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Voitto, %

= 100 * (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

7. Toiminnan rahoitus ja tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin. Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan rahavirta vuonna 2022 oli n. 9,8 milj. euroa. Toiminnan rahavirta osoittaa, missä määrin Vaasan Talotoimi pystyy tilikauden aikana toimintansa kautta tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, peruspääoman korvauksen maksamiseen, peruskorjausinvestointien toteuttamiseen ja mahdollisiin ulkopuolisten lainojen takaisinmaksuun.

Investointimenot olivat 11,7 milj. euroa, joita pienensi rahoitusosuudet 0,2 milj. euroa. Muut investointien oikaisuerät olivat 0,03 milj. euroa. Kokonaisuudessaan investointien rahavirta oli 11,5 milj. euroa alijäämäinen. Investointien rahavirta osoittaa sen rahavarojen käytön, jonka Vaasan Talotoimi käyttää palvelutuotannon edellytyksien järjestämiseen ja tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 1,7 milj. euroa alijäämäinen. Alijäämä osoittaa, että investointimenot kokonaisuudessaan ylittivät toiminnan rahavirran vuonna 2022.

Rahoituksen rahavirta oli 1,7 milj. euroa. Rahoituksen rahavirta osoittaa antolaina- ja muiden saamisten, lainojen ja velkojen sekä oman pääoman muutokset tilikauden aikana. Peruspääomaa korotettiin 7,25 milj. eurolla. Toinen merkittävä muutos oli korottoman lainamäärän pieneneminen Vaasan kaupungilta n. 6,0 milj. eurolla. Myös saamiset kasvoivat 0,4 milj. eurolla.

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2022	2021
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	19 283	17 461
Poistot ja arvonalentumiset	10 143	10 531
Korvaus peruspääomasta	-19 645	-19 645
Rahoitustuotot ja -kulut	-15	-9
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	0	20
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-11 712	-13 831
Rahoitusosuudet investointimenoihin	194	370
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	32	130
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 720	-4 972
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-1	-29
Antolainasaamisten vähennys	2	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-12	-12
Oman pääoman muutokset	7 250	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	379	-131
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-5 974	5 383
Korottomien velkojen muutos muilta	77	-239
Rahoituksen rahavirta	1 720	4 972
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-6 450	-12 424
Saldo 1.1	-12 424	-7 042

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	-5 081 877	-1 439 200
Investointien tulorahoitus, %	83,39	60,30
Lainanhoitokate	367,63	444,01

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

8. Tase ja tunnusluvut

Rakennusten tasearvon nettomuutos aktivointien ja poistojen jälkeen oli n. +8,9 milj. euroa, johon sisältyy peruskorjausohjelman valmistuneet 9,7 milj. euroa. Vuonna 2022 valmistui erillisrahoitteisista hankkeista Variskan yhtenäiskoulu sekä Terranovan näyttelytila. Rahastojen kohteisiin tehdyt peruskorjaukset kasvattivat muita pitkävaikutteisia menoja 0,5 milj. eurolla. Valmistuneiden myötä keskeneräisten hankkeiden arvo pieneni 8,1 milj. euroa.

Talotoimen oman pääoman muutos oli yhteensä +6,9 milj. euroa. Omaa pääomaa pienensi tilikauden alijäämä n. 0,38 milj. eurolla ja vastaavasti sitä kasvatti peruspääoman korotus Variskan yhtenäiskoulun uudisrakentamista vastaavalla määrällä eli 7,25 milj. eurolla. Vieras pääoma pieneni yhteensä 5,9 milj. eurolla, johon vaikutti yhdystilivelan pieneneminen 6,0 milj. eurolla sekä muiden erien kasvu yhteensä n. 0,1 milj. eurolla.

VASTAAVAA	2022	2021	VASTATTAVAA	2022	2021
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	172 824	165 574
Muut pitkävaikutteiset menot	730	195	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	2 582	4 774
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	0	0	Tilikauden yli- / alijäämä	-377	-2 192
	730	195		175 029	168 156
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Maa- ja vesialueet	117	117	Pitkäaikainen		
Rakennukset	178 976	170 064	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 447	1 459
Koneet ja kalusto	0	3		1 447	1 459
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankin	2 588	10 688	Lyhytaikainen		
	181 681	180 872	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	12	12
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	9
Osakkeet ja osuudet	1 809	1 809	Ostovelat	2 501	2 937
Muut saamiset	1 706	1 707	Korottomat velat kunnalta	6 450	12 424
	3 515	3 516	Muut velat	428	40
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Siirtovelat	327	192
Saamiset				9 718	15 616
Lyhytaikaiset saamiset			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	186 194	185 230
Myyntisaamiset	34	114			
Siirtosaamiset	-77	527			
Muut saamiset	311	6			
	268	647			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	186 194	185 230			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	94,00	90,79			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	22,98	34,41			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	2 205	2 582			
Lainakanta 31.12., 1 000 €	1 459	1 471			

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

9. Tilikauden tuloksen käsittely

Johtokunta esittää, että tilikauden tulos -376 681,81 euroa siirretään tilikauden yli-/alijäämä -tilille.

10. Talousarvion toteutuminen

Vaasan Talotoimen johtokunta on 21.12.2021 vahvistanut vuoden 2022 talousarvion, joka on kaupunginvaltuuston 15.12.2021 hyväksymän talousarvion mukainen.

10.1 Tavoitteiden toteutuminen

Valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Tavoite 2022	TA 2022	Muutokset 2022	Yhteensä	Toteuma 2022	Ero
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	-	19 644 500	19 644 500	0
Liikelylijäämä ilman poistoja	27 925 200	-	27 925 200	29 425 774	1 500 574
Talonrakennus investoinnit	15 868 000	-329 000	15 539 000	11 337 795	-4 290 205

Päätökset talousarviomuutoksista vuoden 2022 aikana

Investointimenoja tarkistettiin investointien käyttösuunnitelmien käsittelyssä (KV 28.3.2022) ja vuodelta 2021 siirrettiin määrärahoja vuodelle 2022 yhteensä 215 000 €:lla. Variskan yhtenäiskoulun vuoden 2022 määrärahaa pienennettiin 544 000 €:lla, joten nettovaikutus oli yhteensä 329 000 € määrärahoja pienentävä.

Toiminnalliset tavoitteet

Lyhyen aikavälin tavoitteet ja mittarit määritellään Talotoimessa vuosittain ja ne johdetaan kaupungin strategisista tavoitteista. Vuoden 2022 painopistealueet olivat:

Strateginen teema			
Vahva talous			
Tavoitteet	Toimenpiteet	Arviointikriteeri/mittari	Toteutuma 2022
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Asiantuntijana toimiminen konsernin tilahankkeissa		Tilakannan nettomuutos: -11.848 hum ²
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, tyhjiä tilojen ja korjausvelan hallinta	Korjausvelan määrä Vapautuneet tilat	2022: xx M€ (2021: 53,0 M€)

Talotoimessa vuoden 2022 talousarviossa tavoitteena oli järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Toimenpiteinä tavoitteisiin pääsemiseksi on mm. konserniohjauksen kehittäminen sekä kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen ja korjausvelan hallinta. Mittareina käytetään tilamäärän muutosta sekä korjausvelan määrää. Lisäksi omaisuuden hoidossa pyritään huomioimaan erilaisten rahoitusratkaisujen mahdollisuuksia.

10.2. Käyttötalouden toteutuminen

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosat sisältävät Talotoimen sisäiset tulot ja menot talousarvion ja toteuman vertailtavuuden varmistamiseksi.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	47 221 200,00	0,00	47 221 200,00	48 937 798,59	1 716 598,59
Toimintakulut	-19 296 000,00	0,00	-19 296 000,00	-19 512 025,03	-216 025,03
Toimintakate	27 925 200,00	0,00	27 925 200,00	29 425 773,56	1 500 573,56

10.3. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

TULOSLASKELMA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama	Poikkeama -%
Liikevaihto	47 221 200,00	0,00	47 221 200,00	48 668 612,30	1 447 412,30	3,1 %
Valmistus omaan käyttöön	0,00	0,00	0,00	269 186,29	269 186,29	
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tuet ja avustukset kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Materiaalit ja palvelut						
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 749 900,00	0,00	-5 749 900,00	-5 915 128,33	-165 228,33	2,9 %
Palvelujen ostot	-8 355 700,00	0,00	-8 355 700,00	-8 940 260,05	-584 560,05	7,0 %
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 151 000,00	0,00	-1 151 000,00	-1 016 839,34	134 160,66	-11,7 %
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-398 500,00	0,00	-398 500,00	-372 647,61	25 852,39	-6,5 %
Muut henkilösivukulut	-44 100,00	0,00	-44 100,00	-36 958,74	7 141,26	-16,2 %
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 522 400,00	0,00	-9 522 400,00	-10 071 136,00	-548 736,00	5,8 %
Kertaluonteiset poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	-72 038,39	-72 038,39	
Vuokratulot	-3 580 800,00	0,00	-3 580 800,00	-3 173 280,29	407 519,71	-11,4 %
Liiketoiminnan muut kulut	-16 000,00	0,00	-16 000,00	-56 910,67	-40 910,67	255,7 %
Liikelyljäämä	18 402 800,00	0,00	18 402 800,00	19 282 599,17	879 799,17	4,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut						
Muut rahoitustuotot				0,00	0,00	
Muille maksetut korkokulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-14 756,91	-1 756,91	13,5 %
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00	0,00	-19 644 500,00	-19 644 500,00	0,00	0,0 %
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00	-24,07	-24,07	
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	-1 254 700,00	0,00	-1 254 700,00	-376 681,81	878 018,19	-70,0 %

Liikevaihto ylitti budjetin yhteensä n. 1,4 milj. eurolla. Tilaustöistä ja yleislaskutuksesta muodostui n. 0,3 milj. euroa budjetoitua enemmän tuottoja. Ulkoiset vuokratuotot ylittivät budjetin n. 0,5 milj. eurolla ja sisäisten vuokrien tuotot olivat n. 0,6 milj. euroa budjetoitua enemmän, josta suurin osa muodostuu Variskan yhtenäiskoulun laaennusosan valmistumisesta ja uusista vuokrasta. Valmistus omaan käyttöön eli investointihankkeille kirjattavat omat työt eivät olleet talousarviossa mukana, joten ne ylittivät budjetin n. 0,3 milj. eurolla.

Toimintakulut ylittivät budjetin yhteensä n. 0,2 milj. eurolla. Materiaalien ja palveluiden toteuma oli yhteensä 14,9 milj. euroa eli 0,7 milj. euroa budjetoitua enemmän. Tähän sisältyy tilaustöiden (sisältää omaisuusvahinkotapaukset) kustannusten ero budjettiin 0,5 milj. euroa. Teiden ja alueiden kunnossapitopalvelut ja huoltomiespalvelut ylittivät budjetin 0,7 milj. eurolla, mutta vastaavasti säästöä syntyi muista eristä, kuten urakoitsijapalveluista ja muista palveluista. Aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa energian toteumakustannukset nousivat lämmityspolttoöllyn ja kaukolämmön osalta. Sähkökustannuksissa jäätin hieman alle budjetin. Energioiden kokonaisvaikutus ylitti budjetin n. 50 000 eurolla. Materiaalikulut ylittivät budjetin n. 106 000 eurolla.

Henkilöstökuluissa budjetti alittui n. 170 000 eurolla, koska rekrytointeja ei onnistuttu toteuttamaan henkilöstösuunnitelman mukaisesti. Vuokratulot alittuivat n. 407 000 eurolla johtuen Koy Palosaaren Laboratorioiden osakkeiden siirryttyä pois Talotoimelta sekä budjettia pienemmistä maanvuokratuloista. Muut toimintakulut ylittyivät 41 000 eurolla.

Arvon alentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot ylittivät budjetin 0,6 milj. eurolla. Suunnitelman mukaiset poistot ylittivät budjetin n. 0,5 milj. eurolla. Arvon alentumisiin kirjattiin purettavan rakennuksen tasearvo sekä taseen keskeneräisistä investointihankekuluja yhteensä n. 72 000 euron edestä.

10.4 Rahoitusosan toteutuminen

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Liikelyljäämä (-alijäämä)	18 402 800,00	0,00	18 402 800,00	19 282 599,17	-879 799,17
Poistot ja arvonalentumiset	9 522 400,00	0,00	9 522 400,00	10 143 174,39	-620 774,39
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00	0,00	-19 644 500,00	-19 644 500,00	0,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-13 000,00	0,00	-13 000,00	-14 780,98	1 780,98
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusjäämä	8 267 700,00	0,00	8 267 700,00	9 766 492,58	-1 498 792,58
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-15 957 000,00	329 000,00	-15 628 000,00	-11 712 089,17	-3 915 910,83
Rahoitusosuudet investointeihin	0,00	0,00	0,00	193 540,33	-193 540,33
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00		0,00	31 610,50	-31 610,50
Kaupungin rahoitettavat (netto)	4 768 000,00	0,00	4 768 000,00	0,00	4 768 000,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 921 300,00	329 000,00	-2 592 300,00	-1 720 445,76	-2 125 730,92
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muilta	0,00	0,00	0,00	-1 200,00	1 200,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00	0,00	1 989,66	-1 989,66
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	0,00	0,00	0,00	-11 849,04	11 849,04
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	7 250 000,00	-7 250 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Saamisten muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamisten muutos muilta	0,00	0,00	0,00	378 970,05	-378 970,05
Korottomien velkojen muutos kunnalta	0,00	0,00	0,00	-5 974 023,38	5 974 023,38
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	76 558,47	-76 558,47
Rahoituksen rahavirta	0,00	0,00	0,00	1 720 445,76	-1 720 445,76
Rahavarojen muutos	-2 921 300,00	329 000,00	-2 592 300,00	0,00	-3 846 176,68

Toiminnan rahavirta vuonna 2022 oli 1,5 milj. euroa talousarviota suurempi. Poikkeamaan vaikuttaa budjetoitua parempi toimintakate.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä 2,1 milj. euroa budjetoitua parempi. Investointimenot alittivat budjetoidun määrän. Variskan yhtenäiskoulun uudisrakentamista vastaava osuus kirjattiin sijoituksena peruspääomaan. Investointien rahavirtojen poikkeamat suhteessa budjetoituun on selvitetty kappaleessa 10.5. Investointien toteutuminen.

10.5 Investointien toteutuminen

Vaasan kaupungissa liikelaitoksilla sitovana investointimäärärahana on valtuuston myöntämä vuotuinen kokonaismääräraha; kuitenkin niin, että talonrakennusinvestoinneissa rahoituksen sitovuus on hanketasolla.

INVESTOINTIOSA	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma	Poikkeama
Tulot					
Rahoitusosuudet ja valtionavustukset, Variskan yhtenäiskoulu	0,00	0,00	0,00	193 540,33	193 540,33
Tulot yhteensä	0,00	0,00	0,00	193 540,33	193 540,33
Menot					
8041 Keskustan yhtenäiskoulu	550 000,00	31 000,00	581 000,00	52 843,86	-528 156,14
8042 Museoiden varasto- ja konservointitilat	100 000,00	0,00	100 000,00	0,00	-100 000,00
8045 Variskan yhtenäiskoulu	4 018 000,00	-544 000,00	3 474 000,00	3 138 715,12	-335 284,88
8085 Sundomin koulun laajennus	2 250 000,00	48 000,00	2 298 000,00	498 537,73	
8086 Kasarmialueen päiväkotirakennukset	200 000,00	0,00	200 000,00	23 817,16	-176 182,84
8087 Palosaaren päiväkoti	600 000,00	46 000,00	646 000,00	16 390,56	-629 609,44
8088 Teeriniemen päiväkoti	0,00	68 000,00	68 000,00	0,00	-68 000,00
8089 Terranovan näyttelytila	350 000,00	22 000,00	372 000,00	347 589,91	-24 410,09
8090 Sisäsataman yleinen wc-rakennus	200 000,00	0,00	200 000,00	0,00	-200 000,00
8091 Merikaarron päiväkoti	100 000,00	0,00	100 000,00	15 431,11	-84 568,89
8198 Rakennusten peruskorjaus	7 500 000,00	0,00	7 500 000,00	7 438 009,42	-61 990,58
Talonrakennusinvestointimenot yhteensä	15 868 000,00	-329 000,00	15 539 000,00	11 531 334,87	-2 208 202,86
8680 Koneet ja laitteet	15 000,00	0,00	15 000,00	0,00	-15 000,00
8680 It-ohjelmat	74 000,00	0,00	74 000,00	0,00	-74 000,00
Investointimenot yhteensä	15 957 000,00	-329 000,00	15 628 000,00	11 531 334,87	-2 297 202,86

Tulot

Rahoitusosuudet ja valtionosuudet käsittävät Variskan yhtenäiskoulun hankkeeseen saadut avustukset ARA:lta ja OKM:ltä.

Investointimenot

Talotoimen talonrakennushankkeisiin oli vuonna 2022 varattu rahoitusta yhteensä 15,9 milj. euroa ja irtaimen omaisuuden ja it-ohjelmien hankintaan oli varattu yhteensä 89 000 euroa. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 28.3.2022 investointien käyttösuunnitelmien yhteydessä yhteensä 329 000 euron verran vuoden 2022 investointimäärärahan pienentämistä. Näin ollen kokonaismääräraha vuodelle 2022 oli 15,6 milj. euroa. Talonrakennusinvestointimenojen nettototeuma oli yhteensä 11,3 milj. euroa.

Poikkeamat vuositasen talousarvioon:

Keskustan yhtenäiskoulun rahoitus- ja omistajuusmallia ei ole vielä päätetty, mutta suunnitteluun on varattu rahoitusta vuosille 2019-2022. Vuoden 2022 rahoituksesta jäi käyttämättä n. 528 000 euroa, joka on huomioitu talousarvion ja investointien käyttösuunnitelmien 2023 laadinnassa. Museoiden varasto- ja konservointitilojen suunnittelua ei vielä aloitettu, joten suunnitteluraha jäi kokonaisuudessaan käyttämättä. Variskan yhtenäiskoulun hanke valmistui ja rahoituksesta jäi käyttämättä 528 000 euroa (netto). Hankkeelle on saatu ARA:lta ja OKM:ltä avustuksia yhteensä 557 000 euroa. Sundomin koulun laajennuksen hankkeelta jäi käyttämättä 1,8 milj. euroa, mutta muuttunut tilanne on huomioitu TA2023 laadinnan yhteydessä. Kasarmialueen päiväkotirakennusten suunnittelurahasta jäi käyttämättä n. 176 000 euroa. Palosaaren päiväkodin suunnitteluun varatuista määrärahoista jäi käyttämättä n. 630 000 euroa, josta esitetään siirrettävän 80 000 euroa vuodelle 2023. Terranovan näyttelytila valmistui 2022. Sisäsataman yleistä wc-rakennusta ei toteuteta, joten määräraha jäi kokonaisuudessaan käyttämättä. Merikaarron päiväkodin suunnittelurahan käyttämättä jäänyt osuus 84 000 euroa esitetään siirrettäväksi vuodelle 2023. Poiston alaista irtainta omaisuutta ei hankittu vuonna 2022. It-ohjelmiin varatut määrärahat esitetään siirrettäväksi vuodelle 2023, koska ohjelmistojen hankintoja ei ehditty vuoden 2022 aikana toteuttaa. Peruskorjausohjelman toteuma oli n. 7,4 milj. euroa, joka oli lähes budjetin mukainen.

TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

VAASAN TALOTOIMI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Liikevaihto		48 577 788,86		49 591 891,57
Valmistus omaan käyttöön		269 186,29		333 139,08
Liiketoiminnan muut tuotot		0,00		14,64
Tuet ja avustukset kunnalta		0,00		0,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 915 128,33		-5 962 206,40	
Palvelujen ostot	<u>-8 940 260,05</u>	-14 855 388,38	<u>-10 184 508,45</u>	-16 146 714,85
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 016 839,34		-893 524,00	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-372 647,61		-358 212,27	
Muut henkilösivukulut	<u>-36 958,74</u>	-1 426 445,69	<u>-33 352,83</u>	-1 285 089,10
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-10 071 136,00		-9 258 240,64	
Arvonalentumiset	<u>-72 038,39</u>	-10 143 174,39	<u>-1 272 928,46</u>	-10 531 169,10
Vuokrakulut		-3 082 456,85		-4 415 033,50
Liiketoiminnan muut kulut		<u>-56 910,67</u>		<u>-85 808,59</u>
Liikelylijäämä (-alijäämä)		19 282 599,17		17 461 230,15
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot				
Muille maksetut korkokulut	-14 756,91		-8 683,84	
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00		-19 644 500,00	
Muut rahoituskulut	<u>-24,07</u>	-19 659 280,98	<u>-3,31</u>	-19 653 187,15
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-376 681,81		-2 191 957,00

VAASAN TALOTOIMI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022		01.01.-31.12.2021	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	19 282 599,17		17 461 230,15	
Poistot ja arvonalentumiset	10 143 174,39		10 531 169,10	
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500,00		-19 644 500,00	
Rahoitustuotot ja -kulut	-14 780,98		-8 687,15	
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00		19 770,11	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	9 766 492,58	0,00	8 358 982,21
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-11 712 089,17		-13 830 661,61	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	193 540,33		369 805,93	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	31 610,50	-11 486 938,34	130 000,00	-13 330 855,68
Toiminnan ja investointien rahavirta		-1 720 445,76		-4 971 873,47
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-1 200,00		-29 000,00	
Antolainasaamisten vähennys muilta	1 989,66	789,66	0,00	-29 000,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-11 849,04	-11 849,04	-11 849,04	-11 849,04
Oman pääoman muutokset		7 250 000,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	378 970,05		-130 923,27	
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-5 974 023,38		5 382 595,03	
Korottomien velkojen muutos muilta	76 558,47	-5 518 494,86	-238 949,25	5 012 722,51
Rahoituksen rahavirta		1 720 445,76		4 971 873,47
Rahavarojen muutos		0,00		0,00
Yhdystilin saldo				
Saldo 31.12	-6 450 364,22		-12 424 387,60	
Saldo 1.1	-12 424 387,60	5 974 023,38	-7 041 792,57	-5 382 595,03

VAASAN TALOTOIMI TASE

VASTAAVAA

2022**2021**

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

730 223,09

194 796,20

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

0,00

0,00

730 223,09

194 796,20

II Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet

116 652,75

116 652,75

Rakennukset

178 976 180,61

170 064 390,58

Koneet ja kalusto

0,00

2 778,17

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

2 587 814,62

10 688 489,42

181 680 647,98

180 872 310,92

III Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

1 809 272,53

1 809 272,53

Muut saamiset

1 706 008,93

1 706 798,59

3 515 281,46

3 516 071,12

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

II Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

34 041,75

114 396,55

Muut saamiset

-77 368,54

526 514,87

Siirtosaamiset

311 268,16

6 000,00

267 941,37

646 911,42

VASTAAVAA YHTEENSÄ

186 194 093,90

185 230 089,66

VASTATTAVAA

2022**2021**

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma

172 823 614,51

165 573 614,51

II Edellisten tilikausien yli- / alijäämä

2 581 953,71

4 773 910,71

IV Tilikauden yli- / alijäämä

-376 681,81

-2 191 957,00

175 028 886,41

168 155 568,22

D VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

1 447 103,52

1 458 952,56

1 447 103,52

1 458 952,56

II Lyhytaikainen

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta

11 849,04

11 849,04

Saadut ennakot

0,00

9 098,37

Ostovelat

2 501 164,46

2 937 394,25

Korottomat velat kunnalta

6 450 364,22

12 424 387,60

Muut velat

427 969,49

40 362,27

Siirtovelat

326 756,76

192 477,35

9 718 103,97

15 615 568,88

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

186 194 093,90

185 230 089,66

LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 17.3.2014 § 31 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Alle 10.000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon.

Saamisten arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Oikaisut edellisen tilikauden tietoihin

Edellisen tilikauden laskelmat on muutettu vastaamaan kuluneen tilikauden ryhmittelyä.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TOIMINTATUOTOT

Toimintatuotot	2022	2021
Vuokratuotot, kaupungin yksiköt	38 318 038,56	45 057 150,36
Vuokratuotot, ulkoiset asiakkaat	9 648 515,29	2 403 402,78
Tilaustyöt	562 318,65	2 122 037,14
Sisäiset siirrot	269 186,29	333 139,08
Muut tuotot	48 916,36	9 315,93
Avustus kaupungilta	0,00	0,00
Yhteensä	48 846 975,15	49 925 045,29

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoa arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta	tasapoisto	
Liikearvo	2-5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	20-50 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	5-20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	tasapoisto, menojäännöspoisto	10-25%
Poistonalainen irtain omaisuus	5-20 vuotta	tasapoisto	

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

TEKNISTEN LIKELAITOSTEN JOHTOKUNTA

2022

2021

*Tiedot vuosilta 2021-2022 puuttuvat

SDP Vaasan kunnallisjärjestö

Svenska Folkpartiet

Kokoomus Vaasa

Vaasan Perussuomalaiset

Vaasan seudun vihreät

Vasemmistoliitto

Yhteensä

0,00

0,00

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

5. PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien hyödykkeet	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				
	Muut pitkä- vaikuttei- set menot	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	194 796,20	0,00	194 796,20	116 652,75	170 064 390,58	2 778,17	10 688 489,42	180 872 310,92
Lisäykset tilikauden aikana	595 876,52	0,00	595 876,52	0,00	19 039 008,01	0,00	1 287 516,90	20 326 524,91
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-87 507,75	0,00	0,00	-87 507,75
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-71 846,86	-71 846,86
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-9 276 108,48	-9 276 108,48
Tilikauden poisto	-60 449,63	0,00	-60 449,63	0,00	-10 007 908,20	-2 778,17	0,00	-10 010 686,37
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	-31 802,03	0,00	-40 236,36	-72 038,39
Poistamaton hankintameno 31.12.	730 223,09	0,00	730 223,09	116 652,75	178 976 180,61	0,00	2 587 814,62	181 680 647,98
Arvonkorotukset								
Kirjanpitoarvo 31.12.	730 223,09	0,00	730 223,09	116 652,75	178 976 180,61	0,00	2 587 814,62	181 680 647,98

Pysyvien vastaavien sijoitukset	Osakkeet ja osuudet				Jvk-, muut laina- ja muut saamiset		
	Osakkeet tytäryhteisöt	Osakkeet Omistusyht. yhteisöt	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 916,37	116 882,22	1 706 798,59
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00	1 200,00	0,00	1 200,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	-1 989,66	0,00	-1 989,66
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 126,71	116 882,22	1 706 008,93
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 500 546,10	58 559,67	250 166,76	1 809 272,53	1 589 126,71	116 882,22	1 706 008,93

6. VAIHTUVAT VASTAAVAT

Lyhytaikaiset saamiset

2022

2021

Saamiset tytäryhteisöiltä

Myyntisaamiset

2 634,87

2 703,78

Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta
on jäsenenä

Myyntisaamiset

5 827,89

0,00

7. OMA PÄÄOMA

	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	165 573 614,51	165 573 614,51
Lisäykset	7 250 000,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	172 823 614,51	165 573 614,51
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	4 773 910,71	6 084 099,97
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-2 191 957,00	-1 310 189,26
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	2 581 953,71	4 773 910,71
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	-2 191 957,00	-1 310 189,26
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	2 191 957,00	1 310 189,26
Tilikauden yli-/alijäämä	-376 681,81	-2 191 957,00
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12.	-376 681,81	-2 191 957,00
Oma pääoma yhteensä	175 028 886,41	168 155 568,22

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE

Lyhytaikainen vieras pääoma	2022	2021
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 225 213,37	1 609 094,50
Siirtovelat	31 698,17	4 650,74
Velat kuntayhtymille	Ostovelat	0,00
		9 597,78

9. PITKÄAIKAINEN VIERASPÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA *korjattu vuoden 2021 lukua

	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 380 202,50	1 398 356,42

10. SIIRTOVELAT

	2022	2021
Siirtyvät korot	7 150,28	1 121,14
Lomapalkkajaksoukset	212 538,48	184 478,12
Henkilösivukulut	477,95	350,30
Siirtovelat/ostolaskut	75 376,83	0,00
Muut siirtovelat	31 213,22	6 527,79
Yhteensä	326 756,76	192 477,35

VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

11. VUOKRAVASTUUT

	2022	2021
Vuokravastuut		
Vuokravastuut yhteensä, voimassa 1.8.2035 asti	7 742 413,73	7 215 643,03
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 301 012,67	950 137,60

12. ARVONLISÄVERON PALAUTUSVASTUU

	2022	2021
Arvonlisäveron palautusvastuu	5 697,71	22 503,42

13. PERUSTAMISHANKKEIDEN VALTIONOSUUDEN PALAUTUSVASTUU

	2022	2021
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	3 858 119,00	3 018 485,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

14. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOSYKSIKÖITTÄIN

Henkilöstön määrä 31.12.2022	Vakinaiset, kokoaikaiset		Osa- aikaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Kiinteistöhallinto	3	3							3	3
Rakennuttaminen	8	6			1				9	6
Ylläpito	9	9			1	1			10	10
Yhteensä	20	18			2	1			22	19

15. HENKILÖSTÖKULUT

Henkilöstökulut	2022	2021
Palkat ja palkkiot	1 016 839,34	893 524,00
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	372 647,61	358 212,27
Muut henkilösivukulut	36 958,74	33 352,83
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 426 445,69	1 285 089,10

KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT

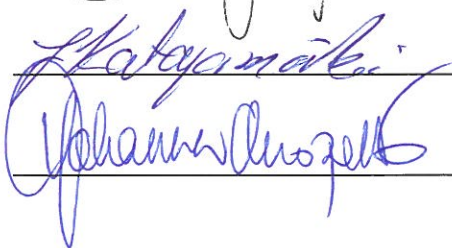
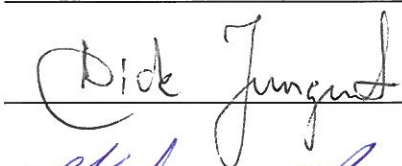
Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN TALOTOIMEN
TOIMITILAJOHTAJAN ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 14/3 2023

Tapio Ollikainen
Toimitilajohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 30/5 2023

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT-, HT-tilintarkastaja

V A A S A .
VAASAN VESI

Toimintakertomus

2022

Sisällys

Johtajan katsaus	1
Hallinto ja tilivelvollisuus	2
Toiminnan ja talouden kehitys.....	4
Toiminta-ajatus.....	4
Olennaiset tapahtuman tilikaudella ja sen jälkeen.....	4
Tavoitteiden toteutuminen	5
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen	5
Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen.....	6
Keskeiset toimintaa ja talotta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut.....	7
Tukkupalveluiden osto ja myynti	8
Henkilöstön tunnusluvut..	8
Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	9
Tutkimus ja kehittämistoiminta.....	10
Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä vuosina 2023-2028	11
Liitteet:	
Tilinpäätös 2022	12

Johtajan katsaus

Vuosi 2022 oli varautumisen aikaa

Aloitin työt uutena johtajana Vaasan Vedellä vuoden 2023 alussa. Sain edeltäjältäni hyvin hoidetun liikelaitoksen sekä osaavan ja motivoituneen henkilökunnan. Panostukset henkilökunnan kouluttautumiseen, työssä jaksamiseen ja itsensä kehittämiseen ovat tuottaneet tulosta. Myös Vaasan kaupunki ja luottamusmiehet ottivat uuden vaasalaisen hyvin vastaan.

Koronapandemia jatkui koko vuoden 2022 ajan, mutta sen varalta vesilaitoksilla oli jo laadittu hyvät toimintaohjeet ja toimintatavat olivat vakiintuneet. Vuoden 2023 alussa asiakaspalvelupiste Valimontilla avattiin jälleen asiakkaille.

Alkuvuodesta 2022 taivaalle alkoi kertyä synkkiä pilviä Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Sota Euroopassa kosketti suomalaisiakin vahvasti. Vesilaitokset olivat varautuneet ja valmistautuneet ”rauhan oloissa” hyvin vesikatkoksiin, mahdollisiin terveyshaittoihin ja teknisiin ongelmiin. Nyt oltiin astetta isomman varautumisen ja valmistautumisen edessä. Sota aiheutti välittömästi myös sen, että energian, tiettyjen materiaalien ja kemikaalien hinnat nousivat sekä toimitusajat pitenivät. Vuosi vierähtikin myös Vaasassa erilaisten harjoitusten, koulutuksien ja kyberturvallisuuden parantamisen merkeissä. Suomessa on kokemusta ja osaamista varautua tarvittaessa myös siihen pahimpaan skenaarioon.

Yhdessä Kurikan Vesihuolto Oy:n kanssa toteutettava syväpohjavesitutkimushanke onkin tärkeä osa Vaasan Veden strategista varautumista. Tavoitteena on saada kaksi toisistaan riippumatonta raakavesilähdettä ja näin turvata vaasalaisten vedensaanti mahdollisissa häiriötilanteissa.

Vuosi 2022 oli taloudellisesti Vaasan Vedellä hyvä. Liikevaihto (17,1 M€) kasvoi edellisestä vuodesta 2 %. Liikekyljäämä (4,1 M€) ja tilikauden ylijäämä (2,6 M€) ylittivät verrattuna talousarvioon.

Investointimenoissa 12,6 M€ (10,5 M€ ilman GigaVaasa-hanketta) on mukana Kurikan syväpohjavesitutkimushanke 1,2 M€ sekä GigaVaasa-hanke 2,05 M€.

Laskutettu vesimäärä pieneni edellisvuoteen nähden n. 4 %. Asuinkiinteistöjen laskettu vedenkulutus vuorokaudessa per henkilö laski 129 litrasta 122 litraan. Laskuttamattoman talousveden määrässä (18 %) alitettiin asetettu tavoitetaso (20 %) nyt viidentenä vuonna peräkkäin. Laskuttamattoman jäteveden määrässä (31 %)

asetettu tavoitetaso (30 %) ylitettiin lievästi. Sade- ja vuotovesien pääsyn estämisellä ja sekaviemäröinnin poistamisella on merkittävä vaikutus jätevedenpuhdistamolle kertyvien hulevesien määrän alentamisessa.

Veden toiminnanohjausjärjestelmän vaiheittainen käyttöönotto on saatu päätökseen. Asiakkaiden online-palveluita saadaan käyttöön mm. etäluettavien IoT-vedenkulutusmittareiden asennuksen tahtiin. Vaasan Vedellä on 11 782 käyttöpaikkaa, joista 5 291:een on jo asennettu etäluettava IoT-vesimittari. Vaasan Veden osalta tavoitteena on saada IoT-vesimittarit kaikille asukkaalle vuoteen 2028 mennessä. Mittari mahdollistaa reaaliaikaisen kulutusseurannan ja laskutuksen.

Pilvilammen vesilaitoksen vuosien 2021 - 2028 vaiheittaisen saneerausohjelman mukaisesti järjestettiin otsonointi- ja aktiivihiihtisuodatuslaitoksesta urakkakilpailu. Investointi turvaa Pilvilammen laitoksen toimintavarmuuden vuosiksi eteenpäin.

Vaasan Sähkö rakentaa lähtevän jäteveden lämmöntalteenottoon perustuvan lämpövoimalan vuoteen 2025 mennessä, mikä osaltaan edistää alueen energiaomavaraisuutta. Talteen saatavan lämpöenergian määrä on 50 ja 60 gigawattitunnin välillä. Tämä vastaa parhaimmillaan noin kymmentä prosenttia kaukolämmön tuotannosta Vaasassa eli kaukolämpöverkossa olevien 1 800 omakotitalon vuosittaista kulutusta.

Vesi- ja viemäriverkostoa rakennettiin ja saneerattiin 6,87 M€ edestä (sisältää GigaVaasa-hankkeen investoinnit), mikä on merkittävä panostus verkoston ylläpitoon. Uusien asuntoalueiden rakentamisesta voidaan mainita Ravilaakson sekä Vanhan Sataman alueet.

Saavutetut tulokset ovat henkilöstömme korkean työmotivaation ja ammattitaidon ansiota. Kiitokset onnistuneesta vuodesta kuuluvat lisäksi liikelaitoksen johtokunnalle, asiakkaillemme ja yhteistyökumppaneillemme.

Pekka Rouhiainen, johtaja

Teknisten liikelaitosten johtokunta

Vaasan Vesi -liikelaitoksen johtoryhmä

Toimitusjohtaja
Irma Hyry

Käyttöpäällikkö
Per-Eric Lindh
Vedentuotanto

Verkostopäällikkö
Jari Jantunen
Tekniset palvelut
Tj:n 1. sijainen

Käyttöpäällikkö
Milla Vesala
Jätevedenpuhdistus

Asiakaspalveluvastaava
Palveluesimies
Tarja Teppo
Sihteeripalvelut *

Suunnitteluinsinööri
Johanna Nysten
Tj:n 2. sijainen

Taloussuunnittelija
Maarit Talmat
Talous ja strategia **

Konsernin tukipalvelut

Vaasan kaupungin tuottamat palvelut

Konsernihallinto

* Sihteeripalvelut

** Talous ja strategia
Hallinto ja asiointi

Vaasan kaupunkikonsernin palvelut

TeeSe Botnia Oy Ab Puhdistuspalvelut

Kuntien Tiera Oy ICT-palvelut

Mico Botnia Oy Ab Kirjanpito

Vaasan Veden johtoryhmä

Vaasan Veden johtoryhmään kuuluvat johtajan ja hänen sijaistensa lisäksi palvelualueiden päälliköt. Johtoryhmä kokoontuu joka toinen viikko. Palavereissa pääpaino on palvelualueiden ajankohtaiskatsauksilla sekä henkilöstö- ja talousasioilla. Johtoryhmän tehtävät on kirjattu teknisten liikelaitosten toimintasääntöön.

Teknisten liikelaitosten johtokunta 2021 - 2025

Varsinaiset jäsenet	Puolue	Varajäsenet	Puolue
Seppo Korpi, pj.	SDP	Rantala Jorma	SDP
Remahl Peter, vpj.	Kok.	Rintamäki Ari	Kok.
Ahopelto Johanna	Kok.	Muttonen-Mattila Eija	Kok.
Jungerstam Dick	RKP	Bonn Jan	RKP
Kauppinen Johanna	RKP	Gunlög Ingves	RKP
Kiviranta Marjatta	SDP	Ruutiainen Tanja	SDP
Keskinen Pasi	Kesk.	Huovari Pentti	Kesk.
Mäkinen Niina	PS	Järvinen Juhani	PS
Katajamäki Jorma	Vas.	Axell May-Gret	KD

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärilaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit.

Vaasan Veden toiminta-ajatuksena on kestävän kehityksen hengessä huolehtia häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Veden tehtävänä on

- 1) toimia vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena
- 2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita
- 3) tarjota vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti
- 4) toimia vesihuollon asiantuntijana kaupunkikonsernissa
- 5) varmistaa toimiva yhteistyö muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen jälkeen

Vaasan Vesi –liikelaitoksen johtokuntana toimiva teknisten liikelaitosten johtokunta kokoontui 12 kertaa. Tärkeä osa kokouksia ovat olleet tulosaluejohtajien ajankohtaiskatsaukset.

Ajankohtaiskatsauksissa esiteltiin mm. Giga-Vaasa-, Kurikan syväpohjavesi- ja Pilvilammen vesilaitoksen hankkeita sekä käsiteltiin Pättin jätevedenpuhdistamon hajuseurantaa, verkoston aluemittausjärjestelmää, korona- ja huumejäämien seurantaa jätevedestä, IoT-etäluettavia mittareita ja asiakaspalvelututkimuksen tuloksia.

Johtokunta päätti 19.10.2021, että talousveden ja jäteveden käyttömaksua korotetaan vuoden 2020 hinnoista laskettuna kymmenen prosenttia 1.1.2022 ja viisi prosenttia 1.1.2023.

Vaasan Vedellä toteutettiin hallinnollinen organisaatiomuutos 1.5.2022 alkaen, jolloin neljän palvelualueen mallista siirryttiin kolmeen palvelualueeseen sekä lähitukipalveluihin.

Toukokuussa Vesi- ja viemärilaitosyhdistyksen valtakunnalliset Vesihuoltopäivät järjestettiin Mustasaassa Botniahallissa.

Vaasan Veden toimitusjohtaja irtisanoutui elokuussa 2022 ja johtokunta valitsi uuden toimitusjohtajan lokakuun kokouksessaan.

Vuotta 2022 leimasi vahvasti varautumiseen ja kyberturvallisuuteen liittyvät harjoitukset, joihin Vaasan Veden henkilökunta osallistui aktiivisesti.

Loppuvuodesta varauduttiin alueellisiin hallittuihin sähkökatkoihin, jotka eivät toteutuneet.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

KAUPUNGIN STRATEGISISTA TAVOITTEISTA JOHDETTU TOIMINNAN TAVOITE / PERIAATE	TULOSALUEEN KESKEISET TAVOITTEET VUODELLE 2022	TAVOITTEEN TOTEUMA
Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää	Verkoston ja laitojen saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi.	Vesitieto-tietojärjestelmän ja etäluettavien IoT-mittareiden käyttöönoton myötä reaaliaikainen kulutusseuranta sekä mittareiden, tunnuslukujen ja raporttien laatiminen pystytään ottamaan käyttöön. Trimble "Utility to go" -sovelluksen käyttöönoton myötä verkostotiedot saadaan paremmin mukaan maastoon sekä parannettua tiedonkulkua toimiston ja kenttähenkilökunnan välillä. Sovellus auttaa myös päätöksenteossa haastavissa häiriötilanteissa. Vaasan Veden toiminnanohjaustietojärjestelmän (ERP) vaihdon (2018–2020) vaikutukset mm. laskutuksen, asiakaspalvelun ja asentajien työhön sekä varaston hallintaan näkyvät toiminnan selkiytymisenä ja ruutiinistöiden tehostumisena sitä mukaa, kun järjestelmän toimintoja saadaan tuotantokäyttöön. Osana toimenpideohjelman omaisuudenhallintajärjestelmän kehittämiseksi Vaasan Vedelle on räätälöity talousmallityökalu ja tehty 10 vuoden talousmallinnus. Verkoston saneerausvelan määrän seurannassa käytetään toistaiseksi Excel-ohjelmaa. Saneerauskohteet saadaan verkkotietojärjestelmään kirjattujen havaintojen pohjalta. Pilvilammen vesilaitoksen uusinvestoinneilla parannetaan merkittävästi vesihuollon energiatehokkuutta. Vesijohtoverkoston aluemittausjärjestelmän käyttöönoton myötä vuotovesien hallintaa pystytään tehostamaan. Pättin jätevedenpuhdistamon investoinnit tehostavat laitoksen toimintaa. Jätevesipumppaamoiden saneeraukseen ja jv-kaivojen saneeraukseen ja uusimiseen on panostettu.
Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa	Hinnastovertailut.	Johtokunta hyväksyi 19.10.2021 talousveden ja jäteveden käyttömaksuihin 10 %:n korotuksen 1.1.2022 lähtien ja 5 %:n korotuksen 1.1.2023 lähtien laskettuna 2020 voimassa olleista taksoista. Maksut pysyivät edelleen alle maan keskitason: juomaveden osalta 0,19 €/m³ (Vaasan Vesi 1,59 €/m³, keskiarvo 1,78 €/m³) ja jäteveden osalta 0,56 €/m³ (Vaasan Vesi 2,43 €/m³, keskiarvo 2,99 €/m³).

Valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuuston 15.11.2021 hyväksymät sitovat tavoitteet Vaasan Vesi -liikelaitoksen osalta:

Tuloutustavoite 1 400 000 €

Sijoitetun pääoman tuloutustavoite eli perittävä korvaus peruspääomasta maksettiin kuukausittain tasaerinä omistajalle eli Vaasan kaupungille. Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto oli:

2022 7,87 %

2021 8,19 %

2020 8,22%

2019 8,03 %

2018 5,91 %

2017 8,23 %

2016 9,51 %

Liikelylijäämä ilman poistoja 7 628 800 €

Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite toiminnallisena ylijäämätavoitteena toteutui.

Liikelylijäämä ilman poistoja oli 8,61 M€ (v. 2021 7,89 M€).

Investoinnit netto 10 520 000 €, jossa mukana Kurikan syväpohjavesihanke (v. 2022 / 1,05 M€)

Investointien toteuma oli 12,6 M€ (10,5 M€ ilman GigaVaasa-hanketta), josta Kurikan syväpohjavesihanke 1,2 M€ sekä GigaVaasa-hanke 2,05 M€, jota ei ollut varattu talousarvioon. Investointikehys 10,5 M€ ylittyi 2,09 M€ ja ilman GigaVaasa-hanketta investointiosa pysyi talousarviossa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2020	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Laskutettu vesimäärä 1 000 m ³	4030	4040	4000	3900
Laskutettu jätevesimäärä 1 000 m ³	4700	4730	4500	4600
Vesijohtoverkoston pituus km	1007	1009	1015	1016
Viemäriverkoston pituus km	554	555	557	564
Vesimaksutaksa (alv 0%) €/m ³	1,22	1,28	1,75	1,41
Jätevesimaksutaksa (alv 0%) €/m ³	1,82	1,96	2,67	2,16

Koronan ja yleisen taloudellisen tilanteen vuoksi laskutetun vesimäärän osuus on laskenut n. 4 %. Kotitalouksien vedenkulutus vuorokaudessa per henkilö on laskenut 129 litrasta 122 litraan. Laskuttamattoman talousveden määrässä päästiin nyt neljäntenä vuonna peräkkäin tavoitetasoon eli alle 20 %. Laskuttamattoman jäteveden määrä oli 31 % (tavoitetaso ollessa 30 %). Hulevesien kokonaisvaltaisella hallinnalla, verkostosaneerauksilla ja sekaviemäroinnin poistamisella on vaikutus hulevesien pääsyyn puhdistamolle. Vuotuinen kokonaissademäärä sekä pitkät hetkelliset rankkasateet vaikuttavat merkittävästi vuosittaiseen vaihteluun.

Vaasan Veden jakama talousvesi täytti edellisten vuosien tapaan talousvedelle asetetut laatuvaatimukset. Jätevedenpuhdistamolla ympäristölupaehdot saavutettiin tyypeä lukuun ottamatta kaikkien parametrien sekä poistotehokkuuden, että enimmäispitoisuuksien osalta. Pilvilammen vesilaitos ja Pättin jätevedenpuhdistamo toimittavat valvontaviranomaisille erilliset vuosikertomukset, joista on kooste toimintakertomuksen nettiversiossa <https://www.vaasanvesi.fi/vuosikertomukset>, johon on koottu myös teknisten palveluiden sekä konsernin lähitukipalveluiden (hallinto ja asiakaspalvelu) toimintakertomukset.

Tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet toteutuivat ks. taulukko Tavoitteiden toteutuminen -osiossa.

Talouden toteutuminen

Vaasan Vesi-liikelaitoksen vuosi 2022 oli taloudellisesti hyvä. Kasvua edellisvuoteen n. 2 % tilikauden ylijäämän ollessa yli budjetoidun.

	Liikevaihto M€	Ylijäämä M€
2022	17,08	2,66
2021	16,75	2,1
2020	15,51	1,9
2019	15,23	1,55
2018	14,40	0,75
2017	14,95	1,5
2016	15,10	1,79

Investointimenoissa 12,6 M€ (10,5 M€ ilman GigaVaasa-hanketta) on mukana Kurikan syväpohjavesitutkimushanke 1,2 M€ sekä GigaVaasa-hanke 2,05 M€, jota ei ollut varattu talousarvioon.

Investointikehys 10,5 M€ ylittyi 2,09 M€ ja ilman GigaVaasa-hanketta investointiosa pysyi talousarviossa (2021: 8,98 M€, 2020: 8,37 M€, 2019: 5,28 M€, 2018: 5,41 M€, 2017: 6,29 M€, 2016: 3,76 M€, 2015: 4,77 M€).

Vaasan Vesi-liikelaitos maksoi kaupungille 1,4 M€ tuottovaatimuksen, joka oli sama kuin vuosina 2016 - 2021 (2015: 1,42 M€).

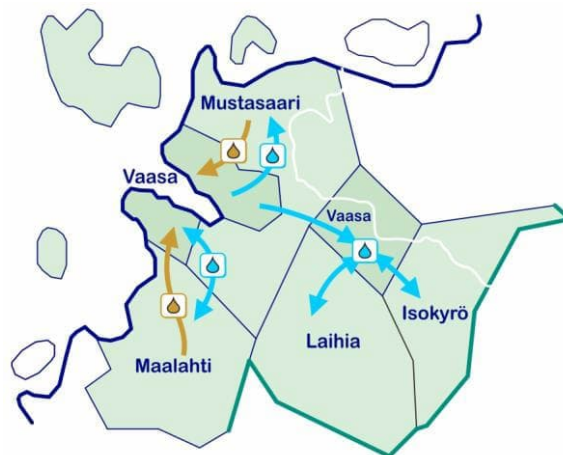
Valtuuston asettamat sitovat tavoitteet (3) saavutettiin (ks. Tavoitteiden toteutuminen -osio).

Tukkipalveluiden osto ja myynti

Vuonna 2022 Mustasaaren kunnasta johdettiin Pättille jätevesiä 766 853 m³, mikä on 11,5 % Pättin koko jätevesimäärästä. Mustasaaren keskustan, Sepänkylän, jätevesimäärä vuonna 2022 oli 598 636 m³, mikä on 9 % Pättille tulevasta jätevesimäärästä.

Maalahden kunnasta Pättille johdettiin 198 144 m³ jätevetä vuonna 2022, mikä on hieman vähemmän kuin edellisvuonna. Maalahdesta tulevan jäteveden osuus Pättille tulevasta jätevedestä on 3 %. Vähänkylön alueen jätevedet (99 397 m³) johdetaan puhdistettavaksi Kyrönmaan Jätevesi Oy:n Hyyriän jätevedenpuhdistamolle.

Vaasan Vedellä on yhteistyösopimus Isonkyrön kunnan ja Laihian Poronkankaan Vesi Oy:n kanssa veden toimittamisesta erityistilanteissa.

Henkilöstön tunnusluvut

		2020	2021	2022	
Henkilökunnan määrä 31.12.		56	58	56	hlö
Vakinaiset	<i>Kokoaikaiset</i>	52	53	53	hlö
	<i>Osa-aikaiset</i>	2	1	0	hlö
Määräaikaiset	<i>Kokoaikaiset</i>	2	4	3	hlö
Henkilötyövuodet		55,4	56,1	56,1	htv
Henkilökunnan keski-ikä 31.12.		44,3	44,5	45,8	v
Sairauslomia		8,7	5,7	8,3	pv/htv
Tapaturmia		1	1	2	kpl
Koulutus		2,11	2,30	3,04	pv/työntekijä
Koulutuksen kustannukset		14 240	18 627	43 275	€

Palkat ja palkkiot kokonaissumma vuonna 2022: 2 460 507,36 €

Hallinto- ja asiakaspalveluhenkilöstö muuttui ostopalveluksi Vaasan kaupungin tukipalveluorganisaation uudistuksessa kesällä 2015.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan arviointi toteutetaan mm. kyselyllä tilivelvollisille (vastaukset liitteessä). Kokonaisarvio tulosalueen sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä on erittäin hyvä.

Sisäisen valvonnan kohteina suurimmista riskeistä olivat

- 1) henkilöstöön kohdistuva ”Valimontien toimipisteen sisäilmaongelma”.
- 2) operatiivinen riski ”Viemäriverkostoon hulevettä”.

Muiksi yhtä suuriksi riskeiksi arvioitiin

- 3) onnettomuudet ja vahingot: ”Vararaakavesilähteen puuttuminen” sekä
- 4) taloudelliset riskit: ”Kyrönmaan Jätevesi Oy:n omistajaohjaus haasteellista” ja ”Sopimusten hallinta”.

Riskimatriisiarviossa mikään Vaasan Veden riskeistä ei noussut merkittäväksi, saati sietämättömäksi. Vaikutuksiltaan erittäin vakavat riskit ovat toistaiseksi epätodennäköisiä. Maailmanpoliittisen tilanteen muuttuessa riskit voivat kohota merkittäviksi.

Tutkimus ja kehittämistoiminta

Vaasan Vesi on mukana vesihuollon kehittämisessä muiden vesilaitosten ja eri sidosryhmien kanssa. Vaasan Veden palvelualueet ”benchmarkaavat” aktiivisesti ajankohtaisten hankkeiden osalta.

Vaasan Veden tärkein kehittämishanke on syväpohjavesihanke, jossa selvitetään pohjavesien käyttöönottoa sekä Vaasan että Kurikan kaupunkien tarpeisiin. Hankkeen vaikutusalueella Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan alueilla on 150 000 asukasta sekä huomattavia vedenkäyttäjiä, kuten elintarviketuotantoa. Vaasan talousveden varmistamiseksi tavoitteena on saada käyttöön kaksi toisistaan riippumatonta vesilähdettä. Tutkimushankkeessa ovat mukana Geologian tutkimuskeskus, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus, Kurikan Vesi- huolto Oy ja Vaasan Vesi -liikelaitos. Vuonna 2022 Vaasan Veden kustannukset hankkeessa olivat yhteensä 1,2 M€. Lisätietoa mm. <https://www.vaa-sanvesi.fi/kurikasta-pohjavetta-vaasaan>.

Vaasan Vesi haki vuonna 2022 Huoltovarmuuskeskuksen ALUE 2030 -ohjelmasta rahoitusta AHTI-hankkeeseen. Hankkeessa selvitetään huoltovarmuutta turvaavan, siirrettävän merivesikontin pilotointia ja käyttöönottoa varaveden tuotantoon. Hankkeessa on mukana myös Pietarsaaren Vesi ja Oulun Vesi. Rahoituksen osalta saatiin positiivinen päätös ja hankkeen aikataulu on 2023 - 2024.

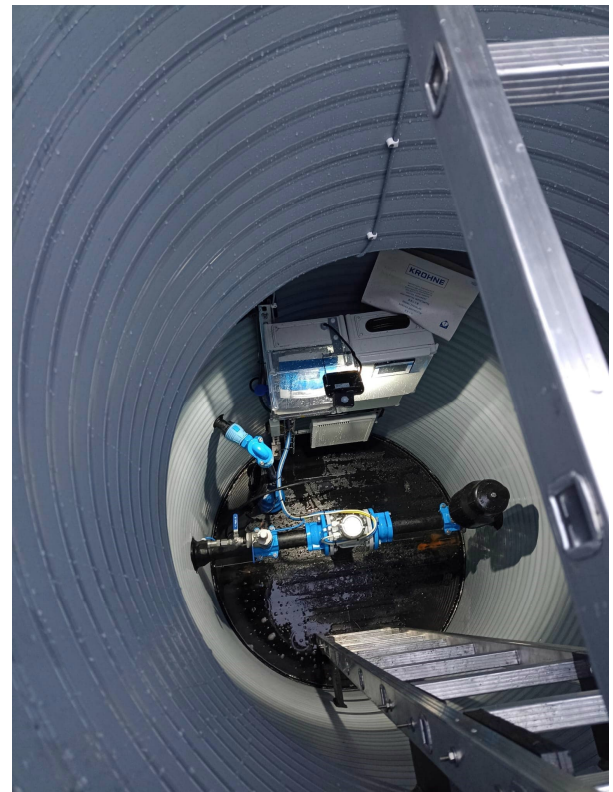
”Reaaliaikainen verkoston tilan seuranta ja hallinta” -hankkeeseen liittyvä aluemitaukskaivojen rakentaminen alkoi 2022 ja projekti jatkuu vuoteen 2024. Kaivot on suurimmalta osin asennettu ja niistä saadaan reaaliaikaista dataa. Hälytysten osalta ohjelmaa kehitetään vielä.

Vaasan Vesi rahoittaa Aalto-yliopiston jätevesien puhdistuksen työelämäprofessuuria 2019 - 2023 yhteensä 10 000 €. Professuurin keskeisiä tutkimuskohteita ovat jäteveden puhdistusprosessin hiilijalanjäljen pienentäminen ja resurssien talteenoton tehostaminen. Näiden ohella tutkimusalueisiin kuuluvat muun muassa haitta-aineiden, kuten mikromuovien ja lääkejäämien, poisto jäte-

vesistä sekä kylmien lämpötilojen jätevedenkäsittelyprosessien kehittäminen. Nyt tämän osalta on alkamassa myös betonikorroosion tutkimushanke. Lisätietoja: [Jäteveden käsittelyteknologiat Aalto lahjoitusprofessori 2018 – 2023 | Aalto-yliopisto](#)

Jätevedenpuhdistamon ympäristölupaan liittyvä hajutarkkailu on käynnissä ja jatkuu 2023 asti. Hajutarkkailun tulokset vaikuttavat Saippua-Rahkolan kaavoitukseen ja sen myötä lieteysikön siirtoon.

Vaasan Veden varautumistiimi on aktiivisesti mukana suunnittelemassa ja kehittämässä sekä omia häiriötilanneharjoituksia että osallistumassa muiden esim. AVIn järjestämiin harjoituksiin. Vaasan Vesi on mukana myös läntisen Suomen ELVAR-toimikunnan työryhmässä ja osaltaan pyrkii aktiivisesti edistämään vesihuollon alueellista varautumista. Varautumissuunnitelmien päivitys WSP- ja SSP-järjestelmien avulla valmistui vuonna 2021. Jatkossa päivitys tapahtuu järjestelmissä vuosittain.

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä vuosina 2023 - 2028

Omaisuuksien hallintajärjestelmän kehittäminen on keskeisessä roolissa ja sen osana kehittämissuunnitelman päivittämistä pyritään tekemään aktiivisesti. Kehittämishankelista pidetään ajan tasalla. Verkosto- ja laitossaneerausten kattamiseksi hinaston tarkistus on tarpeen.

Koronan ja muiden mahdollisten pandemioiden ym. globaalien haasteiden mahdollisuuden vuoksi varautuminen mm. kriittisten komponenttien ja osien osalta korostuu.

Kurikan syväpohjavesihanke etenee hyvin ja näyttää mahdolliselta, että Vaasan ja seudun vedenhankinta- ja huoltovarmuuskysymykset saattavat tätä kautta jatkossa ratketa. Vaikka Kurikan syväpohjavesistä jo 2030-luvulla saataisiin Vaasan seudulle talousvetä, nykyinen Kyrönjoen veteen perustuva talousvedentuotannon varmistaminen mm. rakentamalla ympärivuotisesti toimiva raakaveden esikäsittelylaitos on tarpeen. Pilvilammen vesilaitoksen alueen asemakaava saa lainvoiman alkuvuodesta 2023.

Uusi juomavesidirektiivi tuli voimaan tammikuussa 2021 ja sen vaatimukset on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä tammikuuhun 2023 mennessä. Uuden juomavesidirektiivin myötä koko vedenhankintaketjun kattava riskiperusteisuus korostuu talousveden turvallisuuden varmistamisessa ja mm. vaatimukset tiedotukselle lisääntyvät.

Laajametsän teollisuusalueen tulevien toimijoiden vesihuollon tarpeet selviävät tarkemmin asemakaavan lähtiessä toteutumaan.

Påttin jätevedenpuhdistamon läheisen Saippua-Rahkola -alueen kaava kaatui KHO:ssa ja alueen kaavoitusprosessi aloitetaan alusta. Hajujen hallinnan tehostamistoimenpiteistä pitää toimittaa suunnitelma tammikuussa 2023 Aluehallintovirastolle. Ympäristöluvan mukainen hajutarkkailu aloitettiin 2021 joulukuussa ja jatkuu vuoteen 2023. Vuonna 2020 voimaan tullessa Pohjanmaan maakuntakaava 2040:ssä on osoitettu uusi seudullinen keskuspuhdistamo Stormossenin alueelle.

Ilmastonmuutos aiheuttaa haasteita vesihuoltoon mm. pitkien kuivien kausien ja vastaavasti lisääntyneiden rankkasateiden myötä. Haasteisiin sopeudutaan ja varaudutaan mm. valmiussuunnittelun, energiatehokkuustoimenpiteiden sekä saneerausten ja investointien priorisoinnin kautta. Näillä toimenpiteillä vastataan myös osaltaan Vaasan kaupungin strategian mukaiseen hiilineutraalustavoitteeseen.

Läntisen Suomen alueelle valmistui vuoden 2022 maaliskuussa yhteinen vesihuoltostrategia, jonka tavoitteena on selvittää, millainen on hyvä ja toimiva vesihuolto vuonna 2050 ja miten siihen päästään. Tähän liittyen ELY-keskusten alueille on laadittu omat toimenpideohjelmat.

Maa- ja metsätalousministeriö on asettanut hankkeen kansallisen vesihuoltouudistuksen toteuttamiseksi. Hankkeen tavoitteena on etsiä ratkaisuja Suomen vesihuollon uudistamiseen ja toimintaympäristön muutosten ennakointiin. Kansallinen vesihuoltouudistusohjelma hyväksyttiin huhtikuussa 2021. Maa- ja metsätalousministeriö asetti 17.11.2022 työryhmän laatimaan ehdotuksen vesihuoltolainsäädännön uudistamiseksi. Lainsäädännön muutosten tavoitteena on varmistaa turvalliset ja toimintavarmat vesihuoltopalvelut ja varautua tulevaisuuden haasteisiin.

Vesilaitosyhdistyksen (VVY) näkemys vuodesta 2022 ja arvio lähivuosina vesihuoltoon vaikuttavista tekijöistä antaa laajempaa perspektiiviä ja tarvittavaa suhteellisuudentajua Vaasan Veden kehityksen suuntaamiseen. Teksti julkaistaan osana VVY:n toimintakertomusta:

<https://www.vvy.fi/vesilaitosyhdistys/toimintakertomus/>

V A A S A .
VAASAN VESI

Tilinpäätös

2022

Sisällys

Talouden toteutuminen	1
Tilikauden tuloksen muodostuminen	1
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	1
Toiminnan rahoitus	2
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2
Tarkastelu	4
Tase ja sen tunnusluvut	4
Esitys tuloksen käsittelystä	5
Talousarvion toteutuminen	5
Meno- ja tuloarvioiden toteutuminen	6
Tilinpäätöslaskelmat	7
Tuloslaskelma	7
Rahoituslaskelma	7
Tase	8
Liitetiedot	9
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	9
Tuloslaskelman liitetiedot	9
Taseen liitetiedot	10
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	13
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	13

TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Liikevaihto	17 078	16 754
Liiketoiminnan muut tuotot	87	124
Valmistus omaan käyttöön	349	198
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 258	-2 543
Palvelujen ostot	-3 242	-3 092
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 460	-2 582
Eläkekulut	-602	-629
Muut henkilösivukulut	-92	-99
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 574	-4 408
Arvonalentumiset	0	0
Vuokrat	-185	-184
Liiketoiminnan muut kulut	-68	-56
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4 031	3 482
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	33	10
Kunnalle maksetut korkokulut	0	0
Muille maksetut korkokulut	0	0
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Muut rahoituskulut	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 664	2 092

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	9,00	8,26
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	7,87	8,19
Voitto, %	15,60	12,49

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$

Voitto, %

= $100 * (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tuloslaskelman sisältö

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Vaasan Veden tuottojen kokonaismäärä oli 17,5 milj. euroa. Tuottojen määrä nousi 0,4 milj. euroa vuodesta 2021. Tilikauden kulujen kokonaismäärä oli 13,7 milj. euroa, jossa nousua ed. vuodesta 0,1 milj. euroa. Vaasan Veden tilikauden tulos oli 2,664 milj. euroa ylijäämäinen (+ 2,092 milj. euroa vuonna 2021).

TOIMINNAN RAHOITUS

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2022 1 000 €	2021 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	4 031	3 482
Poistot ja arvonalentumiset	4 574	4 408
Korvaus peruspääomasta	-1 400	-1 400
Rahoitustuotot ja -kulut	33	10
Pakollisten varausten lisäys/vähennys	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0	0
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 847	-8 976
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	39
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 589	-2 437
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0
Oman pääoman muutokset	218	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-418	6
Saamisten muutos kunnalta	0	1 799
Saamisten muutos muilta	210	-427
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 095	0
Korottomien velkojen muutos muilta	-516	1 059
Rahoituksen rahavirta	5 589	2 437
Rahavarojen muutos	0	0
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-6 439	-345
Saldo 1.1	-345	1 799

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta, € -10 850 525,50 -5 963 166,67

Investointien tulorahoitus, % 56,42 72,73

Lainanhoitokate

Kassan riittävyys, pv 0 0

Quick ratio 1,9 1,6

Current ratio 2,2 1,7

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * (Ylijäämä ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Investointien omahankintameno

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv * Yhdystilin saldo 31.12 / Kassasta maksut tilikaudella

Quick ratio

= (Yhdystilin saldo 31.12 + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Yhdystilin saldo 31.12) /
(Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Rahoituslaskelman sisältö

Rahoituslaskelmaan kootaan liikelaitoksen kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana.

Rahoituslaskelma kuvaan tilikauden liiketapahtumien vaikutusta liikelaitoksen rahavaroihin.

Liikelaitoksen rahavarat sisältyvät kaupungin varoihin ja keskinäistä saatavaa/velkaa seurataan yhdystilin avulla.

Toiminnan ja investointien rahavirran vaikutus rahavaroihin vuonna 2022 oli – 5,6 milj. euroa. Investoinnit kasvoivat 40,4 % edellisvuoteen nähden. Tilikauden aikana liikelaitoksen yhdystilillä seurattava saatava/velka laski 6,1 mil. € eli liikelaitos on velkaa kaupungille 6,5 milj. euroa.

TASE TARKASTELU

Tase ja sen tunnusluvut

VAASAN VESI

VASTAAVAA	2022 1000 €	2021 1000 €	VASTATTAVAA	2022 1000 €	2021 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	23 839	23 839
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	18 658	16 348
	0	0	Tilikauden yli- / alijäämä	2 664	2 092
				45 161	42 279
Aineelliset hyödykkeet			VIERAS PÄÄOMA		
Rakennukset	3 251	3 572	Pitkäaikainen		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	37 181	33 688	Korottomat velat kunnalta	6 478	382,8019
Koneet ja kalusto	360	429	Liittymismaksut ja muut velat	2 745	2 745
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hank	10 820	5 670		9 223	3 128
	51 612	43 359	Lyhytaikainen		
Sijoitukset			Saadut ennakot	0	0
Muut saamiset	198	198	Ostovelat	1 203	1 522
	198	198	Muut velat	507	565
			Siirtovelat	463	602
VAIHTUVAT VASTAAVAT				2 173	2 689
Vaihto-omaisuus			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	56 557	48 096
Aineet ja tarvikkeet	668	251			
	668	251			
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	4 078	4 249			
Saamiset kunnalta	0	0			
Muut saamiset	0	39			
	4 078	4 288			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	56 557	48 096			
TASEEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuus, %	79,85	87,91			
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	66,39	34,46			
Kertynyt ylijäämä, 1 000 €	21 322	18 440			
Lainat ja vuokravastuut, 31.12.					

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

Lainasaamiset 31.12

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Taseen sisältö

Tase kuvaa liikelaitoksen tilinpäätöspäivän mukaista taloudellista asemaa. Tase sisältää liikelaitoksen omaisuus ja pääomaerät tilikauden lopussa.

ESITYS TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ

Johtokunta esittää, että valtuusto siirtää tilikauden tuloksen 2 664 002,91 euroa tilikauden ylijäämä –tilille.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

VALTUUSTON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

	Tavoitteet vuodelle 2022	Toteutuma 31.12.2022
Talous tasapainossa	Toiminta omarahoitteista	Toiminta omarahoitteista
Korvaus peruspääomasta	1 400 000 €	1 400 000 €
Liikelylijäämä ilman poistoja	7 628 800 €	8 605 066 €
Investoinnit, netto	10 520 000 €	12 605 156 €

TOIMINNALLISET TAVOITTEET

Vesi- ja jätevesimaksut eivät poikkea ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasosta: Toteutunut

JOHTOKUNNAN NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitovuuksia niihin ole määritelty.

MENO- JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Kunnallisen liikelaitoksen talousarvion toteutumisvertailu

	TP 2021	Alkuperäinen talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset 2022	Muutettu talousarvio 2022	Toteutuma 2022	Poikkeama 2022
Käyttötalous						
Toimintamenot	9 185 508	9 991 000	0	9 991 000	9 159 741	-831 259
Toimintatulot	17 075 650	17 619 800	0	17 619 800	17 764 807	145 007
Toimintakate	7 890 142	7 628 800	0	7 628 800	8 605 066	976 266
Rahoitus						
Rahoitusmenot yhteensä	1 400 001	1 400 000	0	1 400 000	1 400 013	13
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	0	1 400 000	1 400 000	0
Peruspääoman vähennys	0	0	0	0	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitusmenot	1	0	0	0	13	13
Rahoitustulot yhteensä	10 148	9 000	0	9 000	32 563	23 563
Peruspääoman lisäys	0	0	0	0	0	0
Korkotuotot	0	0	0	0	0	0
Muut rahoitustulot	10 148	9 000	0	9 000	32 563	23 563
Rahoitus netto	-1 389 853	-1 391 000	0	-1 391 000	-1 367 450	23 550
Investoinnit						
Vesijohdot	1 662 984	3 705 000	0	3 705 000	3 547 607	-157 393
Viemärit	2 245 456	2 705 000	0	2 705 000	3 324 274	619 274
Haja-asutus (vain viemärikulut)	14 660	0	0	0	0	0
Veden puhdistus	3 927 263	2 500 000	0	2 500 000	4 217 752	1 717 752
Jäteveden puhdistus	476 455	400 000	0	400 000	131 386	-268 614
Pumppaamot	150 985	110 000	0	110 000	147 640	37 640
Vesilaitoksen kehittäminen	498 588	50 000	0	50 000	36 349	-13 651
Syväpohjavesihanke		800 000	250 000	1 050 000	1 200 149	150 149
Rahoitusosuudet ja myynnit		0	0	0		0
Investoinnit yhteensä	8 976 391	10 270 000	250 000	10 520 000	12 605 156	2 085 156

Käyttötalous toteutui talousarviota paremmin, toimintamenot toteutuivat alle talousarvion ja tulot ylittivät hieman arvioidun. Toimintakate toteutui n. 976 000 € arvioitua parempana.

Investoinnit olivat n. 12,6 milj. €, joka ylitti budjetin n. 2,1 milj. €.

Johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja tilinpäätöksen, eikä muita sitoumuksia ole määritelty.

VAASAN VESI TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Liikevaihto	17 077 571,64	16 753 500,09
Valmistus omaan käyttöön	348 503,78	197 832,52
Liiketoiminnan muut tuotot	86 927,56	124 317,67
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 257 947,56	-2 543 006,71
Palvelujen ostot	-3 242 475,74	-3 092 298,47
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 460 148,06	-2 582 313,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-602 332,74	-629 403,43
Muut henkilösivukulut	-92 479,55	-98 899,86
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 573 613,57	-4 408 110,47
Arvonalentumiset	0,00	0,00
Vuokrat	-184 760,58	-183 655,78
Liiketoiminnan muut kulut	-67 792,56	-55 930,70
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4 031 452,62	3 482 031,58
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	32 562,81	10 148,36
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Muut rahoituskulut	-12,52	-0,53
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 664 002,91	2 092 179,41

VAASAN VESI RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2022	01.01.-31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	4 031 452,62	3 482 031,58
Poistot ja arvonalentumiset	4 573 613,57	4 408 110,47
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000,00	-1 400 000,00
Rahoitustuotot ja -kulut	32 550,29	10 147,83
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-12 847 425,04	-8 976 391,12
Rahoitusuudet investointimenoihin	20 446,09	39 100,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-5 589 362,47	-2 437 001,24
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	217 865,24	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos	-417 530,27	5 695,76
Saamisten muutos kunnalta	0,00	1 799 321,29
Saamisten muutos muilta	209 845,35	-427 112,98
Korottomien velkojen muutos kunnalta	6 094 819,50	
Korottomien velkojen muutos muilta	-515 637,35	1 059 097,17
Rahoituksen rahavirta	5 589 362,47	2 437 001,24
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Yhdystilin saldo		
Saldo 31.12	-6 439 406,52	-344 587,02
Saldo 1.1	-344 587,02	1 799 321,29
	-6 094 819,50	-2 143 908,31

VAASAN VESI

VASTAAVAA

2022**2021**

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

Muut pitkävaikutteiset menot

0,00

0,00

0,000,00

II Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset

3 251 414,02

3 572 226,09

Kiinteät rakenteet ja laitteet

37 180 522,78

33 687 911,38

Koneet ja kalusto

360 101,59

428 623,72

Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

10 820 196,98

5 670 108,80

51 612 235,3743 358 869,99

III Sijoitukset

Muut saamiset

198 182,61

198 182,61

198 182,61198 182,61

C VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

Aineet ja tarvikkeet

668 312,82

250 782,55

668 312,82250 782,55

II Saamiset

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset

4 078 114,31

4 248 859,66

Saamiset kunnalta

0,00

0,00

Muut saamiset

0,0039 100,00

4 078 114,31

4 287 959,66

VASTAAVAA YHTEENSÄ

56 556 845,1148 095 794,81

VASTATTAVAA

2022**2021**

A OMA PÄÄOMA

I Peruspääoma

23 838 876,88

23 838 876,88

IV Edellisten tilikausien yli- / alijäämä

18 657 997,50

16 347 952,85

V Tilikauden yli- / alijäämä

2 664 002,91

2 092 179,41

45 160 877,2942 279 009,14

D VIERAS PÄÄOMA

I Pitkäaikainen

Korottomat velat kunnalta

6 477 621,40

382 801,90

Liittymismaksut ja muut velat

2 745 290,61

2 745 290,61

9 222 912,013 128 092,51

II Lyhytaikainen

Saadut ennakot

0,00

0,00

Ostovelat

1 202 706,31

1 522 014,54

Muut velat

507 492,44

564 684,36

Siirtovelat

462 857,06

601 994,26

2 173 055,812 688 693,16

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

56 556 845,1148 095 794,81

Vaasan Vesi tp 2022 liitteet

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET SEKÄ MENETELMÄT

Pysyvät vastaavat arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa. Sähkö- ja kaukolämpöliittymät sisältyvät pysyvien vastaavien sijoituksiin.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen keskihinta-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

2. LIIKETOIMINNAN TUOTOT

	2022	2021
LIIKEVAIHTO		
Vesimaksut	5 528 327,28	5 246 229,25
Jätevesimaksut	8 244 289,15	7 826 774,93
Vesihuollon perusmaksut	2 599 033,98	2 587 723,51
Tulot laskutustöistä	292 821,76	195 183,79
Liittymismaksut (siirtokelpoiset)	330 349,75	771 511,50
Muut myyntitulot	82 749,72	126 077,11
YHTEENSÄ	17 077 571,64	16 753 500,09
 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	 86 927,56	 124 317,67
 KAIKKI YHTEENSÄ	 17 164 499,20	 16 877 817,76

3. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa.

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoaajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	30 - 35 %
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 30 %
Rakennukset	15 - 60 vuotta	menojäännöspoisto	4 - 20 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	15 - 35 %

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

4. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamus henkilön palkkioista perityt ja tilitetyt
luottamushenkilömaksut

	2022	2021
Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	0,00	0,00
Svenska Folkpartiet	0,00	0,00
Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Vaasan Perussuomalaiset	0,00	0,00
Vaasan seudun vihreät	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

TASEEN LIITETIEDOT

5. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2022	2021
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	651 955,91	308 074,36
Saamiset kuntyhtymiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	25 804,84	81 997,06
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteis- yhteisöiltä		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	20 188,37	706,38

6. PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä
Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja kesken-eräiset hankinnat	Yhteensä	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet				
Poistamaton hankintameno 1.1	0,00	0,00	3 572 226,09	33 687 911,38	428 623,72	5 670 108,80	43 358 869,99	
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	7 697 336,86	0,00	5 496 800,34	13 194 137,20	
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-20 446,09	0,00	0,00	-20 446,09	
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-346 712,16	-346 712,16	
Tilikauden poisto	0,00	0,00	-320 812,07	-4 184 279,37	-68 522,13	0,00	-4 573 613,57	
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Poistamaton hankintameno 31.12	0,00	0,00	3 251 414,02	37 180 522,78	360 101,59	10 820 196,98	51 612 235,37	
Kirjanpitoarvo 31.12	0,00	0,00	3 251 414,02	37 180 522,78	360 101,59	10 820 196,98	51 612 235,37	

PYSYVIEN VASTAAVIEN Sijoitukset

Jvk-, muut laina- ja muut saamiset

	Saamiset	tytär-yhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1	198 182,61		198 182,61
Lisäykset	0,00		0,00
Hankintameno 31.12	198 182,61		198 182,61
Kirjanpitoarvo 31.12.	198 182,61		198 182,61

7. OMA PÄÄOMA	2022	2021
Peruspääoma 1.1	23 838 876,88	23 838 876,88
Peruspääoma 31.12	23 838 876,88	23 838 876,88
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1	16 347 952,85	14 444 310,02
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 092 179,41	1 903 642,83
Korjaus edellisten tilikausien tapahtumiin	217 865,24	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	18 657 997,50	16 347 952,85
Tilikauden yli-/alijäämä 1.1.	2 092 179,41	1 903 642,83
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	-2 092 179,41	-1 903 642,83
Tilikauden yli-/alijäämä	2 664 002,91	2 092 179,41
Tilikauden yli-/alijäämä 31.12	2 664 002,91	2 092 179,41
Oma pääoma yhteensä	45 160 877,29	42 279 009,14

8. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILLE	2022	2021
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	3 645,00	16 140,00
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	1 554,75	1 554,75
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	187 238,22	231 814,28
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä		
Liittymismaksut ja muut pitkäaikaiset velat	0,00	0,00
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	0,00	0,00

9. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	2022	2021
Liittymismaksut, ulkoiset	2 745 290,61	2 745 290,61
Liittymismaksut, kaupunki	38 214,88	38 214,88
Yhteensä	2 783 505,49	2 783 505,49

10. SIIRTOVELAT	2022	2021
Lyhytaikaiset		
Lomapalkkajaksotukset	388 525,58	497 263,22
Henkilösivukulut	62 308,94	71 392,51
Muut siirtovelat	12 022,54	33 338,53
	462 857,06	601 994,26

11. HENKILÖSTÖKULUT	2022	2021
Palkat ja palkkiot	2 460 148,06	2 582 313,28
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	602 332,74	629 403,43
Muut henkilösivukulut	92 479,55	98 899,86
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	3 154 960,35	3 310 616,57
Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	31 040,09	18 108,34
Yhteensä henkilöstökulut	3 186 000,44	3 328 724,91

12. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ TULOSYKSIKÖITTÄIN

	2022	2021
Talous ja hallinto	2	2
Tekniset palvelut	22	22
Pilvilammen vesilaitos	19	19
Pättin puhdistamo	13	15
Yhteensä	56	58

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilinpäätös	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Varastokirjanpito	atk-tuloste

TEKNISTEN LIIKELAITOSTEN JOHTOKUNNAN JA VAASAN VEDEN TOIMITUSJOHTAJAN
ALLEKIRJOITUKSET

Vaasassa 14.3.2023

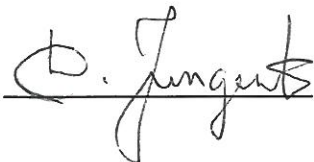

Pekka Rouhiainen
Toimitusjohtaja

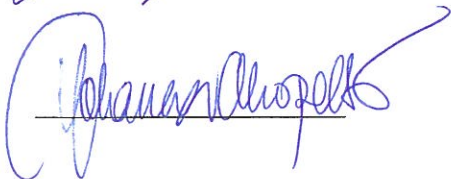

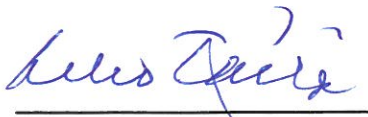

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 30/5 2023

KPMG Oy Ab

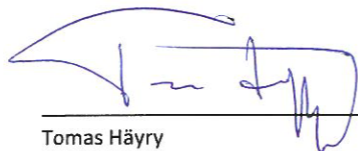
Esko Säilä

JHT, HT

6. Allekirjoitukset ja merkinnät

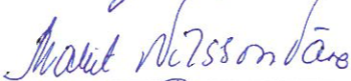
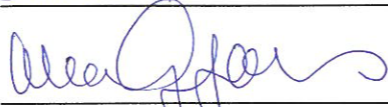
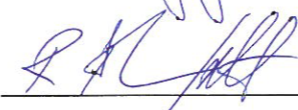
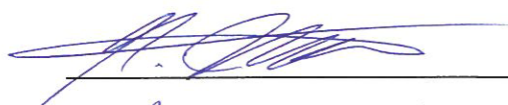
Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

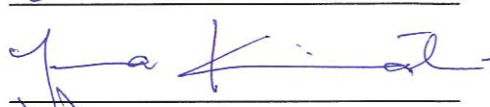
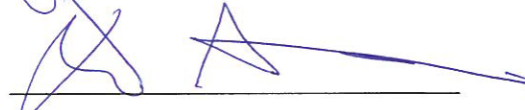
Vaasassa 30.3.2023

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vaasassa 30 / 5 2023

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT HT